

Bundel van de Algemeen Bestuur van 12 december 2018

Agenda bijlagen

technische vragen en antwoorden vergadering algemeen bestuur 12 december 2018.pdf

- 1 OPENING
- 2 SPREEKRECHT
Er hebben zich nog geen sprekers aangemeld.
- 3 HOOFPUNTEN VOOR DEZE VERGADERING
- 3 Nota's ter besluitvorming
- 4 OVERIGE NOTA'S TER BESLUITVORMING
- 4.a Partiële herziening van de keur
 - adviesnota partiële herziening van de keur
 - eerste partiële herziening Keur waterschap Brabantse Delta 2015
 - nota van inspraak Partiële herziening uniforme Brabantse keur
 - tekst definitieve Keur (wijzigingen bijgehouden) (achtergronddocument)
 - tekst definitieve Keur (geconsolideerde versie) (achtergronddocument)
- 4.b Partiële herziening peilbesluiten 2018 fase 1
 - adviesnota partiële herziening peilbesluiten 2018 fase 1
 - peilbesluit partiële herziening peilbesluiten 2018 fase 1
 - kaart met ligging van peilgebieden
 - toelichting partiële herzieningen
 - nota van zienswijzen
- 4.c Aanvraag uitvoeringskrediet project EVZ's Landstad Baronie
 - adviesnota aanvraag uitvoeringskrediet EVZ's Landstad Baronie
 - investeringsbesluit aanvraag uitvoeringskrediet EVZ's Landstad Baronie
 - adviesnota aanvraag voorbereidingskrediet EVZ's Landstad Baronie (achtergronddocument)
- 5 MEDEDELINGEN
- 5.a Addendum STUW
 - mededeling Addendum STUW
 - Addendum STUW
 - STUW (achtergronddocument)
- 5.b Zwarte water in Stampersgat
 - mededeling Zwarte water in Stampersgat
- 6 INGEKOMEN STUKKEN
- 7 NOTULEN EN BESLUITENLIJST
 - notulen vergadering algemeen bestuur 28 november 2018.pdf
 - actie- en toezeggingenlijst vergadering algemeen bestuur 28 november 2018.pdf
 - besluitenlijst vergadering algemeen bestuur 28 november 2018.pdf
- 8 RONDVRAAG
Mondeling
- 9 SLUITING

18IT059627 Technische vragen en antwoorden AB 12 december 2018

5.b	Zwarte water Stampersgat Fractie Natuurterreinen: <u>Vraag:</u> De stof die het water zo heeft vervuild blijkt organisch van aard te zijn. Is niet te achterhalen of het gaat om lozing van organisch afval van elders? Is ook niet te achterhalen of het afvalmateriaal is van bepaalde productieprocessen? <u>Antwoord:</u> <i>Het waterschap heeft uitgebreid onderzoek gedaan naar de samenstelling van het afvalwater (zwart water) en de daaruit voortkomende bacteriële afbraakproducten. Hieruit is geen eenduidige bron of oorzaak te herleiden.</i>
7	Notulen en actielijst Fractie Natuurterreinen <u>Vraag:</u> Naar aanleiding van de notulen: Ik zou graag de definitieve brief ontvangen die Waterschap Brabantse Delta heeft verstuurd naar de Unie over de voorstellen m.b.t. herziening belastingstelsel. <u>Antwoord:</u> <i>De definitieve brief is het algemeen bestuur per mail toegestuurd op 5 december 2018.</i> Actie- en toezeggingenlijst: <u>Vraag:</u> actie nr. 5 zou in 2018 geagendeerd worden. Wat is de reden dat dat niet is gebeurd? Actie nr 5 luidt als volgt: De aangehouden moties Klimaatinitiatieven en Participatie zullen op de daarvoor geëigende momenten in het beraadslagings- en besluitvormingstraject worden meegenomen. <u>Antwoord:</u> <i>De moties hebben het afgelopen jaar onderdeel uitgemaakt van beraadslagings- en besluitvormingstrajecten. Per motie wordt hierop een korte toelichting gegeven.</i> <i>Motie Klimaatinitiatieven bebouwd gebied:</i> <i>In het BOB traject rondom Ruimtelijke Adaptatie bij de Oordeelsvormende vergadering is het onderdeel Klimaatinitiatieven bebouwd gebied bij de stellingen aan bod gekomen. Het maakt daarmee onderdeel uit van de gehele discussie rondom maatregelen die het waterschap kan nemen in het bebouwd gebied in het kader van klimaatadaptatie.</i> <i>Motie zonnedaken:</i> <i>Het waterschap heeft het plan om – in het kader van het Versnellingsplan Duurzaamheid – diverse daken te voorzien van zonnepanelen. Een aantal werkplaatsen is in 2018 al van een zonnedak voorzien, zoals de werkplaats bij Raamsdonkveer. Om ook de overige gebouwen, waaronder het dak van kantoor Bouvigne van zonnepanelen te voorzien, wordt een project uitgevoerd, zoals geformuleerd in de mandateringslijst bij de begroting 2019.</i> <i>Motie Participatie:</i> <i>De bespreking van de motie over participatie en het evaluatierapport van de Erasmus Universiteit over participatie in het dijkversterkingstraject Geertruidenberg en Amertak in het algemeen bestuur van 29 november 2017 heeft geleid tot het besluit dat het participatiebeleid zou worden geactualiseerd. Hier is invulling aan gegeven met de geactualiseerde participatieaanpak (#samenbewust). Deze aanpak is besproken met het algemeen bestuur in de vergadering van 26 september 2018. Het algemeen bestuur heeft ingestemd met deze aanpak waarbij is afgesproken dat de organisatie participatieve processen en projecten blijft evalueren. Een keer per jaar worden de lessen besproken met het algemeen bestuur (eerstvolgende keer is gepland voor september 2019).</i>

Vraag uit vergadering 28 november 2018: Stopt het waterschap volgend jaar met klepelen bij het opschonen van de sloten?

Antwoord: Er is (nog) niet gesteld/besloten dat we stoppen met klepelen. Van klepelen is bekend dat deze vorm van onderhoud niet de meest 'ecologisch vriendelijke' manier van onderhouden is. Een aantal waterschappen heeft daarop al beleid vastgesteld om deze vorm van onderhoud uit te sluiten of terug te dringen. Op dit moment brengt het waterschap Brabantse Delta in beeld wat de Nieuwe Natuurwet en de Nieuwe gedragscode (beide zullen in 2019 van kracht zijn) voor extra aanpassingen tot gevolg hebben voor ons onderhoud zoals baggeren en maaien. In dat kader zullen we in 2019 een nieuw Algemeen Onderhoudsplan Watergangen en Waterkeringen (AOWW) gaan opstellen en laten vaststellen. Daarbij komt de vraag omtrent klepelen aan bod.

Zaaknr. : 18.ZK04201/18.B0258

Kenmerk : 18IT049581

Barcode : 

Partiële herziening van de keur

Doel van de notitie: Besluitvorming door algemeen bestuur over de vaststelling de partiële herziening van de keur.

Samenvatting: In het kader van Winnend Samenwerken hebben de drie Brabantse Waterschappen in 2015 samen één gelijklopende, uniforme keur met bijbehorende uniforme algemene regels en beleidsregels vastgesteld. Afsproken is deze regelgeving jaarlijks actueel te houden. Het is in het belang van inwoners, bedrijven en de waterschappen zelf wenselijk om regelgeving duidelijk en actueel te houden.

Een beheergroep van de drie waterschappen, aangestuurd door de drie portefeuillehouders van de dagelijkse besturen zien toe op het actueel houden van de keur. De procedure voor een partiële (dat wil zeggen: gedeeltelijke) herziening van de keur die nu opgestart is, komt voort uit die jaarlijkse cyclus. De drie waterschappen volgen daarin met dezelfde stukken zo veel als mogelijk dezelfde procedure en planning. Zo blijft de uniformiteit van de regels tussen de drie waterschappen gewaarborgd.

Het dagelijks bestuur heeft de inspraakprocedure voor de keur voorbereid en het algemeen bestuur daarover op 30 mei jl. geïnformeerd. Ondertussen is de inspraakprocedure doorlopen en zijn de zienswijzen door de drie waterschappen gezamenlijk beoordeeld. Het nu voorliggende voorstel om de keur partieel te herzien is ook voor de drie waterschappen gelijklopend.

Advies: Het algemeen bestuur stemt in met het besluit tot vaststelling van de 'Eerste partiële herziening Keur waterschap Brabantse Delta 2015'.

Bespreking in:	Vergaderdatum:
☒ Directieteam	16 oktober 2018
☐ Overlegvergadering	
☒ Dagelijks Bestuur	30 oktober 2018
☐ Georganiseerd Overleg	
☒ Besluitvormend AB	28 november 2018

☒ Bijlage(n) bij het besluit Eerste partiële herziening Keur waterschap Brabantse Delta 2015 Nota van inspraak Partiële herziening uniforme Brabantse keur	18IT048651 18IT048656
☒ Achtergronddocument(en) Tekst definitieve Keur (wijzigingen bijgehouden) Tekst definitieve Keur (geconsolideerde versie)	18IT048643 18IT048644

Aanleiding / context

Aanleiding: regulier actueel houden van de regelgeving van de Brabantse waterschappen

In het kader van Winnend Samenwerken hebben de drie Brabantse Waterschappen in 2015 samen één gelijklopende, uniforme keur met bijbehorende uniforme algemene regels en beleidsregels vastgesteld. Afgesproken is deze regelgeving jaarlijks actueel te houden. Het is in het belang van inwoners, bedrijven en de waterschappen zelf wenselijk om regelgeving duidelijk en actueel te houden.

Een beheergroep van de drie waterschappen, aangestuurd door de drie portefeuillehouders van de dagelijkse besturen zien toe op het actueel houden van de keur. De procedure voor een partiële herziening van de keur die nu opgestart is, komt voort uit die jaarlijkse cyclus. De drie waterschappen volgen daarin met dezelfde stukken zo veel als mogelijk dezelfde procedure en planning. Zo blijft de uniformiteit van de regels tussen de drie waterschappen gewaarborgd.

In de afgelopen periode zijn de algemene regels en beleidsregels al eerder partieel herzien door de drie dagelijkse besturen. Daar is het algemeen bestuur steeds over geïnformeerd. Voor de keur zelf is het de eerste keer sinds 2015 dat er een partiële herziening wordt voorgesteld. Een herziening van de keur is een bevoegdheid van het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur heeft de voorafgaande procedure voorbereid en het algemeen bestuur op 30 mei 2018 hierover geïnformeerd.

Toelichting: de keur is de basisverordening waar de geboden en verboden in staan waar iedereen in het beheergebied van het waterschap zich aan moet houden. De algemene regels zijn hier een nadere uitwerking van die hiërarchisch ondergeschikt is aan de keur. Een algemene regel houdt in dat men een activiteit die volgens de keur in het algemeen verboden is en waar normaal een vergunning voor nodig is, in bepaalde gevallen toch mag uitvoeren, mits men zich aan de voorwaarden houdt die in de algemene regel zijn opgenomen. Hieraan kan ook de voorwaarde verbonden zijn dat men de voorgenomen activiteit moet melden. Een voorbeeld is bijvoorbeeld het leggen van een duiker om op een perceel te komen. Dat mag in die situatie zonder vergunning, mits men zich houdt aan een paar voorwaarden zoals een minimale diameter, een maximale lengte en een minimale afstand tot andere duikers die in de algemene regel zijn gesteld. Het voordeel van algemene regels is, dat veel eenvoudige en simpele handelingen zonder een vergunning afgehandeld kunnen worden. Daarmee vervalt een aanzienlijke administratieve last voor zowel de belanghebbenden als voor het waterschap. Voor de gevallen waarvoor nog wel een vergunning nodig blijft, hanteren we beleidsregels.

Aanpassingen in de keur

De aanpassingen in de keur zijn beperkt en niet zwaar van aard. Het zijn er in totaal vier:

1. Gebodsartikel 2.7 ('veekeringen', oftewel afrasteringen voor vee) komt te vervallen. Dit wordt via de keur ondergebracht bij de regels voor andere afrasteringen in de algemene regels. Daardoor is ook een verdere deregulering mogelijk.
2. Overgangsbepaling in artikel 5.3 wordt aangepast om een hiaat te herstellen. In de huidige keur is het oude begrip 'onderhoudsstrook' in 2015 conform landelijke modellen al aangepast naar het begrip 'beschermingszone'. Maar de leggers gebruiken nog het oude begrip 'onderhoudsstrook'. Daarmee wordt hetzelfde bedoeld, maar dat staat er niet, dus is een overgangsbepaling nodig. Met het herzien van leggers wordt het oude begrip 'onderhoudsstrook' de komende tijd geleidelijk uitgefaseerd.
3. De definitie van pompcapaciteit voor grondwateronttrekkingen wordt gelijklopend gemaakt met de definitie in de algemene regels die ook beter aansluit op landelijke wettelijke definities.
4. Artikelen 3.4 en 3.5 bleken in de praktijk te ingewikkeld geformuleerd en daardoor onduidelijk. Deze worden nu duidelijker geformuleerd, maar de strekking blijft hetzelfde.

Door deze aanpassingen wordt werken met de keur voor zowel belanghebbenden als het waterschap zelf, makkelijker.

Aanpassingen van de algemene regels en beleidsregels

Naast de partiële herziening van de keur zal het dagelijks bestuur zelf ook de algemene regels en beleidsregels actualiseren. Die wijzigingen betreffen voornamelijk verduidelijkingen, tekstuele verbeteringen en enkele dereguleringen daar waar in de praktijk blijkt dat kleine ingrepen vergunningplichtig of meldplichtig zijn, maar waar dit geen toegevoegde waarde heeft. Aangezien dit een bevoegdheid van het dagelijks bestuur is, worden deze voorstellen niet formeel ter vaststelling aan het algemeen bestuur voorgelegd, maar blijft deze nota beperkt tot de herziening van de keur.

Relatie met de Omgevingswet

Deze partiële herziening loopt nog niet vooruit op de Omgevingswet. In 2019 zal door de drie waterschappen gestart worden met de voorbereidingen van een nieuwe waterschapsverordening in het licht van de Omgevingswet. De eerste voorbereidingen daarvoor worden daarvoor al getroffen. Maar tot de Omgevingswet van kracht is, moet het huidige instrumentarium wel actueel en klantgericht blijven. Dat is het doel van deze partiële herziening.

Inspraakprocedure

De stukken hebben de reguliere inspraakprocedure bij de drie waterschappen gelijktijdig doorlopen. Er zijn in totaal 4 zienswijzen ingediend die deels betrekking hebben op de keur en deels op de algemene regels en beleidsregels. De zienswijzen zijn door de drie waterschappen gezamenlijk behandeld en van een concept reactie voorzien en worden ook gelijkluidend in procedure gebracht.

De inspraakreacties geven geen aanleiding om het ontwerpbesluit voor de herziening van de keur aan te passen.

Om de besluitvorming zuiver te houden wordt in de procedure voor de keur alleen ingegaan op de onderdelen die betrekking hebben op de keur, en in de procedure voor de algemene regels en beleidsregels op de onderdelen die daarop betrekking hebben. De insprekers krijgen uiteindelijk wel één reactie.

Beoogd effect

Vaststellen van het besluit voor de herziening van de keur. Het doel van de herziening is het actueel en op peil houden van onze regelgeving.

Argumenten

De volgende argumenten pleiten voor dit voorstel:

- Het is wenselijk om regelgeving actueel te houden en duidelijk. Dit is van belang om de regels werkbaar te houden voor belanghebbenden en de waterschappen.
- Deze voorstellen zijn door de drie portefeuillehouders en de drie dagelijkse besturen bestuurlijk afgestemd, zodat ze gelijkluidend aan de drie algemene besturen ter besluitvorming worden voorgelegd. Hierdoor blijft de uniformiteit van de regels tussen de drie waterschappen gewaarborgd.
- De aanpassingen in de keur zijn beperkt en niet zwaar van aard.

Kanttekeningen en risico's

Deze aanpassingen lopen nog niet vooruit op de Omgevingswet. In 2019 zal gestart worden met de voorbereidingen van een nieuwe waterschapsverordening in het licht van de Omgevingswet. Maar tot de Omgevingswet er is, moet het huidige instrumentarium wel actueel en klantgericht blijven. Dat is het doel van deze herzieningslag.

Financiële dekking

Er zijn geen extra financiële consequenties.

Uitvoering

De stukken zijn nu bij de drie waterschappen gelijktijdig op route ter besluitvorming. De herziening van de keur gaat naar de algemene besturen, de herziening van de algemene regels en beleidsregels naar de dagelijkse besturen. Zodra alle stukken zijn vastgesteld worden ze bekendgemaakt en treden ze samen in werking. Ook die laatste stap in de procedure gebeurt bij de drie waterschappen gelijktijdig.

Communicatie

- Het vaststellen van de herziening van de keur zal in elk geval via de gebruikelijke formele bekendmakingen gecommuniceerd worden. Met de andere waterschappen wordt aanvullende externe gezamenlijke communicatie nog verder afgestemd. In elk geval worden gemeenten door de gebiedsadviseurs in het kader van de reguliere contacten al nader geïnformeerd en ontvangen insprekers persoonlijk bericht.
- Naast de formele juridische tekst is er ten behoeve van de communicatie ook een versie beschikbaar van de complete documenten waarin met 'wijzigingen bijgehouden' alle voorgestelde veranderingen verwerkt zijn ter verduidelijking. Tevens is er een versie beschikbaar van de keur zoals die uiteindelijk eruit komt te zien (de zogeheten geconsolideerde versie).

Relatie met beleidsvelden

- Winnend Samenwerken in Brabant

De 'uniforme Brabantse keur' is een product van winnend samenwerken.

- Bijdrage aan doelen voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Door de regelgeving actueel houden werken we aan klantgerichtheid.

Zaaknr. : 18.ZK04201

Kenmerk : 18IT048651

Barcode : 

Het algemeen bestuur van waterschap Brabantse Delta;

overwegende dat het algemeen bestuur op 21 januari 2015 de 'Keur waterschap Brabantse Delta 2015' heeft vastgesteld;

gezien het feit dat sinds de vaststelling van de 'Keur' op 21 januari 2015 de behoefte is ontstaan om op vier onderdelen de keur te verbeteren, aangezien het belangrijk is om regelgeving duidelijk en actueel te houden;

gezien het feit dat de waterschappen Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel een uniforme keur met bijbehorende uniforme algemene regels en beleidsregels hanteren, en deze ook in gezamenlijkheid actueel houden;

gezien het feit dat de ontwerpbesluiten in de periode van 26 april 2018 tot en met 6 juni 2018 ter inzage hebben gelegen;

gelet op onder andere de Waterwet, de Algemene wet bestuursrecht, de Verordening water Noord-Brabant, en de Keur waterschap Brabantse Delta 2015;

B E S L U I T :

1. in de 'Keur waterschap Brabantse Delta 2015' de wijzigingen door te voeren zoals opgenomen in bijlage bij dit besluit;
2. vast te stellen de 'Nota van inspraak partiële herziening uniforme Brabantse keur';
3. dit besluit wordt aangehaald als "Eerste partiële herziening Keur waterschap Brabantse Delta 2015";
4. dit besluit treedt in werking op 1 januari 2019.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 28 november 2018,
De dijkgraaf De wnd. secretaris-directeur

drs. C.J.G.M. de Vet

dr. A.F.M. Meuleman

Bijlage



Toelichting

In deze bijlage staat per onderdeel uit de 'Keur waterschap Brabantse Delta 2015' in een aparte tabel aangegeven welke veranderingen in de bestaande tekst doorgevoerd worden. Om makkelijk te kunnen verwijzen zijn alle wijzigingen genummerd (kolom 1). In de tweede kolom van de tabel staat de vindplaats in de Keur zoals deze is vastgesteld op 21 januari 2015. De wijziging is omschreven in de derde kolom en in de laatste kolom is kort omschreven waarom de wijziging wordt aangebracht. Er zijn alleen tabellen opgenomen voor onderdelen waarin daadwerkelijk iets aangepast wordt. Daar waar dat verduidelijkend is, is de wijziging in de derde kolom in rood aangegeven.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

nr.	vindplaats	aanpassing	reden
1.1	1.1 Begrips-omschrijvingen	<i>Sub a luidt:</i> a. <i>Aangelande:</i> de eigenaar, de beperkt gerechtigde en/of gebruiker van een aan een oppervlaktewaterlichaam grenzend perceel; <i>Wordt vervangen door:</i> a. <i>Aangelande:</i> de eigenaar, de beperkt gerechtigde en/of gebruiker van een aan een waterstaatswerk grenzend perceel;	Aangelande kan ook van toepassing zijn op waterkeringen. Derhalve wordt oppervlaktewaterlichaam vervangen door waterstaatswerk.
1.2	1.1 Begrips-omschrijvingen	<i>Sub i, j en k luiden:</i> i. <i>brandblusvoorziening:</i> voorziening die permanent aanwezig is, maar slechts in noodsituaties benut wordt ten behoeve van bluswatervoorziening; j. <i>buitengewoon onderhoud:</i> het in stand houden van het waterstaatswerk overeenkomstig het in de legger bepaalde omtrent ligging, vorm, afmeting en constructie; k. <i>bouwwerk:</i> elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of andere materialen die, hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt op of in de grond; <i>De volgorde wordt gewijzigd in:</i> i. <i>bouwwerk:</i> elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of andere materialen die, hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt op of in de grond; j. <i>brandblusvoorziening:</i> voorziening die permanent aanwezig is, maar slechts in noodsituaties benut wordt ten behoeve van bluswatervoorziening;	Begripsomschrijving bouwwerk staat niet in de juiste alfabetische volgorde, wordt met deze wijziging hersteld.

		<i>k. buitengewoon onderhoud:</i> het in stand houden van het waterstaatswerk overeenkomstig het in de legger bepaalde omtrent ligging, vorm, afmeting en constructie;	
1.3	1.1 Begrips-omschrijvingen	<i>Sub n luidt:</i> <i>C-wateren:</i> oppervlaktewaterlichamen die zijn vrijgesteld van opname in de legger als bedoeld in artikel 5.2 lid 6 Verordening; <i>Wordt vervangen door:</i> <i>C-wateren:</i> oppervlaktewaterlichamen waarbij gebruik is gemaakt van de vrijstelling van opname in de legger uit artikel 5.2 lid 5 Verordening;	Er wordt verwezen naar een verkeer artikellid. Wordt hiermee hersteld.
1.4	1.1 Begrips-omschrijvingen	<i>Onderstaande nieuwe definitie sub bb wordt toegevoegd. Hierdoor worden alle opvolgende begripsomschrijvingen bb t/m tt omgenummerd naar cc t/m uu:</i> <i>overige kering:</i> waterkering - niet zijnde een primaire, regionale of compartimenteringskering - die beveiliging biedt tegen wateroverlast en op de legger staat;	Begripsomschrijving was niet opgenomen. Omissie wordt hiermee hersteld.
1.5	1.1 Begrips-omschrijvingen	<i>Sub bb luidt:</i> <i>pompcapaciteit:</i> maximaal te verplaatsen water van de zelfstandige pomp in m³ per uur; <i>Wordt vervangen door:</i> <i>pompcapaciteit:</i> het maximum wateropbrengend vermogen van een inrichting in kubieke meters per uur;	Definitie is gelijkkluidend gemaakt met de definitie die in algemene regel 34 (grondwater) staat.
1.6	1.1 Begrips-omschrijvingen	<i>Sub cc luidt:</i> <i>primaire kering:</i> waterkering die beveiliging biedt tegen overstroming doordat deze behoort tot een dijkkring ofwel vóór een dijkkring is gelegen zoals aangegeven in bijlage 1 en 1a van de Wet en legger; <i>Wordt vervangen door:</i> <i>primaire kering:</i> waterkering die beveiliging biedt tegen overstroming door buitenwater, zoals aangegeven in bijlage 1 en 1a van de Wet en in de legger;	In lijn gebracht met begripsomschrijving zoals opgenomen in de Waterwet.
1.7	1.1 Begrips-omschrijvingen	<i>Sub dd luidt:</i> <i>profiel van vrije ruimte:</i> de ruimte zoals vastgelegd in de legger ter weerszijden van, boven en onder een waterstaatswerk of een toekomstig waterstaatswerk die naar het oordeel van de beheerder nodig is voor toekomstige verbeteringen;	Verduidelijking van begripsomschrijving door 'beheerder' te vervangen door 'waterschap'.

		<i>Wordt vervangen door:</i> <i>profiel van vrije ruimte:</i> de ruimte zoals vastgelegd in de legger ter weerszijden van, boven en onder een waterstaatswerk of een toekomstig waterstaatswerk die naar het oordeel van het waterschap nodig is voor toekomstige verbeteringen;	
1.8	1.1 Begrips-omschrijvingen	<i>Sub ee luidt:</i> <i>regionale kering:</i> een waterkering geregistreerd zoals aangegeven in de Verordening water en in de legger als regionale waterkering, die beveiliging biedt tegen overstroming; <i>Wordt vervangen door:</i> <i>regionale kering:</i> een waterkering zoals aangegeven in de Verordening water en in de legger als regionale waterkering, die beveiliging biedt tegen overstroming anders dan door buitenwater;	Verduidelijking van begripsomschrijving, aansluitend op de nieuwe definitie van een primaire waterkering.
1.9	1.1 Begrips-omschrijvingen	<i>Sub ii luidt:</i> <i>vaarweg:</i> oppervlaktewaterlichaam met de functie vaarweg, zoals aangegeven in de legger vaarwegen; <i>Wordt vervangen door:</i> <i>vaarweg:</i> oppervlaktewaterlichaam met de functie vaarweg, zoals aangegeven in de legger vaarwegen en/of de verordening;	Juiste verwijzing toegevoegd. Verduidelijking van begripsomschrijving.
1.10	1.1 Begrips-omschrijvingen	<i>Sub kk luidt:</i> <i>Veekering:</i> afrastering in de vorm van palen, met maximaal twee gladde of puntdraden, van maximaal 1,20 m hoog; <i>Wordt vervangen door:</i> <vervallen>	Deze begripsomschrijving komt te vervallen doordat ook het gebodsartikel 2.7 veekeringen komt te vervallen. Het opnemen van een begripsomschrijving is daarom niet meer noodzakelijk.
1.11	1.1 Begrips-omschrijvingen	<i>Sub pp luidt:</i> <i>waterkering:</i> kunstmatige hoogte, natuurlijke hoogte of gedeelte daarvan, of hoge gronden met ondersteunende kunstwerken, die een waterkerende of mede een waterkerende functie hebben en als dusdanig geregistreerd zijn in de legger; <i>Wordt vervangen door:</i> <i>waterkering:</i> kunstmatige hoogte, natuurlijke hoogte of gedeelte daarvan met ondersteunende kunstwerken, die een waterkerende of mede een waterkerende functie hebben en als dusdanig geregistreerd zijn in de legger;	Verduidelijking van begripsomschrijving. Hoge gronden zijn geen waterkeringen die in het kader van de keur beschermd hoeven te worden (geen taak waterschap).
1.12	1.4 Algemene regels, nadere regels,	<i>Lid 1 luidt:</i>	Taalkundige verduidelijking van de

	keurkaarten, meldplichten, meet- en registratieplichten en maatwerkvoorschriften	Het bestuur kan voor het verrichten van handelingen als bedoeld in hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3, algemene regels stellen, die mede een vrijstelling kunnen inhouden van een: - gebodsbepaling, of - vergunningplicht, of - algeheel verbod voor het verrichten van bepaalde handelingen. <i>Wordt vervangen door:</i> Het bestuur kan voor het verrichten van handelingen als bedoeld in hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3, algemene regels stellen, die mede een vrijstelling kunnen inhouden: - van een gebodsbepaling, of - van een vergunningplicht, of - voor bepaalde handelingen.	vrijstellingsmogelijkheden.
--	--	--	-----------------------------

Hoofdstuk 2 Beheer en onderhoud van waterstaatswerken

nr.	vindplaats	aanpassing	reden
2.1	2.7 Veekeringen	<i>Artikel luidt:</i> Artikel 2.7 Veekeringen 1.De aangelande van gronden die gebruikt worden voor het houden van dieren en die zijn gelegen op of nabij a-wateren, zijn verplicht op hun gronden een veekering te hebben en te houden zodanig dat deze het onderhoud niet belemmert. 2.In de legger kunnen locaties aangemerkt worden waarop het eerste lid niet van toepassing is. <i>Dit artikel wordt vervangen door:</i> Artikel 2.7 <Vervallen>	Dit artikel komt te vervallen. De algemene regel voor veekeringen wordt verruimd waardoor er geen noodzaak is een separaat gebodsartikel voor veekeringen te houden. Veekeringen vallen straks onder verbodsartikel 3.1 van de Keur en worden onder voorwaarden vrijgesteld van de vergunningplicht in algemene regel 20 (afrasteringen op beschermingszone).

Hoofdstuk 3 Handelingen in watersystemen

nr.	vindplaats	aanpassing	reden
3.1	Artikel 3.4	<i>Artikel 3.4 luidt:</i> Artikel 3.4 Vergunning compartimenteringskeringen en bijbehorende beschermingszone, en overige keringen 1. Het is verboden zonder vergunning gebruik te maken van compartimenteringskeringen en bijbehorende beschermingszone en overige waterkeringen, door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder: a. voorwerpen en beplanting, in de grond aan te brengen, te wijzigen, te hebben, te onderhouden of uit de grond te verwijderen, te boren of te sonderen; b. het maaiveld te verhogen of te verlagen;	Lid 1 aangepast omdat activiteiten (zoals aanleg van bouwwerken en kabels en leidingen) waren vrijgesteld die wel invloed kunnen hebben op de (stabiliteit van de) waterkering. Deze zijn nu alsnog opgenomen. Tevens de algemene regels en beleidsregels daarop aangepast in lijn met de provinciale Verordening Water. Daarnaast werkzaamheden aan het maaiveld anders omschreven / verduidelijkt. Lid 2 verwijderd omdat deze niet relevant is.

		c. ondersteunende kunstwerken, kabels en leidingen te maken, te hebben, te onderhouden, te wijzigen of te verwijderen die een verbinding maken met een andere zijde van de compartimenteringskering. 2. Het is verboden zonder vergunning een compartimenteringskering of overige kering aan te leggen. <i>Wordt vervangen door:</i> Artikel 3.4 Vergunning compartimenteringskeringen en bijbehorende beschermingszone A en overige waterkeringen 1. Het is verboden zonder vergunning gebruik te maken van compartimenteringskeringen en bijbehorende beschermingszone A en overige waterkeringen, door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder: a. bouwwerken aan te brengen, te wijzigen, te hebben, te onderhouden of te verwijderen b. beplanting in de grond aan te brengen, te wijzigen, te hebben, te onderhouden of uit de grond te verwijderen; c. ontgravingen uit te voeren of ophogingen aan te brengen; d. te boren of te sonderen; e. kabels en leidingen aan te leggen, te hebben, te onderhouden, te wijzigen of te verwijderen.	
3.2	Artikel 3.5	Artikel 3.5 Vergunning beschermingszone B 1. Het is verboden zonder vergunning, gebruik te maken van beschermingszone B behorende bij primaire waterkeringen door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder: a. het maaiveld te verhogen of te verlagen; b. afgravingen en seismische onderzoeken te verrichten; b. werken met een overdruk van 10 bar of meer te plaatsen en te hebben; c. explosiegevaarlijk materiaal of explosiegevaarlijke inrichtingen te hebben; d. leidingen te leggen. <i>Wordt vervangen door:</i> Artikel 3.5 Vergunning beschermingszone B	Sub a en b gewijzigd omdat beschermingszone B in het kader van het tegengaan van piping (nieuwe normering) van steeds groter belang is. Bouwwerken in deze zone die de afdichtende laag aanpassen, kunnen daarop van invloed zijn. Daarnaast werkzaamheden aan het maaiveld anders omschreven / verduidelijkt.

		1. Het is verboden zonder vergunning, gebruik te maken van beschermingszone B behorende bij primaire waterkeringen door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder: a. bouwwerken te plaatsen, aan te passen of te verwijderen die een afdichtende bodemlaag doorsnijden; b. ontgravingen uit te voeren of ophogingen aan te brengen; c. seismische onderzoeken te verrichten; d. werken met een overdruk van 10 bar of meer te plaatsen en te hebben; e. explosiegevaarlijk materiaal of explosiegevaarlijke inrichtingen te hebben; f. leidingen te leggen.	
--	--	---	--

Hoofdstuk 5 Overgangs- en slotbepalingen

nr.	vindplaats	aanpassing	reden
4.1	Artikel 5.2	<i>Artikel 5.2 lid 1 sub a luidt:</i> Voor waterkeringen of gedeelten van waterkeringen en ondersteunende kunstwerken met een waterkerende functie berust het gewoon onderhoud bij de aangelande ervan en het buitengewoon onderhoud bij het waterschap; <i>Wordt vervangen door:</i> Voor waterkeringen of gedeelten van waterkeringen en ondersteunende kunstwerken met een waterkerende functie berust het gewoon onderhoud bij de eigenaar/gebruiker ervan en het buitengewoon onderhoud bij het waterschap;	De term 'aangelande' past niet past bij waterkering. Dit moet vervangen worden door 'eigenaar/gebruiker'. Artikel 5.2 lid 1 sub a: de term 'aangelande' wordt vervangen door 'eigenaar/gebruiker'.
4.2	Artikel 5.3	<i>Artikel luidt:</i> <i>Oppervlaktewaterlichamen</i> 1. Een oppervlaktewaterlichaam ten aanzien waarvan registratie in de legger als a-water is voorgeschreven, maar nog niet heeft plaatsgevonden, wordt voor de toepassing van deze Keur en de daarop gebaseerde regelgeving aangemerkt als a-water. 2. Een oppervlaktewaterlichaam ten aanzien waarvan registratie in de legger als b-water is voorgeschreven, maar nog niet heeft plaatsgevonden, wordt voor de toepassing van deze Keur en de daarop gebaseerde regelgeving aangemerkt als b-water. 3. In de gevallen als bedoeld in het eerste lid gelden de volgende bepalingen: a. de beschermingszone is aan weerszijden van het oppervlaktewaterlichaam 5 meter, gemeten uit de insteek; b. het onderhoud geschiedt door of vanwege het waterschap overeenkomstig artikel 2.4 en 2.5,	Lid 5 bij oppervlaktewaterlichamen is toegevoegd om bij Brabantse Delta overgangsrecht te hebben, zolang de leggers nog niet zijn aangepast, voor de termen onderhoudsstrook en beschermingszone die verschillend in de keur en in de leggers wordt gehanteerd. Overige wijzigingen zijn niet inhoudelijk maar louter taalkundig of ter verduidelijking.

		tenzij bij vergunning of projectplan anders is bepaald. 4. In de gevallen als bedoeld in het tweede lid geschiedt het onderhoud door of vanwege de aangelanden overeenkomstig artikel 2.4 en 2.5, tenzij bij algemene regel, vergunning of projectplan anders is bepaald. <i>Waterkeringen</i> 5. Voor waterkeringen ten aanzien waarvan registratie in de legger is voorgeschreven, maar nog niet heeft plaatsgevonden, gelden de volgende bepalingen: a. De beschermingszone A voor primaire keringen is aan weerszijden van de waterkering 30 meter, gemeten vanuit de teen; Beschermingszone B is aan weerszijden van de waterkering van 30 tot 50 meter gemeten vanuit de teen. b. De beschermingszone A voor regionale keringen is 10 meter gemeten vanuit de teen. c. De beschermingszone A voor compartimenteringskeringen is 5 meter gemeten vanuit de teen. d. Het profiel van vrije ruimte ligt boven het ontwerpprofiel en wordt in horizontale richting begrensd door het waterstaatswerk en beschermingszones A. Voor primaire keringen ligt het profiel van vrije ruimte 1 meter boven het ontwerpprofiel, voor regionale keringen 0,5 meter boven het ontwerpprofiel. e. Het onderhoud geschiedt door of vanwege het waterschap overeenkomstig artikel 2.2, tenzij bij algemene regel, vergunning of projectplan anders is bepaald. 6. Voor waterkeringen ten aanzien waarvan registratie in de legger is voorgeschreven en is vastgesteld, maar de begripsbepaling nog niet overeenkomt met de begripsbepaling uit deze keur gelden de volgende bepalingen: a. De waterkeringszone zoals genoemd in de leggers voor waterkeringen Brabantse Delta wordt gelijk gesteld aan het waterstaatswerk, samen met beschermingszone A. b. De beschermingszone zoals genoemd in de leggers voor waterkeringen Brabantse Delta wordt gelijk gesteld aan beschermingszone B. <i>Wordt vervangen door:</i> <i>Oppervlaktewaterlichamen</i> 1. Een oppervlaktewaterlichaam ten aanzien	
--	--	--	--

		waarvan registratie in de legger als a-water is voorgeschreven, maar nog niet heeft plaatsgevonden, wordt voor de toepassing van deze Keur en de daarop gebaseerde regelgeving aangemerkt als a-water. 2. Een oppervlaktewaterlichaam ten aanzien waarvan registratie in de legger als b-water is voorgeschreven, maar nog niet heeft plaatsgevonden, wordt voor de toepassing van deze Keur en de daarop gebaseerde regelgeving aangemerkt als b-water. 3. In de gevallen als bedoeld in het eerste lid gelden de volgende bepalingen: a. de beschermingszone is aan weerszijden van het oppervlaktewaterlichaam 5 meter, gemeten uit de insteek; b. het onderhoud geschiedt door of vanwege het waterschap overeenkomstig artikel 2.4 en 2.5, tenzij bij vergunning of projectplan anders is bepaald. 4. In de gevallen als bedoeld in het tweede lid geschiedt het onderhoud door of vanwege de aangelanden overeenkomstig artikel 2.4 en 2.5, tenzij bij algemene regel, vergunning of projectplan anders is bepaald. 5. Voor oppervlaktewaterlichamen ten aanzien waarvan registratie in de legger is voorgeschreven en is vastgesteld, maar de begripsbepaling 'onderhoudsstrook' in de leggers voor oppervlaktewaterlichamen Brabantse Delta nog niet overeenkomt met de begripsbepaling 'beschermingszone' uit de keur geldt dat de onderhoudsstrook zoals genoemd in die leggers gelijk wordt gesteld aan beschermingszone zoals genoemd in de keur. <i>Waterkeringen</i> 6. Voor waterkeringen ten aanzien waarvan registratie in de legger is voorgeschreven, maar nog niet heeft plaatsgevonden, gelden de volgende bepalingen: a. De beschermingszone A voor primaire keringen is aan weerszijden van de waterkering 30 meter, gemeten vanuit de teen; beschermingszone B is aan weerszijden van de waterkering van 30 tot 50 meter gemeten vanuit de teen. b. De beschermingszone A voor regionale keringen is aan weerszijden van de waterkering 10 meter, gemeten vanuit de teen. c. De beschermingszone A voor compartimenteringskeringen is aan weerszijden van de waterkering 5 meter gemeten vanuit de teen. d. Het profiel van vrije ruimte ligt voor primaire waterkeringen 1 meter boven het in de legger opgenomen leggerprofiel van de waterkering en het maaiveld van beschermingszones A. Voor regionale keringen ligt het profiel van vrije ruimte	
--	--	---	--

		0,5 meter boven het in de legger leggerprofiel van de waterkering en het maaiveld van beschermingszones A. e. Het onderhoud geschiedt door of vanwege het waterschap overeenkomstig artikel 2.2, tenzij bij algemene regel, vergunning of projectplan anders is bepaald. 7. Voor waterkeringen ten aanzien waarvan registratie in de legger is voorgeschreven en is vastgesteld, maar de begripsbepaling nog niet overeenkomt met de begripsbepaling uit deze keur gelden de volgende bepalingen: a. De waterkeringszone zoals genoemd in de leggers voor waterkeringen Brabantse Delta wordt gelijk gesteld aan het waterstaatswerk, samen met beschermingszone A. b. De beschermingszone zoals genoemd in de leggers voor waterkeringen Brabantse Delta wordt gelijk gesteld aan beschermingszone B.	
--	--	--	--

Artikelsgewijze toelichting

nr.	vindplaats	aanpassing	reden
5.1	Artikel 2.3	<i>Toelichting op artikel luidt:</i> Oppervlaktewaterlichamen hebben diverse functies in de waterhouding, waaronder waterkwantiteit, waterkwaliteit en scheepvaart. Het gewoon onderhoud is erop gericht dat oppervlaktewaterlichamen deze functies behouden. In dit kader is in dit artikel bepaald wat de onderhoudsplichtigen van oppervlaktewaterlichamen voor het gewoon onderhoud in ieder geval moeten doen. Het maaien en verwijderen van begroeiing kan daarvoor vaker nodig zijn dan eens per jaar. De oevers en taluds alsmede de daartoe behorende oeververdedigingswerken dienen behoorlijk in stand te worden gehouden, voor zover dat nodig is om te voorkomen dat door inzakking de af- en/of aanvoer van water wordt gehinderd dan wel aangelegde onderhoudsstroken en/of afrasteringen door inzakking worden bedreigd. <i>Wordt vervangen door:</i> Oppervlaktewaterlichamen hebben diverse functies in de waterhouding, waaronder waterkwantiteit, waterkwaliteit en scheepvaart. Het gewoon onderhoud is erop gericht dat oppervlaktewaterlichamen deze functies behouden. In dit kader is in dit artikel bepaald wat de onderhoudsplichtigen van oppervlaktewaterlichamen voor het gewoon onderhoud in ieder geval moeten doen.	Verduidelijking van de uitleg door toevoeging van de rode tekst en door verwijderen van laatste zinsnede.

		De frequentie van het onderhoud is afhankelijk van de lokale situatie. Het maaien en verwijderen van begroeiing kan daarvoor vaker of minder vaak nodig zijn dan eens per jaar. De oevers en taluds alsmede de daartoe behorende oeververdedigingswerken dienen behoorlijk in stand te worden gehouden, voor zover dat nodig is om te voorkomen dat door inzakking de af- en/of aanvoer van water wordt gehinderd.	
5.2	Artikel 2.7	<i>Toelichting op artikel luidt:</i> Veekeringen Eigenaren of gebruikers zijn verplicht langs a- wateren veekeringen te plaatsen om daarmee te voorkomen dat dieren deze waterstaatswerken beschadigen of de werking ervan belemmeren. Via artikel 1.4 kan het dagelijks bestuur algemene of nadere regels stellen over deze afrasterplicht, bijvoorbeeld over constructies en wijze van plaatsing. In dit artikel is de lichtere variant van de afrastering, namelijk de veekering, bedoeld. Deze bestaat uit houten palen in combinatie met twee gladde of puntdraden. De hoogte van de veekering is opgenomen zodat onbelemmerd onderhoud kan worden verricht. Op de eigendommen van het waterschap zijn in principe geen veekeringen die de doorgang belemmeren toegestaan zonder privaatrechtelijke toestemming, mede vanwege de toegankelijkheid voor recreanten. <i>Wordt vervangen door:</i> <Vervallen>	Toelichting op artikel 2.7 vervalt doordat het artikel ook vervalt.
5.3	Artikel 3.1	<i>Toelichting op lid 1 luidt:</i> In artikel 3.1 is in het eerste lid een algemene, ruime verbodsbepaling opgenomen voor handelingen of het laten liggen of staan van werken, vaste substanties of voorwerpen bij oppervlaktewaterlichamen. Het gaat om handelingen die het gebruik van oppervlaktewaterlichamen en de daartoe behorende beschermingszones, en/of profielen van vrije ruimte betreffen door daar werkzaamheden te verrichten, werken te maken of vaste substanties of voorwerpen te storten of te plaatsen. Bij het verrichten van werkzaamheden of het maken dan wel behouden van werken in, op, onder of over een oppervlaktewaterlichaam en/of een daartoe behorende beschermingszone (in de legger te bepalen) moet worden gedacht aan activiteiten die de zogenaamde bak (waterbodem en taluds), en de ondersteunende kunstwerken raken. Het storten, plaatsen of neerleggen van vaste substanties of voorwerpen in, op, onder of over een oppervlaktewaterlichaam of een daartoe behorende beschermingszone of het daar vervolgens achterlaten van deze substanties of voorwerpen ziet met name toe op de bescherming van de ecologie en op een veilige	Het woord bagger is uit de voorbeelden verwijderd om verwarring te voorkomen. Ook ter verduidelijking extra zin opgenomen over behouden en laten groeien van beplanting op beschermingszones.

		afvoer van water door oppervlaktewaterlichamen, teneinde wateroverlast en overstroming te voorkomen. Onder de ruime verbodsbepaling in artikel 3.1, eerst lid, vallen onder de zinsnede 'handelingen te verrichten' onder andere: aanleg-, bagger-, boor-, bouw-, graaf-, demping-, herstel-, onderhoud-, plant- reparatie-, revisie-, sloop-, uitbreiding-, verbouw, herbouw-, wijzigings- en verwijderwerkzaamheden. De eerder vermelde handelingen betreffen handelingen die tot doel hebben verandering te brengen in de staat van waterstaatswerken. Verder ook werkzaamheden die dat niet tot doel hebben, maar waarvan onbedoeld effect is dat verandering wordt gebracht in de staat van die werken. Onder dit verbod valt bijvoorbeeld het dempen van een sloot. Tot slot vallen onder het verbod ook de handelingen van derden waarmee de waterstand op een ander peil wordt gebracht of gehouden dan het peil dat voor het betreffende oppervlaktewaterlichaam door het waterschap is vastgesteld. Via een vergunning van het bestuur kan van de verbodsbepaling worden afgeweken. Op basis van artikel 1.4 kunnen in algemene regels vrijstellingen worden verleend voor bijvoorbeeld bepaalde categorieën van handelingen. Deze handelingen zijn dan wel toegestaan zonder vergunning, waarbij eventueel aan bepaalde voorschriften moet worden voldaan. <i>Wordt vervangen door:</i> In artikel 3.1 is in het eerste lid een algemene, ruime verbodsbepaling opgenomen voor handelingen of het laten liggen of staan van werken, vaste substanties of voorwerpen bij oppervlaktewaterlichamen. Het gaat om handelingen die het gebruik van oppervlaktewaterlichamen en de daartoe behorende beschermingszones, en/of profielen van vrije ruimte betreffen door daar werkzaamheden te verrichten, werken te maken of vaste substanties of voorwerpen te storten of te plaatsen. Bij het verrichten van werkzaamheden of het maken dan wel behouden van werken in, op, onder of over een oppervlaktewaterlichaam en/of een daartoe behorende beschermingszone (in de legger te bepalen) moet worden gedacht aan activiteiten die de zogenaamde bak (waterbodem en taluds), en de ondersteunende kunstwerken raken. Het storten, plaatsen of neerleggen van vaste substanties of voorwerpen in, op, onder of over een oppervlaktewaterlichaam of een daartoe behorende beschermingszone of het daar vervolgens achterlaten van deze substanties of voorwerpen ziet met name toe op de bescherming van de ecologie en op een veilige afvoer van water door oppervlaktewaterlichamen, teneinde	
--	--	--	--

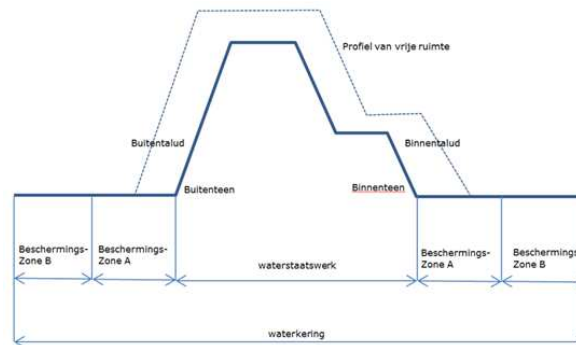
		wateroverlast en overstroming te voorkomen. Onder de ruime verbodsbepaling in artikel 3.1, eerst lid, vallen onder de zinsnede 'handelingen te verrichten' onder andere: aanleg-, boor-, bouw-, graaf-, demping-, herstel-, onderhoud-, plant- reparatie-, revisie-, sloop-, uitbreiding-, verbouw, herbouw-, wijzigings- en verwijderwerkzaamheden. De eerder vermelde handelingen betreffen handelingen die tot doel hebben verandering te brengen in de staat van waterstaatswerken. Verder ook werkzaamheden die dat niet tot doel hebben, maar waarvan onbedoeld effect is dat verandering wordt gebracht in de staat van die werken. Onder dit verbod valt bijvoorbeeld het dempen van een sloot. Ook valt onder dit verbod het behouden en laten groeien van beplanting op de beschermingszone. Tot slot vallen onder het verbod ook de handelingen van derden waarmee de waterstand op een ander peil wordt gebracht of gehouden dan het peil dat voor het betreffende oppervlaktewaterlichaam door het waterschap is vastgesteld. Via een vergunning van het bestuur kan van de verbodsbepaling worden afgeweken. Op basis van artikel 1.4 kunnen in algemene regels vrijstellingen worden verleend voor bijvoorbeeld bepaalde categorieën van handelingen. Deze handelingen zijn dan wel toegestaan zonder vergunning, waarbij eventueel aan bepaalde voorschriften moet worden voldaan.	
5.4	Artikel 3.3	<i>Toelichting op artikel 3.3 luidt:</i> <i>Artikel 3.3 Vergunning primaire en regionale waterkeringen en bijbehorende beschermingszone A en profiel van vrije ruimte</i> In artikel 3.3 zijn algemene verbodsbepalingen opgenomen voor primaire en regionale keringen. In dit artikel worden bij regionale keringen zogenaamde compartimenteringskeringen uitgezonderd. De verbodsbepalingen hebben betrekking op alle werken die de waterkerende functie in het geding kunnen brengen. <i>Wordt vervangen door:</i> <i>Artikel 3.3 Vergunning waterkeringen en bijbehorende beschermingszone A en profiel van vrije ruimte</i> In artikel 3.3 zijn algemene verbodsbepalingen opgenomen voor primaire en regionale waterkeringen en bijbehorende beschermingszone A en profiel van vrije ruimte. In dit artikel worden bij regionale keringen zogenaamde compartimenteringskeringen uitgezonderd. De verbodsbepalingen hebben betrekking op alle werken die de waterkerende functie in het geding kunnen brengen.	Aansluitend gemaakt aan het verbodsartikel.
5.5	Artikel 3.4	<i>De tekst in de toelichting op artikel 3.4 luidt:</i>	Aansluitend gemaakt aan het verbodsartikel en

		In artikel 3.4 zijn algemene verbodsbepalingen opgenomen voor compartimenteringskeringen en overige keringen. Compartimenteringskeringen zijn regionale keringen, welke volgens provinciale verordening aangewezen zijn. Overige keringen wijst het waterschap zelf aan. In dit artikel worden verbodsbepalingen gegeven voor het aanbrengen van voorwerpen in of op het waterstaatswerk. Tevens wordt het verhogen of verlagen van het maaiveld op het waterstaatswerk en beschermingszone zonder vergunning niet toegelaten. <i>Wordt vervangen door:</i> In artikel 3.4 zijn algemene verbodsbepalingen opgenomen voor compartimenteringskeringen en overige keringen. Compartimenteringskeringen zijn regionale keringen, welke volgens provinciale verordening aangewezen zijn. Overige keringen wijst het waterschap zelf aan. In dit artikel worden verbodsbepalingen gegeven voor het aanbrengen van (bouw)werken in of op het waterstaatswerk. Tevens wordt het verhogen of verlagen van het maaiveld op het waterstaatswerk en beschermingszone zonder vergunning niet toegelaten.	'voorwerpen' vervangen door '(bouw)werken'.
5.6	Artikel 3.5	<i>De tekst in de toelichting op artikel 3.5 luidt:</i> Aanvullend op artikel 3.3, zijn ook verbodsbepalingen opgenomen voor beschermingszone B. Voor de beschermingszone B worden verbodsbepalingen gegeven voor het gebruik van deze zone. Het verhogen of verlagen van het maaiveld op het waterstaatswerk en beschermingszone zonder vergunning is niet toegestaan. Tevens worden werken die de waterkerende functie kunnen beïnvloeden ook verboden. <i>Wordt vervangen door:</i> Aanvullend op artikel 3.3, zijn ook verbodsbepalingen opgenomen voor een aantal activiteiten in beschermingszone B. Het gaat om activiteiten die de waterkerende functie kunnen beïnvloeden, meer specifiek activiteiten die invloed hebben op de afdichtende bodemlagen in deze zone. Overige activiteiten zijn wel toegestaan.	Tekst meer algemeen gemaakt, beter aansluitend aan het verbodsartikel.
5.7	Artikel 5.3	<i>Toelichting bij artikel 5.3 luidt:</i> <i>Artikel 5.3 Overgangsrecht legger</i> <i>Oppervlaktewaterlichamen</i> Indien een oppervlaktewaterlichaam ingevolge een vergunning of projectplan wordt aangelegd	Voor oppervlaktewaterlichamen is ter verduidelijking het woord 'bijvoorbeeld' toegevoegd. Voor waterkeringen is de tekening verduidelijkt, waarbij het profiel van vrije ruimte ook boven beschermingszone

en/of gewijzigd, is de legger daarop nog niet aangepast. Om te voorkomen dat dergelijke oppervlaktewaterlichamen tot het moment van registratie in de legger- gedeeltelijk buiten de werkingssfeer van deze Keur zouden vallen, is bepaald dat deze wateren voor de toepassing van deze Keur worden aangemerkt als a-, respectievelijk b-water. Tevens gelden op dat moment voor a-wateren de beschermingszones van 5 meter vanaf de insteek en aan weerszijden van het aangelegde/gewijzigde oppervlaktewaterlichaam.

Waterkeringen

In onderstaand figuur zijn deze zones schematisch weergegeven. De zonering is vastgelegd in de legger van het waterschap. Dit artikel regelt dat dezelfde zonering geldt indien deze nog niet is vastgelegd in de legger.



Wordt vervangen door:

Artikel 5.3 Overgangsrecht legger

Oppervlaktewaterlichamen

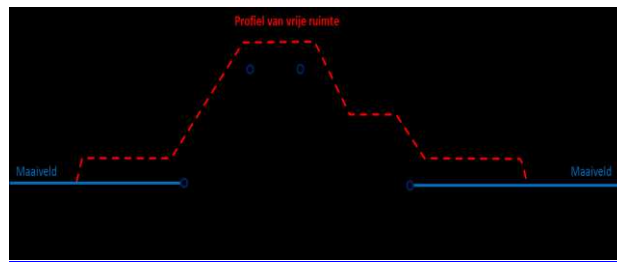
Indien een oppervlaktewaterlichaam **bijvoorbeeld** ingevolge een vergunning of projectplan wordt aangelegd en/of gewijzigd, is de legger daarop nog niet aangepast. Om te voorkomen dat dergelijke oppervlaktewaterlichamen tot het moment van registratie in de legger- gedeeltelijk buiten de werkingssfeer van deze Keur zouden vallen, is bepaald dat deze wateren voor de toepassing van deze Keur worden aangemerkt als a-, respectievelijk b-water. Tevens gelden op dat moment voor a-wateren de beschermingszones van 5 meter vanaf de insteek en aan weerszijden van het aangelegde/gewijzigde oppervlaktewaterlichaam.

Waterkeringen

In onderstaand figuur zijn **de zones rondom de waterkering** schematisch weergegeven. De zonering is vastgelegd in de legger van het waterschap. Dit artikel regelt dat dezelfde zonering geldt indien deze nog niet is vastgelegd

A ligt.

in de legger.



Waterschap Brabantse Delta
Behoort bij besluit nr. 18IT048651
d.d. 28 november 2018
Het algemeen bestuur mij bekend,
de dijkgraaf

Nota van inspraak

Partiële herziening uniforme Brabantse keur

AB 28 november 2018

Zaaknummer: 18.ZK04201

Corsanummer: 18IT048656



Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
2	Ingediende zienswijzen	2
	Zienswijze 1: Anoniem, Boxtel	2
	Zienswijze 2: Anoniem, Den Bosch	2
	Zienswijze 3: Brabantse Milieufederatie	2
	Zienswijze 4: Brabant Water	4
3	Aanpassingen vanwege ambtelijke reacties bij de drie waterschappen	5

1 Inleiding

Totstandkoming van de partiële herziening keur, algemene regels en beleidsregels

De Keur Waterschap Brabantse Delta 2015 is vastgesteld op 21 januari 2015. Na deze vaststelling is bekeken of de 'Keur' aanpassingen behoeft om deze te verduidelijken, nuanceren of taalkundig te verbeteren. Dit heeft geresulteerd in de eerste partiële herziening van de keur zoals die nu is vastgesteld.

De algemene regels en beleidsregels behorende bij de Keur Waterschap Brabantse Delta 2015 zijn op 10 februari 2015 vastgesteld en op 24 februari 2015 (alleen beleidsregels) en op 19 juli 2016 partieel herzien. Sinds deze partiële herziening is de behoefte ontstaan om op enkele plaatsen de tekst van de Algemene regels en de Beleidsregels te verduidelijken, te nuanceren, aan te vullen of taalkundig te verbeteren. Het doel hiervan is om de intentie van deze regels beter tot uitdrukking te laten komen. Aanvullingen zijn wenselijk omdat er praktijksituaties aan het licht zijn gekomen waarvoor nog geen algemene regel was opgesteld, maar zich wel uitstekend voor een algemene regel lenen.

Om de besluitvorming zuiver te houden wordt in de procedure voor de keur alleen ingegaan op de onderdelen die betrekking hebben op de keur, en in de procedure voor de algemene regels en beleidsregels alleen op de onderdelen die daarop betrekking hebben. Er zijn dus om die reden twee formeel nota's van inspraak, hoewel het totale pakket als één geheel ter inzage heeft gelegen.

Verloop van de inspraak

Het gehele pakket van ontwerpkeur, ontwerp algemene regels en ontwerp beleidsregels zijn (gelijktijdig met de andere twee waterschappen) gepubliceerd op 26 april 2018 en hebben gedurende de periode van 26 april 2018 tot en met 6 juni 2018 ter inzage gelegen. De stukken waren in te zien digitaal via de website. Gedurende de periode van ter inzagelegging zijn belanghebbenden in de gelegenheid gesteld zienswijzen in te dienen. In totaal zijn er 4 externe zienswijzen ingediend op zowel de ontwerpkeur als de ontwerp algemene regels en ontwerp beleidsregels samen.

Opbouw van de nota van inspraak

In deze nota in inspraak staan alle zienswijzen opgenomen, genummerd op volgorde van binnenkomst.

Inhoud van de nota van inspraak

Het algemeen bestuur heeft in de vergadering van 28 november 2018 de ingediende zienswijzen met betrekking tot de keur behandeld. De voorbereiding hiervan is door de drie waterschappen gezamenlijk voorbereid, zodat zienswijzen van gelijke strekking ook op gelijke wijze beantwoord worden en tevens aanpassingen van de ontwerpbesluiten op gelijke wijze plaatsvinden.

Aangezien de inspraak meerdere samenhangende ontwerpbesluiten betrof, kunnen zienswijzen ook betrekking hebben op één of meerdere ontwerpbesluiten. Van belang daarbij is dat de keur wordt vastgesteld door het algemeen bestuur en dus het algemeen bestuur zienswijzen met betrekking tot de keur afweegt. De algemene regels en beleidsregels worden daarentegen door het dagelijks bestuur vastgesteld en dus weegt het dagelijks bestuur zienswijzen die specifiek daarop betrekking hebben af.

Dit betekent in de praktijk dat er twee nota's van inspraak zijn. Eén voor de keur die het algemeen bestuur vaststelt, en één voor de algemene regels en beleidsregels die het dagelijks bestuur vast stelt.

In deze nota van inspraak voor de keur, zijn zienswijzen of onderdelen ervan die specifiek over de algemene regels of beleidsregels gaan, weggelaten. Alleen datgene wat betrekking heeft op de keur is vermeld.

Aangezien de doelstelling is één uniforme keur, algemene regels en beleidsregels voor drie waterschappen, heeft de inspraakperiode ook gezamenlijk plaatsgevonden, zijn de zienswijzen gezamenlijk behandeld en worden voorgestelde wijzigingen gezamenlijk doorgevoerd. Zo blijven de keur, algemene regels en beleidsregels ook na de inspraak uniform.

Er zijn zienswijzen ingediend bij één of beide van de andere waterschappen die niet zijn ingediend bij Waterschap De Dommel. Deze leiden echter niet tot aanpassingen. Voor de volledigheid zijn ze ook in deze nota van inspraak opgenomen. Daarnaast zijn er bij alle waterschappen een aantal

ambtelijke reacties ingediend waarvan enkele tot aanpassing hebben geleidt. Deze staan in hoofdstuk 3 beschreven.

Privacy van insprekers

In verband met wetgeving op het gebied van privacy zijn de namen van insprekers en persoonlijke gegevens in zienswijzen geanonimiseerd. Alleen namen van overheden, organisaties en bedrijven zijn genoemd. Een ieder die een zienswijze heeft ingediend ontvangt een afschrift van deze inspraaknota, onder verwijzing van het nummer van de zienswijze.

2 Ingediende zienswijzen

Zienswijze 1

Anoniem, Boxtel (ingediend bij waterschap De Dommel)

Kenmerk: 18IN024705

Zienswijze:

Ik maak bezwaar tegen het feit dat artikel 2.7 in de Keur waterschap De Dommel 2015 met betrekking tot het plaatsen van veekeringen wordt geschrapt. Het artikel verplicht eigenaren of gebruikers langs a-wateren veekeringen te plaatsen om daarmee te voorkomen dat dieren het profiel van de watergang beschadigen of de afvoerfunctie ervan belemmeren. In het verleden is als pilot met Brabants Landschap overgekomen om de BS-39 over een afstand van ca. 400 m te laten betreden/begrazen door koeien. Ik constateer dat deze koeien taluds in trappen en daarmee onnodige plantengroei en opstuwing veroorzaken. Mijn verzoek is dan ook om artikel 2.7 in stand te houden zodat de verplichting tot het plaatsen van een veekering door Brabants Landschap verplicht blijft. Dit om er voor te zorgen dat de koeien niet meer in de BS39 kunnen komen."

Reactie:

Met het laten vervallen van dit artikel valt het plaatsen van een veekering geheel onder het verbodsartikel 3.1 van de Keur. Middels de aanpassing van algemene regel 19 (Stoffen, voorwerpen en dieren) wordt voorgeschreven dat bij het houden van dieren in de beschermingszone van a-wateren voorzieningen moeten worden getroffen zodat de dieren de watergang en het talud niet kunnen beschadigen. De voorziening dient te voldoen aan algemene regel 20 (afasteringen op beschermingszone). Met deze wijzigingen wordt dezelfde bescherming geboden als voorheen alleen middels een andere systematiek.

Advies:

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van de ontwerp keur.

Zienswijze 2

Anoniem, Den Bosch (ingediend bij waterschap Aa en Maas)

Kenmerk: 18IN024696

Zienswijze:

Deze zienswijze heeft geen betrekking op ontwerp keur, maar volledig op de ontwerp beleidsregels.

Advies:

Aangezien deze zienswijze geen betrekking heeft op de ontwerpkeur, leidt deze niet tot aanpassing van de ontwerp keur.

Zienswijze 3

Brabantse Milieufederatie (ingediend bij alle drie waterschappen)

Kenmerk: 18IN014176

Zienswijze:

Algemeen

1. Hierbij ontvangt u onze zienswijze met betrekking tot de partiële herziening van de Keur en de bijbehorende ontwerp Algemene Regels en ontwerp Beleidsregels. Aangezien u deze documenten gezamenlijk ter inzage heeft gelegd, richt onze zienswijze zich op alle drie tegelijk. We zijn betrokken geweest bij de voorbereiding van deze partiële herziening. Daarom betreuren wij het des te meer dat wij niet tijdig in kennis zijn gesteld van deze terinzagelegging van de stukken. Hierdoor hebben wij veel te weinig tijd gehad om deze zienswijze inhoudelijk voor te bereiden en – minstens zo belangrijk – hebben wij deze niet kunnen afstemmen met de terreinbeherende organisaties. Dat u van hen geen zienswijze heeft ontvangen met betrekking tot deze herziening heeft dus niet zozeer te maken met het feit dat zij geen opmerkingen hebben, als wel met het feit dat zij onvoldoende tijd hebben gehad om de stukken te beoordelen. Daarnaast ontbreken bij de digitaal gepubliceerde stukken de bijbehorende Keurkaarten. In feite is er daardoor sprake van een niet complete terinzagelegging. Eén van onze opmerkingen in het voortraject had namelijk betrekking op het

eenduidig terugvinden van de in Keur en beleidsregels gebruikte termen op de bijbehorende kaarten. Die eenduidigheid ontbrak, waardoor het voor ons op basis van de combinatie van Keur, regels en kaarten niet duidelijk was waar bijvoorbeeld drainage vergunningsvrij mag worden aangelegd. Of deze omissie nu is opgelost, kunnen wij niet checken omdat de Keurkaarten ontbreken.

2. In algemene zin missen wij een toelichting bij de ter inzage gelegde stukken waaruit valt op te maken wat de achterliggende motivatie is bij deze partiële herziening en hoe die zich verhoudt tot andere belangrijke beleidsstukken van de waterschappen. Zo valt het ons op dat de drie voorliggende stukken in grote mate geschreven, gemotiveerd en toegelicht zijn vanuit het oogpunt van waterkwantiteitsbeheersing en dan nog met name gericht op het voorkomen van te grote afvoerpieken cq. wateroverlast. De stukken richten zich veel minder op de aspecten die betrekking hebben op het vasthouden van water en het tegengaan van verdroging. Aangezien Legger, Keur en bijbehorende Algemene regels en Beleidsregels (verder te noemen: Regels) een zeer belangrijke schakel zijn in het vertalen van het waterschapbeleid naar de dagelijkse uitvoeringspraktijk, verwachten wij een meer integrale kijk. Is de voorliggende Keur bijvoorbeeld wel 'klimaatproof'? Wij hebben onze twijfels daarover. Het vergunningsvrij maken van zaken als drainage, verwijderen van stuwen et cetera staat in onze ogen op gespannen voet met het gericht voorkomen van zowel wateroverlast als – droogte. Het vermindert weliswaar de regeldruk op individueel niveau, maar hierdoor onttrekken bepaalde ingrepen in het watersysteem zich wel aan het zicht van de waterschappen. Ingrepen die – zeker als ze allemaal bij elkaar optelt – wel degelijk van invloed kunnen zijn op het al dan niet voorkomen van afvoerpieken.
3. Dit onderdeel van de zienswijze heeft betrekking op de ontwerp algemene regels en beleidsregels.
4. Dit onderdeel van de zienswijze heeft betrekking op de ontwerp algemene regels en beleidsregels.
5. Dit onderdeel van de zienswijze heeft betrekking op de ontwerp beleidsregels.
6. De naamgeving van beperkt beschermde gebieden verschilt nog per waterschap en ze genieten ook verschillende bescherming. Momenteel worden de namen attentiegebied, beekdal (wat niet altijd een beekdal is), wijstgebied, keurbeschermingsgebied, beschermd gebied waterhuishouding, beperkt beschermd gebied, et cetera, naast elkaar gebruikt. Het zou voor het lezen en begrijpen van de Keur goed zijn als de naamgeving en bijbehorend regime eenduidig en begrijpelijk zijn.
7. Dit onderdeel van de zienswijze heeft betrekking op de ontwerp algemene regels en beleidsregels.

Beleidsregels

8. Dit onderdeel van de zienswijze heeft betrekking op de ontwerp beleidsregels.
9. Dit onderdeel van de zienswijze heeft betrekking op de ontwerp beleidsregels.
10. Dit onderdeel van de zienswijze heeft betrekking op de ontwerp beleidsregels.

Algemene regels

11. Dit onderdeel van de zienswijze heeft betrekking op de ontwerp algemene regels.

Keur

12. In het Activiteitenbesluit is een spuitvrije zone voor agrariërs opgenomen. De Keur zou moeten aansluiten op het Activiteitenbesluit, met een spuitverbod voor particulieren binnen een bepaalde afstand tot de watergang. Wij zouden graag zien dat het Waterschap gebruik maakt van de Keur om op deze manier de waterkwaliteit te beschermen.
13. Artikel 2.6 regelt het verplicht onderwerken of opruimen van specie of maaisel. Het is in deze formulering niet duidelijk in hoeverre dit ook van toepassing is op werkzaamheden langs a-watgangen, waarvoor de waterschappen aan de lat staan. Met het oog op de verruiging die optreedt als maaisel en specie blijven liggen, zouden wij graag zien dat het waterschap deze zelfde verplichting ook expliciet op zich neemt. Nu kan het bijvoorbeeld gebeuren dat nutriëntenrijk slib wordt gedeponeed op blauwgraslanden, waarmee investeringen van terreinbeheerders om diezelfde gronden te verschrallen teniet worden gedaan.
14. In de Keur wordt het plaatsen en verwijderen van stuwen in b- en c-watgangen vrijgesteld. Deze maatregelen kunnen wel degelijk effecten hebben op waterafhankelijke natuur, maar ook op de sturingsmogelijkheden van het waterschap bij grote wateroverlast. Wij zijn daarom voorstander van het vergunningplichtig houden van het verwijderen van stuwen in ten minste de beschermde gebieden Keur, maar liefst ook daarbuiten. Daarnaast is correct en gecoördineerd instellen van kleine stuwen van groot belang voor verdrogingsbestrijding: wij vragen u hierover een artikel op te nemen in de Keur, zoals Waterschap Peel en Maasvallei al heeft gedaan.

Reactie:

1. De keurkaarten worden niet herzien en worden derhalve niet in de terinzagelegging betrokken.
2. Wij herkennen ons niet in deze zienswijze. De regels zijn integraal afgewogen. Zie hiervoor onder andere de regels omtrent c-wateren en het drainagebeleid.
3. Niet van toepassing.
4. Niet van toepassing.
5. Niet van toepassing.
6. De naamgeving en het regime van de genoemde gebieden is uniform binnen de Brabantse waterschappen. Binnen de beschermde gebieden is sprake van gebiedsdifferentiatie. Alleen binnen het beheergebied van waterschap Brabantse Delta zijn beperkt beschermde gebieden aangewezen. Alleen binnen het beheergebied van waterschap Aa en Maas zijn wijstgebieden aangewezen. Alleen binnen het beheergebied van waterschap De Dommel zijn beekdalen aangewezen.
7. Niet van toepassing.
8. Niet van toepassing.
9. Niet van toepassing.
10. Niet van toepassing.
11. Niet van toepassing.
12. De Keur regelt niets over waterkwaliteit, is daar ook niet voor bedoeld. Dit is uitputtend geregeld in het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden.
13. Artikel 2.6 valt niet onder deze herziening. Toelichtend: het artikel geeft aan dat het waterschap kan aanwijzen dat maaiselopgeruimd moet worden. Daar waar nodig is zal het waterschap gebruik maken van deze bepaling. Als het waterschap zelf de verplichting heeft, ruimen wij het maaisel op. Dit wordt voor het waterschap zelf vastgelegd in onze onderhoudsplannen.
14. Het vergunningeninstrument is een te zwaar middel om dit te regelen. Het waterschap is van mening dat de waterhuishoudkundige belangen voldoende geborgd zijn middels de algemene regels. NP: Vrijstelling voor verwijdering stuwen binnen beschermde gebieden is uitgesloten in de Algemene regel. In het kader van verdrogingsbestrijding wordt via het beregeningsbeleid ingezet op afspraken op bedrijfsniveau (waterbedrijfsplannen).

Advies:

Deze zienswijzen leiden niet tot aanpassing van de ontwerp keur.

Zienswijze 4

Brabant Water N.V. (ingediend bij waterschap Aa en Maas)

Kenmerk: 18IN024706

Zienswijze:

Deze zienswijze heeft geen betrekking op ontwerp keur, maar volledig op de ontwerp beleidsregels.

Advies:

Aangezien deze zienswijze geen betrekking heeft op de ontwerpkeur, leidt deze niet tot aanpassing van de ontwerp keur.

3 Aanpassingen vanwege ambtelijke reacties bij de drie waterschappen

Er zijn bij alle waterschappen een aantal ambtelijke reacties ingediend waarvan enkele tot aanpassing hebben geleidt. Deze aanpassingen worden hieronder omschreven.

Ambtshalve wijzigingen

Betreft	Reden	Aanpassing
Artikel 2.7	Artikel 2.7 is vervallen maar abusievelijk was vergeten de toelichting van dit artikel ook te laten vervallen.	Toelichting van artikel 2.7 komt ook te vervallen.
Artikel 5.2 lid 1 sub a	Na vorige herziening is aangegeven dat de term 'aangelande' niet past bij waterkering. Dit moet vervangen worden door 'eigenaar/gebruiker'. Hierover akkoord bereikt echter vergeten om dit in deze herziening mee te nemen. Door ambtelijke opmerking hierover, wordt dit alsnog in het definitief besluit meegenomen.	Artikel 5.2 lid 1 sub a: de term 'aangelande' wordt vervangen door 'eigenaar/gebruiker'.



Zaaknr. : 18.ZK04201

Kenmerk : 18IT048643

Barcode : 

KEUR WATERSCHAP BRABANTSE DELTA 2015

Partiële herziening 2018

Waterschap Brabantse Delta
Behoort bij besluit nr. 18IT048651
d.d. 28 november 2018
Het algemeen bestuur mij bekend,
de dijkgraaf

Inhoud

HOOFDSTUK 1.	ALGEMENE BEPALINGEN	3
ARTIKEL 1.1	BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN	3
ARTIKEL 1.2	VERPLICHTINGEN	4
ARTIKEL 1.3	ZORGPLICHT	4
ARTIKEL 1.4	ALGEMENE REGELS, NADERE REGELS, KEURKAARTEN, MELDPLICHTEN, MEET- EN REGISTRATIEPLICHTEN EN MAATWERKVOORSCHRIFTEN	65
HOOFDSTUK 2.	BEHEER EN ONDERHOUD VAN WATERSTAATSWERKEN	76
ARTIKEL 2.1	ONDERHOUDSPLICHT	76
ARTIKEL 2.2	GEWOON ONDERHOUD AAN WATERKERINGEN	76
ARTIKEL 2.3	GEWOON ONDERHOUD AAN OPPERVLAKEWATERLICHAAMEN	76
ARTIKEL 2.4	GEWOON ONDERHOUD AAN ONDERSTEUNENDE KUNSTWERKEN EN WERKEN	76
ARTIKEL 2.5	BUITENGEWOON ONDERHOUD AAN WATERSTAATSWERKEN	76
ARTIKEL 2.6	SPECIE- EN MAAISELBERGING	76
ARTIKEL 2.7	VEEKERINGEN	76
ARTIKEL 2.8	BEDIENING ONDERSTEUNENDE KUNSTWERKEN	76
HOOFDSTUK 3.	HANDELINGEN IN WATERSYSTEMEN	87
ARTIKEL 3.1	VERGUNNING OPPERVLAKEWATERLICHAAMEN EN BIJBEHORENDE BESCHERMINGS- ZONES, ONDERSTEUNENDE KUNSTWERKEN EN PROFIEL VAN VRIJE RUIMTE	87
ARTIKEL 3.2	VERGUNNING BERGINGSGBIEDEN	87
ARTIKEL 3.3	VERGUNNING PRIMAIRE EN REGIONALE WATERKERINGEN EN BIJBEHORENDE - BESCHERMINGSZONE A EN PROFIEL VAN VRIJE RUIMTE	87
ARTIKEL 3.4	VERGUNNING COMPARTIMENTERINGSKERINGEN EN BIJBEHORENDE BESCHERMINGSZONE, EN OVERIGE KERINGEN	87
ARTIKEL 3.5	VERGUNNING BESCHERMINGSZONE B	87
ARTIKEL 3.6	VERBOD AFVOER DOOR VERHARD OPPERVLAKE	87
ARTIKEL 3.7	WATER BRENGEN OF ONTTREKKEN	97
ARTIKEL 3.8	DRAINAGE	98
ARTIKEL 3.9	REIKWIJDTE ARTIKEL 3.9 GRONDWATER	98
ARTIKEL 3.10	WATERVERGUNNING ONTTREKKEN VAN GRONDWATER OF INFILTREREN IN DE BODEM	98
ARTIKEL 3.11	MELDEN, METEN EN REGISTREREN GRONDWATERONTTREKKINGEN	98
ARTIKEL 3.12	BEËINDIGING ONTTREKKINGSINRICHTING EN/OF WERK TOT INFILTRATIE	98
ARTIKEL 3.13	ALGEHEEL VERBOD BIJ BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN	98
ARTIKEL 3.14	GEEN VERGUNNINGPLICHT VOOR HET WATERSCHAP	98
HOOFDSTUK 4.	TOEZICHT EN HANDHAVING	109
ARTIKEL 4.1	AANWIJZING TOEZICHTHOUDERS	109
ARTIKEL 4.2	STRAFBEPALINGEN	109
HOOFDSTUK 5.	OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN	1110
ARTIKEL 5.1	VERGUNNINGEN	1110
ARTIKEL 5.2	ONDERHOUD AAN WATERSTAATSWERKEN ZONDER (ACTUELE) LEGGER	1110
ARTIKEL 5.3	OVERGANGSRECHT LEGGER	1110
ARTIKEL 5.4	KAART	1211
ARTIKEL 5.5	INTREKKING KEUR	1211
ARTIKEL 5.6	INWERKINGTREDING	1211
ARTIKEL 5.7	CITEERTITEL	1211

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsomschrijvingen

In deze Keur en de daarop berustende bepalingen wordt, tenzij anders bepaald, verstaan onder:

- a. *Aangelande*: de eigenaar, de beperkt gerechtigde en/of gebruiker van een aan een ~~waterstaatswerkkerper-vlaktewaterlichaam~~ grenzend perceel;
- b. *A- en B-wateren*: oppervlaktewaterlichamen, geregistreerd in de legger als respectievelijk A- of B-water overeenkomstig artikel 5.1 van de wet;
- c. *afkoppelen verhard oppervlak*: afkoppelen van de afvoer van hemelwater afkomstig van verhard oppervlak van de riolering naar oppervlaktewater;
- d. *bergingsgebied*: een krachtens de Wet ruimtelijke ordening voor waterstaatkundige doeleinden bestemd gebied, niet zijnde een oppervlaktewaterlichaam of onderdeel daarvan, dat dient ter verruiming van de bergingscapaciteit van een of meer watersystemen en ook als bergingsgebied in de legger is opgenomen;
- e. *beschermingszone*: aan een waterstaatswerk grenzende zone zoals vastgelegd in de legger, waarin ter bescherming van dat werk voorschriften en beperkingen kunnen gelden;
- f. *beschermingszone A*: aan een waterkering grenzende beschermingszone zoals vastgelegd in de legger;
- g. *beschermingszone B*: aan een beschermingszone A grenzende beschermingszone zoals vastgelegd in de legger;
- h. *bestuur*: het dagelijks bestuur van waterschap Brabantse Delta;
- i. *bouwwerk*: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of andere materialen die, hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt op of in de grond;
- ~~i.j.~~ *brandblusvoorziening*: voorziening die permanent aanwezig is, maar slechts in noodsituaties benut wordt ten behoeve van bluswatervoorziening;
- ~~j.k.~~ *buitengewoon onderhoud*: het in stand houden van het waterstaatswerk overeenkomstig het in de legger bepaalde omtrent ligging, vorm, afmeting en constructie;
- ~~k.a.~~ *bouwwerk*: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of andere materialen die, hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt op of in de grond;
- l. *compartimenteringskering*: een regionale waterkering geregistreerd in de legger als compartimenteringskering, die als zodanig geen direct waterkerende functie heeft, tenzij in geval van doorbraak of overstroming van de primaire waterkering;
- m. *coupure*: een afsluitbare doorgang in een waterkering;
- n. *C-wateren*: oppervlaktewaterlichamen waarbij gebruik is gemaakt van de vrijstelling van opname in de legger uit artikel 5.2 lid 5 Verordening die zijn vrijgesteld van opname in de legger als bedoeld in artikel 5.2 lid 6 Verordening;
- o. *Drainage*: ontwateringsmiddel voor het kunstmatig laag houden van de grondwaterstand welke vrij afstroomt waarbij niet direct of indirect gebruik gemaakt wordt van een pomp(constructie);
- p. *gesloten seizoen*: de periode van 1 oktober tot 1 april;
- q. *gewoon onderhoud*: werkzaamheden die de functie van het waterstaatswerk in stand houden;
- r. *grondwater*: water dat vrij onder het aardoppervlak voorkomt, met de daarin aanwezige stoffen;
- s. *grondwatersanering*: activiteit gericht op het beperken c.q. verwijderen van verontreinigingen van grondwater;
- t. *infiltreren van water*: in de bodem brengen van water, ter aanvulling van het grondwater, in samenhang met het onttrekken van grondwater;
- u. *insteek*: het als zodanig in de legger aangegeven snijpunt van de lijn van talud en maaiveld, dan wel, bij afwezigheid van een legger, de lijn van een oppervlaktewaterlichaam waar talud en maaiveld elkaar snijden;
- v. *Keurkaarten*: bij deze Keur behorende en als zodanig gewaarmerkte kaarten;
- w. *legger*: legger als bedoeld in artikel 5.1 van de wet of in artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet;
- x. *maaisel*: begroeiing met enige aanhangende (bagger)specie, die vrijkomt bij het uitvoeren van onderhoud;
- y. *ondersteunend kunstwerk*: werken die van belang zijn voor de taakuitoefening van het waterschap, voor de waterkering of voor het functioneren van de waterhuishouding;
- z. *onttrekken*: onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam of van grondwater door middel van een werk;
- aa. *oppervlaktewaterlichaam*: samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, alsmede de bijbehorende bodem, oevers en, voor zover uitdrukkelijk aangewezen krachtens de wet, drogere oevergebieden, alsmede flora en fauna;
- ~~aa-bb.~~ *overige kering*: waterkering - niet zijnde een primaire, regionale of compartimenteringskering - die beveiliging biedt tegen wateroverlast en op de legger staat;

- ~~bb-cc. pompcapaciteit: maximaal te verplaatsen water van de zelfstandige pomp in m³-per uur;~~ pompcapaciteit: het maximum wateropbrengend vermogen van een inrichting in kubieke meters per uur;
- ~~ee-dd. primaire kering: waterkering die beveiliging biedt tegen overstroming door buitenwater, dat deze behoort tot een dijkkring ofwel vóór een dijkkring is gelegen~~ zoals aangegeven in bijlage 1 en 1a van de Wet en in de legger;
- ~~dd-ee. profiel van vrije ruimte: de ruimte zoals vastgelegd in de legger ter weerszijden van, boven en onder een waterstaatswerk of een toekomstig waterstaatswerk die naar het oordeel van het waterschap de beheerder~~ nodig is voor toekomstige verbeteringen;
- ~~ee-ff. regionale kering: een waterkering geregistreerd zoals aangegeven in de Verordening water en in de legger als regionale waterkering, die beveiliging biedt tegen overstroming anders dan door buitenwater;~~
- ~~ff-gg. specie: bij onderhoud van oppervlaktewaterlichamen vrijkomende grond inclusief daarin voorkomende stoffen;~~
- ~~gg-hh. talud: hellend oppervlak van oppervlaktewaterlichamen en waterkeringen;~~
- ~~hh-ii. teen: de als zodanig in de legger aangegeven lijn van de onderrand van een waterkering, dan wel, bij afwezigheid van een legger, de lijn waar talud en maaiveld elkaar snijden;~~
- ~~ii-ji. vaarweg: oppervlaktewaterlichaam met de functie vaarweg, zoals aangegeven in de legger vaarwegen en/of de verordening;~~
- ~~jj-kk. veedrenkput: inrichting voor het drenken van vee waarvan de pomp niet mechanisch wordt aangedreven;~~
- ~~kk. —veekering: afrastering in de vorm van palen, met maximaal twee gladde of puntdraden, van maximaal 1,20 m hoog;~~
- ~~ll. <vervallen>;~~
- ~~ll-mm. vergunning: vergunning als bedoeld in artikel 1.1 van de wet;~~
- ~~mm-nn. verhard oppervlak: Al het oppervlak dat er voor zorgt dat water sneller tot afvoer komt;~~
- ~~nn-oo. Verordening: Verordening water provincie Noord Brabant;~~
- ~~oo-pp. waterhuishoudkundige functie: de functie die de provincie en / of het waterschap aan het waterstaatswerk heeft toegekend;~~
- ~~pp-qq. waterkering: kunstmatige hoogte, natuurlijke hoogte of gedeelte daarvan, of hoge gronden met ondersteunende kunstwerken, die een waterkerende of mede een waterkerende functie hebben en als dusdanig geregistreerd zijn in de legger;~~
- ~~qq-rr. waterstaatswerk: oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend kunstwerk;~~
- ~~rr-ss. watersysteem: samenhangend geheel van een of meer oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen, met bijbehorende bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken;~~
- ~~ss-tt. werken: alle door menselijk toedoen ontstane of te maken constructies met toebehoren;~~
- ~~tt-uu. wet: Waterwet.~~

Artikel 1.2 Verplichtingen

1. De verplichtingen van deze keur rusten op de eigenaar van gronden.
2. Wanneer gronden met een beperkt zakelijk recht zijn bezwaard of krachtens persoonlijk recht in gebruik zijn gegeven rusten de verplichtingen van deze keur ook op respectievelijk de beperkt zakelijk gerechtigden en de gebruikers.
3. Het geheel van de verplichtingen van deze keur berust op een ieder van de in het eerste en tweede lid genoemde gerechtigden, verder te noemen: "aangelanden".

Artikel 1.3 Zorgplicht

1. Ieder die handelingen verricht of nalaat en die weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat door die handelingen of het nalaten daarvan inbreuk kan worden gemaakt op door het waterschap in het kader van zijn beheer uitgevoerde maatregelen in het watersysteem, is verplicht alle maatregelen te treffen die redelijkerwijs van hem verwacht mogen worden, ten einde die inbreuk te voorkomen, dan wel indien daarvan reeds sprake is, al het mogelijke te doen om de gevolgen daarvan zoveel mogelijk ongedaan te maken. Indien de inbreuk het gevolg is van een ongewoon voorval, worden de maatregelen onverwijld genomen.
2. Ieder die handelingen verricht of nalaat die inbreuk maken op het watersysteem in beheer bij het waterschap, is verplicht alle maatregelen te nemen teneinde de gevolgen van deze handelingen/nalatigheden ongedaan te maken. Indien de inbreuk het gevolg is van een ongewoon voorval, worden de maatregelen onverwijld genomen.
3. Degene die handelingen verricht en daardoor een inbreuk maakt als bedoeld in het eerste en tweede lid meldt die inbreuk en de maatregelen die hij voornemens is te treffen of reeds heeft getroffen, zo spoedig mogelijk aan het bestuur.

4. Degene aan wie het bestuur aanwijzingen geeft over de inbreuk als bedoeld in dit artikel, is gehouden die aanwijzingen op te volgen.

Artikel 1.4 Algemene regels, nadere regels, keurkaarten, meldplichten, meet- en registratieplichten en maatwerkvoorschriften

1. Het bestuur kan voor het verrichten van handelingen als bedoeld in hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3, algemene regels stellen, die mede een vrijstelling kunnen inhouden ~~van een~~:
 - van een gebodsbepaling, of
 - van een vergunningplicht, of~~algeheel verbod voor het verrichten vanvoor~~ bepaalde handelingen.
2. Het bestuur kan bij de vaststelling van een algemene regel bepalen dat binnen een (nog) nader te noemen termijn een vergunning komt te vervallen.
3. Bij regeling krachtens het eerste lid, kan de verplichting worden opgelegd handelingen te melden, metingen uit te voeren, gegevens te registreren en daarvan opgave te doen aan het bestuur.
4. Ten aanzien van het verrichten van handelingen waarvoor krachtens het eerste lid geen vergunning is vereist, kan het bestuur maatwerkvoorschriften stellen met het oog op de bescherming van het watersysteem, voor zover de algemene regels hier ruimte toe bieden.
5. Het bestuur is bevoegd keurkaarten vast te stellen waarop de begrenzing van een of meerdere, bij die keurkaarten te omschrijven, gebieden is vastgelegd.

Hoofdstuk 2. Beheer en onderhoud van waterstaatswerken

Artikel 2.1 Onderhoudsplicht

1. Onderhoudsplichtigen zijn degenen die in de legger of in artikel 5.2 van deze Keur, tot het verrichten van gewoon of buitengewoon onderhoud aan waterstaatswerken zijn aangewezen.
2. Onderhoudsplichtigen van waterstaatswerken zijn verplicht tot instandhouding van het waterstaatswerk overeenkomstig zijn functie.
3. In afwijking van het eerste en tweede lid kan bij algemene regel, vergunning of projectplan in de zin van de wet anders worden bepaald.

Artikel 2.2 Gewoon onderhoud aan waterkeringen

De onderhoudsplichtigen van waterkeringen dragen te allen tijde zorg voor een goede toestand van de waterkeringen.

Artikel 2.3 Gewoon onderhoud aan oppervlaktewaterlichamen

1. De onderhoudsplichtigen van oppervlaktewaterlichamen zijn verplicht tot het daaruit verwijderen van voor het functioneren van het oppervlaktewaterlichaam schadelijke begroeiingen en van afval.
2. De in het eerste lid vermelde onderhoudsplichtigen zijn tevens verplicht tot het herstellen van beschadigingen aan oevers en tot het onderhouden van begroeiingen, dienstig aan de waterhuishoudkundige functies van het oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 2.4 Gewoon onderhoud aan ondersteunende kunstwerken en werken

1. De onderhoudsplichtigen van ondersteunende kunstwerken of werken die in, op, aan, onder of boven waterkeringen of de beschermingszone zijn aangebracht en mede een waterkerende functie hebben, zijn verplicht deze waterkerend te houden.
2. De middelen bestemd tot afsluiting van ondersteunende kunstwerken dienen door de onderhoudsplichtigen in goede staat te worden onderhouden en zo vaak als dat door of namens het bestuur nodig wordt geoordeeld, dient de goede werking te worden getoond. Het waterkerend houden betreft zowel de instandhouding als het functioneren van het werk.
3. De onderhoudsplichtigen van ondersteunende kunstwerken of werken die in, op, aan, onder of boven oppervlaktewaterlichamen zijn aangebracht en mede een waterhuishoudkundige functie hebben, dienen die in goede staat van onderhoud te houden.

Artikel 2.5 Buitengewoon onderhoud aan waterstaatswerken

1. De onderhoudsplichtigen van waterstaatswerken zijn verplicht tot instandhouding daarvan overeenkomstig de legger.
2. Buitengewoon onderhoud door derden aan keringen mag niet worden uitgevoerd in het gesloten seizoen.

Artikel 2.6 Specie- en maaiselberging

De aangelande kan door of namens het bestuur verplicht worden de specie of het maaisel als bedoeld in artikel 5.23, tweede lid, van de wet op te ruimen of onder te werken.

Artikel 2.7 ~~≤Vervallen>eekeringen~~

- ~~1. — De aangelande van gronden die gebruikt worden voor het houden van dieren en die zijn gelegen op of nabij a-wateren, zijn verplicht op hun gronden een veekering te hebben en te houden zodanig dat deze het onderhoud niet belemmert.~~
- ~~2. — In de legger kunnen locaties aangemerkt worden waarop het eerste lid niet van toepassing is.~~

Artikel 2.8 Bediening ondersteunende kunstwerken

1. De onderhoudsplichtigen van de in waterkeringen voorkomende coupures en sluizen dragen zorg dat deze op eerste aanzegging door of namens het bestuur terstond worden gesloten of geopend.
2. De eigenaren en/of andere onderhoudsplichtigen van stuwen, zijn verplicht op eerste aanzegging door of namens het bestuur het bepaalde stuwpeil in te stellen en in stand te houden.
3. De eigenaren en/of andere onderhoudsplichtigen van pompen en gemalen zijn verplicht op eerste aanzegging door of namens het bestuur deze buiten of in werking te stellen.

Hoofdstuk 3. Handelingen in watersystemen

Artikel 3.1 Vergunning oppervlaktewaterlichamen en bijbehorende beschermingszones, ondersteunende kunstwerken en profiel van vrije ruimte

1. Het is verboden zonder vergunning gebruik te maken van een oppervlaktewaterlichaam of bijbehorende beschermingszones of ondersteunende kunstwerken door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder handelingen te verrichten, werken te behouden of vaste substanties of voorwerpen te laten staan, liggen of drijven.
2. Het is verboden zonder vergunning een oppervlaktewaterlichaam of ondersteunend kunstwerk aan te leggen.
3. Het is verboden zonder vergunning in het profiel van vrije ruimte werken te plaatsen, te wijzigen of te behouden.

Artikel 3.2 Vergunning bergingsgebieden

1. Het is verboden zonder vergunning gebruik te maken van een bergingsgebied door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder;
 - a. het maaiveld te verhogen;
 - b. waterkerende constructies aan te brengen, te wijzigen of te verwijderen;
 - c. bouwwerken aan te brengen of te wijzigen.

Artikel 3.3 Vergunning primaire en regionale waterkeringen en bijbehorende - beschermingszone A en profiel van vrije ruimte

1. Het is verboden zonder vergunning gebruik te maken van een primaire of regionale waterkering of bijbehorende beschermingszone A, met uitzondering van compartimenteringskeringen, door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder handelingen te verrichten, werken te behouden of vaste substanties of voorwerpen te laten staan of liggen.
2. Het is verboden zonder vergunning in het profiel van vrije ruimte werken te plaatsen, te wijzigen of te behouden.

Artikel 3.4 Vergunning compartimenteringskeringen, en bijbehorende beschermingszone A en overige waterkeringen

1. Het is verboden zonder vergunning gebruik te maken van compartimenteringskeringen en bijbehorende beschermingszone A en overige waterkeringen, door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder:
 - a. bouwwerken aan te brengen, te wijzigen, te hebben, te onderhouden of te verwijderen; voorwerpen en
 - a-b. beplanting, in de grond aan te brengen, te wijzigen, te hebben, te onderhouden of uit de grond te verwijderen, te boren of te sonderen;
 - c. ontgravingen uit te voeren of ophogingen aan te brengen;
 - ~~te boren of te sonderen;~~
 - b-d. te boren of te sonderen; het maaiveld te verhogen of te verlagen
 - e-e. ondersteunende kunstwerken, kabels en leidingen aan te leggen te maken, te hebben, te onderhouden, te wijzigen of te verwijderen die een verbinding maken met een andere zijde van de compartimenteringskering.
2. ~~Het is verboden zonder vergunning een compartimenteringskering of overige kering aan te leggen.~~

Artikel 3.5 Vergunning beschermingszone B

1. Het is verboden zonder vergunning, gebruik te maken van beschermingszone B behorende bij primaire waterkeringen door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder:
 - a. het maaiveld structureel te verhogen of te verlagen bouwwerken te plaatsen, aan te passen of te verwijderen die een afdichtende bodemlaag doorsnijden;
 - a-b. ontgravingen uit te voeren of ophogingen aan te brengen;
 - b-c. afgravingen en seismische onderzoeken te verrichten;
 - c-d. werken met een overdruk van 10 bar of meer te plaatsen en te hebben;
 - d-e. explosiegevaarlijk materiaal of explosiegevaarlijke inrichtingen te hebben;
 - e-f. leidingen te leggen.

Artikel 3.6 Verbod afvoer door verhard oppervlak

Het is verboden zonder vergunning neerslag door toename van verhard oppervlak of door afkoppelen van bestaand oppervlak, tot afvoer naar een oppervlaktewaterlichaam te laten komen.

Artikel 3.7 Water brengen of onttrekken

Het is verboden zonder vergunning water te brengen in of te onttrekken aan oppervlaktewaterlichamen.

Artikel 3.8 Drainage

Het is verboden zonder vergunning gronden te ontwateren met drainagemiddelen.

Artikel 3.9 Reikwijdte artikelen grondwater

De artikelen 3.10 tot en met 3.12 zijn niet van toepassing op het onttrekken van grondwater bij de ontwatering of afwatering van gronden.

Artikel 3.10 Watervergunning onttrekken van grondwater of infiltreren in de bodem

In andere gevallen dan bedoeld in artikel 6.4 van de Waterwet is het verboden zonder vergunning van het bestuur grondwater te onttrekken of te infiltreren.

Artikel 3.11 Melden, meten en registreren grondwateronttrekkingen

De in artikel 6.11, eerste, tweede en vierde lid, van het Waterbesluit genoemde verplichtingen met betrekking tot het melden, meten en registreren van een grondwateronttrekking zijn niet vereist ten aanzien van:

- a. onttrekkingsinrichtingen waarvan de pompcapaciteit niet meer bedraagt dan 10 m³ per uur;
- b. veedrenkputten;
- c. brandblusvoorzieningen;
- d. bronbemalingen, bodemsaneringen en grondwatersaneringen waarvoor geen vergunning is vereist op grond van de algemene regels krachtens deze Keur.

Artikel 3.12 Beëindiging onttrekkingsinrichting en/of werk tot infiltratie

De houder van een vergunning op basis van deze keur ten aanzien van een onttrekkingsinrichting en/ of een werk tot infiltratie stelt het bestuur tijdig op de hoogte van het voornemen om een onttrekking of infiltratie definitief te beëindigen.

Artikel 3.13 Algeheel verbod bij bijzondere omstandigheden

1. In geval van grote schaarste of overvloed aan water, aanmerkelijke verslechtering van de kwaliteit daarvan of bij het in ongerede raken van een waterstaatswerk, dan wel indien zodanige omstandigheid dreigt te ontstaan, kan het bestuur, zo nodig in afwijking van verleende vergunningen of geldende peilbesluiten, verbieden:
 - a. water af te voeren naar of aan te voeren uit oppervlaktewaterlichamen;
 - b. water te brengen in of te onttrekken aan oppervlaktewaterlichamen;
 - c. grondwater te onttrekken of water te infiltreren.
2. Zodra het bestuur handhaving van het verbod krachtens het eerste lid niet langer noodzakelijk acht, maakt het onverwijld de intrekking van het verbod bekend.
3. Door of namens het bestuur kan de scheepvaart op een oppervlaktewaterlichaam worden beperkt of gestremd en kan de maximale vaarsnelheid worden aangepast, indien er sprake is van bijzondere omstandigheden.

Artikel 3.14 Geen vergunningplicht voor het waterschap

Geen vergunning krachtens de artikelen 3.1 tot en met 3.10 is vereist voor handelingen die plaats vinden door of in opdracht van het bestuur ten behoeve van beheer, onderhoud en herstel.

Hoofdstuk 4. Toezicht en handhaving

Artikel 4.1 Aanwijzing toezichthouders

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze Keur zijn belast de daartoe door het bestuur aangewezen ambtenaren van het waterschap of andere personen.

Artikel 4.2 Strafbepalingen

1. Overtreding van deze Keur en de daarop gebaseerde regelgeving is verboden.
2. Overtreding van de bepalingen van deze Keur en de daarop gebaseerde regelgeving wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete tot ten hoogste het bedrag van de tweede categorie als genoemd in artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht, al dan niet met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak.
3. Indien ten tijde van het plegen van de in het eerste lid genoemde overtreding nog geen jaar is verlopen sedert een vroegere veroordeling van de overtreder wegens gelijke overtreding onherroepelijk is geworden, kan hechtenis tot het dubbele van het gestelde maximum worden opgelegd.

Hoofdstuk 5. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 5.1 Vergunningen

1. Een vergunning die is verleend voor de inwerkingtreding van deze Keur wordt geacht ingevolge deze Keur te zijn verleend.
2. Voor al hetgeen vóór de inwerkingtreding van deze Keur rechtmatig tot stand is gebracht, wordt geacht een vergunning ingevolge deze Keur te zijn verleend.

Artikel 5.2 Onderhoud aan waterstaatswerken zonder (actuele) legger

1. Voor waterstaatswerken, waarvoor het vaststellen van een legger ingevolge de Waterschapswet is voorgeschreven, maar waarvoor nog geen legger is vastgesteld, is de onderhoudsplicht als volgt, tenzij het onderhoud bij vergunning of projectplan anders is bepaald:
 - a. Voor waterkeringen of gedeelten van waterkeringen en ondersteunende kunstwerken met een waterkerende functie berust het gewoon onderhoud bij de eigenaar/gebruikeraangelande ervan en het buitengewoon onderhoud bij het waterschap;
 - b. Voor een oppervlaktewaterlichaam, en bijbehorende ondersteunende kunstwerken, ten aanzien waarvan registratie in de legger als a-water is voorgeschreven, maar nog niet heeft plaatsgevonden volgens artikel 5.3, lid 1, geschiedt het onderhoud door of vanwege het waterschap overeenkomstig artikel 2.4 en 2.5;
 - c. Voor andere oppervlaktewaterlichamen dan bedoeld in lid 1, sub b, en bijbehorende ondersteunende kunstwerken, berust het gewoon - en buitengewoon onderhoud bij de aangelanden.
2. Voor waterstaatswerken, waarvoor het vaststellen van een legger ingevolge de Waterschapswet is voorgeschreven en die op grond van een projectplan of een vergunning zijn aangelegd of gewijzigd ten opzichte van de legger, geldt, zolang vaststelling van een legger of van een wijziging van de legger niet heeft plaatsgevonden, dat voor de onderhoudsplichten op grond van dit hoofdstuk de ligging, vorm, afmeting en constructie van het waterstaatswerk worden aangehouden, zoals aangegeven in het projectplan of de vergunning. Als geen vergunning is verleend, moet het waterstaatswerk worden onderhouden overeenkomstig de oorspronkelijke vorm en afmetingen.

Artikel 5.3 Overgangsrecht legger

Oppervlaktewaterlichamen

1. Een oppervlaktewaterlichaam ten aanzien waarvan registratie in de legger als a-water is voorgeschreven, maar nog niet heeft plaatsgevonden, wordt voor de toepassing van deze Keur en de daarop gebaseerde regelgeving aangemerkt als a-water.
2. Een oppervlaktewaterlichaam ten aanzien waarvan registratie in de legger als b-water is voorgeschreven, maar nog niet heeft plaatsgevonden, wordt voor de toepassing van deze Keur en de daarop gebaseerde regelgeving aangemerkt als b-water.
3. In de gevallen als bedoeld in het eerste lid gelden de volgende bepalingen:
 - a. de beschermingszone is aan weerszijden van het oppervlaktewaterlichaam 5 meter, gemeten uit de insteek;
 - b. het onderhoud geschiedt door of vanwege het waterschap overeenkomstig artikel 2.4 en 2.5, tenzij bij vergunning of projectplan anders is bepaald.
4. In de gevallen als bedoeld in het tweede lid geschiedt het onderhoud door of vanwege de aangelanden overeenkomstig artikel 2.4 en 2.5, tenzij bij algemene regel, vergunning of projectplan anders is bepaald.
- 4-5. Voor oppervlaktewaterlichamen ten aanzien waarvan registratie in de legger is voorgeschreven en is vastgesteld, maar de begripsbepaling 'onderhoudsstrook' in de leggers voor oppervlaktewaterlichamen Brabantse Delta nog niet overeenkomt met de begripsbepaling 'beschermingszone' uit de keur geldt dat de onderhoudsstrook zoals genoemd in die leggers gelijk wordt gesteld aan beschermingszone zoals genoemd in de keur.

Waterkeringen

- 5-6. Voor waterkeringen ten aanzien waarvan registratie in de legger is voorgeschreven, maar nog niet heeft plaatsgevonden, gelden de volgende bepalingen:
 - a. De beschermingszone A voor primaire keringen is aan weerszijden van de waterkering 30 meter, gemeten vanuit de teen; b Beschermingszone B is aan weerszijden van de waterkering van 30 tot 50 meter gemeten vanuit de teen.
 - b. De beschermingszone A voor regionale keringen is aan weerszijden van de waterkering 10 meter, gemeten vanuit de teen.
 - c. De beschermingszone A voor compartimenteringskeringen is aan weerszijden van de waterkering 5_x meter gemeten vanuit de teen.

- d. Het profiel van vrije ruimte ligt voor primaire waterkeringen 1 meter boven het in de legger opgenomen ontwerpprofiel van de waterkering en wordt in horizontale richting begrensd door het waterstaatswerk en het maaiveld van beschermingszones A. ~~Voor primaire keringen ligt het profiel van vrije ruimte 1 meter boven het ontwerp~~profiel. Voor regionale keringen ligt het profiel van vrije ruimte 0,5 meter boven het in de legger opgenomen ontwerpprofiel van de waterkering en het maaiveld van beschermingszones A.

- e. Het onderhoud geschiedt door of vanwege het waterschap overeenkomstig artikel 2.2, tenzij bij algemene regel, vergunning of projectplan anders is bepaald.

6-7. Voor waterkeringen ten aanzien waarvan registratie in de legger is voorgeschreven en is vastgesteld, maar de begripsbepaling nog niet overeenkomt met de begripsbepaling uit deze keur gelden de volgende bepalingen:

- a. De waterkeringszone zoals genoemd in de leggers voor waterkeringen Brabantse Delta wordt gelijk gesteld aan het waterstaatswerk, samen met beschermingszone A.
- b. De beschermingszone zoals genoemd in de leggers voor waterkeringen Brabantse Delta wordt gelijk gesteld aan beschermingszone B.

Artikel 5.4 Kaart

Voor waterstaatswerken waarvoor krachtens artikel 5.1 van de wet en de in artikel 5.1 en 5.2 van de verordening vaststelling van een legger ingevolge de Waterwet is voorgeschreven, maar waarvoor deze legger nog niet is vastgesteld, zijn de ligging en indien mogelijk vorm, afmetingen en constructie van de betrokken waterstaatswerken, aangegeven op een kaart. Deze kaart wordt vastgesteld door het bestuur.

Artikel 5.5 Intrekking Keur

De Keur waterschap Brabantse Delta 2015 wordt ingetrokken.

Artikel 5.6 Inwerkingtreding

Deze Keur treedt in werking met ingang van 1 maart 2015

Artikel 5.7 Citeertitel

Deze Keur wordt aangehaald als: de Keur waterschap Brabantse Delta 2015.

A. Algemene toelichting

Grondslag van de keur

De keur is een algemene verordening van het waterschap. Op grond van artikel 56 in combinatie met artikel 78 van de Waterschapswet stelt het waterschap verordeningen vast die het nodig oordeelt voor de behartiging van de opgedragen taken. De taken die aan waterschap worden opgedragen betreffen, volgens artikel 1 van de Waterschapswet, de zorg voor het watersysteem en zorg voor het zuiveren van afvalwater en eventueel kunnen nog de zorg voor andere waterstaatsaangelegenheden worden opgedragen, bijvoorbeeld vaarwegbeheer. Naast de Waterschapswet, die de organisatie van de waterschappen regelt, geven de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving allerlei bepalingen over de inhoud van het waterbeheer, bijvoorbeeld in de vorm van doelstellingen en concrete normen.

De keur van het waterschap is gebaseerd op zowel de Waterschapswet als de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving in het Waterbesluit, de Waterregeling en de provinciale Waterverordening.

Sinds 2009 staat in de Algemene wet bestuursrecht de *lex silencio positivo* (lsp). De lsp is de regel die erop neerkomt dat bij overschrijding van de beslistermijn een besluit geacht wordt te zijn genomen van rechtswege. De lsp geldt niet voor watervergunningen. De lsp is van toepassing (1) als dat in een regel bepaald is, of (2) als het gaat om zogenaamde dienstenactiviteiten als bedoeld in de Dienstenwet. Er is geen regel waarin staat dat de lsp geldt voor watervergunningen. Verder is al in 2008 geconstateerd dat de Keurbepalingen niet zien op dienstenactiviteiten, maar vooral gaan over de ontwikkeling of het gebruik van land en water.

Brabantbreed

De Brabantse waterschappen, Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel, hebben de uniformering van de keur binnen Noord-Brabant voortgezet. Dit met als doel te komen tot een verbeterde klantgerichtheid en een eenduidig regime in Noord-Brabant.

Opbouw van de keur en inhoud op hoofdlijnen

De opbouw van de keur is vergelijkbaar met de opbouw van de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Het eerste hoofdstuk bevat begripsomschrijvingen, waarbij is aangesloten bij de begrippen in de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving. Deze begrippen zijn opgenomen vanwege de zelfstandige leesbaarheid van de keur. Verder bepaalt hoofdstuk 1 tot wie de bepalingen in de keur zijn gericht. Het dagelijks bestuur is bevoegd tot het stellen van algemene en nadere regels. Deze regels kunnen een vrijstelling van de vergunningplicht inhouden of vrijstelling van een algeheel verbod op het verrichten van bepaalde handelingen. Daarnaast kan het dagelijks bestuur beleidsregels stellen ten aanzien van zijn vergunningverlenende bevoegdheid.

Bij waterstaatswerken zijn drie verschillende zones te onderscheiden, namelijk het waterstaatswerk zelf, de beschermingszone en het profiel van vrije ruimte. De beschermingszone beschermt het waterstaatswerk en het profiel van vrije ruimte maakt toekomstige verbetering van het waterstaatswerk mogelijk. Het profiel van vrije ruimte kan bij alle waterstaatswerken worden vastgelegd, en niet alleen bij waterkeringen. Vóór vastlegging van dit profiel moet de noodzaak ervan goed onderzocht en onderbouwd worden.

De drie zones worden vastgelegd op de legger, bedoeld in artikel 5.1 van de Waterwet. Deze legger (Waterwet) wordt in de praktijk vaak gecombineerd met de onderhoudslegger (Waterschapswet). De legger op grond van de Waterwet geeft de reikwijdte weer van de verbodsbepalingen uit hoofdstuk 3. Het verbodsregime per zone is in hoofdstuk 3 opgenomen.

Hoofdstuk 2 Beheer en onderhoud van waterstaatswerken

Het tweede hoofdstuk regelt de onderhoudsplichten bij waterstaatswerken. Dit hoofdstuk heeft een belangrijke relatie met de legger op grond van artikel 78 van de Waterschapswet, ook wel onderhoudslegger genoemd. In de onderhoudslegger staan de onderhoudsplichtigen, die aan de onderhoudsplichten uit hoofdstuk 2 moeten voldoen.

Hoofdstuk 3 Handelingen in watersystemen

Hoofdstuk 3 bevat de verbodsbepalingen. Hierin is bepaald voor welke handelingen of activiteiten een vergunning nodig is. Het dagelijks bestuur is bevoegd deze vergunning te verlenen. De verbodsbepalingen zijn vrij algemeen geformuleerd, waarbij zoveel mogelijk is aangesloten bij de verbodsbepalingen uit het Waterbesluit.

Op deze manier zijn de verbodsbepalingen bij regionale wateren, waar de waterschappen beheerder zijn, vergelijkbaar met de verbodsbepalingen bij Rijkswateren, waar Rijkswaterstaat de beheerder is.

Hoofdstuk 4 Toezicht en handhaving

In dit hoofdstuk staan de bepalingen over de aanwijzing van toezichthouders en strafbepalingen.

Hoofdstuk 5 Overgangs- en slotbepalingen

Het laatste hoofdstuk regelt het overgangsrecht voor vergunningen, die voor inwerkingtreding van deze keur zijn verleend. Daarnaast bevat hoofdstuk 5 een bepaling die de voorgaande keur integraal intrekt, een bepaling over de inwerkingtreding en een citeertitel.

B. Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsomschrijvingen

In de begripsomschrijvingen is zoveel mogelijk aangesloten bij de begripsbepalingen uit artikel 1.1 van de Waterwet.

Het begrip profiel van vrije ruimte (driedimensionaal) kan worden uitgebreid naar alle waterstaatswerken en naar toekomstige waterstaatswerken. Het vastleggen van een profiel van vrije ruimte op de legger moet goed worden onderbouwd, bijvoorbeeld aan de hand van wetenschappelijke rapporten over te verwachten waterstandstijgingen, klimaatscenario's, etc. Daarbij moet het waterschap het belang van een profiel van vrije ruimte met de daarin geldende beperkingen (verbod op het plaatsen of behouden van werken behoudens vergunning) zorgvuldig afwegen tegen de belangen van derden. Ook moeten mogelijke andere instrumenten worden meegenomen in een dergelijke afweging. De door het waterschapsbestuur opgelegde beperkingen in het profiel van vrije ruimte hebben effecten op de mogelijkheden van ruimtelijke ontwikkelingen. In de praktijk zijn soms zogenaamde 'meanderzones' gehanteerd langs beken. Deze meanderzones vallen onder het begrip profiel van vrije ruimte.

De Algemene maatregel van Bestuur (AmvB) behorend bij de Wet ruimtelijke ordening (Wro), ook wel AmvB Ruimte genoemd, bevat voor watersystemen onder andere regels over primaire waterkeringen. Deze regels werken direct door naar bestemmingsplannen en bevatten bijvoorbeeld de verplichting voor de bestemmingsplanwetgever het waterstaatswerk 'primaire waterkering en de bijbehorende beschermingszone' op te nemen in het bestemmingsplan. Voor overige waterstaatswerken in het regionale watersysteem, waar waterschappen de beheerder van zijn, zijn geen regels opgenomen in de AmvB Ruimte. Het is aan de waterschappen de bescherming en toekomstige aanpassing van deze waterstaatswerken goed te regelen. De vastlegging van een profiel van vrije ruimte is hierbij het aangewezen instrument, mits goed onderbouwd en voorzien van een zorgvuldige belangenafweging.

Artikel 1.2

Dit artikel regelt dat iedereen die (mogelijk) gebruik kan maken van een waterstaatswerk of de gronden grenzend aan een waterstaatswerk, kan worden aangesproken op de verplichtingen uit de keur. Iedereen is hierbij voor het geheel verantwoordelijk.

Artikel 1.3

Artikel 1.3 bevat een algemene zorgplicht ten aanzien van het watersysteem. Deze zorgplicht geldt voor een ieder, en een ieder kan op een schending van deze zorgplicht worden aangesproken. Als het handelen of nalaten onmiskenbaar in strijd is met de zorgplicht, kan het bestuur bestuursrechtelijke handhavingsmaatregelen inzetten. Een eventueel opgelegde last moet wel voldoende duidelijk worden omschreven, anders ontstaat er strijd met de rechtszekerheid, zie ook de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (AB RvS) van 10 augustus 2011, 201012817/1/M1.

Lid 1

Dit lid is een algemene zorgplicht ten aanzien van het beheer en onderhoud van de watergangen.

Lid 2

Dit lid is een algemene zorgplicht ten aanzien van een handeling die, of een nalaten dat, inbreuk maakt op het watersysteem.

Lid 3

Dit lid geeft een meldplicht voor een ieder die inbreuk maakt als bedoeld in het eerste en tweede lid. Deze melding is nodig, omdat het waterschap aanwijzingen moet kunnen geven om de maatregelen afdoende te laten uitvoeren en herhaling van de problemen te voorkomen.

Artikel 1.4 Algemene regels, nadere regels, meldplichten, meet- en registratieplichten en maatwerkvoorschriften

Lid 1

Op grond van artikel 1.4 kan het bestuur algemene regels stellen ten aanzien van de gebodsbepalingen in hoofdstuk 2 of de verbodsbepalingen van hoofdstuk 3. Deze algemene regels kunnen ook een vrijstelling van een gebod of verbod inhouden. Het artikel geeft het bestuur ook de mogelijkheid nadere regels te stellen ten aanzien van de onderhoudsverplichtingen in hoofdstuk 2. Het eerste lid biedt het bestuur tevens de grondslag om algemene regels te stellen, welke mede een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit hoofdstuk 3 in kunnen houden. Het bestuur kan bijvoorbeeld nadere eisen stellen aan veekeringen of aan een goede toestand van waterkeringen. Ook kan het bestuur nadere eisen stellen aan het onderhoud van afsluitmiddelen.

Lid 2

Het bestuur kan bepalen dat, bij de inwerkingtreding van een algemene regel, vergunningen na verloop van een bepaalde periode van rechtswege komen te vervallen. De betreffende activiteit wordt dan nog uitsluitend door de algemene regel gereguleerd.

Lid 3

Het bestuur kan ook nadere regels stellen zoals het voorschrijven van een meld-, meet-, registratie- en registratieplicht.

Lid 4

Dit lid biedt het bestuur de mogelijkheid om voor handelingen, die zijn vrijgesteld van de vergunningplicht, zogenaamde maatwerkvoorschriften te stellen. Deze bevoegdheid is onder andere vergelijkbaar met artikel 6.15, lid 3, van het Waterbesluit. Het stellen van deze maatwerkvoorschriften is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, waartegen (bezwaar en) beroep mogelijk is. De maatwerkvoorschriften richten zich tegen degene die de desbetreffende handeling verricht of gaat verrichten. Bij de toepassing van maatwerkvoorschriften moet het gaan om uitzonderingsgevallen. Als dat niet het geval is, kan de algemene verbodsbepaling blijven bestaan, behoudens vergunning.

De krachtens het vierde lid te stellen maatwerkvoorschriften mogen er niet toe leiden dat de te verrichten handelingen grotendeels of in het geheel geen doorgang kunnen vinden, tenzij die handelingen naar het oordeel van het bestuur ontoelaatbaar nadelige gevolgen hebben voor het watersysteem. De mogelijkheid tot het opstellen van een maatwerkvoorschrift moet genoemd zijn in de algemene regel.

Lid 5

Niet alle regels zijn op alle gebieden van toepassing. Om gebiedsdifferentiatie te kunnen maken, is het nodig gebieden aan te kunnen wijzen op een kaart. Hierbij kan gedacht worden aan keurbeschermingsgebieden, attentiegebieden en overige gebieden. Deze indeling is onder andere nodig in het kader van verdrogingsbestrijding en natuurontwikkeling. In de algemene regels kan verwezen worden naar de gebieden die op deze keurkaarten zijn aangeduid.

Hoofdstuk 2 Beheer en onderhoud van waterstaatswerken

Artikel 2.1 Onderhoudsplicht

In dit artikel wordt algemeen geregeld dat degenen die zijn aangewezen als onderhoudsplichtigen in de legger, verplicht zijn tot het verrichten van gewoon of buitengewoon onderhoud, zoals beschreven is in hoofdstuk 2. Met dit artikel wordt dus de verbinding gelegd tussen de legger en de gebodsbepalingen in hoofdstuk 2. De legger geeft aan wie onderhoudsplichtig is, de gebodsbepalingen geven aan welk onderhoud van deze onderhoudsplichtigen wordt geëist. De legger die hier bedoeld wordt is de zogenaamde onderhoudslegger, bedoeld in artikel 78, tweede lid, Waterschapswet. Vaak wordt deze legger gecombineerd met de legger, bedoeld in artikel 5.1, Waterwet, maar formeel zijn dit twee verschillende leggers.

Artikel 2.2 Gewoon onderhoud aan waterkeringen

Waterkeringen hebben een waterkerende functie. Het gewoon onderhoud is erop gericht dat de waterkering die functie behoudt. In dit kader is in dit artikel bepaald wat de onderhoudsplichtigen van de waterkeringen voor het gewoon onderhoud in ieder geval moeten doen. De opsomming is niet uitputtend.

Bij het verwijderen van schadelijk wild en begroeiingen moet gedacht worden aan dat wild en die beplantingen die aantoonbaar schade toebrengen aan het waterkerend vermogen van de waterkering. De bestrijding van muskus- en beverratten is uitgezonderd. De zorgplicht ter voorkoming van schade aan waterstaatswerken door muskus- en beverratten berust ingevolge artikel 1, derde lid Waterschapswet bij het waterschap.

Artikel 2.3 Gewoon onderhoud aan oppervlaktewaterlichamen

Oppervlaktewaterlichamen hebben diverse functies in de waterhouding, waaronder waterkwantiteit, waterkwaliteit en scheepvaart. Het gewoon onderhoud is erop gericht dat oppervlaktewaterlichamen deze functies behouden. In dit kader is in dit artikel bepaald wat de onderhoudsplichtigen van oppervlaktewaterlichamen voor het gewoon onderhoud in ieder geval moeten doen.

De frequentie van het onderhoud is afhankelijk van de lokale situatie. Het maaien en verwijderen van begroeiing kan daarvoor vaker of minder vaak nodig zijn dan eens per jaar. De oevers en taluds alsmede de daartoe behorende oeververdedigingswerken dienen behoorlijk in stand te worden gehouden, voor zover dat nodig is om te voorkomen dat door inzakking de af- en/of aanvoer van water wordt gehinderd ~~dan wel aangelegde onderhoudsstroken en/of afrasteringen door inzakking worden bedreigd.~~

Artikel 2.4 Gewoon onderhoud aan ondersteunende kunstwerken en werken

Lid 3

Dit lid gebiedt onderhoudsplichtigen, om ondersteunende kunstwerken en werken bij oppervlaktewaterlichamen te onderhouden. Het gaat hier om (kunst)werken die (mede) een waterhuishoudkundige functie hebben, zoals duikers, overkluizingen en stuwen. Deze werken moeten zodanig worden onderhouden dat er aan de functie voor het watersysteem voldaan kan worden.

De verplichting tot het schoonhouden van het doorstroomprofiel van een ondersteunend kunstwerk rust op de onderhoudsplichtige(n) van het oppervlaktewaterlichaam. Begroeiingen en afval moeten worden verwijderd uit oppervlaktewaterlichamen door de in de legger aangewezen onderhoudsplichtigen. Met afval wordt bedoeld voorwerpen, materialen en stoffen die de aan- of afvoer of berging van water belemmeren. En met schadelijke begroeiing wordt bedoeld lang gras, riet, en dergelijke.

Artikel 2.5 Buitengewoon onderhoud aan waterstaatswerken

Dit artikel geeft aan dat buitengewoon onderhoud door onderhoudsplichtigen moet worden gepleegd aan oppervlaktewaterlichamen. Zie ook de toelichting bij artikel 2.3.

Artikel 2.6 Specie- en maaiselberging

Het onderwerpen of opruimen van specie en maaisel kan worden gevraagd omdat hierdoor het onderhoud kan worden belemmerd, vanuit het afval afstroming kan plaatsvinden of de stabiliteit van het talud kan verslechteren. Het eventueel terugvallen van specie en maaisel in het water kan de doorstroming belemmeren.

Artikel 2.7 ~~<Vervallen>~~ Veekeringen

~~Eigenaren of gebruikers zijn verplicht langs a wateren veekeringen te plaatsen om daarmee te voorkomen dat dieren deze waterstaatswerken beschadigen of de werking ervan belemmeren. Via artikel 1.4 kan het dagelijks bestuur algemene of nadere regels stellen over deze afrasterplicht, bijvoorbeeld over constructies en wijze van plaatsing. In dit artikel is de lichtere variant van de afrastering, namelijk de veekering, bedoeld. Deze bestaat uit houten palen in combinatie met twee gladde of puntdraden. De hoogte van de veekering is opgenomen zodat onbelemmerd onderhoud kan worden verricht. Op de eigendommen van het waterschap zijn in principe geen veekeringen die de doorgang belemmeren toegestaan zonder privaatrechtelijke toestemming, mede vanwege de toegankelijkheid voor recreanten.~~

Artikel 2.8 Bediening ondersteunende kunstwerken

Dit artikel regelt dat in extreme situaties het waterschap aanwijzing kan geven om de werking van ondersteunende kunstwerken dusdanig aan te passen dat problemen kunnen worden voorkomen.

Hoofdstuk 3. Handelingen in watersystemen

Artikel 3.1 Vergunning oppervlaktewaterlichamen en bijbehorende beschermingszones, ondersteunende kunstwerken en profiel van vrije ruimte.

Lid 1

In artikel 3.1 is in het eerste lid een algemene, ruime verbodsbepaling opgenomen voor handelingen of het laten liggen of staan van werken, vaste substanties of voorwerpen bij oppervlaktewaterlichamen. Het gaat om handelingen die het gebruik van oppervlaktewaterlichamen en de daartoe behorende beschermingszones, en/of profielen van vrije ruimte betreffen door daar werkzaamheden te verrichten, werken te maken of vaste substanties of voorwerpen te storten of te plaatsen.

Bij het verrichten van werkzaamheden of het maken dan wel behouden van werken in, op, onder of over een oppervlaktewaterlichaam en/of een daartoe behorende beschermingszone (in de legger te bepalen) moet worden gedacht aan activiteiten die de zogenaamde bak (waterbodem en taluds), en de ondersteunende kunstwerken raken. Het storten, plaatsen of neerleggen van vaste substanties of voorwerpen in, op, onder of over een oppervlaktewaterlichaam of een daartoe behorende beschermingszone of het daar vervolgens achterlaten van deze substanties of voorwerpen ziet met name toe op de bescherming van de ecologie en op een veilige afvoer van water door oppervlaktewaterlichamen, teneinde wateroverlast en overstrooming te voorkomen. Onder de ruime verbodsbepaling in artikel 3.1, eerste lid, vallen onder de zinsnede 'handelingen te verrichten' onder andere: aanleg-, ~~bagger~~-, boor-, bouw-, graaf-, demping-, herstel-, onderhoud-, plant- reparatie-, revisie-, sloop-, uitbreiding-, verbouw, herbouw-, wijzigings- en verwijderwerkzaamheden. De eerder vermelde handelingen betreffen handelingen die tot doel

hebben verandering te brengen in de staat van waterstaatswerken. Verder ook werkzaamheden die dat niet tot doel hebben, maar waarvan onbedoeld effect is dat verandering wordt gebracht in de staat van die werken. Onder dit verbod valt bijvoorbeeld het dempen van een sloot. Ook valt onder dit verbod het behouden en laten groeien van beplanting op de beschermingszone. Tot slot vallen onder het verbod ook de handelingen van derden waarmee de waterstand op een ander peil wordt gebracht of gehouden dan het peil dat voor het betreffende oppervlaktewaterlichaam door het waterschap is vastgesteld.

Via een vergunning van het bestuur kan van de verbodsbepaling worden afgeweken. Op basis van artikel 1.4 kunnen in algemene regels vrijstellingen worden verleend voor bijvoorbeeld bepaalde categorieën van handelingen. Deze handelingen zijn dan wel toegestaan zonder vergunning, waarbij eventueel aan bepaalde voorschriften moet worden voldaan.

Lid 3

In het derde lid is bepaald dat in het profiel van vrije ruimte zonder vergunning geen werken mogen worden geplaatst, gewijzigd of behouden. Dit profiel is nodig om toekomstige aanpassingen van waterstaatswerken, in het bijzonder waterkeringen, mogelijk te maken. Met de vastlegging van profielen van vrije ruimte moet het waterstaatsbelang zijn gediend, binnen het kader van de zorg voor het watersysteem en de doelstellingen van de Waterwet. Belangrijk is dat de profielen van vrije ruimte goed worden onderbouwd, bijvoorbeeld aan de hand van wetenschappelijke rapporten over te verwachten waterstandstijgingen, klimaatscenario's, etc. Daarbij moet het waterschapsbestuur het belang van een profiel van vrije ruimte en daarmee het niet kunnen bebouwen van die gronden, zorgvuldig afwegen tegen de belangen van derden.

Artikel 3.2 Vergunning bergingsgebieden

Artikel 3.2 heeft betrekking op alle activiteiten die een negatief effect hebben op de bergingscapaciteit. Het gaat hierbij om grotere ingrepen waarvan redelijkerwijs kan worden vastgesteld dat deze invloed hebben op de bergingscapaciteit zoals het verhogen van het maaiveld, het aanbrengen, wijzigingen of verwijderen van waterkerende constructies en het oprichten of vergroten van bouwwerken.

Artikel 3.3 Vergunning primaire en regionale waterkeringen en bijbehorende beschermingszone A en profiel van vrije ruimte

In artikel 3.3 zijn algemene verbodsbepalingen opgenomen voor primaire en regionale keringen en bijbehorende beschermingszone A en profiel van vrije ruimte. In dit artikel worden bij regionale keringen zogenaamde compartimenteringskeringen uitgezonderd. De verbodsbepalingen hebben betrekking op alle werken die de waterkerende functie in het geding kunnen brengen.

Artikel 3.4 Vergunning compartimenteringskeringen en bijbehorende beschermingszone, en overige keringen

In artikel 3.4 zijn algemene verbodsbepalingen opgenomen voor compartimenteringskeringen en overige keringen. Compartimenteringskeringen zijn regionale keringen, welke volgens provinciale verordening aangewezen zijn. Overige keringen wijst het waterschap zelf aan. In dit artikel worden verbodsbepalingen gegeven voor het aanbrengen van (bouw)werken voorwerpen in of op het waterstaatswerk. Tevens wordt het verhogen of verlagen van het maaiveld op het waterstaatswerk en beschermingszone zonder vergunning niet toegelaten.

Artikel 3.5 Vergunning beschermingszone B

Aanvullend op artikel 3.3, zijn ook verbodsbepalingen opgenomen voor een aantal activiteiten in beschermingszone B. Het gaat om activiteiten voor de beschermingszone B worden verbodsbepalingen gegeven voor het gebruik van deze zone. Het verhogen of verlagen van het maaiveld op het waterstaatswerk en beschermingszone zonder vergunning is niet toegestaan. Tevens worden werken die de waterkerende functie kunnen beïnvloeden, meer specifiek activiteiten die invloed hebben op de afdichtende bodemlagen in deze zone, ook verboden. Overige activiteiten zijn wel toegestaan.

Artikel 3.6 Verbod versnelde afvoer door verhard oppervlak

De toename van verhard oppervlak leidt tot een zwaardere belasting van het oppervlaktewatersysteem en leidt met regelmaat tot wateroverlast stroomafwaarts. Hetzelfde geldt voor situaties waar het hemelwater aanvankelijk niet op het oppervlaktewaterlichaam tot afvoer werd gebracht, en nu wel (afkoppelen). Dit komt doordat neerslag via het verharde oppervlak sneller wordt afgevoerd naar het oppervlaktewaterlichaam dan wanneer het oppervlak onverhard was gebleven. Er ontstaat dan een afvoergolf die problemen kan veroorzaken. Dit effect wordt versterkt, wanneer er meerdere van deze ingrepen plaatsvinden die leiden tot een toename van het verhard oppervlak dat afwatert op een oppervlaktewaterlichaam (cumulatief effect). Om de zwaardere belasting van het oppervlaktewatersysteem onder normale omstandigheden tegen te gaan is het brengen van hemelwater vanaf verhard oppervlak op het oppervlaktewaterlichaam specifiek vergunningplichtig gesteld.

Artikel 3.7 Water brengen of onttrekken

Artikel 3.7 is een algemene verbodsbepaling voor het brengen van water in of het onttrekken van water aan oppervlaktewaterlichamen. Hiermee wordt zowel het brengen en onttrekken zonder een werk bedoeld als het brengen en onttrekken met een werk. Met andere woorden: onder deze verbodsbepaling valt het afvoeren van water naar en het aanvoeren van water uit oppervlaktewaterlichamen en het lozen op of onttrekken aan oppervlaktewaterlichamen.

Artikel 3.8 Drainage

Ten behoeve van de taak van het waterschap, de zorg voor het watersysteem, kan het nodig zijn drainage te verbieden behoudens vergunningplicht. Omdat een drainage een grondwaterlichaam beïnvloedt, geldt dit artikel onafhankelijk waar de lozing op plaats vindt. De gemeenten vallen niet onder vergunningplicht bij het treffen van maatregelen op grond van artikelen 3.5 en 3.6 van de Waterwet (afvoer hemelwater en voorkomen grondwateroverlast).

Artikel 3.9 Reikwijdte artikelen grondwater

Dit artikel zorgt voor een duidelijke scheiding tussen de regels in de keur die specifiek gaan over grondwater zoals bedoeld in de Waterwet en andere aspecten die elders in de keur geregeld worden, zoals drainage, zodat er geen ongewenste overlap ontstaat.

Artikel 3.10 Watervergunning onttrekken van grondwater of infiltreren in de bodem

Dit artikel bepaalt dat het onttrekken of infiltreren van grondwater verboden is zonder vergunning van het bestuur, behalve in die gevallen als bedoeld in artikel 6.4 van de Waterwet. Artikel 6.4 van de Waterwet houdt in dat gedeputeerde staten het bevoegd gezag is in de gevallen dat water wordt onttrokken aan een grondwaterlichaam of wordt geïnfiltreerd:

1. ten behoeve van industriële toepassingen, indien de onttrokken hoeveelheid water meer dan 150.000 m³ per jaar bedraagt;
2. ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening;
3. of bodemenergiesystemen (zoals koude-warmte-opslag).

Artikel 3.11 Melden, meten en registreren grondwateronttrekkingen

Dit artikel heeft specifiek betrekking op de verplichtingen tot het melden en van het doen van opgave van de jaarlijks onttrokken hoeveelheden grondwater of geïnfiltreerd water, die zijn opgenomen in artikel 6.11 van het Waterbesluit. Deze verplichtingen dienen volgens de wetgever verschillende doeleinden. In de eerste plaats wordt door opgave inzicht verschaft in de mate waarin grondwater wordt onttrokken en water in de bodem wordt geïnfiltreerd. Een tweede oogmerk is de controle op naleving van vergunningen en algemene regels. Ten behoeve van het opgeven van jaarlijks onttrokken hoeveelheden grondwater en geïnfiltreerd water kan het bestuur een schriftelijk, dan wel digitaal, formulier vaststellen.

Bij de invoering van de Waterwet heeft de wetgever bewust de regels voor het meten en registreren van grondwateronttrekkingen en –infiltreren zo veel mogelijk landelijk uniform geregeld. Daarbij zijn de mogelijkheden om daarvan decentraal af te wijken ingeperkt ten opzichte van de situatie voor de Waterwet. De wetgever heeft daarmee beoogd de administratieve lasten in het hele land zoveel mogelijk gelijk te trekken en heeft daarom in het Waterbesluit en de Waterregeling uitputtend bepaald wat en hoe er gemeten dient te worden (debietmeter en meetnauwkeurigheid). Het enige wat decentraal wel gereguleerd kan worden, is gevallen aanmerken in welke gevallen de onttrokken/geïnfiltreerde hoeveelheden water niet gemeten en gemeld moeten worden, of voor kortstondige onttrekkingen of infiltreren bepalen dat men juist vaker dan voorgeschreven een opgave moet doen. De hier aangeduide categorieën onttrekkingen waren vanwege hun beperkte aard en omvang al voor de invoering van de Waterwet vrijgesteld van meten en registreren. Voor deze zeer kleine ondiepe onttrekkingen is de registratie immers een zeer zwaar instrument. De te installeren watermeter kan hierbij de kosten van de gehele installatie in sterke mate gaan overtreffen. Om onnodige bestuurlijke lasten en administratieve lasten voor burgers en bedrijven te voorkomen, zijn deze systemen daarom al lange tijd vrijgesteld van de verplichting tot melden, meten en registreren. Dit was in de voorgaande keur en de daarvoor geldende provinciale verordening al opgenomen en wordt thans voortgezet.

Artikel 3.12 Beëindiging

Veel onttrekkingen zijn tijdelijk, zoals saneringen of bronbemaling. In een vergunning kan ook altijd, indien gewenst, een termijn van beëindiging van een onttrekking of het infiltreren worden opgenomen. Met name langdurige en grote onttrekkingen kunnen bij beëindiging een grondwaterstijging tot gevolg hebben die van invloed is op de omgeving. Door de beëindiging te laten melden, krijgt het bestuur de kans om rekening te houden met de veranderende situatie, omdat mogelijk aanpassingen in het waterbeheer nodig zijn om de effecten van de beëindiging op te vangen. De in dit artikel genoemde term 'tijdig' is ter beoordeling van de houder van de inrichting en/of het werk tot onttrekking of infiltreren. Bij grote onttrekkingen of infiltreren zijn de gevolgen van de beëindiging groter en heeft het waterschap langer nodig om hiermee rekening te houden. Het is daarom niet mogelijk een algemene termijn te stellen. Voor veel kleinere onttrekkingen blijft

4 weken over het algemeen voldoende tijdig te zijn. Voor onttrekkingen die maar kort duren en daarom maar een beperkte invloed hebben, is het wel mogelijk termijnen te stellen.

Artikel 3.13 Algeheel verbod bij bijzondere omstandigheden

In dit artikel worden regels gesteld als zich bijzondere omstandigheden voordoen.

Onder de bedoelde bijzondere omstandigheden vallen in ieder geval:

- a. te hoge of te lage waterstanden;
- b. gevaar voor overstroming;
- c. doorbraak van waterkeringen;
- d. aanwezigheid van ijs;
- e. verslechtering van de waterkwaliteit;
- f. werkzaamheden aan de vaarwegen, havens of de zich hierin bevindende kunstwerken.

Het bestuur kan dan bijvoorbeeld verbieden water af te voeren of water te onttrekken. Er wordt dan afgeweken van de normaal geldende regels, verleende vergunningen of geldende peilbesluiten, welke afwijking tijdelijk is en waarvoor geen vergunning nodig is en ook geen algemene regels gelden. De Waterwet (artikelen 5.28 tot en met 5.31) stelt regels omtrent het gevaar voor waterstaatswerken en beschermingszones. Deze artikelen geven de waterbeheerder ruime bevoegdheden.

In dit artikel wordt bewust niet gesproken over calamiteiten maar over bijzondere situaties. Met calamiteiten worden immers ernstige omstandigheden bedoeld waarvoor dus al bijzondere regelgeving geldt. Er kunnen zich echter ook bijzonder omstandigheden voordoen, die (nog) geen echte calamiteit zijn, maar toch een buitengewoon optreden van de waterbeheerder vragen.

Artikel 3.14 Geen vergunningplicht voor het waterschap

Het waterschap voert als beheerder van het watersysteem vele handelingen aan waterstaatswerken uit. De handelingen die het waterschap daar uitvoert, zijn in het belang van de aan het waterschap opgedragen taken en vallen onder beheer en onderhoud. Daarom geldt voor deze handelingen geen vergunningplicht. Wel heeft het waterschap een vergunning nodig voor handelingen die het waterschap niet als beheerder verricht, maar bijvoorbeeld als eigenaar van grond of gebouwen. Verder heeft het waterschap voor het realiseren van werken of het verrichten van werkzaamheden, waarbij het afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen in het water brengt, een vergunning nodig ingevolge artikel 6.2, eerste lid Waterwet. Uiteraard geldt dat ook voor derden die laatstbedoelde handelingen verrichten. Het waterschap mag dergelijke handelingen niet via de keur reguleren en er dus ook geen vrijstelling voor opnemen. Voor de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door of vanwege het waterschap, waardoor de leggergegevens wijzigen, moet het waterschap een projectplan (met bezwaar- en beroepsmogelijkheden voor belanghebbenden) ingevolge artikel 5.4 Waterwet vaststellen. Daarmee is een vergunning op grond van de keur niet meer aan de orde.

Hoofdstuk 4. Toezicht en handhaving

Artikel 4.1 Aanwijzing toezichthouders

Onder toezichthouder verstaat de Algemene wet bestuursrecht (Awb) een persoon, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift (artikel 5.11 Awb). Hieruit vloeit voort dat de toezichthoudende bevoegdheden uit de Awb alleen kunnen worden uitgeoefend door personen die bij of krachtens wettelijk voorschrift als zodanig zijn aangewezen. Dit artikel voorziet in de vereiste wettelijke grondslag voor de aanwijzing van toezichthouders.

Het toezicht wordt primair opgedragen aan daartoe door het bestuur aangewezen ambtenaren. De definitie in de Awb biedt echter ook de mogelijkheid het toezicht op te dragen aan andere personen. Daarbij geldt dat met het toekennen van toezichthoudende bevoegdheden aan personen buiten het overheidsapparaat terughoudend moet worden omgegaan (Memorie van Toelichting Derde tranche Awb, TK 23 700, nr. 3, p. 139). Zie hierover ook de Awb,

Artikel 4.2 Strafbepalingen

Artikel 81 Waterschapswet bepaalt welke maximumstraf op overtreding van de keur kan worden gesteld. Deze strafmogelijkheid moet in de keur zelf worden gepositioneerd. In artikel 4.2 is de maximumstraf opgenomen, namelijk drie maanden hechtenis of een geldboete van de tweede categorie als bedoeld in artikel 23 Wetboek van Strafrecht, al dan niet met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak. Deze strafbepalingen staan los van of naast het bestuursrechtelijke instrumentarium – bestuursdwang en dwangsom – waarover het bestuursorgaan in geval van overtreding kan beschikken.

Hoofdstuk 5. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 5.1 Vergunningen

In dit artikel is het overgangsrecht opgenomen voor vergunningen, verleend op basis van de voorgaande keur. Als de handelingen zowel op basis van de voorgaande keur als deze, keur vergunningplichtig zijn, en er is een vergunning verleend op basis van de voorgaande keur, dan wordt deze vergunning geacht te zijn verleend op basis van deze keur. Voor nog oudere vergunningen en ontheffingen, die zijn verleend op basis van oudere keuren (van vóór de voorgaande keur) geldt het overgangsrecht van de voorgaande keur (of van nog oudere keuren).

Het tweede lid ziet op handelingen e.d. die rechtmatig zijn verricht voordat deze keur in werking is getreden, bijvoorbeeld handelingen die eerst niet vergunningplichtig waren en dat nu wel zijn geworden.

Artikel 5.2 Onderhoud aan waterstaatswerken zonder (actuele) legger

Het is mogelijk dat het algemeen bestuur op grond van artikel 78, tweede lid, Waterschapswet nog geen legger heeft vastgesteld voor (bepaalde) waterstaatswerken. De onderhoudsplichtigen volgen dan niet uit een onderhoudslegger. Artikel 5.2 voorziet in een vangnet voor deze situatie. Als het onderhoud niet op een andere wijze is geregeld, geldt de onderhoudsplicht zoals opgenomen onder onderdeel a., b. en c.

Onderhoud kan op een andere wijze zijn geregeld in een vergunning, of een projectplan. Als dat het geval is, gaan deze afspraken voor.

Bij overige waterstaatswerken bij onderdeel c. kan worden gedacht aan duikers, overkluizingen, stuwen, etc.

In het tweede lid is een bepaling opgenomen voor de situatie dat via een vergunning of een projectplan een waterstaatswerk is aangelegd of gewijzigd, maar de onderhoudslegger nog niet is aangepast op deze nieuwe situatie. Het heeft uitdrukkelijk de voorkeur de procedure van een vergunning of projectplan te combineren met een leggerwijziging, zodat deze bepaling niet hoeft te worden gebruikt. Zie ook de toelichting bij artikel 3.1, derde lid.

Het gaat om een overgangssituatie als er nog geen legger op grond van de Waterschapswet is en het waterschap het onderhoud wel wil neerleggen bij derden.

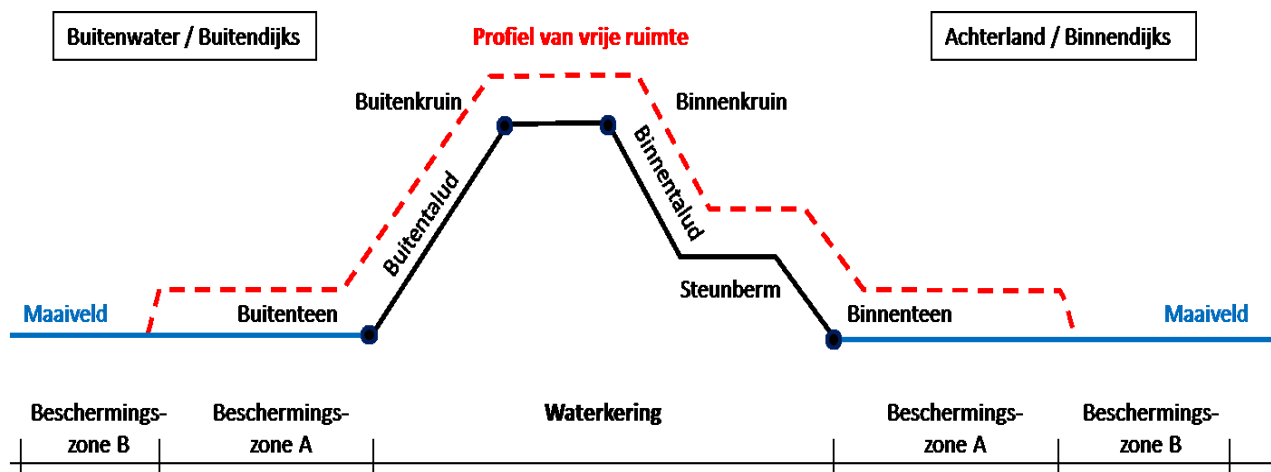
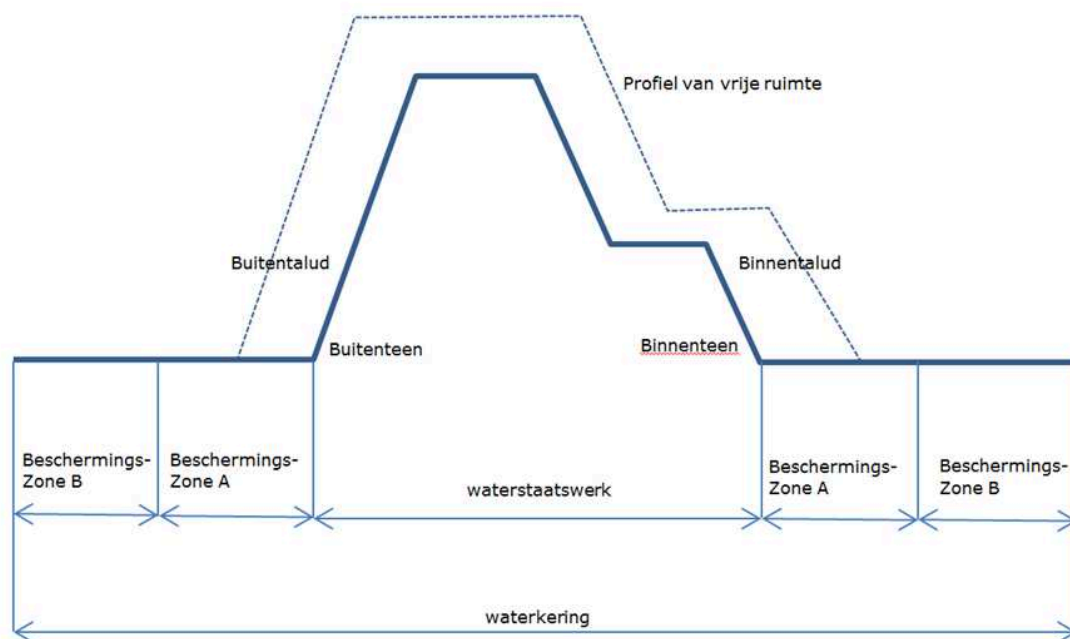
Artikel 5.3 Overgangsrecht legger

Oppervlaktewaterlichamen

Indien een oppervlaktewaterlichaam [bijvoorbeeld](#) ingevolge een vergunning of projectplan wordt aangelegd en/of gewijzigd, is de legger daarop nog niet aangepast. Om te voorkomen dat dergelijke oppervlaktewaterlichamen tot het moment van registratie in de legger- gedeeltelijk buiten de werkingssfeer van deze Keur zouden vallen, is bepaald dat deze wateren voor de toepassing van deze Keur worden aangemerkt als a-, respectievelijk b-water. Tevens gelden op dat moment voor a-wateren de beschermingszones van 5 meter vanaf de insteek en aan weerszijden van het aangelegde/gewijzigde oppervlaktewaterlichaam.

Waterkeringen

In onderstaand figuur zijn deze zones [rondom de waterkering](#) schematisch weergegeven. De zonering is vastgelegd in de legger van het waterschap. Dit artikel regelt dat dezelfde zonering geldt indien deze nog niet is vastgelegd in de legger.



Artikel 5.4 Kaart

In artikel 5.1 van de Waterwet is bepaald dat het waterschap zorgt voor de vaststelling van een legger, waarin is omschreven waaraan waterstaatswerken naar ligging, vorm, afmeting en constructie moeten voldoen. De legger is van belang voor de reikwijdte van de verbods- en beheerbepalingen van de Keur. De Waterwet bepaalt in artikel 5.1 dat bij provinciale verordening vrijstelling verleend kan worden ten aanzien van het in de legger vermelden van vorm, afmeting, constructie en de ligging van waterstaatswerken. Op basis van Verordening water Noord-Brabant zijn de minst belangrijke delen van de oppervlaktewaterlichamen (bijvoorbeeld greppels en oppervlaktewaterlichamen langs wegen die dienen voor de afwatering van die weg) vrijgesteld van opname in de legger.

Voor waterstaatswerken, beschermingszones en profielen van vrije ruimte waarvoor volgens artikel 5.1 Waterwet en de Verordening water Noord-Brabant vaststelling van een legger is voorgeschreven, maar waarvoor vaststelling nog niet heeft plaatsgehad, kan het waterschap de ligging van die werken aangeven op een kaart. In de legenda bij deze kaarten is eveneens opgenomen hoe de onderhoudsstroken, beschermingszones, profielen van vrije ruimte en de zones van de waterkering af te leiden zijn. Die kaarten geldt niet als een legger, maar als een overgangsregeling.



Zaaknr. : 18.ZK04201

Kenmerk : 18IT048644

Barcode : 

KEUR WATERSCHAP BRABANTSE DELTA 2015

Partiële herziening 2018

Waterschap Brabantse Delta
Behoort bij besluit nr. 18IT048651
d.d. 28 november 2018
Het algemeen bestuur mij bekend,
de dijkgraaf

Inhoud

HOOFDSTUK 1.	ALGEMENE BEPALINGEN	3
ARTIKEL 1.1	BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN	3
ARTIKEL 1.2	VERPLICHTINGEN	4
ARTIKEL 1.3	ZORGPLICHT	4
ARTIKEL 1.4	ALGEMENE REGELS, NADERE REGELS, KEURKAARTEN, MELDPLICHTEN, MEET- EN REGISTRATIEPLICHTEN EN MAATWERKVOORSCHRIFTEN	5
HOOFDSTUK 2.	BEHEER EN ONDERHOUD VAN WATERSTAATSWERKEN	6
ARTIKEL 2.1	ONDERHOUDSPLICHT	6
ARTIKEL 2.2	GEWOON ONDERHOUD AAN WATERKERINGEN.....	6
ARTIKEL 2.3	GEWOON ONDERHOUD AAN OPPERVLAKTEWATERLICHAMEN.....	6
ARTIKEL 2.4	GEWOON ONDERHOUD AAN ONDERSTEUNENDE KUNSTWERKEN EN WERKEN	6
ARTIKEL 2.5	BUITENGEWOON ONDERHOUD AAN WATERSTAATSWERKEN	6
ARTIKEL 2.6	SPECIE- EN MAAISELBERGING	6
ARTIKEL 2.7	<VERVALLEN>	6
ARTIKEL 2.8	BEDIENING ONDERSTEUNENDE KUNSTWERKEN	6
HOOFDSTUK 3.	HANDELINGEN IN WATERSYSTEMEN	7
ARTIKEL 3.1	VERGUNNING OPPERVLAKTEWATERLICHAMEN EN BIJBEHORENDE BESCHERMINGS- ZONES, ONDERSTEUNENDE KUNSTWERKEN EN PROFIEL VAN VRIJE RUIMTE	7
ARTIKEL 3.2	VERGUNNING BERGINGSGBIEDEN.....	7
ARTIKEL 3.3	VERGUNNING PRIMAIRE EN REGIONALE WATERKERINGEN EN BIJBEHORENDE - BESCHERMINGSZONE A EN PROFIEL VAN VRIJE RUIMTE.....	7
ARTIKEL 3.4	VERGUNNING COMPARTIMENTERINGSKERINGEN, EN BIJBEHORENDE BESCHERMINGS- ZONE A, EN OVERIGE WATERKERINGEN.....	7
ARTIKEL 3.5	VERGUNNING BESCHERMINGSZONE B	7
ARTIKEL 3.6	VERBOD AFVOER DOOR VERHARD OPPERVLAK	7
ARTIKEL 3.7	WATER BRENGEN OF ONTTREKKEN	7
ARTIKEL 3.8	DRAINAGE.....	8
ARTIKEL 3.9	REIKWIJDTE ARTIKELEN GRONDWATER	8
ARTIKEL 3.10	WATERVERGUNNING ONTTREKKEN VAN GRONDWATER OF INFILTREREN IN DE BODEM.....	8
ARTIKEL 3.11	MELDEN, METEN EN REGISTREREN GRONDWATERONTTREKKINGEN	8
ARTIKEL 3.12	BEËINDIGING ONTTREKKINGSINRICHTING EN/OF WERK TOT INFILTRATIE.....	8
ARTIKEL 3.13	ALGEHEEL VERBOD BIJ BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN.....	8
ARTIKEL 3.14	GEEN VERGUNNINGPLICHT VOOR HET WATERSCHAP	8
HOOFDSTUK 4.	TOEZICHT EN HANDHAVING	9
ARTIKEL 4.1	AANWIJZING TOEZICHTHOUDERS.....	9
ARTIKEL 4.2	STRAFBEPALINGEN	9
HOOFDSTUK 5.	OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN.....	10
ARTIKEL 5.1	VERGUNNINGEN	10
ARTIKEL 5.2	ONDERHOUD AAN WATERSTAATSWERKEN ZONDER (ACTUELE) LEGGER	10
ARTIKEL 5.3	OVERGANGSRECHT LEGGER	10
ARTIKEL 5.4	KAART	11
ARTIKEL 5.5	INTREKKING KEUR	11
ARTIKEL 5.6	INWERKINGTREDING	11
ARTIKEL 5.7	CITEERTITEL	11

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsomschrijvingen

In deze Keur en de daarop berustende bepalingen wordt, tenzij anders bepaald, verstaan onder:

- a. *Aangelande*: de eigenaar, de beperkt gerechtigde en/of gebruiker van een aan een waterstaatswerk grenzend perceel;
- b. *A- en B-wateren*: oppervlaktewaterlichamen, geregistreerd in de legger als respectievelijk A- of B-water overeenkomstig artikel 5.1 van de wet;
- c. *afkoppelen verhard oppervlak*: afkoppelen van de afvoer van hemelwater afkomstig van verhard oppervlak van de riolering naar oppervlaktewater;
- d. *bergingsgebied*: een krachtens de Wet ruimtelijke ordening voor waterstaatkundige doeleinden bestemd gebied, niet zijnde een oppervlaktewaterlichaam of onderdeel daarvan, dat dient ter verruiming van de bergingscapaciteit van een of meer watersystemen en ook als bergingsgebied in de legger is opgenomen;
- e. *beschermingszone*: aan een waterstaatswerk grenzende zone zoals vastgelegd in de legger, waarin ter bescherming van dat werk voorschriften en beperkingen kunnen gelden;
- f. *beschermingszone A*: aan een waterkering grenzende beschermingszone zoals vastgelegd in de legger;
- g. *beschermingszone B*: aan een beschermingszone A grenzende beschermingszone zoals vastgelegd in de legger;
- h. *bestuur*: het dagelijks bestuur van waterschap Brabantse Delta;
- i. *bouwwerk*: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of andere materialen die, hetzij indirect met de grond verbonden is, hetzij direct of indirect steun vindt op of in de grond;
- j. *brandblusvoorziening*: voorziening die permanent aanwezig is, maar slechts in noodsituaties benut wordt ten behoeve van bluswatervoorziening;
- k. *buitengewoon onderhoud*: het in stand houden van het waterstaatswerk overeenkomstig het in de legger bepaalde omtrent ligging, vorm, afmeting en constructie;
- l. *compartimenteringskering*: een regionale waterkering geregistreerd in de legger als compartimenteringskering, die als zodanig geen direct waterkerende functie heeft, tenzij in geval van doorbraak of overstroming van de primaire waterkering;
- m. *coupure*: een afsluitbare doorgang in een waterkering;
- n. *C-wateren*: oppervlaktewaterlichamen waarbij gebruik is gemaakt van de vrijstelling van opname in de legger uit artikel 5.2 lid 5 Verordening;
- o. *Drainage*: ontwateringsmiddel voor het kunstmatig laag houden van de grondwaterstand welke vrij afstroomt waarbij niet direct of indirect gebruik gemaakt wordt van een pomp(constructie);
- p. *gesloten seizoenen*: de periode van 1 oktober tot 1 april;
- q. *gewoon onderhoud*: werkzaamheden die de functie van het waterstaatswerk in stand houden;
- r. *grondwater*: water dat vrij onder het aardoppervlak voorkomt, met de daarin aanwezige stoffen;
- s. *grondwatersanering*: activiteit gericht op het beperken c.q. verwijderen van verontreinigingen van grondwater;
- t. *infiltreren van water*: in de bodem brengen van water, ter aanvulling van het grondwater, in samenhang met het onttrekken van grondwater;
- u. *insteek*: het als zodanig in de legger aangegeven snijpunt van de lijn van talud en maaiveld, dan wel, bij afwezigheid van een legger, de lijn van een oppervlaktewaterlichaam waar talud en maaiveld elkaar snijden;
- v. *Keurkaarten*: bij deze Keur behorende en als zodanig gewaarmerkte kaarten;
- w. *legger*: legger als bedoeld in artikel 5.1 van de wet of in artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet;
- x. *maaisel*: begroeiing met enige aanhangende (bagger)specie, die vrijkomt bij het uitvoeren van onderhoud;
- y. *ondersteunend kunstwerk*: werken die van belang zijn voor de taakuitoefening van het waterschap, voor de waterkering of voor het functioneren van de waterhuishouding;
- z. *onttrekken*: onttrekken van water aan een oppervlaktewaterlichaam of van grondwater door middel van een werk;
- aa. *oppervlaktewaterlichaam*: samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, alsmede de bijbehorende bodem, oevers en, voor zover uitdrukkelijk aangewezen krachtens de wet, drogere oevergebieden, alsmede flora en fauna;
- bb. *overige kering*: waterkering - niet zijnde een primaire, regionale of compartimenteringskering - die beveiliging biedt tegen wateroverlast en op de legger staat;
- cc. *pompcapaciteit*: het maximum wateropbrengend vermogen van een inrichting in kubieke meters per uur;
- dd. *primaire kering*: waterkering die beveiliging biedt tegen overstroming door buitenwater, zoals aangegeven in bijlage 1 en 1a van de Wet en in de legger;

- ee. *profiel van vrije ruimte*: de ruimte zoals vastgelegd in de legger ter weerszijden van, boven en onder een waterstaatswerk of een toekomstig waterstaatswerk die naar het oordeel van het waterschap nodig is voor toekomstige verbeteringen;
- ff. *regionale kering*: een waterkering zoals aangegeven in de Verordening water en in de legger als regionale waterkering, die beveiliging biedt tegen overstroming anders dan door buitenwater;
- gg. *specie*: bij onderhoud van oppervlaktewaterlichamen vrijkomende grond inclusief daarin voorkomende stoffen;
- hh. *talud*: hellend oppervlak van oppervlaktewaterlichamen en waterkeringen;
- ii. *teen*: de als zodanig in de legger aangegeven lijn van de onderrand van een waterkering, dan wel, bij afwezigheid van een legger, de lijn waar talud en maaiveld elkaar snijden;
- jj. *vaarweg*: oppervlaktewaterlichaam met de functie vaarweg, zoals aangegeven in de legger vaarwegen en/of de verordening;
- kk. *veedrenkput*: inrichting voor het drenken van vee waarvan de pomp niet mechanisch wordt aangedreven;
- ll. *<vervallen>*;
- mm. *vergunning*: vergunning als bedoeld in artikel 1.1 van de wet;
- nn. *verhard oppervlak*: Al het oppervlak dat er voor zorgt dat water sneller tot afvoer komt;
- oo. *Verordening*: Verordening water provincie Noord Brabant;
- pp. *waterhuishoudkundige functie*: de functie die de provincie en / of het waterschap aan het waterstaatswerk heeft toegekend;
- qq. *waterkering*: kunstmatige hoogte, natuurlijke hoogte of gedeelte daarvan met ondersteunende kunstwerken, die een waterkerende of mede een waterkerende functie hebben en als dusdanig geregistreerd zijn in de legger;
- rr. *waterstaatswerk*: oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend kunstwerk;
- ss. *watersysteem*: samenhangend geheel van een of meer oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen, met bijbehorende bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken;
- tt. *werken*: alle door menselijk toedoen ontstane of te maken constructies met toebehoren;
- uu. *wet*: Waterwet.

Artikel 1.2 Verplichtingen

1. De verplichtingen van deze keur rusten op de eigenaar van gronden.
2. Wanneer gronden met een beperkt zakelijk recht zijn bezwaard of krachtens persoonlijk recht in gebruik zijn gegeven rusten de verplichtingen van deze keur ook op respectievelijk de beperkt zakelijk gerechtigden en de gebruikers.
3. Het geheel van de verplichtingen van deze keur berust op een ieder van de in het eerste en tweede lid genoemde gerechtigden, verder te noemen: "aangelanden".

Artikel 1.3 Zorgplicht

1. Ieder die handelingen verricht of nalaat en die weet of redelijkerwijs had kunnen vermoeden dat door die handelingen of het nalaten daarvan inbreuk kan worden gemaakt op door het waterschap in het kader van zijn beheer uitgevoerde maatregelen in het watersysteem, is verplicht alle maatregelen te treffen die redelijkerwijs van hem verwacht mogen worden, ten einde die inbreuk te voorkomen, dan wel indien daarvan reeds sprake is, al het mogelijke te doen om de gevolgen daarvan zoveel mogelijk ongedaan te maken. Indien de inbreuk het gevolg is van een ongewoon voorval, worden de maatregelen onverwijld genomen.
2. Ieder die handelingen verricht of nalaat die inbreuk maken op het watersysteem in beheer bij het waterschap, is verplicht alle maatregelen te nemen teneinde de gevolgen van deze handelingen/nalatigheden ongedaan te maken. Indien de inbreuk het gevolg is van een ongewoon voorval, worden de maatregelen onverwijld genomen.
3. Degene die handelingen verricht en daardoor een inbreuk maakt als bedoeld in het eerste en tweede lid meldt die inbreuk en de maatregelen die hij voornemens is te treffen of reeds heeft getroffen, zo spoedig mogelijk aan het bestuur.
4. Degene aan wie het bestuur aanwijzingen geeft over de inbreuk als bedoeld in dit artikel, is gehouden die aanwijzingen op te volgen.

**Artikel 1.4 Algemene regels, nadere regels, keurkaarten, meldplichten, meet-
en registratieplichten en maatwerkvoorschriften**

1. Het bestuur kan voor het verrichten van handelingen als bedoeld in hoofdstuk 2 en hoofdstuk 3, algemene regels stellen, die mede een vrijstelling kunnen inhouden:
 - van een gebodsbepaling, of
 - van een vergunningplicht, of
 - voor bepaalde handelingen.
2. Het bestuur kan bij de vaststelling van een algemene regel bepalen dat binnen een (nog) nader te noemen termijn een vergunning komt te vervallen.
3. Bij regeling krachtens het eerste lid, kan de verplichting worden opgelegd handelingen te melden, metingen uit te voeren, gegevens te registreren en daarvan opgave te doen aan het bestuur.
4. Ten aanzien van het verrichten van handelingen waarvoor krachtens het eerste lid geen vergunning is vereist, kan het bestuur maatwerkvoorschriften stellen met het oog op de bescherming van het watersysteem, voor zover de algemene regels hier ruimte toe bieden.
5. Het bestuur is bevoegd keurkaarten vast te stellen waarop de begrenzing van een of meerdere, bij die keurkaarten te omschrijven, gebieden is vastgelegd.

Hoofdstuk 2. Beheer en onderhoud van waterstaatswerken

Artikel 2.1 Onderhoudsplicht

1. Onderhoudsplichtigen zijn degenen die in de legger of in artikel 5.2 van deze Keur, tot het verrichten van gewoon of buitengewoon onderhoud aan waterstaatswerken zijn aangewezen.
2. Onderhoudsplichtigen van waterstaatswerken zijn verplicht tot instandhouding van het waterstaatswerk overeenkomstig zijn functie.
3. In afwijking van het eerste en tweede lid kan bij algemene regel, vergunning of projectplan in de zin van de wet anders worden bepaald.

Artikel 2.2 Gewoon onderhoud aan waterkeringen

De onderhoudsplichtigen van waterkeringen dragen te allen tijde zorg voor een goede toestand van de waterkeringen.

Artikel 2.3 Gewoon onderhoud aan oppervlaktewaterlichamen

1. De onderhoudsplichtigen van oppervlaktewaterlichamen zijn verplicht tot het daaruit verwijderen van voor het functioneren van het oppervlaktewaterlichaam schadelijke begroeiingen en van afval.
2. De in het eerste lid vermelde onderhoudsplichtigen zijn tevens verplicht tot het herstellen van beschadigingen aan oevers en tot het onderhouden van begroeiingen, dienstig aan de waterhuishoudkundige functies van het oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 2.4 Gewoon onderhoud aan ondersteunende kunstwerken en werken

1. De onderhoudsplichtigen van ondersteunende kunstwerken of werken die in, op, aan, onder of boven waterkeringen of de beschermingszone zijn aangebracht en mede een waterkerende functie hebben, zijn verplicht deze waterkerend te houden.
2. De middelen bestemd tot afsluiting van ondersteunende kunstwerken dienen door de onderhoudsplichtigen in goede staat te worden onderhouden en zo vaak als dat door of namens het bestuur nodig wordt geoordeeld, dient de goede werking te worden getoond. Het waterkerend houden betreft zowel de instandhouding als het functioneren van het werk.
3. De onderhoudsplichtigen van ondersteunende kunstwerken of werken die in, op, aan, onder of boven oppervlaktewaterlichamen zijn aangebracht en mede een waterhuishoudkundige functie hebben, dienen die in goede staat van onderhoud te houden.

Artikel 2.5 Buitengewoon onderhoud aan waterstaatswerken

1. De onderhoudsplichtigen van waterstaatswerken zijn verplicht tot instandhouding daarvan overeenkomstig de legger.
2. Buitengewoon onderhoud door derden aan keringen mag niet worden uitgevoerd in het gesloten seizoen.

Artikel 2.6 Specie- en maaiselberging

De aangelande kan door of namens het bestuur verplicht worden de specie of het maaisel als bedoeld in artikel 5.23, tweede lid, van de wet op te ruimen of onder te werken.

Artikel 2.7 <Vervallen>

Artikel 2.8 Bediening ondersteunende kunstwerken

1. De onderhoudsplichtigen van de in waterkeringen voorkomende coupures en sluizen dragen zorg dat deze op eerste aanzegging door of namens het bestuur terstond worden gesloten of geopend.
2. De eigenaren en/of andere onderhoudsplichtigen van stuwen, zijn verplicht op eerste aanzegging door of namens het bestuur het bepaalde stuwpeil in te stellen en in stand te houden.
3. De eigenaren en/of andere onderhoudsplichtigen van pompen en gemalen zijn verplicht op eerste aanzegging door of namens het bestuur deze buiten of in werking te stellen.

Hoofdstuk 3. Handelingen in watersystemen

Artikel 3.1 Vergunning oppervlaktewaterlichamen en bijbehorende beschermingszones, ondersteunende kunstwerken en profiel van vrije ruimte

1. Het is verboden zonder vergunning gebruik te maken van een oppervlaktewaterlichaam of bijbehorende beschermingszones of ondersteunende kunstwerken door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder handelingen te verrichten, werken te behouden of vaste substanties of voorwerpen te laten staan, liggen of drijven.
2. Het is verboden zonder vergunning een oppervlaktewaterlichaam of ondersteunend kunstwerk aan te leggen.
3. Het is verboden zonder vergunning in het profiel van vrije ruimte werken te plaatsen, te wijzigen of te behouden.

Artikel 3.2 Vergunning bergingsgebieden

1. Het is verboden zonder vergunning gebruik te maken van een bergingsgebied door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder;
 - a. het maaiveld te verhogen;
 - b. waterkerende constructies aan te brengen, te wijzigen of te verwijderen;
 - c. bouwwerken aan te brengen of te wijzigen.

Artikel 3.3 Vergunning primaire en regionale waterkeringen en bijbehorende - beschermingszone A en profiel van vrije ruimte

1. Het is verboden zonder vergunning gebruik te maken van een primaire of regionale waterkering of bijbehorende beschermingszone A, met uitzondering van compartimenteringskeringen, door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder handelingen te verrichten, werken te behouden of vaste substanties of voorwerpen te laten staan of liggen.
2. Het is verboden zonder vergunning in het profiel van vrije ruimte werken te plaatsen, te wijzigen of te behouden.

Artikel 3.4 Vergunning compartimenteringskeringen en bijbehorende beschermingszone A en overige waterkeringen

1. Het is verboden zonder vergunning gebruik te maken van compartimenteringskeringen en bijbehorende beschermingszone A en overige waterkeringen, door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder:
 - a. bouwwerken aan te brengen, te wijzigen, te hebben, te onderhouden of te verwijderen;
 - b. beplanting in de grond aan te brengen, te wijzigen, te hebben, te onderhouden of uit de grond te verwijderen;
 - c. ontgravingen uit te voeren of ophogingen aan te brengen;
 - d. te boren of te sonderen;
 - e. kabels en leidingen aan te leggen, te hebben, te onderhouden, te wijzigen of te verwijderen.

Artikel 3.5 Vergunning beschermingszone B

1. Het is verboden zonder vergunning, gebruik te maken van beschermingszone B behorende bij primaire waterkeringen door daarin, daarop, daarboven, daarover of daaronder:
 - a. bouwwerken te plaatsen, aan te passen of te verwijderen die een afdichtende bodemlaag doorsnijden;
 - b. ontgravingen uit te voeren of ophogingen aan te brengen;
 - c. seismische onderzoeken te verrichten;
 - d. werken met een overdruk van 10 bar of meer te plaatsen en te hebben;
 - e. explosiegevaarlijk materiaal of explosiegevaarlijke inrichtingen te hebben;
 - f. leidingen te leggen.

Artikel 3.6 Verbod afvoer door verhard oppervlak

Het is verboden zonder vergunning neerslag door toename van verhard oppervlak of door afkoppelen van bestaand oppervlak, tot afvoer naar een oppervlaktewaterlichaam te laten komen.

Artikel 3.7 Water brengen of onttrekken

Het is verboden zonder vergunning water te brengen in of te onttrekken aan oppervlaktewaterlichamen.

Artikel 3.8 Drainage

Het is verboden zonder vergunning gronden te ontwateren met drainagemiddelen.

Artikel 3.9 Reikwijdte artikelen grondwater

De artikelen 3.10 tot en met 3.12 zijn niet van toepassing op het onttrekken van grondwater bij de ontwatering of afwatering van gronden.

Artikel 3.10 Watervergunning onttrekken van grondwater of infiltreren in de bodem

In andere gevallen dan bedoeld in artikel 6.4 van de Waterwet is het verboden zonder vergunning van het bestuur grondwater te onttrekken of te infiltreren.

Artikel 3.11 Melden, meten en registreren grondwateronttrekkingen

De in artikel 6.11, eerste, tweede en vierde lid, van het Waterbesluit genoemde verplichtingen met betrekking tot het melden, meten en registreren van een grondwateronttrekking zijn niet vereist ten aanzien van:

- a. onttrekkingsinrichtingen waarvan de pompcapaciteit niet meer bedraagt dan 10 m³ per uur;
- b. veedrenkputten;
- c. brandblusvoorzieningen;
- d. bronbemalingen, bodemsaneringen en grondwatersaneringen waarvoor geen vergunning is vereist op grond van de algemene regels krachtens deze Keur.

Artikel 3.12 Beëindiging onttrekkingsinrichting en/of werk tot infiltratie

De houder van een vergunning op basis van deze keur ten aanzien van een onttrekkingsinrichting en/ of een werk tot infiltratie stelt het bestuur tijdig op de hoogte van het voornemen om een onttrekking of infiltratie definitief te beëindigen.

Artikel 3.13 Algeheel verbod bij bijzondere omstandigheden

1. In geval van grote schaarste of overvloed aan water, aanmerkelijke verslechtering van de kwaliteit daarvan of bij het in ongerede raken van een waterstaatswerk, dan wel indien zodanige omstandigheid dreigt te ontstaan, kan het bestuur, zo nodig in afwijking van verleende vergunningen of geldende peilbesluiten, verbieden:
 - a. water af te voeren naar of aan te voeren uit oppervlaktewaterlichamen;
 - b. water te brengen in of te onttrekken aan oppervlaktewaterlichamen;
 - c. grondwater te onttrekken of water te infiltreren.
2. Zodra het bestuur handhaving van het verbod krachtens het eerste lid niet langer noodzakelijk acht, maakt het onverwijld de intrekking van het verbod bekend.
3. Door of namens het bestuur kan de scheepvaart op een oppervlaktewaterlichaam worden beperkt of gestremd en kan de maximale vaarsnelheid worden aangepast, indien er sprake is van bijzondere omstandigheden.

Artikel 3.14 Geen vergunningplicht voor het waterschap

Geen vergunning krachtens de artikelen 3.1 tot en met 3.10 is vereist voor handelingen die plaats vinden door of in opdracht van het bestuur ten behoeve van beheer, onderhoud en herstel.

Hoofdstuk 4. Toezicht en handhaving

Artikel 4.1 Aanwijzing toezichthouders

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze Keur zijn belast de daartoe door het bestuur aangewezen ambtenaren van het waterschap of andere personen.

Artikel 4.2 Strafbepalingen

1. Overtreding van deze Keur en de daarop gebaseerde regelgeving is verboden.
2. Overtreding van de bepalingen van deze Keur en de daarop gebaseerde regelgeving wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete tot ten hoogste het bedrag van de tweede categorie als genoemd in artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht, al dan niet met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak.
3. Indien ten tijde van het plegen van de in het eerste lid genoemde overtreding nog geen jaar is verlopen sedert een vroegere veroordeling van de overtreder wegens gelijke overtreding onherroepelijk is geworden, kan hechtenis tot het dubbele van het gestelde maximum worden opgelegd.

Hoofdstuk 5. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 5.1 Vergunningen

1. Een vergunning die is verleend voor de inwerkingtreding van deze Keur wordt geacht ingevolge deze Keur te zijn verleend.
2. Voor al hetgeen vóór de inwerkingtreding van deze Keur rechtmatig tot stand is gebracht, wordt geacht een vergunning ingevolge deze Keur te zijn verleend.

Artikel 5.2 Onderhoud aan waterstaatswerken zonder (actuele) legger

1. Voor waterstaatswerken, waarvoor het vaststellen van een legger ingevolge de Waterschapswet is voorgeschreven, maar waarvoor nog geen legger is vastgesteld, is de onderhoudsplicht als volgt, tenzij het onderhoud bij vergunning of projectplan anders is bepaald:
 - a. Voor waterkeringen of gedeelten van waterkeringen en ondersteunende kunstwerken met een waterkerende functie berust het gewoon onderhoud bij de eigenaar/gebruiker ervan en het buitengewoon onderhoud bij het waterschap;
 - b. Voor een oppervlaktewaterlichaam, en bijbehorende ondersteunende kunstwerken, ten aanzien waarvan registratie in de legger als a-water is voorgeschreven, maar nog niet heeft plaatsgevonden volgens artikel 5.3, lid 1, geschiedt het onderhoud door of vanwege het waterschap overeenkomstig artikel 2.4 en 2.5;
 - c. Voor andere oppervlaktewaterlichamen dan bedoeld in lid 1, sub b, en bijbehorende ondersteunende kunstwerken, berust het gewoon - en buitengewoon onderhoud bij de aangelanden.
2. Voor waterstaatswerken, waarvoor het vaststellen van een legger ingevolge de Waterschapswet is voorgeschreven en die op grond van een projectplan of een vergunning zijn aangelegd of gewijzigd ten opzichte van de legger, geldt, zolang vaststelling van een legger of van een wijziging van de legger niet heeft plaatsgevonden, dat voor de onderhoudsplichten op grond van dit hoofdstuk de ligging, vorm, afmeting en constructie van het waterstaatswerk worden aangehouden, zoals aangegeven in het projectplan of de vergunning. Als geen vergunning is verleend, moet het waterstaatswerk worden onderhouden overeenkomstig de oorspronkelijke vorm en afmetingen.

Artikel 5.3 Overgangsrecht legger

Oppervlaktewaterlichamen

1. Een oppervlaktewaterlichaam ten aanzien waarvan registratie in de legger als a-water is voorgeschreven, maar nog niet heeft plaatsgevonden, wordt voor de toepassing van deze Keur en de daarop gebaseerde regelgeving aangemerkt als a-water.
2. Een oppervlaktewaterlichaam ten aanzien waarvan registratie in de legger als b-water is voorgeschreven, maar nog niet heeft plaatsgevonden, wordt voor de toepassing van deze Keur en de daarop gebaseerde regelgeving aangemerkt als b-water.
3. In de gevallen als bedoeld in het eerste lid gelden de volgende bepalingen:
 - a. de beschermingszone is aan weerszijden van het oppervlaktewaterlichaam 5 meter, gemeten uit de insteek;
 - b. het onderhoud geschiedt door of vanwege het waterschap overeenkomstig artikel 2.4 en 2.5, tenzij bij vergunning of projectplan anders is bepaald.
4. In de gevallen als bedoeld in het tweede lid geschiedt het onderhoud door of vanwege de aangelanden overeenkomstig artikel 2.4 en 2.5, tenzij bij algemene regel, vergunning of projectplan anders is bepaald.
5. Voor oppervlaktewaterlichamen ten aanzien waarvan registratie in de legger is voorgeschreven en is vastgesteld, maar de begripsbepaling 'onderhoudsstrook' in de leggers voor oppervlaktewaterlichamen Brabantse Delta nog niet overeenkomt met de begripsbepaling 'beschermingszone' uit de keur geldt dat de onderhoudsstrook zoals genoemd in die leggers gelijk wordt gesteld aan beschermingszone zoals genoemd in de keur.

Waterkeringen

6. Voor waterkeringen ten aanzien waarvan registratie in de legger is voorgeschreven, maar nog niet heeft plaatsgevonden, gelden de volgende bepalingen:
 - a. De beschermingszone A voor primaire keringen is aan weerszijden van de waterkering 30 meter, gemeten vanuit de teen; beschermingszone B is aan weerszijden van de waterkering van 30 tot 50 meter gemeten vanuit de teen.
 - b. De beschermingszone A voor regionale keringen is aan weerszijden van de waterkering 10 meter, gemeten vanuit de teen.
 - c. De beschermingszone A voor compartimenteringskeringen is aan weerszijden van de waterkering 5, meter gemeten vanuit de teen.

- d. Het profiel van vrije ruimte ligt voor primaire waterkeringen 1 meter boven het in de legger opgenomen leggerprofiel van de waterkering en het maaiveld van beschermingszones A.. Voor regionale keringen ligt het profiel van vrije ruimte 0,5 meter boven het in de legger opgenomen leggerprofiel van de waterkering en het maaiveld van beschermingszones A.
 - e. Het onderhoud geschiedt door of vanwege het waterschap overeenkomstig artikel 2.2, tenzij bij algemene regel, vergunning of projectplan anders is bepaald.
7. Voor waterkeringen ten aanzien waarvan registratie in de legger is voorgeschreven en is vastgesteld, maar de begripsbepaling nog niet overeenkomt met de begripsbepaling uit deze keur gelden de volgende bepalingen:
- a. De waterkeringszone zoals genoemd in de leggers voor waterkeringen Brabantse Delta wordt gelijk gesteld aan het waterstaatswerk, samen met beschermingszone A.
 - b. De beschermingszone zoals genoemd in de leggers voor waterkeringen Brabantse Delta wordt gelijk gesteld aan beschermingszone B.

Artikel 5.4 Kaart

Voor waterstaatswerken waarvoor krachtens artikel 5.1 van de wet en de in artikel 5.1 en 5.2 van de verordening vaststelling van een legger ingevolge de Waterwet is voorgeschreven, maar waarvoor deze legger nog niet is vastgesteld, zijn de ligging en indien mogelijk vorm, afmetingen en constructie van de betrokken waterstaatswerken, aangegeven op een kaart. Deze kaart wordt vastgesteld door het bestuur.

Artikel 5.5 Intrekking Keur

De Keur waterschap Brabantse Delta wordt ingetrokken.

Artikel 5.6 Inwerkingtreding

Deze Keur treedt in werking met ingang van 1 maart 2015

Artikel 5.7 Citeertitel

Deze Keur wordt aangehaald als: de Keur waterschap Brabantse Delta 2015.

A. Algemene toelichting

Grondslag van de keur

De keur is een algemene verordening van het waterschap. Op grond van artikel 56 in combinatie met artikel 78 van de Waterschapswet stelt het waterschap verordeningen vast die het nodig oordeelt voor de behartiging van de opgedragen taken. De taken die aan waterschap worden opgedragen betreffen, volgens artikel 1 van de Waterschapswet, de zorg voor het watersysteem en zorg voor het zuiveren van afvalwater en eventueel kunnen nog de zorg voor andere waterstaatsaangelegenheden worden opgedragen, bijvoorbeeld vaarwegbeheer. Naast de Waterschapswet, die de organisatie van de waterschappen regelt, geven de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving allerlei bepalingen over de inhoud van het waterbeheer, bijvoorbeeld in de vorm van doelstellingen en concrete normen.

De keur van het waterschap is gebaseerd op zowel de Waterschapswet als de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving in het Waterbesluit, de Waterregeling en de provinciale Waterverordening.

Sinds 2009 staat in de Algemene wet bestuursrecht de lex silencio positivo (lsp). De lsp is de regel die erop neerkomt dat bij overschrijding van de beslistermijn een besluit geacht wordt te zijn genomen van rechtswege. De lsp geldt niet voor watervergunningen. De lsp is van toepassing (1) als dat in een regel bepaald is, of (2) als het gaat om zogenaamde dienstenactiviteiten als bedoeld in de Dienstenwet. Er is geen regel waarin staat dat de lsp geldt voor watervergunningen. Verder is al in 2008 geconstateerd dat de Keurbepalingen niet zien op dienstenactiviteiten, maar vooral gaan over de ontwikkeling of het gebruik van land en water.

Brabantbreed

De Brabantse waterschappen, Aa en Maas, Brabantse Delta en De Dommel, hebben de uniformering van de keur binnen Noord-Brabant voortgezet. Dit met als doel te komen tot een verbeterde klantgerichtheid en een eenduidig regime in Noord-Brabant.

Opbouw van de keur en inhoud op hoofdlijnen

De opbouw van de keur is vergelijkbaar met de opbouw van de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Het eerste hoofdstuk bevat begripsomschrijvingen, waarbij is aangesloten bij de begrippen in de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving. Deze begrippen zijn opgenomen vanwege de zelfstandige leesbaarheid van de keur. Verder bepaalt hoofdstuk 1 tot wie de bepalingen in de keur zijn gericht. Het dagelijks bestuur is bevoegd tot het stellen van algemene en nadere regels. Deze regels kunnen een vrijstelling van de vergunningplicht inhouden of vrijstelling van een algeheel verbod op het verrichten van bepaalde handelingen. Daarnaast kan het dagelijks bestuur beleidsregels stellen ten aanzien van zijn vergunningverlenende bevoegdheid.

Bij waterstaatswerken zijn drie verschillende zones te onderscheiden, namelijk het waterstaatswerk zelf, de beschermingszone en het profiel van vrije ruimte. De beschermingszone beschermt het waterstaatswerk en het profiel van vrije ruimte maakt toekomstige verbetering van het waterstaatswerk mogelijk. Het profiel van vrije ruimte kan bij alle waterstaatswerken worden vastgelegd, en niet alleen bij waterkeringen. Vóór vastlegging van dit profiel moet de noodzaak ervan goed onderzocht en onderbouwd worden.

De drie zones worden vastgelegd op de legger, bedoeld in artikel 5.1 van de Waterwet. Deze legger (Waterwet) wordt in de praktijk vaak gecombineerd met de onderhoudslegger (Waterschapswet). De legger op grond van de Waterwet geeft de reikwijdte weer van de verbodsbepalingen uit hoofdstuk 3. Het verbodsregime per zone is in hoofdstuk 3 opgenomen.

Hoofdstuk 2 Beheer en onderhoud van waterstaatswerken

Het tweede hoofdstuk regelt de onderhoudsplichten bij waterstaatswerken. Dit hoofdstuk heeft een belangrijke relatie met de legger op grond van artikel 78 van de Waterschapswet, ook wel onderhoudslegger genoemd. In de onderhoudslegger staan de onderhoudsplichtigen, die aan de onderhoudsplichten uit hoofdstuk 2 moeten voldoen.

Hoofdstuk 3 Handelingen in watersystemen

Hoofdstuk 3 bevat de verbodsbepalingen. Hierin is bepaald voor welke handelingen of activiteiten een vergunning nodig is. Het dagelijks bestuur is bevoegd deze vergunning te verlenen. De verbodsbepalingen zijn vrij algemeen geformuleerd, waarbij zoveel mogelijk is aangesloten bij de verbodsbepalingen uit het Waterbesluit.

Op deze manier zijn de verbodsbepalingen bij regionale wateren, waar de waterschappen beheerder zijn, vergelijkbaar met de verbodsbepalingen bij Rijkswateren, waar Rijkswaterstaat de beheerder is.

Hoofdstuk 4 Toezicht en handhaving

In dit hoofdstuk staan de bepalingen over de aanwijzing van toezichthouders en strafbepalingen.

Hoofdstuk 5 Overgangs- en slotbepalingen

Het laatste hoofdstuk regelt het overgangsrecht voor vergunningen, die voor inwerkingtreding van deze keur zijn verleend. Daarnaast bevat hoofdstuk 5 een bepaling die de voorgaande keur integraal intrekt, een bepaling over de inwerkingtreding en een citeertitel.

B. Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsomschrijvingen

In de begripsomschrijvingen is zoveel mogelijk aangesloten bij de begripsbepalingen uit artikel 1.1 van de Waterwet.

Het begrip profiel van vrije ruimte (driedimensionaal) kan worden uitgebreid naar alle waterstaatswerken en naar toekomstige waterstaatswerken. Het vastleggen van een profiel van vrije ruimte op de legger moet goed worden onderbouwd, bijvoorbeeld aan de hand van wetenschappelijke rapporten over te verwachten waterstandstijgingen, klimaatscenario's, etc. Daarbij moet het waterschap het belang van een profiel van vrije ruimte met de daarin geldende beperkingen (verbod op het plaatsen of behouden van werken behoudens vergunning) zorgvuldig afwegen tegen de belangen van derden. Ook moeten mogelijke andere instrumenten worden meegenomen in een dergelijke afweging. De door het waterschapsbestuur opgelegde beperkingen in het profiel van vrije ruimte hebben effecten op de mogelijkheden van ruimtelijke ontwikkelingen. In de praktijk zijn soms zogenaamde 'meanderzones' gehanteerd langs beken. Deze meanderzones vallen onder het begrip profiel van vrije ruimte.

De Algemene maatregel van Bestuur (AmvB) behorend bij de Wet ruimtelijke ordening (Wro), ook wel AmvB Ruimte genoemd, bevat voor watersystemen onder andere regels over primaire waterkeringen. Deze regels werken direct door naar bestemmingsplannen en bevatten bijvoorbeeld de verplichting voor de bestemmingsplanwetgever het waterstaatswerk 'primaire waterkering en de bijbehorende beschermingszone' op te nemen in het bestemmingsplan. Voor overige waterstaatswerken in het regionale watersysteem, waar waterschappen de beheerder van zijn, zijn geen regels opgenomen in de AmvB Ruimte. Het is aan de waterschappen de bescherming en toekomstige aanpassing van deze waterstaatswerken goed te regelen. De vastlegging van een profiel van vrije ruimte is hierbij het aangewezen instrument, mits goed onderbouwd en voorzien van een zorgvuldige belangenafweging.

Artikel 1.2

Dit artikel regelt dat iedereen die (mogelijk) gebruik kan maken van een waterstaatswerk of de gronden grenzend aan een waterstaatswerk, kan worden aangesproken op de verplichtingen uit de keur. Iedereen is hierbij voor het geheel verantwoordelijk.

Artikel 1.3

Artikel 1.3 bevat een algemene zorgplicht ten aanzien van het watersysteem. Deze zorgplicht geldt voor een ieder, en een ieder kan op een schending van deze zorgplicht worden aangesproken. Als het handelen of nalaten onmiskenbaar in strijd is met de zorgplicht, kan het bestuur bestuursrechtelijke handhavingmaatregelen inzetten. Een eventueel opgelegde last moet wel voldoende duidelijk worden omschreven, anders ontstaat er strijd met de rechtszekerheid, zie ook de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (AB RvS) van 10 augustus 2011, 201012817/1/M1.

Lid 1

Dit lid is een algemene zorgplicht ten aanzien van het beheer en onderhoud van de watergangen.

Lid 2

Dit lid is een algemene zorgplicht ten aanzien van een handeling die, of een nalaten dat, inbreuk maakt op het watersysteem.

Lid 3

Dit lid geeft een meldplicht voor een ieder die inbreuk maakt als bedoeld in het eerste en tweede lid. Deze melding is nodig, omdat het waterschap aanwijzingen moet kunnen geven om de maatregelen afdoende te laten uitvoeren en herhaling van de problemen te voorkomen.

Artikel 1.4 Algemene regels, nadere regels, meldplichten, meet- en registratieplichten en maatwerkvoorschriften

Lid 1

Op grond van artikel 1.4 kan het bestuur algemene regels stellen ten aanzien van de gebodsbepalingen in hoofdstuk 2 of de verbodsbepalingen van hoofdstuk 3. Deze algemene regels kunnen ook een vrijstelling van een gebod of verbod inhouden. Het artikel geeft het bestuur ook de mogelijkheid nadere regels te stellen ten aanzien van de onderhoudsverplichtingen in hoofdstuk 2. Het eerste lid biedt het bestuur tevens de grondslag om algemene regels te stellen, welke mede een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit hoofdstuk 3 in kunnen houden. Het bestuur kan bijvoorbeeld nadere eisen stellen aan veekeringen of aan een goede toestand van waterkeringen. Ook kan het bestuur nadere eisen stellen aan het onderhoud van afsluitmiddelen.

Lid 2

Het bestuur kan bepalen dat, bij de inwerkingtreding van een algemene regel, vergunningen na verloop van een bepaalde periode van rechtswege komen te vervallen. De betreffende activiteit wordt dan nog uitsluitend door de algemene regel gereguleerd.

Lid 3

Het bestuur kan ook nadere regels stellen zoals het voorschrijven van een meld-, meet-, registratie- en registratieplicht.

Lid 4

Dit lid biedt het bestuur de mogelijkheid om voor handelingen, die zijn vrijgesteld van de vergunningplicht, zogenaamde maatwerkvoorschriften te stellen. Deze bevoegdheid is onder andere vergelijkbaar met artikel 6.15, lid 3, van het Waterbesluit. Het stellen van deze maatwerkvoorschriften is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, waartegen (bezwaar en) beroep mogelijk is. De maatwerkvoorschriften richten zich tegen degene die de desbetreffende handeling verricht of gaat verrichten. Bij de toepassing van maatwerkvoorschriften moet het gaan om uitzonderingsgevallen. Als dat niet het geval is, kan de algemene verbodsbepaling blijven bestaan, behoudens vergunning.

De krachtens het vierde lid te stellen maatwerkvoorschriften mogen er niet toe leiden dat de te verrichten handelingen grotendeels of in het geheel geen doorgang kunnen vinden, tenzij die handelingen naar het oordeel van het bestuur ontoelaatbaar nadelige gevolgen hebben voor het watersysteem. De mogelijkheid tot het opstellen van een maatwerkvoorschrift moet genoemd zijn in de algemene regel.

Lid 5

Niet alle regels zijn op alle gebieden van toepassing. Om gebiedsdifferentiatie te kunnen maken, is het nodig gebieden aan te kunnen wijzen op een kaart. Hierbij kan gedacht worden aan keurbeschermingsgebieden, attentiegebieden en overige gebieden. Deze indeling is onder andere nodig in het kader van verdrogingsbestrijding en natuurontwikkeling. In de algemene regels kan verwezen worden naar de gebieden die op deze keurkaarten zijn aangeduid.

Hoofdstuk 2 Beheer en onderhoud van waterstaatswerken

Artikel 2.1 Onderhoudsplicht

In dit artikel wordt algemeen geregeld dat degenen die zijn aangewezen als onderhoudsplichtigen in de legger, verplicht zijn tot het verrichten van gewoon of buitengewoon onderhoud, zoals beschreven is in hoofdstuk 2. Met dit artikel wordt dus de verbinding gelegd tussen de legger en de gebodsbepalingen in hoofdstuk 2. De legger geeft aan wie onderhoudsplichtig is, de gebodsbepalingen geven aan welk onderhoud van deze onderhoudsplichtigen wordt geëist. De legger die hier bedoeld wordt is de zogenaamde onderhoudslegger, bedoeld in artikel 78, tweede lid, Waterschapswet. Vaak wordt deze legger gecombineerd met de legger, bedoeld in artikel 5.1, Waterwet, maar formeel zijn dit twee verschillende leggers.

Artikel 2.2 Gewoon onderhoud aan waterkeringen

Waterkeringen hebben een waterkerende functie. Het gewoon onderhoud is erop gericht dat de waterkering die functie behoudt. In dit kader is in dit artikel bepaald wat de onderhoudsplichtigen van de waterkeringen voor het gewoon onderhoud in ieder geval moeten doen. De opsomming is niet uitputtend.

Bij het verwijderen van schadelijk wild en begroeiingen moet gedacht worden aan dat wild en die beplantingen die aantoonbaar schade toebrengen aan het waterkerend vermogen van de waterkering. De bestrijding van muskus- en beverratten is uitgezonderd. De zorgplicht ter voorkoming van schade aan waterstaatswerken door muskus- en beverratten berust ingevolge artikel 1, derde lid Waterschapswet bij het waterschap.

Artikel 2.3 Gewoon onderhoud aan oppervlaktewaterlichamen

Oppervlaktewaterlichamen hebben diverse functies in de waterhouding, waaronder waterkwantiteit, waterkwaliteit en scheepvaart. Het gewoon onderhoud is erop gericht dat oppervlaktewaterlichamen deze functies behouden. In dit kader is in dit artikel bepaald wat de onderhoudsplichtigen van oppervlaktewaterlichamen voor het gewoon onderhoud in ieder geval moeten doen.

De frequentie van het onderhoud is afhankelijk van de lokale situatie. Het maaien en verwijderen van begroeiing kan daarvoor vaker of minder vaak nodig zijn dan eens per jaar. De oevers en taluds alsmede de daartoe behorende oeververdedigingswerken dienen behoorlijk in stand te worden gehouden, voor zover dat nodig is om te voorkomen dat door inzakking de af- en/of aanvoer van water wordt gehinderd.

Artikel 2.4 Gewoon onderhoud aan ondersteunende kunstwerken en werken

Lid 3

Dit lid gebiedt onderhoudsplichtigen, om ondersteunende kunstwerken en werken bij oppervlaktewaterlichamen te onderhouden. Het gaat hier om (kunst)werken die (mede) een waterhuishoudkundige functie hebben, zoals duikers, overkluizingen en stuwen. Deze werken moeten zodanig worden onderhouden dat er aan de functie voor het watersysteem voldaan kan worden.

De verplichting tot het schoonhouden van het doorstroomprofiel van een ondersteunend kunstwerk rust op de onderhoudsplichtige(n) van het oppervlaktewaterlichaam. Begroeiingen en afval moeten worden verwijderd uit oppervlaktewaterlichamen door de in de legger aangewezen onderhoudsplichtigen. Met afval wordt bedoeld voorwerpen, materialen en stoffen die de aan- of afvoer of berging van water belemmeren. En met schadelijke begroeiing wordt bedoeld lang gras, riet, en dergelijke.

Artikel 2.5 Buitengewoon onderhoud aan waterstaatswerken

Dit artikel geeft aan dat buitengewoon onderhoud door onderhoudsplichtigen moet worden gepleegd aan oppervlaktewaterlichamen. Zie ook de toelichting bij artikel 2.3.

Artikel 2.6 Specie- en maaiselberging

Het onderwerken of opruimen van specie en maaisel kan worden gevraagd omdat hierdoor het onderhoud kan worden belemmerd, vanuit het afval afstroming kan plaatsvinden of de stabiliteit van het talud kan verslechteren. Het eventueel terugvallen van specie en maaisel in het water kan de doorstroming belemmeren.

Artikel 2.7 <Vervallen>

Artikel 2.8 Bediening ondersteunende kunstwerken

Dit artikel regelt dat in extreme situaties het waterschap aanwijzing kan geven om de werking van ondersteunende kunstwerken dusdanig aan te passen dat problemen kunnen worden voorkomen.

Hoofdstuk 3. Handelingen in watersystemen

Artikel 3.1 Vergunning oppervlaktewaterlichamen en bijbehorende beschermingszones, ondersteunende kunstwerken en profiel van vrije ruimte.

Lid 1

In artikel 3.1 is in het eerste lid een algemene, ruime verbodsbepaling opgenomen voor handelingen of het laten liggen of staan van werken, vaste substanties of voorwerpen bij oppervlaktewaterlichamen. Het gaat om handelingen die het gebruik van oppervlaktewaterlichamen en de daartoe behorende beschermingszones, en/of profielen van vrije ruimte betreffen door daar werkzaamheden te verrichten, werken te maken of vaste substanties of voorwerpen te storten of te plaatsen.

Bij het verrichten van werkzaamheden of het maken dan wel behouden van werken in, op, onder of over een oppervlaktewaterlichaam en/of een daartoe behorende beschermingszone (in de legger te bepalen) moet worden gedacht aan activiteiten die de zogenaamde bak (waterbodem en taluds), en de ondersteunende kunstwerken raken. Het storten, plaatsen of neerleggen van vaste substanties of voorwerpen in, op, onder of over een oppervlaktewaterlichaam of een daartoe behorende beschermingszone of het daar vervolgens achterlaten van deze substanties of voorwerpen ziet met name toe op de bescherming van de ecologie en op een veilige afvoer van water door oppervlaktewaterlichamen, teneinde wateroverlast en overstroming te voorkomen. Onder de ruime verbodsbepaling in artikel 3.1, eerste lid, vallen onder de zinsnede 'handelingen te verrichten' onder andere: aanleg-, boor-, bouw-, graaf-, demping-, herstel-, onderhoud-, plant- reparatie-, revisie-, sloop-, uitbreiding-, verbouw, herbouw-, wijzigings- en verwijderwerkzaamheden. De eerder vermelde handelingen betreffen handelingen die tot doel hebben verandering te brengen in de staat van waterstaatswerken. Verder ook werkzaamheden die dat niet tot doel hebben, maar waarvan onbedoeld effect is dat verandering wordt gebracht in de staat van die werken. Onder dit verbod valt bijvoorbeeld het dempen van een sloot. Ook valt onder dit verbod het behouden en laten groeien van beplanting op de beschermingszone. Tot slot vallen onder het verbod ook de handelingen van derden waarmee de waterstand op een ander peil wordt gebracht of gehouden dan het peil dat voor het betreffende oppervlaktewaterlichaam door het waterschap is vastgesteld.

Via een vergunning van het bestuur kan van de verbodsbepaling worden afgeweken. Op basis van artikel 1.4 kunnen in algemene regels vrijstellingen worden verleend voor bijvoorbeeld bepaalde categorieën van

handelingen. Deze handelingen zijn dan wel toegestaan zonder vergunning, waarbij eventueel aan bepaalde voorschriften moet worden voldaan.

Lid 3

In het derde lid is bepaald dat in het profiel van vrije ruimte zonder vergunning geen werken mogen worden geplaatst, gewijzigd of behouden. Dit profiel is nodig om toekomstige aanpassingen van waterstaatswerken, in het bijzonder waterkeringen, mogelijk te maken. Met de vastlegging van profielen van vrije ruimte moet het waterstaatsbelang zijn gediend, binnen het kader van de zorg voor het watersysteem en de doelstellingen van de Waterwet. Belangrijk is dat de profielen van vrije ruimte goed worden onderbouwd, bijvoorbeeld aan de hand van wetenschappelijke rapporten over te verwachten waterstandstijgingen, klimaatscenario's, etc. Daarbij moet het waterschapsbestuur het belang van een profiel van vrije ruimte en daarmee het niet kunnen bebouwen van die gronden, zorgvuldig afwegen tegen de belangen van derden.

Artikel 3.2 Vergunning bergingsgebieden

Artikel 3.2 heeft betrekking op alle activiteiten die een negatief effect hebben op de bergingscapaciteit. Het gaat hierbij om grotere ingrepen waarvan redelijkerwijs kan worden vastgesteld dat deze invloed hebben op de bergingscapaciteit zoals het verhogen van het maaiveld, het aanbrengen, wijzigingen of verwijderen van waterkerende constructies en het oprichten of vergroten van bouwwerken.

Artikel 3.3 Vergunning primaire en regionale waterkeringen en bijbehorende beschermingszone A en profiel van vrije ruimte

In artikel 3.3 zijn algemene verbodsbepalingen opgenomen voor primaire en regionale keringen en bijbehorende beschermingszone A en profiel van vrije ruimte. In dit artikel worden bij regionale keringen zogenaamde compartimenteringskeringen uitgezonderd. De verbodsbepalingen hebben betrekking op alle werken die de waterkerende functie in het geding kunnen brengen.

Artikel 3.4 Vergunning compartimenteringskeringen en bijbehorende beschermingszone, en overige keringen

In artikel 3.4 zijn algemene verbodsbepalingen opgenomen voor compartimenteringskeringen en overige keringen. Compartimenteringskeringen zijn regionale keringen, welke volgens provinciale verordening aangewezen zijn. Overige keringen wijst het waterschap zelf aan. In dit artikel worden verbodsbepalingen gegeven voor het aanbrengen van (bouw)werken in of op het waterstaatswerk. Tevens wordt het verhogen of verlagen van het maaiveld op het waterstaatswerk en beschermingszone zonder vergunning niet toegelaten.

Artikel 3.5 Vergunning beschermingszone B

Aanvullend op artikel 3.3, zijn ook verbodsbepalingen opgenomen voor een aantal activiteiten in beschermingszone B. Het gaat om activiteiten die de waterkerende functie kunnen beïnvloeden, meer specifiek activiteiten die invloed hebben op de afdichtende bodemlagen in deze zone.. Overige activiteiten zijn wel toegestaan.

Artikel 3.6 Verbod versnelde afvoer door verhard oppervlak

De toename van verhard oppervlak leidt tot een zwaardere belasting van het oppervlaktewatersysteem en leidt met regelmaat tot wateroverlast stroomafwaarts. Hetzelfde geldt voor situaties waar het hemelwater aanvankelijk niet op het oppervlaktewaterlichaam tot afvoer werd gebracht, en nu wel (afkoppelen). Dit komt doordat neerslag via het verharde oppervlak sneller wordt afgevoerd naar het oppervlaktewaterlichaam dan wanneer het oppervlak onverhard was gebleven. Er ontstaat dan een afvoergolf die problemen kan veroorzaken. Dit effect wordt versterkt, wanneer er meerdere van deze ingrepen plaatsvinden die leiden tot een toename van het verhard oppervlak dat afwatert op een oppervlaktewaterlichaam (cumulatief effect). Om de zwaardere belasting van het oppervlaktewatersysteem onder normale omstandigheden tegen te gaan is het brengen van hemelwater vanaf verhard oppervlak op het oppervlaktewaterlichaam specifiek vergunningplichtig gesteld.

Artikel 3.7 Water brengen of onttrekken

Artikel 3.7 is een algemene verbodsbepaling voor het brengen van water in of het onttrekken van water aan oppervlaktewaterlichamen. Hiermee wordt zowel het brengen en onttrekken zonder een werk bedoeld als het brengen en onttrekken met een werk. Met andere woorden: onder deze verbodsbepaling valt het afvoeren van water naar en het aanvoeren van water uit oppervlaktewaterlichamen en het lozen op of onttrekken aan oppervlaktewaterlichamen.

Artikel 3.8 Drainage

Ten behoeve van de taak van het waterschap, de zorg voor het watersysteem, kan het nodig zijn drainage te verbieden behoudens vergunningplicht. Omdat een drainage een grondwaterlichaam beïnvloedt, geldt dit artikel onafhankelijk waar de lozing op plaats vindt. De gemeenten vallen niet onder vergunningplicht bij het treffen van maatregelen op grond van artikelen 3.5 en 3.6 van de Waterwet (afvoer hemelwater en voorkomen grondwateroverlast).

Artikel 3.9 Reikwijdte artikelen grondwater

Dit artikel zorgt voor een duidelijke scheiding tussen de regels in de keur die specifiek gaan over grondwater zoals bedoeld in de Waterwet en andere aspecten die elders in de keur geregeld worden, zoals drainage, zodat er geen ongewenste overlap ontstaat.

Artikel 3.10 Watervergunning onttrekken van grondwater of infiltreren in de bodem

Dit artikel bepaalt dat het onttrekken of infiltreren van grondwater verboden is zonder vergunning van het bestuur, behalve in die gevallen als bedoeld in artikel 6.4 van de Waterwet. Artikel 6.4 van de Waterwet houdt in dat gedeputeerde staten het bevoegd gezag is in de gevallen dat water wordt onttrokken aan een grondwaterlichaam of wordt geïnfiltreerd:

1. ten behoeve van industriële toepassingen, indien de onttrokken hoeveelheid water meer dan 150.000 m³ per jaar bedraagt;
2. ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening;
3. of bodemenergiesystemen (zoals koude-warmte-opslag).

Artikel 3.11 Melden, meten en registreren grondwateronttrekkingen

Dit artikel heeft specifiek betrekking op de verplichtingen tot het melden en van het doen van opgave van de jaarlijks onttrokken hoeveelheden grondwater of geïnfiltreerd water, die zijn opgenomen in artikel 6.11 van het Waterbesluit. Deze verplichtingen dienen volgens de wetgever verschillende doeleinden. In de eerste plaats wordt door opgave inzicht verschaft in de mate waarin grondwater wordt onttrokken en water in de bodem wordt geïnfiltreerd. Een tweede oogmerk is de controle op naleving van vergunningen en algemene regels. Ten behoeve van het opgeven van jaarlijks onttrokken hoeveelheden grondwater en geïnfiltreerd water kan het bestuur een schriftelijk, dan wel digitaal, formulier vaststellen.

Bij de invoering van de Waterwet heeft de wetgever bewust de regels voor het meten en registreren van grondwateronttrekkingen en –infiltreren zo veel mogelijk landelijk uniform geregeld. Daarbij zijn de mogelijkheden om daarvan decentraal af te wijken ingeperkt ten opzichte van de situatie voor de Waterwet. De wetgever heeft daarmee beoogd de administratieve lasten in het hele land zoveel mogelijk gelijk te trekken en heeft daarom in het Waterbesluit en de Waterregeling uitputtend bepaald wat en hoe er gemeten dient te worden (debietmeter en meetnauwkeurigheid). Het enige wat decentraal wel gereguleerd kan worden, is gevallen aanmerken in welke gevallen de onttrokken/geïnfiltreerde hoeveelheden water niet gemeten en gemeld moeten worden, of voor kortstondige onttrekkingen of infiltreren bepalen dat men juist vaker dan voorgeschreven een opgave moet doen. De hier aangeduide categorieën onttrekkingen waren vanwege hun beperkte aard en omvang al voor de invoering van de Waterwet vrijgesteld van meten en registreren. Voor deze zeer kleine ondiepe onttrekkingen is de registratie immers een zeer zwaar instrument. De te installeren watermeter kan hierbij de kosten van de gehele installatie in sterke mate gaan overtreffen. Om onnodige bestuurlijke lasten en administratieve lasten voor burgers en bedrijven te voorkomen, zijn deze systemen daarom al lange tijd vrijgesteld van de verplichting tot melden, meten en registreren. Dit was in de voorgaande keur en de daarvoor geldende provinciale verordening al opgenomen en wordt thans voortgezet.

Artikel 3.12 Beëindiging

Veel onttrekkingen zijn tijdelijk, zoals saneringen of bronbemaling. In een vergunning kan ook altijd, indien gewenst, een termijn van beëindiging van een onttrekking of het infiltreren worden opgenomen. Met name langdurige en grote onttrekkingen kunnen bij beëindiging een grondwaterstijging tot gevolg hebben die van invloed is op de omgeving. Door de beëindiging te laten melden, krijgt het bestuur de kans om rekening te houden met de veranderende situatie, omdat mogelijk aanpassingen in het waterbeheer nodig zijn om de effecten van de beëindiging op te vangen. De in dit artikel genoemde term 'tijdig' is ter beoordeling van de houder van de inrichting en/of het werk tot onttrekking of infiltreren. Bij grote onttrekkingen of infiltreren zijn de gevolgen van de beëindiging groter en heeft het waterschap langer nodig om hiermee rekening te houden. Het is daarom niet mogelijk een algemene termijn te stellen. Voor veel kleinere onttrekkingen blijkt 4 weken over het algemeen voldoende tijdig te zijn. Voor onttrekkingen die maar kort duren en daarom maar een beperkte invloed hebben, is het wel mogelijk termijnen te stellen.

Artikel 3.13 Algeheel verbod bij bijzondere omstandigheden

In dit artikel worden regels gesteld als zich bijzondere omstandigheden voordoen. Onder de bedoelde bijzondere omstandigheden vallen in ieder geval:

- a. te hoge of te lage waterstanden;
- b. gevaar voor overstroming;
- c. doorbraak van waterkeringen;
- d. aanwezigheid van ijs;
- e. verslechtering van de waterkwaliteit;
- f. werkzaamheden aan de vaarwegen, havens of de zich hierin bevindende kunstwerken.

Het bestuur kan dan bijvoorbeeld verbieden water af te voeren of water te onttrekken. Er wordt dan afgeweken van de normaal geldende regels, verleende vergunningen of geldende peilbesluiten, welke afwijking tijdelijk is en waarvoor geen vergunning nodig is en ook geen algemene regels gelden. De Waterwet (artikelen 5.28 tot en met 5.31) stelt regels omtrent het gevaar voor waterstaatswerken en beschermingszones. Deze artikelen geven de waterbeheerder ruime bevoegdheden.

In dit artikel wordt bewust niet gesproken over calamiteiten maar over bijzondere situaties. Met calamiteiten worden immers ernstige omstandigheden bedoeld waarvoor dus al bijzondere regelgeving geldt. Er kunnen zich echter ook bijzonder omstandigheden voordoen, die (nog) geen echte calamiteit zijn, maar toch een buitengewoon optreden van de waterbeheerder vragen.

Artikel 3.14 Geen vergunningplicht voor het waterschap

Het waterschap voert als beheerder van het watersysteem vele handelingen aan waterstaatswerken uit. De handelingen die het waterschap daar uitvoert, zijn in het belang van de aan het waterschap opgedragen taken en vallen onder beheer en onderhoud. Daarom geldt voor deze handelingen geen vergunningplicht. Wel heeft het waterschap een vergunning nodig voor handelingen die het waterschap niet als beheerder verricht, maar bijvoorbeeld als eigenaar van grond of gebouwen. Verder heeft het waterschap voor het realiseren van werken of het verrichten van werkzaamheden, waarbij het afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen in het water brengt, een vergunning nodig ingevolge artikel 6.2, eerste lid Waterwet. Uiteraard geldt dat ook voor derden die laatstbedoelde handelingen verrichten. Het waterschap mag dergelijke handelingen niet via de keur reguleren en er dus ook geen vrijstelling voor opnemen. Voor de aanleg of wijziging van een waterstaatswerk door of vanwege het waterschap, waardoor de leggergegevens wijzigen, moet het waterschap een projectplan (met bezwaar- en beroepsmogelijkheden voor belanghebbenden) ingevolge artikel 5.4 Waterwet vaststellen. Daarmee is een vergunning op grond van de keur niet meer aan de orde.

Hoofdstuk 4. Toezicht en handhaving

Artikel 4.1 Aanwijzing toezichthouders

Onder toezichthouder verstaat de Algemene wet bestuursrecht (Awb) een persoon, bij of krachtens wettelijk voorschrift belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift (artikel 5.11 Awb). Hieruit vloeit voort dat de toezichthoudende bevoegdheden uit de Awb alleen kunnen worden uitgeoefend door personen die bij of krachtens wettelijk voorschrift als zodanig zijn aangewezen. Dit artikel voorziet in de vereiste wettelijke grondslag voor de aanwijzing van toezichthouders.

Het toezicht wordt primair opgedragen aan daartoe door het bestuur aangewezen ambtenaren. De definitie in de Awb biedt echter ook de mogelijkheid het toezicht op te dragen aan andere personen. Daarbij geldt dat met het toekennen van toezichthoudende bevoegdheden aan personen buiten het overheidsapparaat terughoudend moet worden omgegaan (Memorie van Toelichting Derde tranche Awb, TK 23 700, nr. 3, p. 139). Zie hierover ook de Awb,

Artikel 4.2 Strafbepalingen

Artikel 81 Waterschapswet bepaalt welke maximumstraf op overtreding van de keur kan worden gesteld. Deze strafmogelijkheid moet in de keur zelf worden gepositioneerd. In artikel 4.2 is de maximumstraf opgenomen, namelijk drie maanden hechtenis of een geldboete van de tweede categorie als bedoeld in artikel 23 Wetboek van Strafrecht, al dan niet met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak. Deze strafbepalingen staan los van of naast het bestuursrechtelijke instrumentarium – bestuursdwang en dwangsom – waarover het bestuursorgaan in geval van overtreding kan beschikken.

Hoofdstuk 5. Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 5.1 Vergunningen

In dit artikel is het overgangsrecht opgenomen voor vergunningen, verleend op basis van de voorgaande keur. Als de handelingen zowel op basis van de voorgaande keur als deze, keur vergunningplichtig zijn, en er is een vergunning verleend op basis van de voorgaande keur, dan wordt deze vergunning geacht te zijn verleend op basis van deze keur. Voor nog oudere vergunningen en ontheffingen, die zijn verleend op basis van oudere keuren (van vóór de voorgaande keur) geldt het overgangsrecht van de voorgaande keur (of van nog oudere keuren).

Het tweede lid ziet op handelingen e.d. die rechtmatig zijn verricht voordat deze keur in werking is getreden, bijvoorbeeld handelingen die eerst niet vergunningplichtig waren en dat nu wel zijn geworden.

Artikel 5.2 Onderhoud aan waterstaatswerken zonder (actuele) legger

Het is mogelijk dat het algemeen bestuur op grond van artikel 78, tweede lid, Waterschapswet nog geen legger heeft vastgesteld voor (bepaalde) waterstaatswerken. De onderhoudsplichtigen volgen dan niet uit een onderhoudslegger. Artikel 5.2 voorziet in een vangnet voor deze situatie. Als het onderhoud niet op een andere wijze is geregeld, geldt de onderhoudsplicht zoals opgenomen onder onderdeel a., b. en c.

Onderhoud kan op een andere wijze zijn geregeld in een vergunning, of een projectplan. Als dat het geval is, gaan deze afspraken voor.

Bij overige waterstaatswerken bij onderdeel c. kan worden gedacht aan duikers, overkluizingen, stuwen, etc.

In het tweede lid is een bepaling opgenomen voor de situatie dat via een vergunning of een projectplan een waterstaatswerk is aangelegd of gewijzigd, maar de onderhoudslegger nog niet is aangepast op deze nieuwe situatie. Het heeft uitdrukkelijk de voorkeur de procedure van een vergunning of projectplan te combineren met een leggerwijziging, zodat deze bepaling niet hoeft te worden gebruikt. Zie ook de toelichting bij artikel 3.1, derde lid.

Het gaat om een overgangssituatie als er nog geen legger op grond van de Waterschapswet is en het waterschap het onderhoud wel wil neerleggen bij derden.

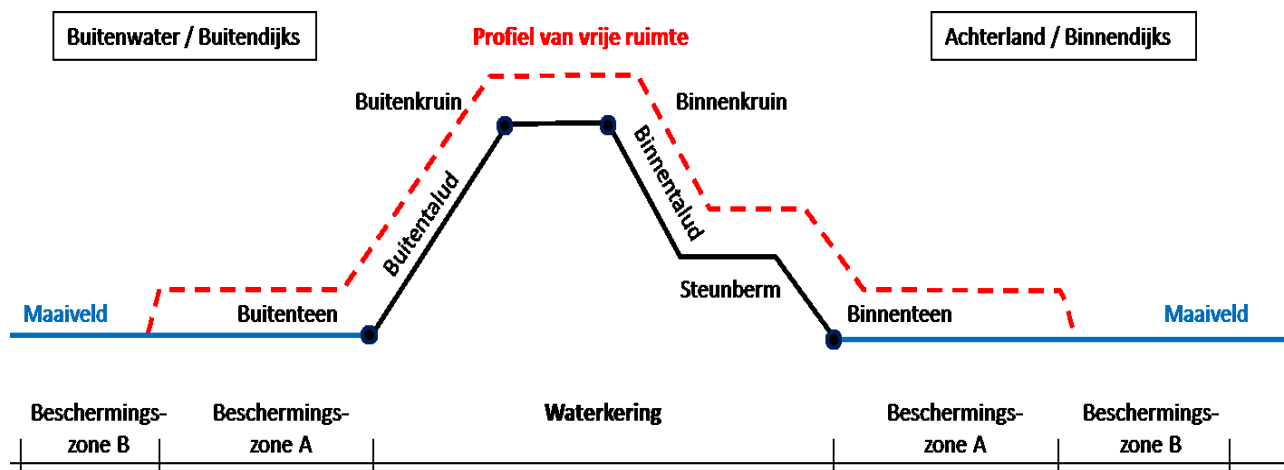
Artikel 5.3 Overgangsrecht legger

Oppervlaktewaterlichamen

Indien een oppervlaktewaterlichaam bijvoorbeeld ingevolge een vergunning of projectplan wordt aangelegd en/of gewijzigd, is de legger daarop nog niet aangepast. Om te voorkomen dat dergelijke oppervlaktewaterlichamen tot het moment van registratie in de legger- gedeeltelijk buiten de werkingssfeer van deze Keur zouden vallen, is bepaald dat deze wateren voor de toepassing van deze Keur worden aangemerkt als a-, respectievelijk b-water. Tevens gelden op dat moment voor a-wateren de beschermingszones van 5 meter vanaf de insteek en aan weerszijden van het aangelegde/gewijzigde oppervlaktewaterlichaam.

Waterkeringen

In onderstaand figuur zijn de zones rondom de waterkering schematisch weergegeven. De zonering is vastgelegd in de legger van het waterschap. Dit artikel regelt dat dezelfde zonering geldt indien deze nog niet is vastgelegd in de legger.



Artikel 5.4 Kaart

In artikel 5.1 van de Waterwet is bepaald dat het waterschap zorgt voor de vaststelling van een legger, waarin is omschreven waaraan waterstaatswerken naar ligging, vorm, afmeting en constructie moeten voldoen. De legger is van belang voor de reikwijdte van de verbods- en beheerbepalingen van de Keur. De Waterwet bepaalt in artikel 5.1 dat bij provinciale verordening vrijstelling verleend kan worden ten aanzien van het in de legger vermelden van vorm, afmeting, constructie en de ligging van waterstaatswerken. Op basis van Verordening water Noord-Brabant zijn de minst belangrijke delen van de oppervlaktewaterlichamen (bijvoorbeeld greppels en oppervlaktewaterlichamen langs wegen die dienen voor de afwatering van die weg)vrijgesteld van opname in de legger.

Voor waterstaatswerken, beschermingszones en profielen van vrije ruimte waarvoor volgens artikel 5.1 Waterwet en de Verordening water Noord-Brabant vaststelling van een legger is voorgeschreven, maar waarvoor vaststelling nog niet heeft plaatsgehad, kan het waterschap de ligging van die werken aangeven op een kaart. In de legenda bij deze kaarten is eveneens opgenomen hoe de onderhoudsstroken, beschermingszones, profielen van vrije ruimte en de zones van de waterkering af te leiden zijn. Die kaarten geldt niet als een legger, maar als een overgangsregeling.

Zaaknr. : 18.ZK00876/18.B0255

Kenmerk : 18IT045913

Barcode : 

Partiële herziening peilbesluiten 2018 fase 1

Doel van de notitie: Besluitvorming door algemeen bestuur over vaststellen partiële herziening peilbesluiten 2018 fase 1

Samenvatting: In de periode 2009-2010 heeft waterschap Brabantse Delta voor alle daartoe verplichte gebieden peilbesluiten vastgesteld. Het waterschap streeft ernaar om de peilbesluiten continu actueel te houden door middel van een doorlopend proces van herzieningen, hiervoor wordt een strategie uitgewerkt. Voor een aantal peilgebieden is het peilbesluit verouderd, hiervoor is een nieuwe afweging gemaakt. Deze set partiële herzieningen zijn de start van dit doorlopende proces.

Dit voorstel betreft de ontwerp partiële herzieningen van de peilbesluiten Oosterhout-Waalwijk, Gat van de Ham, Etten-Leur-Breda, Moerdijk en Steenbergse Brabantse Wal met nieuw vast te stellen peilen en/of begrenzingen van peilgebieden. Per deelgebied, vaak een clustering van enkele peilgebieden, is hiervoor een onderbouwing opgesteld.

Het ontwerp besluit heeft van 16 juli tot 27 augustus 2018 ter inzage gelegen. Er is één zienswijze ingediend. Het besluit is naar aanleiding van de zienswijze aangepast.

De afweging is gemaakt op basis van het vigerende beleid. Deze partiële herziening draagt bij aan een groter areaal met actuele peilbesluiten.

Advies: Het algemeen bestuur stelt het besluit partiële herziening peilbesluiten 2018 fase 1 vast.

Bespreking in:	Vergaderdatum:
☒ Directieteam	16 oktober 2018
☐ Overlegvergadering	
☒ Dagelijks Bestuur	31 oktober 2018
☐ Georganiseerd Overleg	
☒ Besluitvormend AB	28 november 2018

☒ Bijlage(n) bij het besluit Peilbesluit partiële herzieningen 2018 fase 1 Kaart met ligging van peilgebieden Toelichting partiële herzieningen Nota van zienswijzen	18IT047503 18IT030609 18IT047507 18IT044651
-- Achtergronddocument(en)	

Aanleiding / context

Op grond van de Waterwet (artikel 5.2) is het waterschap verplicht om voor door de provincie daartoe aangewezen gebieden onder haar beheer één of meerdere peilbesluiten vast te stellen. In de periode 2009-2010 heeft waterschap Brabantse Delta voor alle aangewezen gebieden peilbesluiten vastgesteld. Het waterschap streeft naar zo actueel mogelijke peilbesluiten. Dit betekent dat voor gebieden waar wijzigingen hebben plaatsgevonden of waar een ander peil gewenst is, een nieuwe afweging wordt gemaakt. Deze afweging kan plaatsvinden binnen een gebiedsproces, een project of een partiële herziening.

Er wordt gewerkt aan een strategie met plan van aanpak om voor de komende jaren peilbesluiten actueel te houden. Eén van de onderdelen hiervan is om kleinere partiële herzieningen van peilbesluiten te bundelen en twee keer per jaar een bundel vast te stellen. De eerste partiële herzieningen zijn nu voorbereid, hebben 6 weken ter inzage geleden en zijn gereed voor vaststelling. Er is één zienswijze ingediend. In de Nota van beantwoording is aangegeven dat het besluit naar aanleiding van de zienswijze op één punt wordt aangepast.

Beoogd effect

Met het (partiël) herzien van peilbesluiten, zorgt het waterschap voor een groter areaal waarvoor een actueel peilbesluit is. Met 'actueel' wordt bedoeld dat het peilbesluit is toegesneden op huidige omstandigheden, functies en belangen in een gebied.

Argumenten

Actuele peilbesluiten

In een peilbesluit legt het waterschap per peilgebied vast welke peilen in een peilgebied worden gehandhaafd. Voor de streek geeft dit zekerheid over welk peil er gevoerd gaat worden. Het waterschap heeft een inspanningsverplichting om de vastgelegde peilen te handhaven. Als het vastgelegde peil geen recht meer doet aan de fysieke omstandigheden in het gebied, om gegronde redenen niet meer voldoet aan behoefte van de streek of het vastgestelde peil niet te handhaven is, is het nodig om het peilbesluit te herzien. Daarnaast kunnen wet- en regelgeving en beleid aanleiding geven tot het herzien van een peilbesluit. Het risico is het grootst in gevallen waar het vastgestelde peil niet wordt gehandhaafd, aangezien schadeclaims kunnen worden toegekend als er sprake is van feitelijke fysieke schade als gevolg van het niet handhaven van het vastgestelde peil.

Peilafweging

Bij het beheren van de hoeveelheid water houdt waterschap Brabantse Delta rekening met de wensen en belangen van de verschillende functies, zoals agrarisch, stedelijk en natuur. Het waterschap doet dit in overleg met de belanghebbenden. Participatie vormt een belangrijk onderdeel van het proces. Per partiële herziening is aan de hand van de participatieladder het participatieniveau bepaald. Het waterschap weegt de verschillende belangen zorgvuldig af. Hierbij worden uiteraard ook opgaven en uitgangspunten van het waterschap meegewogen. Daarnaast wordt gekeken naar effecten op bijvoorbeeld waterkeringen, infrastructuur, bebouwing en archeologie. Het waterschap maakt in overleg met de streek een afweging die leidt tot een haalbaar peil dat zo goed mogelijk de combinatie van functies in het peilgebied bedient.

Het bijgevoegde ontwerp besluit partiële herziening peilbesluiten 2018 fase 1, bevat een voorstel voor de nieuw vast te stellen peilen en/of begrenzingen van peilgebieden. Op de kaart in is de ligging van de gebieden te zien. Een peilvoorstel is voorzien van een onderbouwing, deze onderbouwingen zijn per samenhangend cluster van peilgebieden weergegeven in aparte factsheets. De overzichtskaart en de factsheets staan in de toelichting op het besluit.

Deze fase van partiële herzieningen bevat 9 clusters van peilgebieden. Het gaat om drie stedelijke gebieden, twee natuurgebieden en vier landelijke gebieden. De meeste herzieningen gaan om het bestendigen van situaties die zijn ontstaan na (kleine) aanpassingen in de inrichting van het gebied en/of het watersysteem en situaties die in het verleden niet goed zijn vastgelegd.

Voor de twee natuurgebieden (Zoutendijk-Zonzeel in de gemeente Drimmelen en Sint Antoniegorzen in de gemeente Moerdijk) wordt op verzoek van en in samenspraak met Staatsbosbeheer een voorstel gedaan voor peilen die beter passen bij de gewenste natuurdoelen. In beide gebieden wordt een meer natuurlijk peil voorgesteld, wat inhoudt dat binnen de grenzen van een maximum- en een minimumpeil een peil wordt gevoerd dat een meer natuurlijk verloop nabootst.

In het gebied Waterakkers/Waterdonken in Breda worden met deze herziening van het peilbesluit de peilen vastgesteld die passen bij de herinrichting en nieuwe functie van het gebied. Het gebied is gewijzigd van een vrij afwaterend gebied naar een gebied voor waterberging, waterzuivering en watervoorziening. Dit vraagt om flexibel peilbeheer, met een minimaal peil voor toegankelijkheid van het gebied en waterkwaliteit en een maximaal peil om wateroverlast in de omgeving te voorkomen. Binnen deze grenzen kan het peil worden aangepast aan de (weers-)omstandigheden. Hiervoor is het peilvoorstel samen met de gemeente Breda uitgewerkt.

Kantttekeningen en risico's

Op dit moment wordt er nieuw beleid opgesteld voor peilbesluiten. Het nieuwe beleid is nog niet vastgesteld, deze peilvoorstellen zijn opgesteld op basis van het vigerende beleid maar rekening houdend met het beoogde beleid.

Tijdens de ter inzagelegging is één zienswijze ingediend, het besluit is naar aanleiding daarvan op één punt aangepast. Tegen het uiteindelijke besluit tot vaststelling door het algemeen bestuur is beroep en vervolgens hoger beroep mogelijk.

Financiële dekking

Er zijn geen extra financiële consequenties. De voorgestelde peilen zijn uit te voeren zonder dat hiervoor investeringsmaatregelen nodig zijn.

Uitvoering

Het vaststellen van peilbesluiten is een exclusieve bevoegdheid van het algemeen bestuur. Het peilbesluit treedt in werking op de eerste dag nadat het besluit van het algemeen bestuur is bekendgemaakt. Het besluit tot partiële herziening van de peilbesluiten ligt zes weken ter inzage. Voor een belanghebbende die een zienswijze heeft ingediend staat rechtstreeks beroep open bij de rechtbank en hierna beroep bij de Raad van State.

Het actueel houden van peilbesluiten is een doorlopend proces. Naar verwachting kan begin 2019 een nieuw cluster van partiële herzieningen ter vaststelling worden aangeboden.

Communicatie

Voor iedere afzonderlijke herziening heeft passende communicatie en participatie met de streek plaatsgevonden, meer informatie hierover staat in de factsheets.

Na definitieve vaststelling zal het besluit gepubliceerd worden via de website van het waterschap en het waterschapsblad. De indiener van de zienswijze ontvangt een kopie van het besluit en de nota van zienswijzen. Daarnaast zullen de betrokken medewerkers van het waterschap op de hoogte worden gesteld van de herziening.

Relatie met beleidsvelden

- **Winnend Samenwerken in Brabant**
Niet van toepassing
- **Bijdrage aan doelen voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen**
Niet van toepassing

Peilbesluit Gat van de Ham – Peilenplan Gat van de Ham

Partiële herziening Zoutendijk - Zonzeel						
Naam peilgebied	Code oud	Code nieuw	Winterpeil (m NAP)	Zomerpeil (m NAP)	marge (cm)	Type peilbeheer
Laag Zonzeel	OK10	GPG00219	-1,90	-1,70	15	Zomer-winter
Naam peilgebied	Code oud	Code nieuw	Minimum (m NAP)	Maximum (m NAP)	marge (cm)	Type peilbeheer
SBB Zoutendijk	OK09	GPG00257	-1,70	-1,30	0	Natuurlijk
Begrenzing peilgebieden conform onderbouwing						

Partiële herziening Blauwe Sluis						
Naam peilgebied	Code oud	Code nieuw	Winterpeil (m NAP)	Zomerpeil (m NAP)	marge (cm)	Type peilbeheer
Blauwe Sluis	OK01b	GPG00236	-1,25	-1,00	10	Zomer-winter
Vrije Kavelen	OK07	GPG00220	-1,70	-1,40	10	Zomer-winter
Begrenzing peilgebieden conform onderbouwing						

Partiële herziening Contreie						
Naam peilgebied	Code oud	Code nieuw	Winterpeil (m NAP)	Zomerpeil (m NAP)	marge (cm)	Type peilbeheer
Contreie en Vrachelen *	OH03a+ OH03b	GPG00292	+0,50	+0,50	20	Zomer-winter
Houtse Steeg noordwest	OH04	GPG00293	+0,75	+0,95	10	Zomer-winter
Begrenzing peilgebieden conform onderbouwing						

*binnen dit peilgebied ligt een geïsoleerde EVZ waar de waterstand met het grondwater mee fluctueert tot een maximum van NAP +1.10m

Peilbesluit Etten-Leur-Breda – Peilenplan Rooskensdonk-Vugtpolder

Partiële herziening Waterakkers/ Waterdonken						
Naam peilgebied	Code oud	Code nieuw	Minimum (m NAP)	Maximum (m NAP)	marge (cm)	Type peilbeheer
Voorberging	MV2c	GPG00131	+0,70	+1,40	0	Flexibel
Naberging	MV2a	GPG00132	+0,50	+1,00	0	Flexibel
Waterdonken	MV2	GPG00135	+0,30	+0,45	0	Flexibel
Retentie Waterdonken	MV2	GPG00463	-0,30	+0,40	0	Flexibel
Naam peilgebied	Code oud	Code nieuw	Winterpeil (m NAP)	Zomerpeil (m NAP)	marge (cm)	Type peilbeheer
Hoge Vught	MV10	GPG00408	-0,35	-0,35	10	Vast peil
Werkdonken	MV2d	GPG00129	+0,00	+0,00	10	Vast peil
Begrenzing peilgebieden conform onderbouwing						

Peilbesluit Moerdijk – Peilenplan Tonnekreek-Keenehaven

Partiële herziening Kleine Torenpolder						
Naam peilgebied	Code oud	Code nieuw	Winterpeil (m NAP)	Zomerpeil (m NAP)	marge (cm)	Type peilbeheer
Oude Appelaar	W-W07	GPG00367	-1,15	-0,85	10	Zomer-winter
Begrenzing peilgebieden conform onderbouwing: Kleine Torenpolder gaat op in peilgebied Oude Appelaar						

Partiële herziening St. Anthoniegorzen						
Naam peilgebied	Code oud	Code nieuw	Minimum (m NAP)	Maximum (m NAP)	marge (cm)	Type peilbeheer
St. Anthoniegorzen	W-W03 + W-W02	GPG00334	-0,10	+0,40	0	Natuurlijk
Naam peilgebied	Code oud	Code nieuw	Winterpeil (m NAP)	Zomerpeil (m NAP)	marge (cm)	Type peilbeheer
Sabina Henricapolder	W-W05	GPG00373	-1,10	-0,80	10	Zomer-winter
Begrenzing peilgebieden conform onderbouwing						

Peilbesluit Steenbergen-Brabantse Wal – Peilenplan Rietkreek Langewater

Partiële herziening Mattenburgsepolder						
Naam peilgebied	Code oud	Code nieuw	Winterpeil (m NAP)	Zomerpeil (m NAP)	marge (cm)	Type peilbeheer
Oude Polder – van Hoofsweg	WG06	GPG00171	-0,95	-0,65	10	Zomer-winter
Rietkreekcomplex	WG09	GPG00173	-1,20	-1,20	15	Zomer-winter
Mattenburgsepolder	WG07	GPG00178	-1,05	-0,90	10	Zomer-winter
Begrenzing peilgebieden conform onderbouwing						

Artikel II

1. De in dit besluit vermelde waterpeilen worden gefaseerd ingevoerd, indien alle daarvoor noodzakelijke maatregelen in het peilgebied zijn getroffen.
2. Dit besluit treedt in werking met ingang van de eerste dag na bekendmaking daarvan.
3. Dit besluit kan worden aangehaald als: Partiële herziening peilbesluiten 2018 fase 1.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van 28 november 2018,

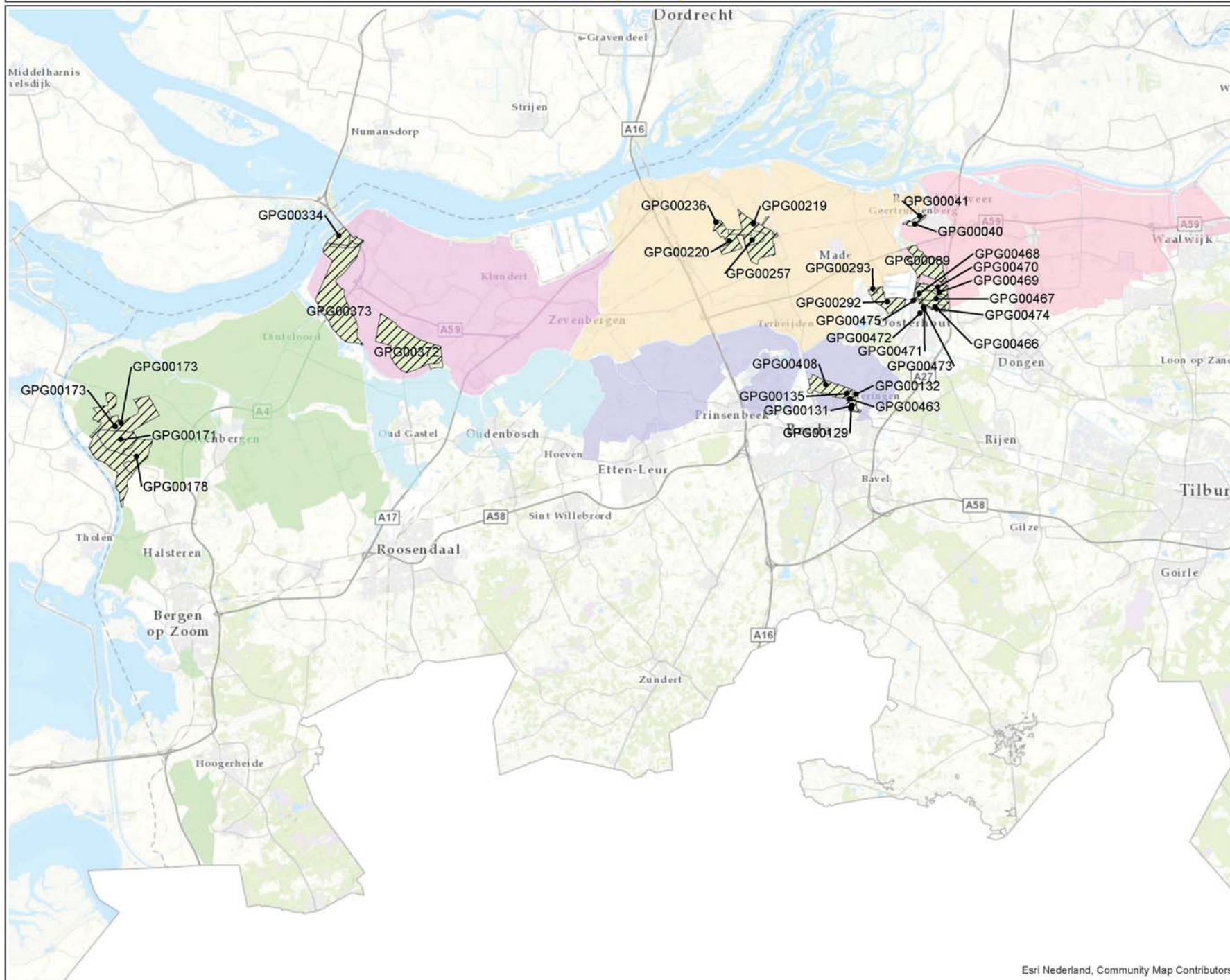
De dijkgraaf

De wnd secretaris-directeur

drs. C.J.G.M. de Vet

dr. A.F.M. Meuleman

Partiele herziening peilbesluiten 2018 (Fase 1)



Legenda

Partiele herzieningen

Peilgebieden

Peilbesluit

Peilbesluitgebied

- Peilbesluit Etten-Leur - Breda
- Peilbesluit Gat van de Ham
- Peilbesluit Halderberge
- Peilbesluit Moerdijk
- Peilbesluit Oosterhout-Waalwijk
- Peilbesluit Steenbergen/Brabantse Wal



Projectomschrijving
Partiele herziening peilbesluiten
2018 (Fase 1)

Opdrachtgever
DT

Opdrachtnemer
M. Pouw

Gezien
J. van Gorsel

Afdeling
Beleids & Plantoetsing

Formaat
A3

Schaal
1:200.000

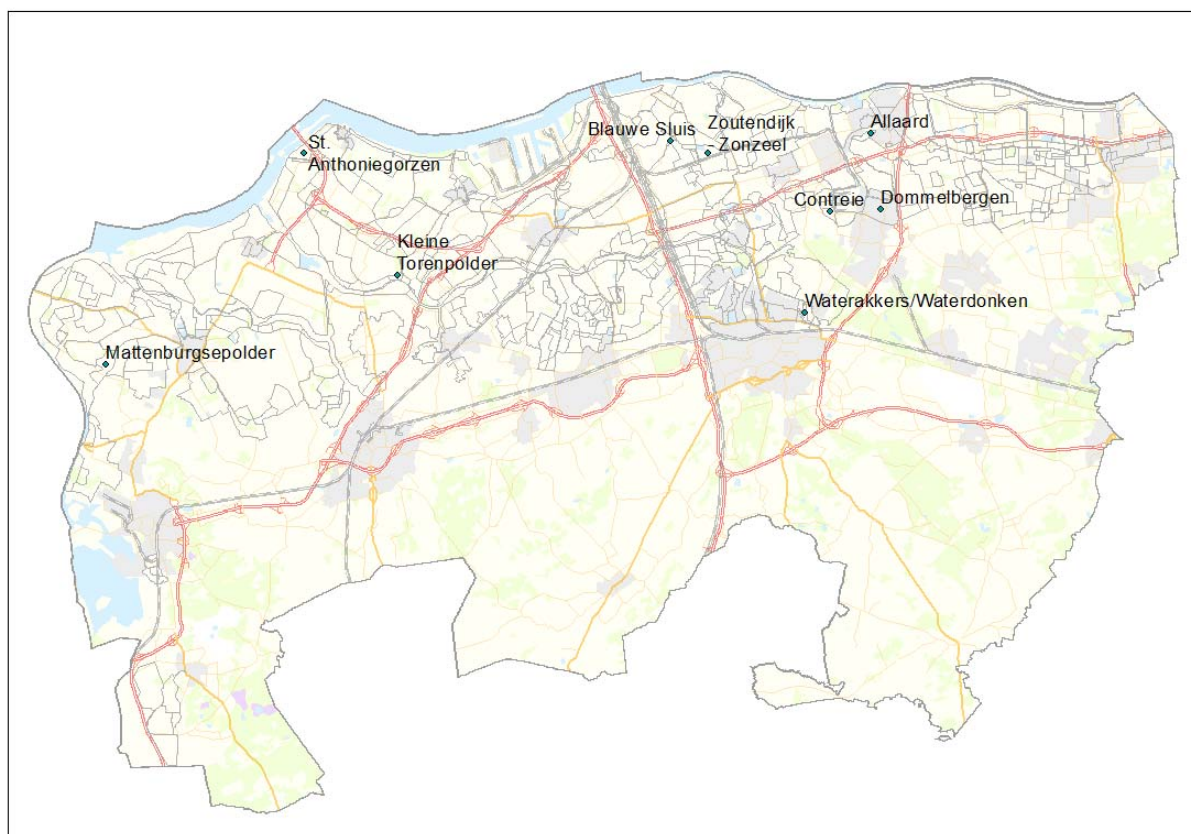
Versie
1

Volgnummer
1

Datum
17-5-2018

Partiële herziening peilbesluiten 2018 fase 1

Toelichting op besluit



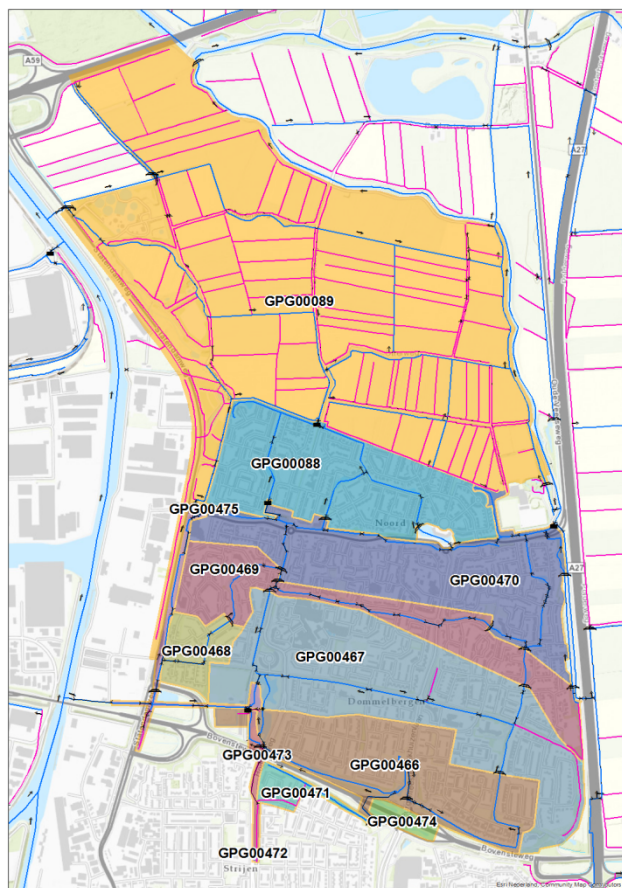
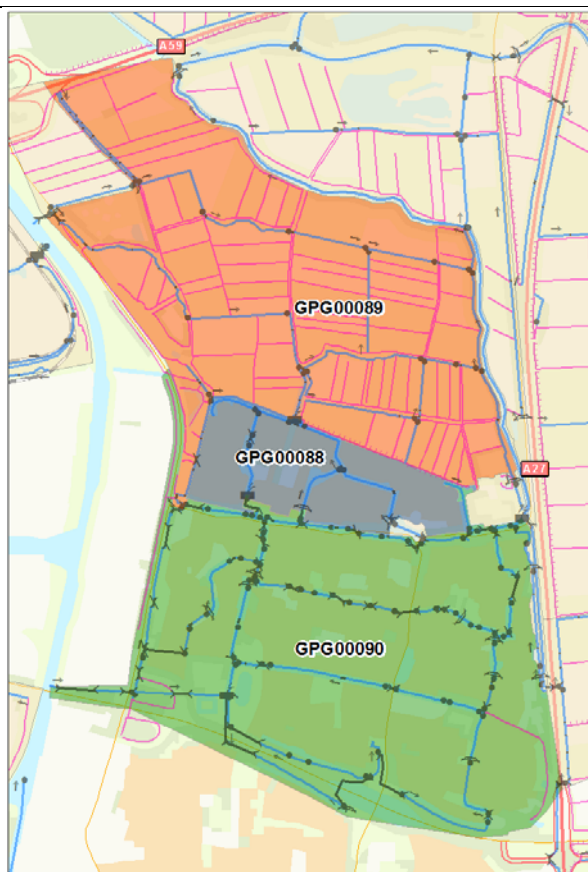
Ligging peilgebieden partiële herziening peilbesluiten 2018 fase 1

Inhoud	pagina
Dommelbergen	2
Allaard	6
Zoutendijk – Zonzeel	7
Blauwe Sluis	16
Contreie	17
Waterakkers – Waterdonken	26
Kleine Torenpolder	29
St. Antoniegorzen	31
Mattenburgsepolder	37

Registratienummer: 18IT045913

Partiële herziening Dommelbergen			
Peilbesluit		Oosterhout – Waalwijk	
Peilenplan		Oosterhout - Waalwijk	
Peilgebieden		GPG00090 Dommelbergen Zuid GPG00089 Oosterhoutse Polder GPG00466 Dommelbergen Zuid 1 GPG00467 Dommelbergen Zuid 2 GPG00468 Dommelbergen Zuid 3 GPG00469 Dommelbergen Zuid 4 GPG00470 Dommelbergen Zuid 5 GPG00471 Dommelbergen Zuid 6 GPG00472 Dommelbergen Zuid 7 GPG00473 Dommelbergen Zuid 8 GPG00474 Dommelbergen Zuid 9 GPG00475 Dommelbergen Zuid 10	
Aanleiding De gemeente Oosterhout heeft een duiker aangelegd nabij de Statendamweg (11.ZK56567). De duiker is aangelegd om de afvoercapaciteit (regenwater) te vergroten naar de sloten in het buitengebied om wateroverlast op het bedrijventerrein te voorkomen. Met deze partiële herziening wordt de huidige situatie vastgelegd. Aan de zuidzijde van het plangebied is de grens van GPG00090 eveneens gewijzigd. Dit deel van het peilgebied staat door middel van een inlaat Snijders in verbinding met het Wilhelminakanaal. Via watergangen OVK00584 en OVK10553 en gemaal Slotbossetoren wordt er water in het hoogste gedeelte van peilgebied GPG00090 gelaten. Hiervandaan stroomt het water via verschillende getrapte niveaus door het peilgebied. Het getrapte gebied peilgebied is onderverdeeld in 5 individuele peilgebieden.			
Vigerende situatie		Nieuwe situatie	
Peilgebied:	GPG00090	Peilgebied:	GPG00089
Zomerpeil:	NAP -0,90 m	Zomerpeil:	NAP -0,65 m
Winterpeil:	NAP -0,90 m	Winterpeil:	NAP -0,90 m
Marge:	15 cm	Marge:	15 cm
Type peilbeheer:	Zomer- winterpeil	Type peilbeheer:	Zomer- winterpeil
Peilgebied:	GPG00090	Peilgebied:	GPG00466
Zomerpeil:	NAP -0,90 m	Zomerpeil:	NAP 0,50 m
Winterpeil:	NAP -0,90 m	Winterpeil:	NAP 0,50 m
Marge:	15 cm	Marge:	10 cm
Type peilbeheer:	Vast peil	Type peilbeheer:	Vast peil
		Peilgebied:	GPG00467
		Zomerpeil:	NAP -0,25 m
		Winterpeil:	NAP -0,25 m
		Marge:	10 cm
		Type peilbeheer:	Vast peil
		Peilgebied:	GPG00468
		Zomerpeil:	NAP -0,50 m
		Winterpeil:	NAP -0,50 m
		Marge:	10 cm
		Type peilbeheer:	Vast peil
		Peilgebied:	GPG00469
		Zomerpeil:	NAP -0,75 m
		Winterpeil:	NAP -0,75 m
		Marge:	10 cm
		Type peilbeheer:	Vast peil

		Peilgebied: Zomerpeil: Winterpeil: Marge: Type peilbeheer:	GPG00470 NAP -1,00 m NAP -1,00 m 10 cm Vast peil
		Peilgebied: Zomerpeil: Winterpeil: Marge: Type peilbeheer:	GPG00471 NAP 1,00 m NAP 1,00 m 10 cm Vast peil
		Peilgebied: Zomerpeil: Winterpeil: Marge: Type peilbeheer:	GPG00472 NAP 1,20 m NAP 1,20 m 10 cm Vast peil
		Peilgebied: Zomerpeil: Winterpeil: Marge: Type peilbeheer:	GPG00473 NAP 1,20 m NAP 1,20 m 10 cm Vast peil
		Peilgebied: Zomerpeil: Winterpeil: Marge: Type peilbeheer:	GPG00474 NAP 0,45 m NAP 0,45 m 10 cm Vast peil
		Peilgebied: Zomerpeil: Winterpeil: Marge: Type peilbeheer:	GPG00475 NAP 0,60 m NAP 0,40 m 10 cm Zomer-winter

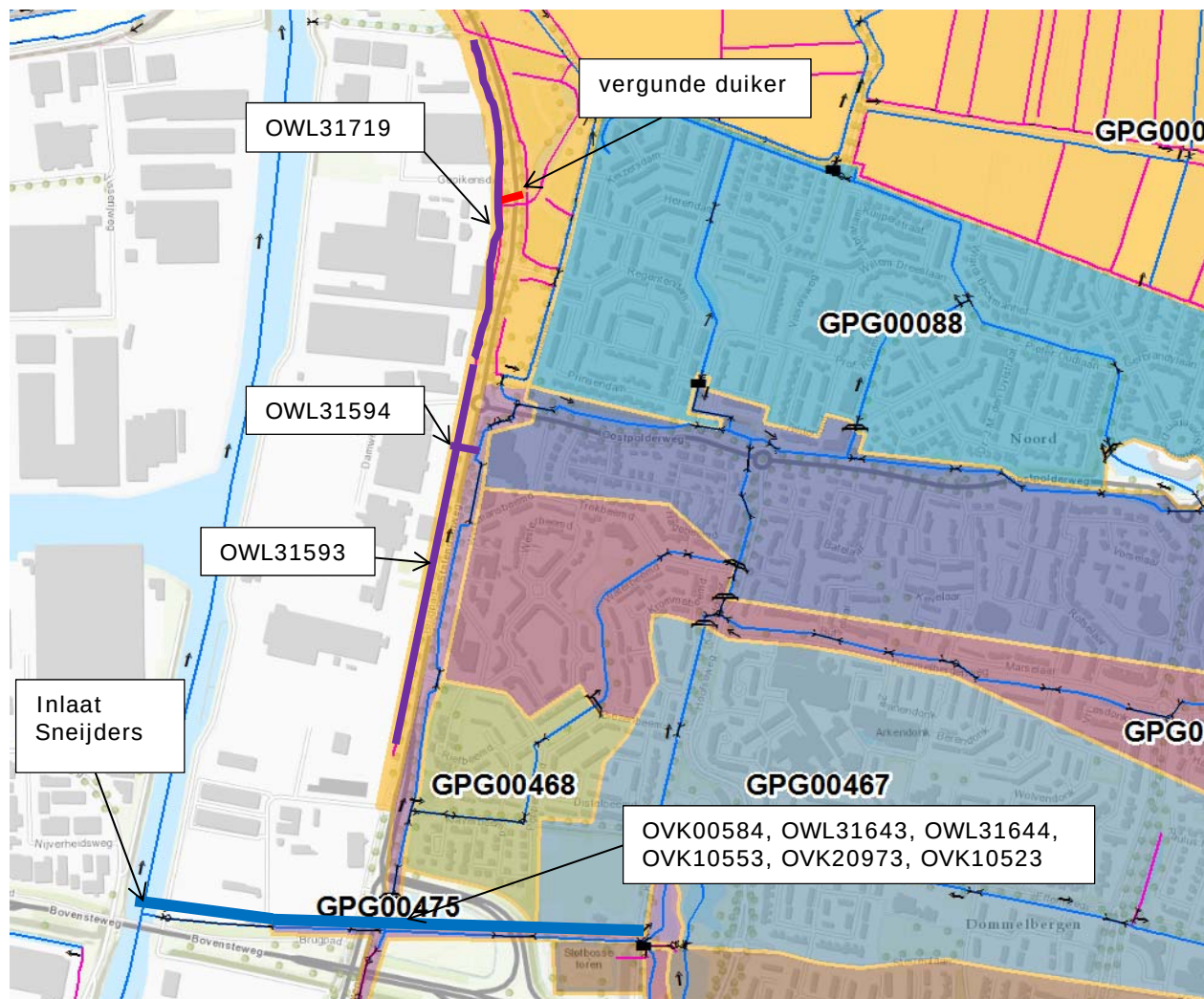


Onderbouwing

Door de aanleg van de duiker is er een verbinding gemaakt tussen GPG00090 en GPG00089 met verschillende peilen. Volgens de Legger zou er bij de rotonde op de kruising van de Statendamweg en de Oostpolderweg al een verbinding zijn tussen de peilgebieden door middel van b-watergang OWL31594. Deze watergang is in de praktijk niet aanwezig. In de verleende vergunning is opgenomen dat het waterschap de peilgebiedsbegrenzing in watergang OWL31719 wijzigt en deze bij GPG00089 voegt. Doordat er geen peilscheiding aanwezig is tussen OWL31719 en OWL31593 wordt deze watergang ook aan GPG00089 toegevoegd. Dit betekent dat in beide watergang het zomerpeil gewijzigd wordt ten opzichte van het vigerende peilbesluit.

Het deel van het watersysteem tussen het Wilhelminakanaal en bovenstrooms van gemaal Slotbossetoren heeft een zomerpeil van NAP +0,60 m en een winterpeil van NAP +0,40 m, mits het waterpeil in het Wilhelminakanaal voldoende hoog is om water in te laten. Dit deel van het watersysteem maakt door de verbinding met het Wilhelminakanaal en de scheiding door het gemaal geen onderdeel uit van GPG00090, maar is een gebied met een streefpeil omdat het peil niet gewaarborgd kan worden. Dit gebied is in de Provinciale waterverordening opgenomen als gebied waar geen peilbesluit voor genomen hoeft te worden.

Het getrapte watersysteem met vaste stuwen is bij aanleg van de wijk ontworpen om in het geaccidenteerde terrein voor de bewoners zicht op het water te creëren. In principe is ieder gebied met verschillend peil een eigen peilgebied. Vigerend peilgebied GPG00090 is daarom onderverdeeld in tien nieuwe peilgebieden.



Communicatie

De afspraken met de gemeente over de wijziging van de peilscheiding zijn al in de vergunningsvoorschriften (12UT004769) opgenomen.

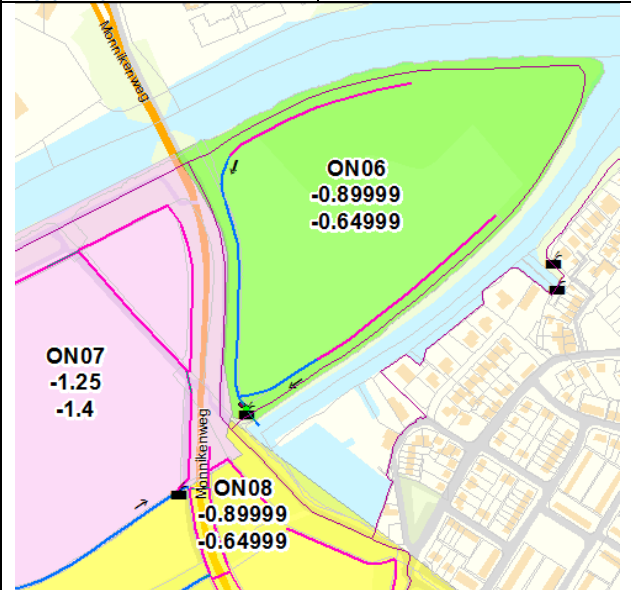
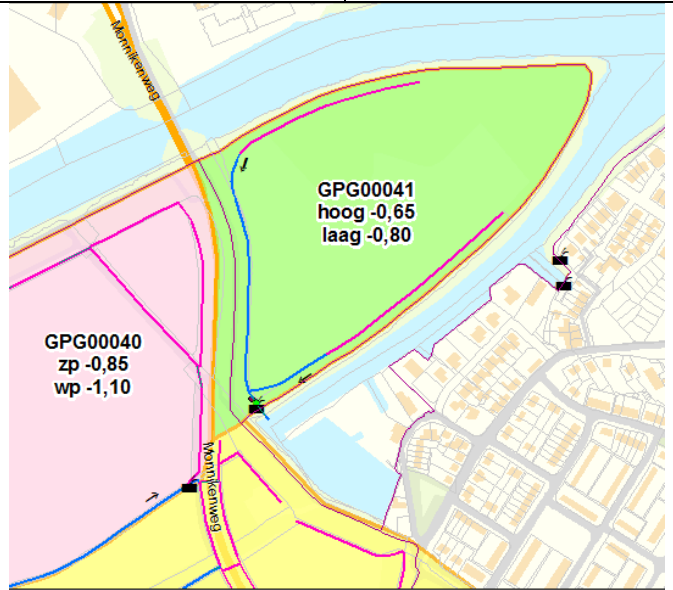
Maatregelen

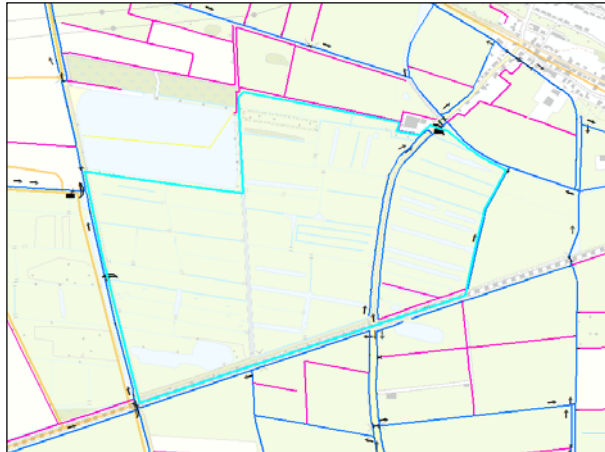
Er hoeven zowel voor de wijziging in peilgebied GPG00089 als de wijzigingen in peilgebied GPG00090 fysiek geen maatregelen te worden genomen. De gemeente heeft de duiker aangelegd. Deze aanpassing in het watersysteem leidt tot een wijziging van de peilgebiedsbegrenzing van GPG00089 en GPG00090. Ook de duiker onder de Statendamweg moet nog opgenomen worden in de Kernregistratie en Legger.

Besluit

Het peilbesluit partieel herzien en voor GPG00089 Oosterhoutse Polder en GPG00090 Dommelbergen Zuid de grens te wijzigen, zodat b-watergangen OWL31719 en OWL31593 in GPG00089 komen te liggen.

Het peilbesluit partieel herzien voor GPG00089 Dommelbergen Zuid de grens wijzigen. Peilgebied GPG00089 wordt daarnaast onderverdeeld in gebieden GPG00466, GPG00467, GPG00468, GPG00469, GPG00470, GPG00471, GPG00472, GPG00473, GPG00474, GPG00475.

Partiële herziening Allaard			
Peilbesluit		Oosterhout Waalwijk	
Peilenplan		Oosterhout Waalwijk	
Peilgebieden		GPG00041 (Allaard) GPG00040 (Gasthuizerwaard)	
Aanleiding en onderbouwing In peilgebied GPG00041 Allaard wordt een ander peil gehanteerd dan is vastgesteld. De peilbeheerder heeft aangegeven dat bij het vastgestelde winterpeil (een deel van) de watergangen droog staat. Ook is de begrenzing tussen het peilgebied Allaard en Gasthuizerwaard in de praktijk anders dan wat is vastgesteld in het peilbesluit. Het zomerpeil in peilgebied Allaard is volgens het peilbesluit NAP -0,65 m en winterpeil NAP -0,90 m. Bij de ondergrens staat er geen water meer in de watergang. Daarom wordt het winterpeil verhoogd naar NAP -0,80 m. Ook is er in deze polder geen sprake van een zomer- en winterpeil, maar fluctueert het peil jaarrond tussen NAP -0,65 m en NAP -0,80 m. Er is dus sprake van een flexibel peil in dit gebied met als landgebruik granen en overig open gegroeid natuurgebied.			
Vigerende situatie		Nieuwe situatie	
Zomerpeil:	NAP -0,65 m	Zomerpeil:	NAP -0,65 m
Winterpeil:	NAP -0,90 m	Winterpeil:	NAP -0,80 m
Marge:	10	Marge:	10
Type peilbeheer:	Zomer- en winterpeil	Type peilbeheer:	Flexibel peil
			
Communicatie Het voorstel is voorgelegd aan de perceeleigenaar en de gemeente Geertruidenberg.			
Maatregelen Er hoeven geen maatregelen te worden genomen.			
Besluit Het peilbesluit partieel herzien en voor GPG00041 Allaard en GPG00040 Gasthuizerwaard de grens en het peil te wijzigen van zomerpeil NAP -0,65 m en winterpeil NAP -0,90 m naar een flexibel peil tussen NAP -0,65 m en winterpeil NAP -0,80 m.			

Partiële herziening Zoutendijk - Zonzeel	
Peilbesluit	Gat van de Ham
Peilenplan	Gat van de Ham
Peilgebieden	GPG00257 SBB Zoutendijk GPG00219 Laag Zonzeel (aangrenzend)
Aanleiding In december 2010 is het peilbesluit Gat van de Ham vastgesteld. Onderdeel hiervan is het peilgebied SBB Zoutendijk. Dit gebied is een natte natuurplek gericht op weidevogels. Vanwege de verruiging van dit gebied heeft Staatsbosbeheer het Louis Bolk instituut gevraagd hoe de verruiging tegen te gaan. De belangrijkste maatregel tegen verruiging blijkt verandering van het peil. De gewenste peilaanpassing past niet binnen het huidige vastgestelde peilregime. Daarom heeft Staatsbosbeheer het waterschap gevraagd het peilbesluit voor GPG00257 SBB Zoutendijk te herzien. Daarnaast bleek dat de begrenzing van het peilgebied niet overeenkomt met de hydrologische praktijk. De begrenzing tussen de peilgebieden SBB Zoutendijk en Laag Zonzeel wordt met deze herziening ook aangepast.	
Vigerende situatie	Nieuwe situatie
GPG0257 Zomerpeil: Winterpeil: Marge: Type peilbeheer:	GPG00257 maximum: minimum: Marge: Type peilbeheer: Grenswijziging:
SBB Zoutendijk NAP -1,50 m NAP -1,30 m 10 cm zomer/winter	SBB Zoutendijk NAP -1,30 m NAP -1,70 m n.v.t. / 0 cm natuurlijk ja
	
Onderbouwing	Zie toelichting
Communicatie Het voorstel is tot stand gekomen in samenspraak met Staatsbosbeheer en voorgelegd aan de gemeente Drimmelen.	
Maatregelen Niet van toepassing	
Besluit Het peilbesluit partieel herzien en voor GPG00257 SBB Zoutendijk de begrenzing, type peilbeheer en peilen te wijzigen conform voorstel. Tevens de begrenzing van GPG00219 Laag Zonzeel als gevolg daarvan veranderen conform voorgestelde situatie.	

Toelichting Zoutendijk - Zonzeel

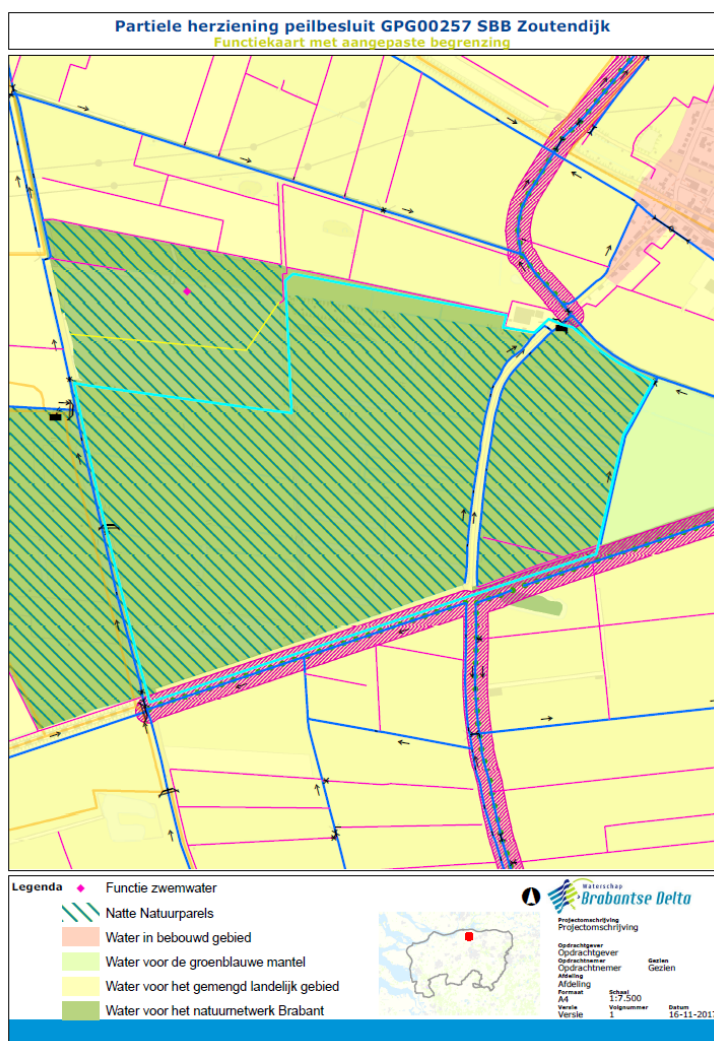
Huidige situatie

Topografie

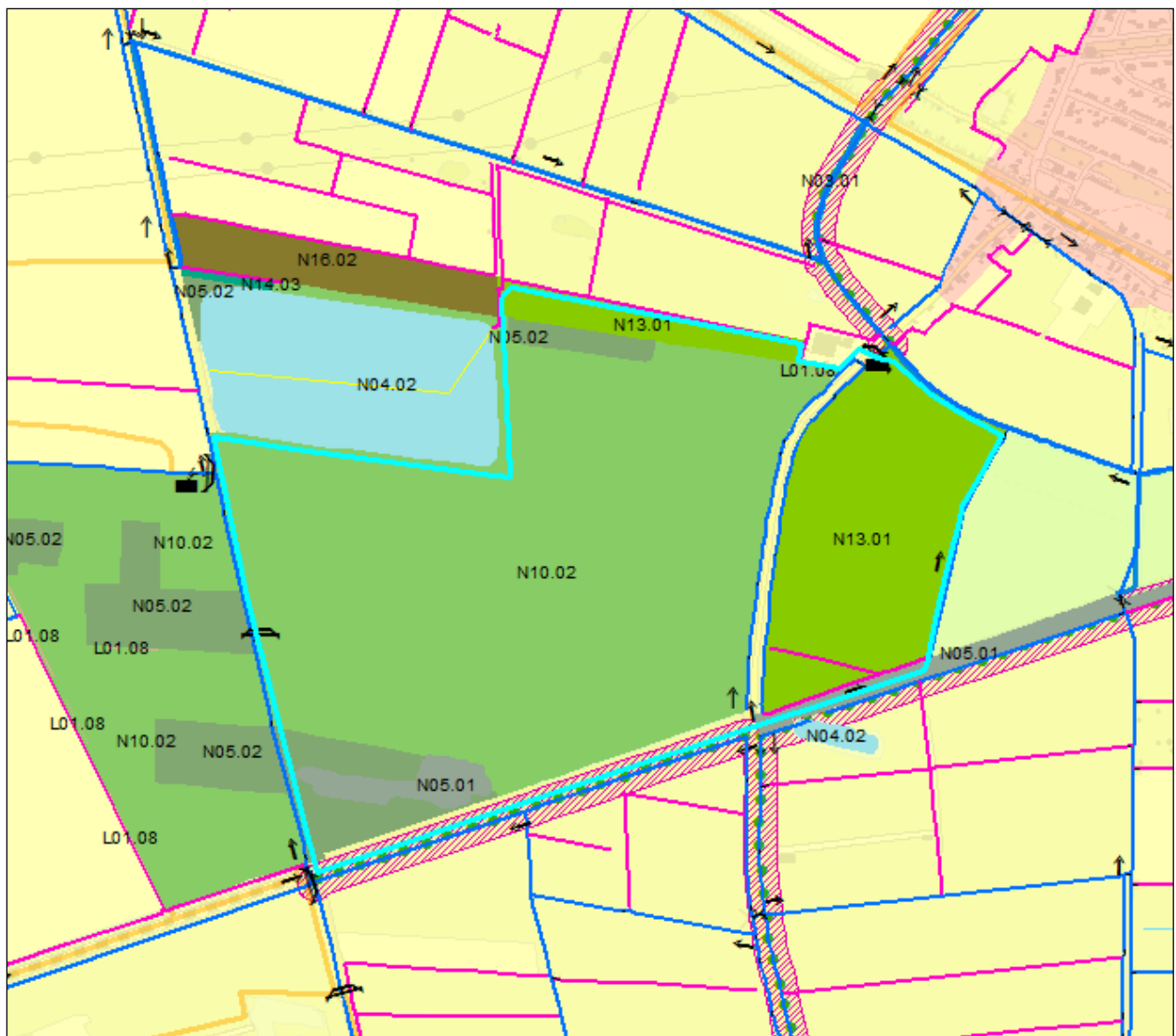
Het peilgebied SBB Zoutendijk is bij Staatsbosbeheer bekend onder de naam Zonzeel. Zonzeel is de naam van het bemalingsgebied waar dit peilgebied onderdeel van is, daarom heeft het peilgebied de naam Zoutendijk, naar de weg die door het gebied loopt. Het peilgebied ligt ten noorden van Breda, zuidelijk van Hooge Zwaluwe en is 62 ha groot. Ten zuiden van het gebied ligt de goederenspoorlijn van Lage Zwaluwe naar Oosterhout.

Grondgebruik, functie en eigendom

Het gebied heeft vrijwel volledig de functie Water voor het natuurnetwerk Brabant en is grotendeels een Natte natuurplel. De Natte natuurplel is gericht op het realiseren van vochtig hooiland en vochtig weidevogelgrasland (zie **Figuur 1** en **Figuur 2**). Alleen enkele percelen aan de noordkant van het gebied hebben de functie Water voor het gemengd landelijk gebied. Deze gronden zijn in eigendom van enkele agrariërs. De zandplas in de noordwesthoek van het gebied heeft de functie zwemwater. Met de aangepaste begrenzing bevat het peilgebied met uitzondering van de infrastructuur (de Zoutendijk en het spoor) enkel gebieden met de functie Water voor het natuurnetwerk Brabant, dat grotendeels ook de functie Natte Natuurplel heeft.



Figuur 1: Functiekaart



Figuur 2: Natuurbeheerplan: Ambitie beheertypen

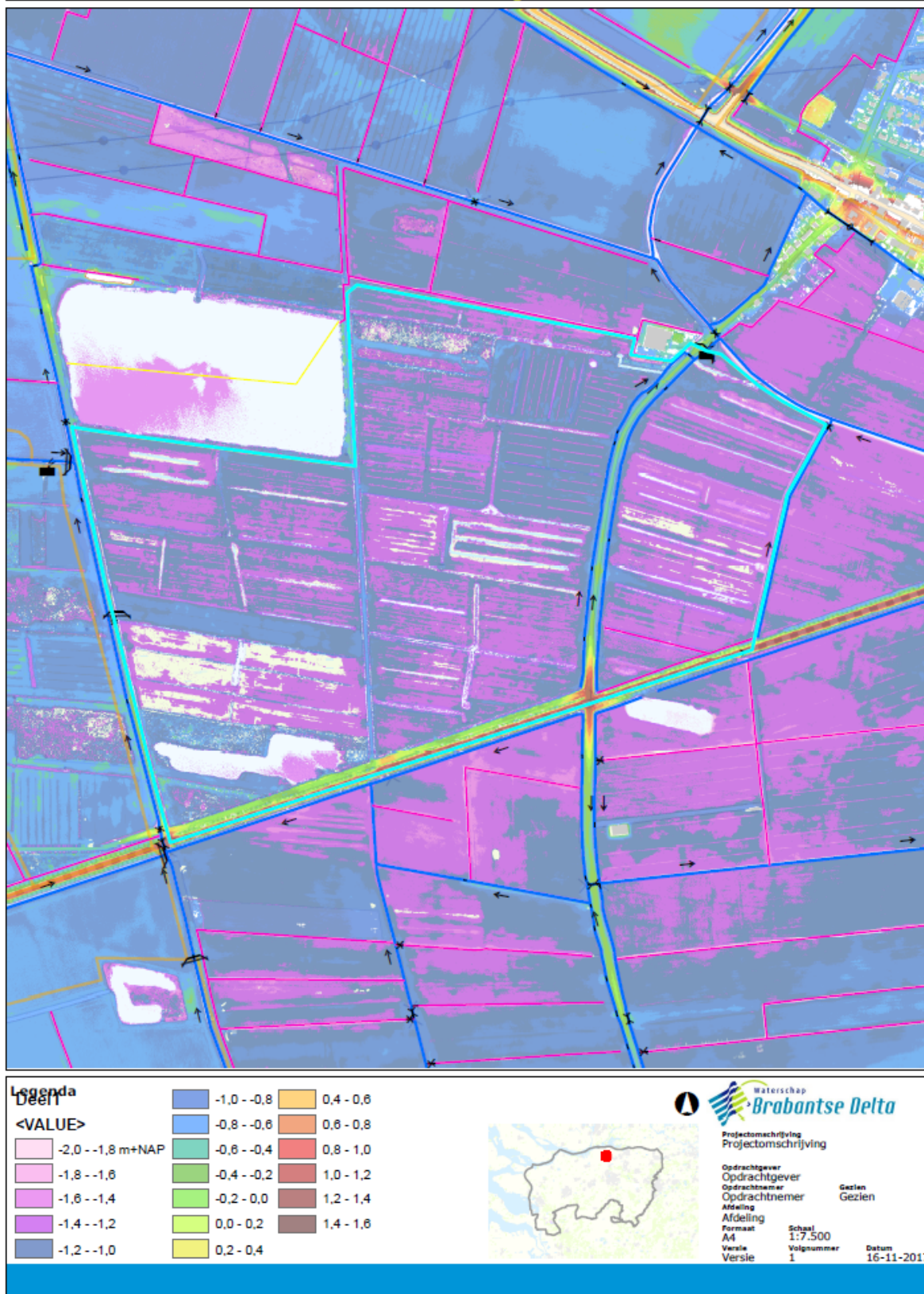
Bron: <https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/> dd. 20-11-2017

Code	omschrijving
N04.02	Zoete plas
N05.01	Moeras
N05.02	Gemaaid rietland
N10.02	Vochtig hooiland
N13.01	Vochtig weidevogelgrasland
N16.02	Vochtig bos met productie

Bodem en maaiveldhoogte

De bodem bestaat uit veengrond met een kleige bovengrond. Oostelijk van de Zoutendijk zit zand binnen 1,20 m diepte. De maaiveldhoogte varieert tussen NAP -0,65m en NAP -1,40m (zie **Figuur 3**).

Partiele herziening peilbesluit GPG00257 SBB Zoutendijk
maaiveldhoogte



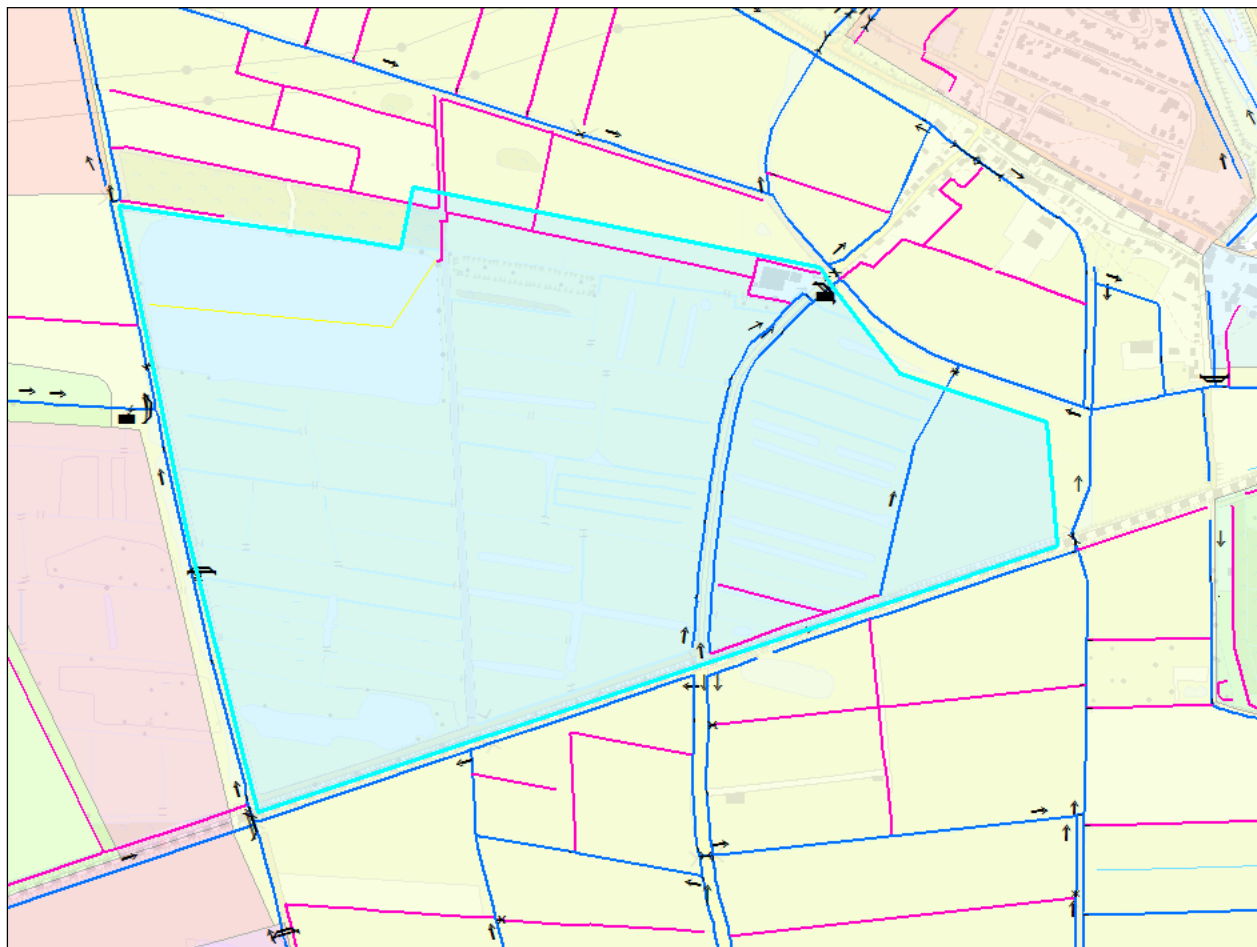
Figuur 3: maaiveldhoogte

Watersysteem

Peilgebied SBB Zoutendijk ligt volledig binnen peilgebied Laag Zonzeel. Met een aanvoerpomp, gemaal Zoutendijk, kan water aangevoerd worden. Via de stuw naast de aanvoerpomp watert het gebied af op peilgebied Laag Zonzeel.

Langs de Zoutendijk (de weg) ligt aan weerszijden een categorie A watergang. Binnen het natuurgebied liggen watergangen die niet in de legger opgenomen zijn. In de zuidwestkant staat een stuw om het water aan de zuidkant vast te houden. Behalve neerslag is hier geen andere aanvoer van water. Daarom wordt het gebied achter deze stuw niet als een apart peilgebied gezien (zie **Figuur 4**).

In dit gebied komt veel kwel voor. Vanwege de hogere peilen in SBB Zoutendijk ten opzichte van de omringende peilgebieden, zijgt het, ondanks de kwel, langs de randen weg naar het omringende peilgebied Laag Zonzeel.



Figuur 4: huidige begrenzing peilgebied SBB Zoutendijk

Om het gebied te kunnen maaien wordt via een afsluitbare duiker nabij de westelijk (links) gelegen stuw het peil verlaagd.

Vigerend besluit

In het vigerende peilbesluit is voor peilgebied SBB Zoutendijk een zomerpeil van NAP-1,50m en winterpeil van NAP-1,30m en een marge van 10 cm vastgelegd. Het zomerpeil is lager dan het winterpeil, conform een natuurlijker regiem. Voor dit type peilbeheer gelden vaste perioden voor het zomerpeil en het winterpeil, met daartussen overgangperioden. Het winterpeil geldt van 1 oktober tot 1 april en het zomerpeil van 15 mei tot 15 augustus. Van 1 april tot 15 mei en van 15 augustus tot 1 oktober gelden de overgangperioden. Daarin kan al naar gelang de weersomstandigheden vroeger of later overgegaan worden van winterpeil naar zomerpeil en omgekeerd.

Voor het omringende peilgebied, Laag Zonzeel, is een winterpeil van NAP-1,90m en een zomerpeil van NAP-1,70m en een marge van 15 cm vastgelegd.

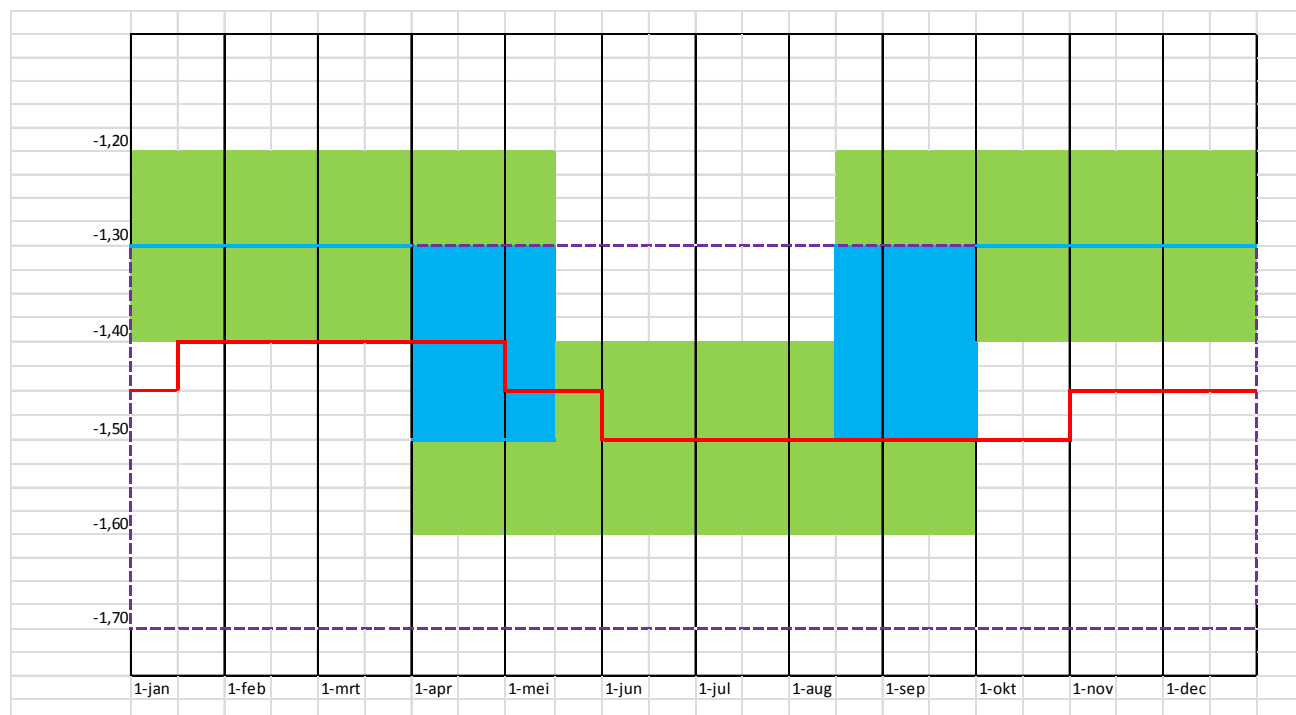
Peilgebied	Winterpeil	Zomerpeil	Marge	Type
SBB Zoutendijk	-1,30	-1,50	10	Zomer/winter
Laag Zonzeel	-1,90	-1,70	15	Zomer/winter

Drooglegging en maaiveldhoogteverdeling

Staatsbosbeheer heeft onderzoek laten verrichten door het Louis Bolk instituut naar het gewenste peilregime voor natuurgebied Zonzeel, oftewel peilgebied SBB Zoutendijk (zie Advies Zonzeel, Plan voor aanpak zodeherstel, Louis Bolk instituut, 2017). De maaiveldhoogte en drooglegging zijn daarom in deze toelichting niet nader bekeken.

Knelpunten

Reden voor het verzoek om het peil aan te passen is de verruiging in het gebied, die de functie als weidevogelgebied in de weg staat. Het gebied blijkt in de winter te lang te nat is. Daarom is een peilverlaging in de winter gewenst. Bovendien liggen de perioden waarin de hogere en lagere peilen gewenst zijn niet gelijk met de perioden die in het huidige type zomer-/winterpeil vastgelegd zijn. In onderstaande grafiek (zie **Figuur 5**) is aangegeven hoe de huidige peilen (blauw) en de gewenste (rood) peilen zich verhouden.



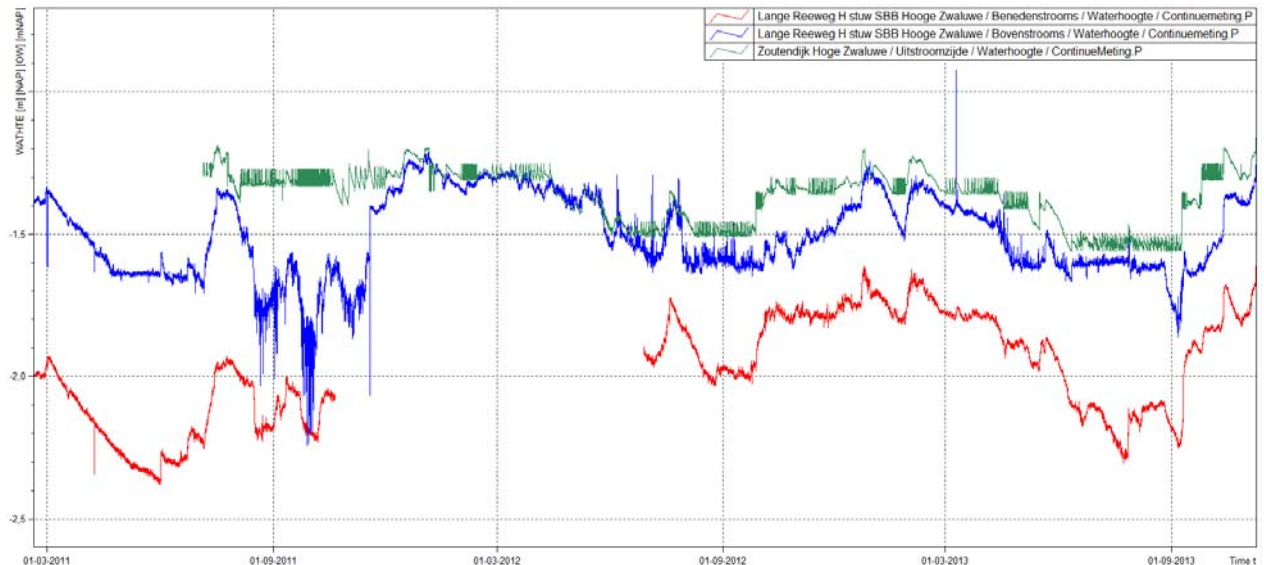
Figuur 5: vigerend (blauw/groen) en gewenst (rood) peilregime

Verder verloopt de wateraanvoer door het gebied moeizaam. Omdat het gebied hogere peilen heeft dan het omringende peilgebied Laag Zonzeel, zakt het peil vanwege de wegzijging naar de omringende peilgebieden langs de randen uit. Vanwege een project om water vast te houden is bij de stuw in het zuidwestelijk deel bij de stuw enkele jaren de waterstand gemeten (zie **Figuur 6**). Hieruit lijkt de waterstand bovenstrooms in (in het zuidwestelijk deel van) het gebied niet voldoende gevoeld te worden om op peil te blijven. De groene lijn is de waterstand bij het gemaal, de blauwe en rode lijn zijn de bovenstroomse en benedenstroomse waterstand bij de stuw. Bij het gemaal wordt het peil goed gehandhaafd. De waterstand bij de stuw lijkt in de gemeten periode uit te zakken tot NAP-2.30m (rode lijn). Omdat dit zelfs lager is dan het peil in het aangrenzende peilgebied Laag Zonzeel is dit, ook omdat het een kwelgebied betreft, onwaarschijnlijk. Aangenomen wordt dat het om een meetfout gaat en dat de rode meetreeks in zijn geheel op een hoger niveau moet liggen.

Of de blauwe reeks wel correcte waterstanden weergeeft is nu niet meer te achterhalen. Deze reeks ligt soms op hetzelfde niveau als de meetreeks bij het gemaal, maar meestal er onder.

Omdat de afvoer van het gebied via de stuw naast het gemaal plaatsvindt, is het niet aannemelijk dat de waterstand bovenstrooms in het gebied over het algemeen een lager niveau heeft dan de waterstand benedenstrooms in het gebied. Dat betekent dat ook de blauwe reeks op een hoger niveau zou moeten liggen.

Het is voor dit peilgebied dus onduidelijk of het bij het gemaal gevoerde peil goed in het gehele peilgebied doorwerkt.



Figuur 6: gemeten waterstanden in het peilgebied (2011-2013)

Optimalisatie peilbeheer en begrenzing

Het Louis Bolk Instituut heeft in opdracht van Staatsbosbeheer onderzoek gedaan naar de aanpak van de verruiging in het gebied. Daaruit is een optimalisatie van het peilbeheer gekomen die niet past binnen het vigerende peilbesluit. De optimalisatie bestaat uit verlaging van de peilen en verschuiving van de periode waarin het zomer- en winterpeil worden gevoerd.

Behalve naar de optimalisatie van het peilbeheer is ook gekeken naar optimalisatie van de begrenzing van het peilgebied. Tegen de noordkant van de plas ligt een deel van de Natte natuurparel. Hier is het ambitie beheertype Vochtig bos met productie. De vraag is of dit gebied beter af is met de peilen binnen peilgebied SBB Zoutendijk. Dit beheertype kent verschillende typen, waarbij het Stagnatiebos en het Beekdalbos het best bij het gebied passen. Deze bossen hebben een GHG hoger dan 30-40 cm-mv nodig. Met het winterpeil van NAP -1.90m in peilgebied Laag Zonzeel is de drooglegging ter plaatse van dit beheertype tussen de 70 en 130 cm. Volgens Staatsbosbeheer is dit voldoende om het gewenste beheertype te kunnen realiseren en hoeft de begrenzing op dit punt niet te worden aangepast.

Monitoring

Op dit moment wordt alleen nog bij aanvoergemaal Zoutendijk de waterstanden gemeten. Dit gebeurt geautomatiseerd, dat wil zeggen met een hoge frequentie. Bovenstrooms in het peilgebied is in het verleden geautomatiseerd gemeten in verband met een project. Deze meetpunten zijn opgeheven. Omdat blijkt dat het bovenstroomse gebied gevoelig is voor het uitzakken van de waterstand en de aanvoer hier een aandachtspunt is, wordt aanbevolen hier een peilschaal te plaatsen. Daarmee wordt duidelijk of het peil hier voldoende gerealiseerd kan worden.

Toekomstige situatie

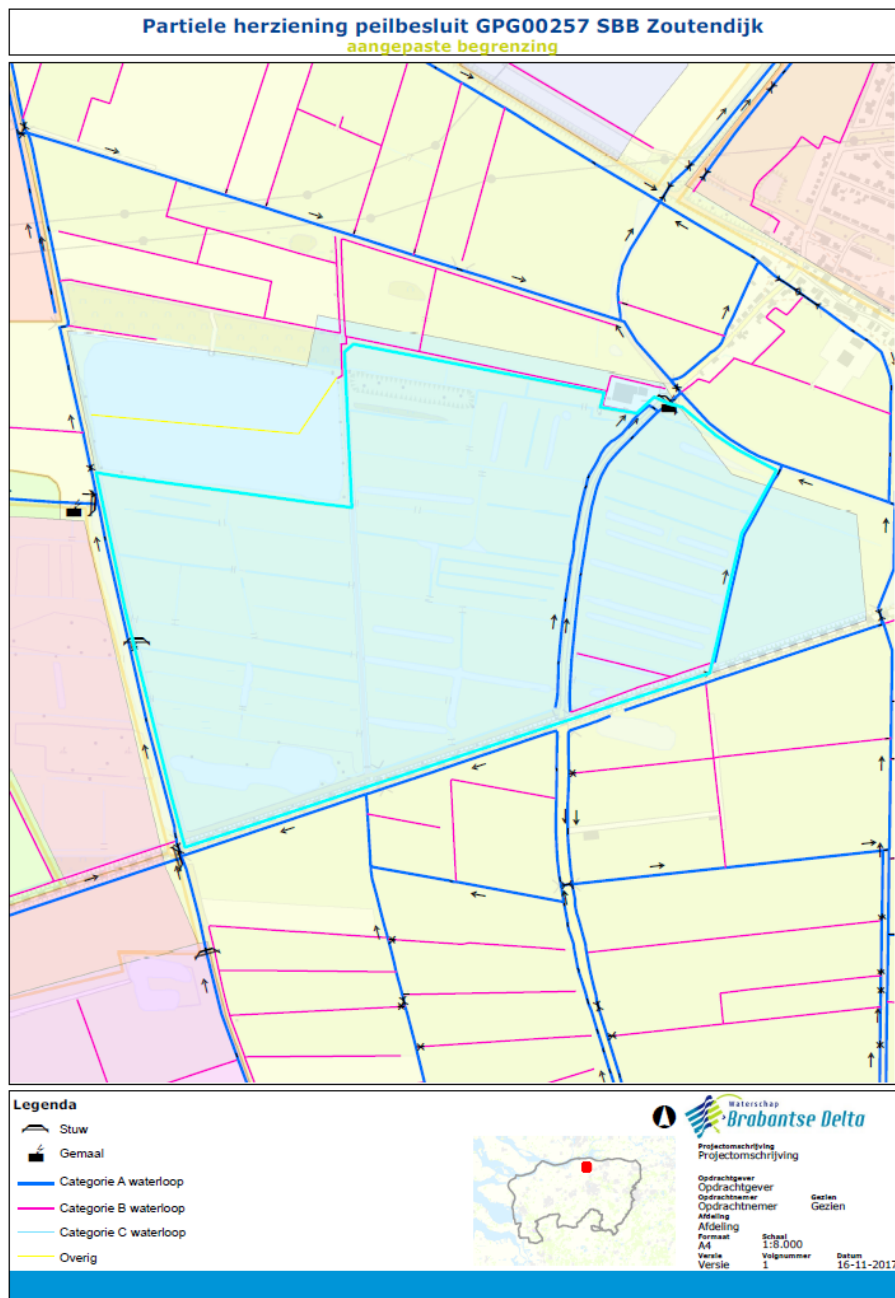
Aangepaste begrenzing

Langs de noordzijde van het gebied ligt aan de westkant een zwemplas, een oude zandwinning. Deze plas ligt vrijwel geïsoleerd in het watersysteem, alleen via een dicht begroeide categorie B watergang kan de plas in geval van nood afwateren op peilgebied Laag Zonzeel. De zandplas is momenteel binnen de begrenzing van het peilgebied SBB Zoutendijk opgenomen, maar omdat de

plas los van dit peilgebied staat en afwatert op peilgebied Laag Zonzeel, wordt voorgesteld de begrenzing op dit punt aan te passen. Ook de landbouwpercelen langs de noordkant van peilgebied SBB Zoutendijk blijken af te wateren op peilgebied Laag Zonzeel. Ook hier wordt voorgesteld de grens aan te passen. Tenslotte is aan de zuidoost een aantal landbouwpercelen begrensd binnen peilgebied SBB Zoutendijk, terwijl deze rechtstreeks verbonden zijn op peilgebied Laag Zonzeel. Ook hiervoor wordt een aanpassing van de begrenzing voorgesteld.

Figuur 7 laat het voorstel voor de aanpassing van de begrenzing zien. Zowel de huidige als aangepaste begrenzing zijn weergegeven.

Met de nieuwe begrenzing valt de zwemplas buiten het peilgebied SBB Zoutendijk. Aangezien de zwemplas niet op het oppervlaktewatersysteem is aangesloten, met uitzondering van de noodoverloop die op peilgebied Laag Zonzeel afwatert, heeft het oppervlaktewaterpeil nauwelijks invloed op de zwemplas.



Figuur 7: vigerende (blauw vlak) en voorgestelde (lichtblauwe lijn) begrenzing

Toekomstige peilen

Voor peilgebied SBB Zoutendijk wordt een natuurlijk peilbeheer voorgesteld met als maximum een peil van NAP -1,30m en een minimumpeil van NAP -1,70m.

Of dit peil in het gehele peilgebied gevoerd kan worden is sterk afhankelijk van de aanvoercapaciteit van de interne watergangen in het peilgebied. De meeste watergangen in het gebied vallen onder de verantwoordelijkheid van de grondeigenaar en hebben geen status in de Legger. Daarmee heeft het waterschap geen invloed op de aanvoerroute en dus niet of de waterstand die bovenstrooms in het peilgebied gehandhaafd kan blijven. Het is aan de grondeigenaar te zorgen dat de aanvoercapaciteit voldoende is.

Peilgebied	Minimum peil	Maximum peil	Marge	Type
SBB Zoutendijk	-1,70	-1,30	n.v.t.	natuurlijk

Binnen het peilbesluit wordt gestreefd naar:

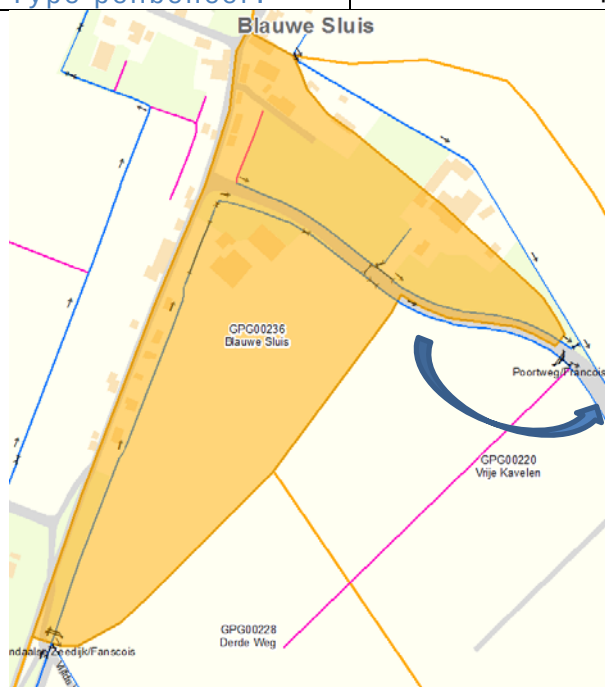
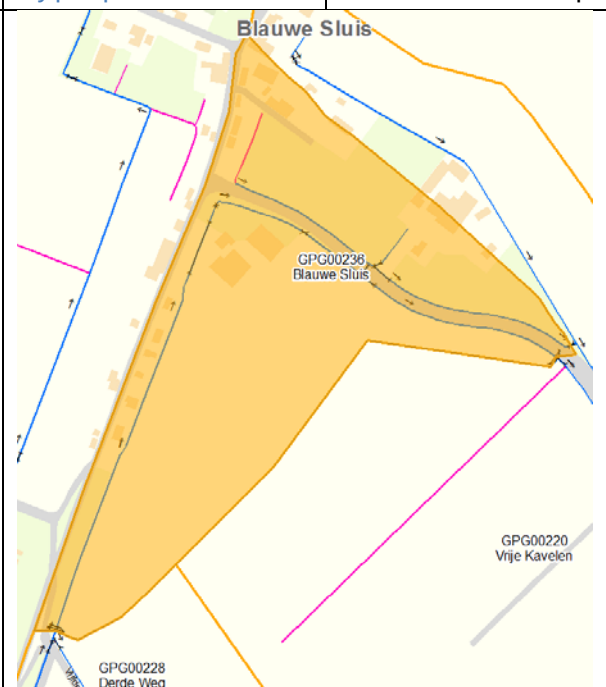
ingangsdatum	Streefpeil [m NAP]
1 mei	-1,45
1 juni	-1,50
1 november	-1,45
15 januari	-1,40

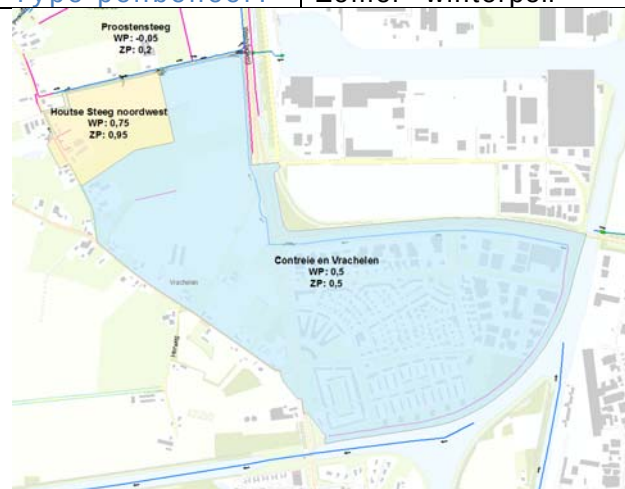
Effect aanpassing begrenzing en peilen

In de praktijk heeft de aanpassing van de begrenzing van het peilgebied geen gevolgen voor het omliggende gebied. De vastgestelde begrenzing komt niet overeen met de huidige praktijk en de aanpassing zorgt ervoor dat besluit en praktijk weer in overeenstemming met elkaar zijn. De wijziging heeft in die zin alleen een effect op papier, niet in de praktijk in het veld.

De zwemplas valt met de grensaanpassing buiten de begrenzing van het peilgebied SBB Zoutendijk. Daarmee valt ze onder het peil van peilgebied Laag Zonzeel. De zwemplas is echter vrijwel geïsoleerd van het oppervlaktewatersysteem. Alleen wanneer de waterstand in de plas verder stijgt, kan de plas afwateren via een categorie B watergang. Deze watergang wordt gezien als de noodoverlaat van de plas. Voor de pas is

Binnen het natuurgebied worden de peilen beter afgestemd op de functie van het gebied, in dit geval op het streefbeeld als vochtig weidevogelgrasland. Er zijn geen negatieve (uitstralings)effecten aan het naburige peilgebied Laag Zonzeel te verwachten omdat het winterpeil dichterbij het gevoerde peil komt.

Partiële herziening Blauwe Sluis			
Peilbesluit		Gat van de Ham	
Peilenplan		Gat van de Ham	
Peilgebieden		GPG00236: Blauwe Sluis GPG00220: Vrije Kavelen	
Aanleiding			
In 2011 heeft dhr. F.J.J. van Geel met goedkeuring (vergunning) van het waterschap de stuw Poortweg/François ongeveer 150 meter verder naar het zuidoosten verplaatst. De nieuwe begrenzing van het peilgebied is nog niet in een peilbesluit vastgelegd. Bovengenoemde aanpassing van het peilgebied heeft uitsluitend betrekking op gronden die sinds 10-1-2010 in het bezit van dhr. van Geel zijn.			
Vigerende situatie		Nieuwe situatie	
Zomerpeil:	NAP -1,00 m	Zomerpeil:	NAP -1,00 m
Winterpeil:	NAP -1,25 m	Winterpeil:	NAP -1,25 m
Marge:	10 cm	Marge:	10 cm
Type peilbeheer:	Zomer- en winterpeil	Type peilbeheer:	Zomer- en winterpeil
			
Stuw Poortweg/François staat op deze kaart al op de nieuwe locatie.		In het noorden van het peilgebied is ook een kleine grenswijziging te zien. Dit betreft puur een 'cosmetische' grenswijziging welke geen invloed heeft op de hydrologische omstandigheden.	
Onderbouwing	Door het iets vergroten van dit peilgebied (Blauwe Sluis) door het verplaatsen van de stuw heeft dhr. Van Geel in de zomer op een groter gedeelte van zijn gronden een hoger zomerpeil. Hiermee is hij voorzien van voldoende water om te beregenen en blijft de drooglegging toch voldoende.		
Communicatie			
De verplaatsing van de stuw is op 10 november 2011 al door het waterschap in een vergunning vastgelegd. Het voorstel voor wijziging van het peilbesluit is voorgelegd aan de gemeente Drimmelen.			
Maatregelen			
Het verplaatsen van de stuw is in 2011 gerealiseerd.			
Besluit			
Het peilbesluit partieel herzien en voor GPG00236 'Blauwe Sluis' en GPG00220 'Vrije Kavelen' de grens te wijzigen. Het peil blijft verder ongewijzigd.			

Partiële herziening Contreie			
Peilbesluit		Gat van de Ham	
Peilenplan		Gat van de Ham	
Peilgebieden		GPG00292 – OH03b: Houtse Steeg (laag) GPG00293 - OH04: Houtse Steeg (hoog) GPG00217 – OH03a: Vrachelen	
Vigerende situatie		Nieuwe situatie	
Peilgebied:		GPG00292	
Zomerpeil:		Contreie en Vrachelen	
Winterpeil:		NAP +0,50 m	
Marge:		NAP +0,50 m	
Type peilbeheer:		20 cm	
Peilgebied:		Vast	
Zomerpeil:		In dit peilgebied ligt de	
Winterpeil:		EVZ. Hier fluctueert de	
Marge:		waterstand met het	
Type peilbeheer		grondwater mee tot een	
		maximum van NAP	
		+1,10m.	
Peilgebied:		GPG00293	
Zomerpeil:		Houtse Steeg noordwest	
Winterpeil:		NAP +0,95m	
Marge:		NAP +0,75m	
Type peilbeheer:		10 cm	
		Zomer- winterpeil	
			
Onderbouwing		Zie Toelichting	
Communicatie			
Het voorstel is voorgelegd aan de gemeente Oosterhout.			
Besluit			
Het peilbesluit partieel herzien en voor OH03b: Houtse Steeg (laag) (GPG00292), OH04: Houtse Steeg (hoog) (GPG00293) en OH03a: Vrachelen (GPG00217) de nieuwe situatie vast te stellen, waarbij de volgende onderdelen wijzigen:			
• Samenvoegen van de peilgebieden Houtse Steeg (laag) en Vrachelen • Dit peilgebied hernoemen naar: GPG00292 Contreie en Vrachelen • het winterpeil in het samengevoegde peilgebied Contreie en Vrachelen wordt NAP +0,50m • begrenzing tussen de peilgebieden Houtse Steeg (laag) en Houtse Steeg (hoog).			

- de naamgeving van peilgebied Houtse Steeg (hoog) naar Houtse Steeg noordwest
- de EVZ is staat los van andere watergangen maar wordt niet apart begrensd, de waterstand in de EVZ fluctueert met het grondwater en voert af bij een waterstand hoger dan NAP +1,10m.

Toelichting Contreie

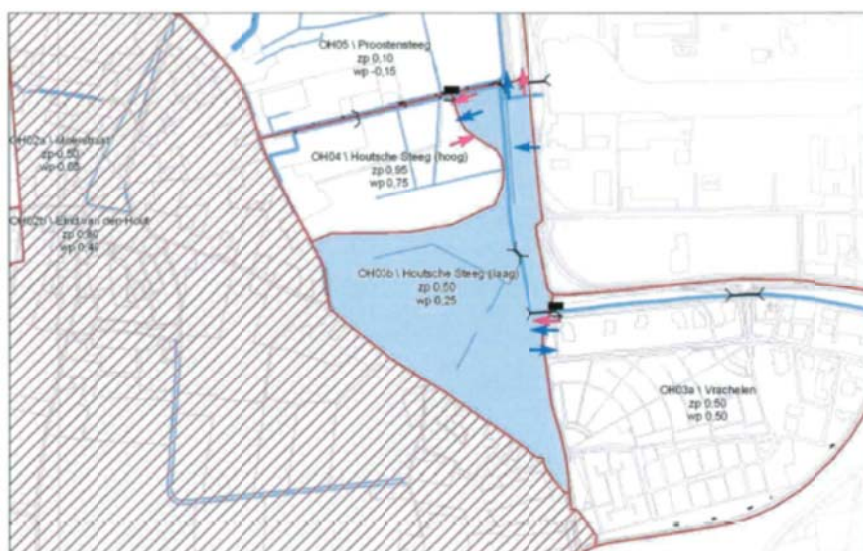
Aanleiding

In de huidige peilgebieden Houtse Steeg (hoog) en Houtse Steeg (laag) is een ecologische verbindingszone ingericht. Ook is een sportpark aangelegd. Daarnaast heeft de gemeente Oosterhout verzocht het winterpeil in de berm-sloot van de Weststadweg (categorie A watergang OVK08839) te verhogen om zo, voor onbevoegden, de sloot als barrière tussen de weg en het sportpark en de Ecologische Verbindingszone (EVZ) te laten fungeren. Hierdoor worden dezelfde peilen gevoerd als die voor het bovenstrooms gelegen peilgebied Vrachelen gelden. Samenvoegen van de peilgebieden Houtse Steeg (laag) en Vrachelen ligt daarmee voor de hand. Daarnaast blijkt de aanvoer vanuit de Amertak onvoldoende te functioneren omdat de waterstand op de Amertak onder het peil van Houtse Steeg (laag) zakt.

Huidige situatie

Het betreft het gebied ten westen van Oosterhout, in peilbesluit Gat van de Ham.

In de huidige situatie bestaat het gebied uit 3 peilgebieden, OH04: Houtse Steeg (hoog), OH03b: Houtse Steeg (laag) en OH03a: Vrachelen (zie **Figuur 8**).



Figuur 8: huidige peilgebieden

Peilgebied Houtse Steeg (laag) kan worden gevoed met water uit de Amertak. Over het algemeen is de waterstand in de Amertak voldoende hoog, in droge periodes komt het voor dat de waterstand onvoldoende hoog is om Houtse Steeg (laag) te kunnen voeden. Naast aanvoer uit de Amertak ontvangt het peilgebied het overtollige water uit peilgebied Vrachelen. Houtse Steeg (laag) watert af op peilgebied Proostensteeg aan de noordkant en wordt uiteindelijk afgevoerd via gemaal Horsten.

Vanuit peilgebied Houtse Steeg (laag) wordt via een aanvoergemaal water aangevoerd naar peilgebied Houtse Steeg (hoog). Het gebied watert af via de stuw naast het aanvoergemaal. In Houtse Steeg (hoog) staat één LOP-stuw. Houtse Steeg (hoog) is te droog. Een peilverhoging in het oppervlaktewater bleek de grondwatersituatie (de ontwateringsdiepte) echter niet te verbeteren, daarom zijn de peilen niet verhoogd ten opzichte van de destijds gehanteerde praktijkpeilen en is het praktijkpeil vastgesteld.

Tabel 1: huidige peilen

Naam peilgebied	Zomerpeil [m NAP]	Winterpeil [m NAP]	Beheermarge [cm]
OH03b: Houtse Steeg (laag)	+0,50	+0,25	10
OH04: Houtse Steeg (hoog)	+0,95	+0,75	10
OH03a: Vrachelen	+0,50	+0,50	10

Toekomstige situatie

Begin 2010 is voor een groot deel van de peilgebieden Houtse Steeg (laag) en Houtse Steeg (hoog) het bestemmingsplan aangepast. Inmiddels is in het gebied het woongebied De Contreie ontwikkeld. Dit betreft woningbouw, sportvelden en een ecologische verbindingszone (zie **Figuur 9**).



Figuur 9: huidige inrichting met oude begrenzing

In het kader van deze inrichting is een onderbouwing geschreven voor de peilwijzigingen EVZ de Contreie (Witteveen en Bos, 20 augustus 2013). Daarin zijn zowel enkele peilen als de begrenzing van de peilgebieden aangepast (zie **Figuur 10** op pagina 6). Het voorstel om Houtse Steeg (laag) op te splitsen in 3 peilgebieden met hetzelfde peil wordt niet gevolgd, aangezien het één hydrologische eenheid is met hetzelfde peil. Wel wordt de grens met Houtse Steeg (hoog) aangepast.

Daarnaast heeft de gemeente verzocht het winterpeil in Houtse Steeg (laag) met 10 cm te verhogen om de watergang als barrière tussen de weg en het sportpark te laten vormen. Het verdiepen van de watergang stuitte op bezwaren, zodat bekeken is of de waterstand verhoogd zou kunnen worden. Hieraan is met een pilot gevolg aan gegeven, waarbij de waterstand verhoogd is tot NAP +0,50m.

Peilwijziging Houtse Steeg (laag)

De peilwijziging heeft alleen betrekking op peilgebied Houtse Steeg (laag). De peilen in de peilgebieden Houtse Steeg (hoog) en Vrachelen veranderen niet.

Om aan de wens van de gemeente tegemoet te komen wordt voor peilgebied Houtse Steeg (laag) voorgesteld het winterpeil te verhogen van NAP +0,25m naar NAP +0,50m. Uit de pilot blijkt dat

deze peilverhoging niet tot klachten leidt. Bovendien blijft de drooglegging in het peilgebied voldoende.

Uit de peilbesluitanalyse van 2015 blijkt dat de waterstand in de zomer soms uitzakt omdat de aanvoer vanuit de insteekhaven tekort schiet. Het water wordt onder vrij verval ingelaten. Het uitzakken van de waterstand is alleen op te vangen door het water niet onder vrij verval in te laten maar te pompen. Dit wordt in langdurig drogere tijden met een mobiele pomp gedaan. De perioden waarin het optreedt zijn te kort voor een permanente pomp.

Ook is het verval over de watergang naar Vrachelen vrij groot. Benedenstrooms van stuw Vrachelen worden in de winter af en toe waterstanden gemeten tot NAP +0,60/+0,70m. Dit werkt door in de waterstand van Vrachelen, het heeft echter geen overlast tot gevolg.

Vanwege het incidentele uitzakken van het peil wordt voorgesteld de beheermarge te verruimen naar 20 cm. Daarmee kan het uitzakken van het zomerpeil grotendeels opgevangen worden en ook het verval over peilgebied Houtse Steeg EVZ.

In peilgebied Houtse Steeg (laag) is een EVZ gerealiseerd waarvan de waterstand mee-fluctueert met de grondwaterstand. Ook wordt op de EVZ water afgevoerd vanaf verharde oppervlakken binnen de ontwikkeling EVZ de Contreie. Dit betekent voor de EVZ dat de maximale waterstand ongeveer gelijk is aan de GHG (NAP +1,20m) en de minimale waterstand ongeveer gelijk aan de GLG (NAP +0,60m). Dit sluit beter aan bij het natuurlijke peil en daardoor is geen inlaat van water nodig. Omdat een waterstand hoger dan NAP+1,10m niet gewenst is, wordt bij een hogere waterstand afgevoerd via stuw Houtse Steeg 1, aan de noordkant van de EVZ, op peilgebied Houtse Steeg (laag).

In **Tabel 2** zijn de voorgestelde nieuwe peilen weergegeven.

Tabel 2: voorgestelde peilen

Naam	Huidig winterpeil [m NAP]	Huidig zomerpeil [m NAP]	Voorgesteld winterpeil [m NAP]	Voorgesteld zomerpeil [m NAP]	Marge [cm]	Begrenzing
GPG00293: Houtse Steeg noordwest	+0,75	+0,95	+0,75	+0,95	10	Ongewijzigd
GPG00292: Contreie en Vrachelen	+0,25	+0,50	+0,50	+0,50	20	Gewijzigd
GPG00217: Vrachelen	+0,50	+0,50				Vervalt

Grenswijziging

Zoals in paragraaf 1.3 is aangegeven, wordt de gedachte om peilgebied Houtse Steeg (laag) in drie peilgebieden met gelijke peilen niet overgenomen. De EVZ, inclusief het wateroppervlak, ligt er geïsoleerd in en watert met een nieuwe vaste stuw af bovenstrooms van de huidige stuw. Omdat er geen actief beheer plaatsvindt wordt de EVZ niet apart begrensd. De gewijzigde begrenzing bestaat uit het samenvoegen van de huidige peilgebieden Houtse Steeg (laag) en Vrachelen onder de naam Contreie en Vrachelen. Verder wijzigt de begrenzing tussen het huidige peilgebied Houtse Steeg (laag) en Houtse Steeg (hoog). Houtse Steeg (hoog) heet met de nieuwe begrenzing Houtse Steeg noordwest en betreft een kleiner areaal. De peilen in Houtse Steeg noordwest zijn ongewijzigd gebleven. In Figuur 4 is de voorgestelde nieuwe begrenzing weergegeven.

Effect aanpassing peilbesluit

Voor peilgebied Houtse Steeg noordwest verandert alleen de begrenzing ten opzichte van het huidige peilbesluit. Langs de oostgrens ligt een sloot die er voor de herinrichting van het gebied ook lag. Daarom zal de wijziging van de begrenzing geen invloed hebben op de grondwatersituatie.

Verder is er een EVZ ingericht die geïsoleerd in het peilgebied ligt en waar de waterstand met het grondwater mee fluctueert. Dit sluit beter aan bij het natuurlijke peil. Daarmee is de EVZ gebaat (Onderbouwing peilwijzigingen EVZ de Contreie, Witteveen en Bos, 20 augustus 2013).

Het peilgebied rondom de EVZ, Houtse Steeg EVZ, krijgt een 25 cm hoger winterpeil. Hierdoor zal ook de grondwaterstand iets stijgen. Bij wijze van proef is sinds de winterperiode van 2014-2015 het winterpeil in Houtse Steeg (laag) opgezet naar NAP+0.50m. Dit bleek voldoende om de barrière werking van de sloot te realiseren zonder dat er klachten van wateroverlast zijn geweest.

Voor de landbouw die aan de westkant ligt zal een verhoging van het winterpeil met 25 cm geen nadelige gevolgen hebben aangezien het om de hoger delen van het voormalige peilgebied Houtse Steeg (laag) gaat. De lagere delen van het peilgebied zijn vanwege de ontwikkeling geen landbouwgrond meer, maar EVZ en sportterrein. De maaiveldhoogte in de ontwikkeling is gewijzigd, deze wijziging is nog niet verwerkt in de bijgevoegde maaiveldhoogtekaart, die dateert van 2010 (zie **Figuur 12**).

De uitstraling naar buiten het gebied is beperkt omdat het een beperkte peilverhoging gaat. Bovendien betreft het te beïnvloeden gebied de Weststadweg, die relatief hoog is aangelegd, en de zuid- en westrand die een relatief hogere maaiveldhoogte hebben.

Afweging

Houtse Steeg noordwest

Het gebied is te droog, maar de ontwateringsdiepte blijkt niet minder te worden bij hogere peilen. Daarom is het peil voor peilgebied Houtse Steeg noordwest ongewijzigd.

Contreie en Vrachelen

Het gebied is ingericht voor de nieuwe bestemming. Het winterpeil wordt 25 cm verhoogd, conform de wens van de gemeente Oosterhout. Daarmee wordt het peil hetzelfde als het bovenstrooms gelegen peilgebied Vrachelen, zodat de peilgebieden Houtse Steeg (laag) en Vrachelen samengevoegd kunnen worden. Zomer- en winterpeil worden aan elkaar gelijk, waardoor een jaarrond vast peil gevoerd wordt.

Verder wordt de beheermarge verruimd van 10 naar 20 cm om het uitzakken van de waterstand in de zomer, vanwege de beperkte aanvoermogelijkheden, en het in de winter soms te grote verval op te vangen. Zowel voor de Contreie als voor de delen die landbouwkundig in gebruik zijn heeft dit geen nadelige gevolgen (wateroverlast).

De EVZ binnen het peilgebied is ingericht op een waterstand die afhankelijk is van de grondwaterstand en de aanvoer vanaf de afgekoppelde verharding binnen de ontwikkeling. De EVZ maakt onderdeel uit van het peilgebied maar heeft een eigen, grondwater-gestuurd peil.

Met de nieuwe begrenzing en de nieuwe peilen wordt beter voldaan aan de belangen binnen het gebied. De uitstraling naar buiten het gebied is verwaarloosbaar.

Voorstel

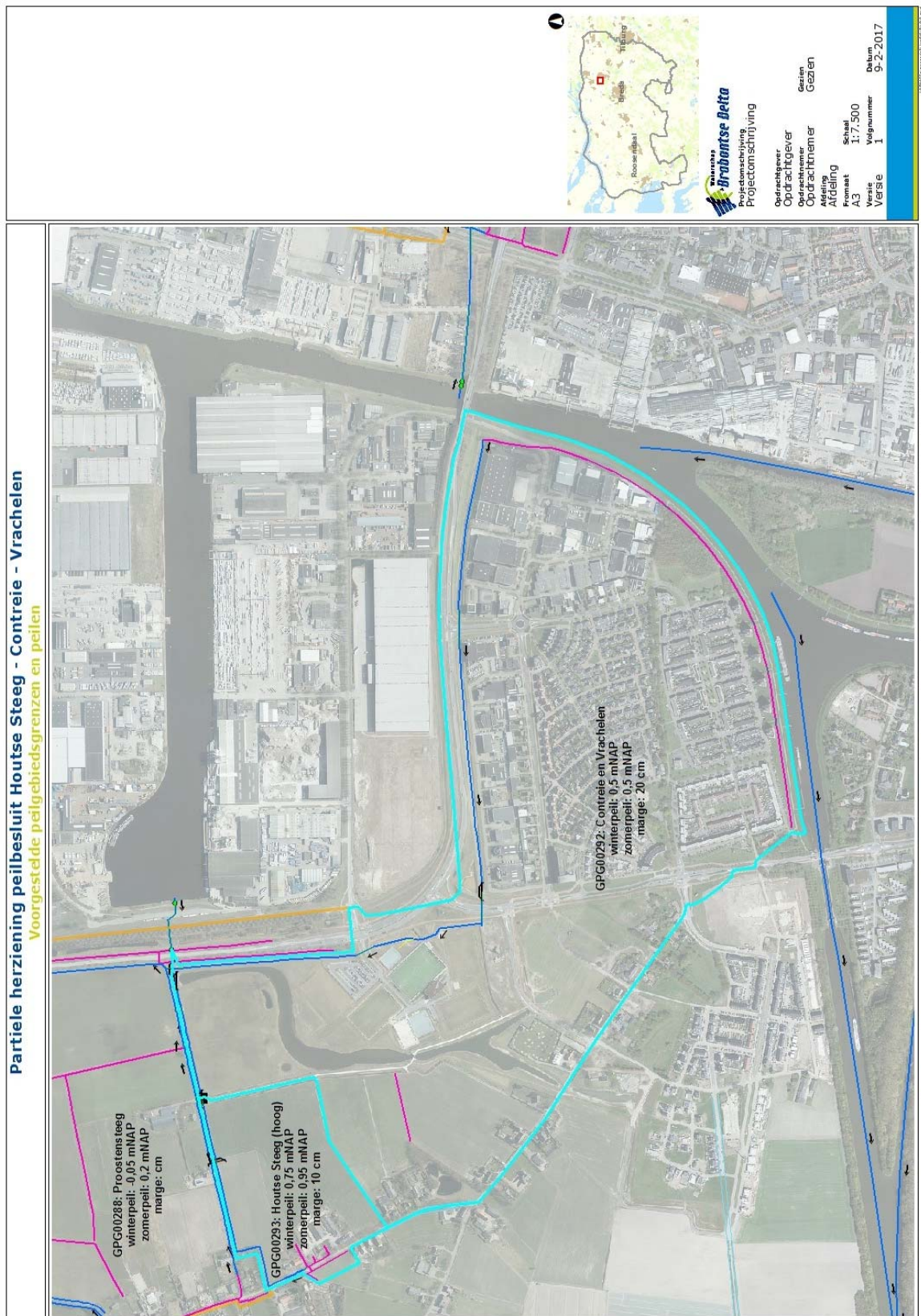
Voor het gebied worden de peilgebiedsgrenzen voorgesteld zoals in **Figuur 11** aangegeven. De bijbehorende peilen zijn aangegeven in **Tabel 3**.

Tabel 3: peilvoorstel

Naam	Voorgesteld winterpeil [m NAP]	Voorgesteld zomerpeil [m NAP]	Marge [cm]
Houtse Steeg noordwest	+0,75	+0,95	10
Contreie en Vrachelen	+0,50	+0,50	20



Figuur 10: huidige en toekomstige peilgebiedsgrenzen volgens onderbouwing Witteveen en Bos

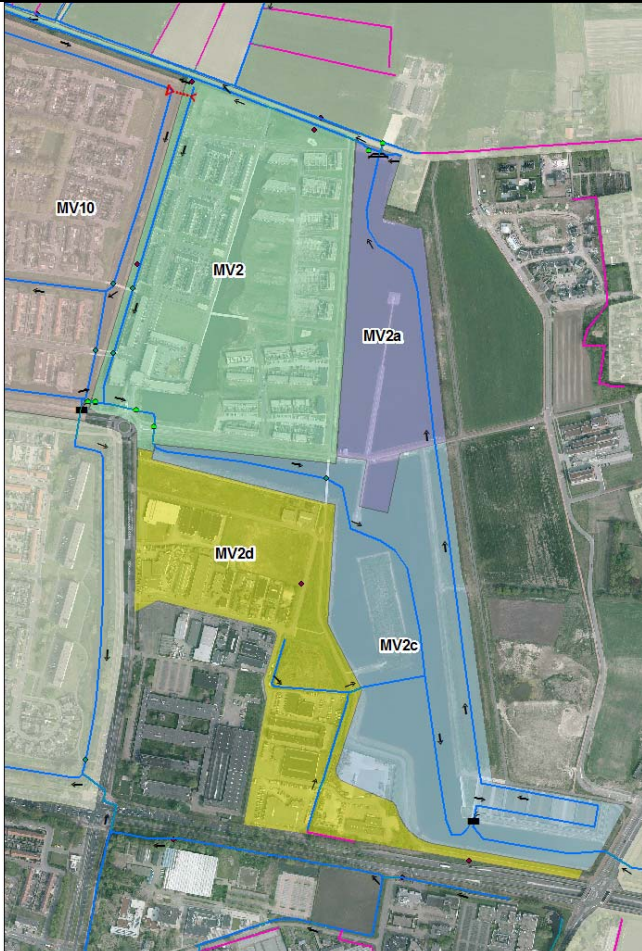
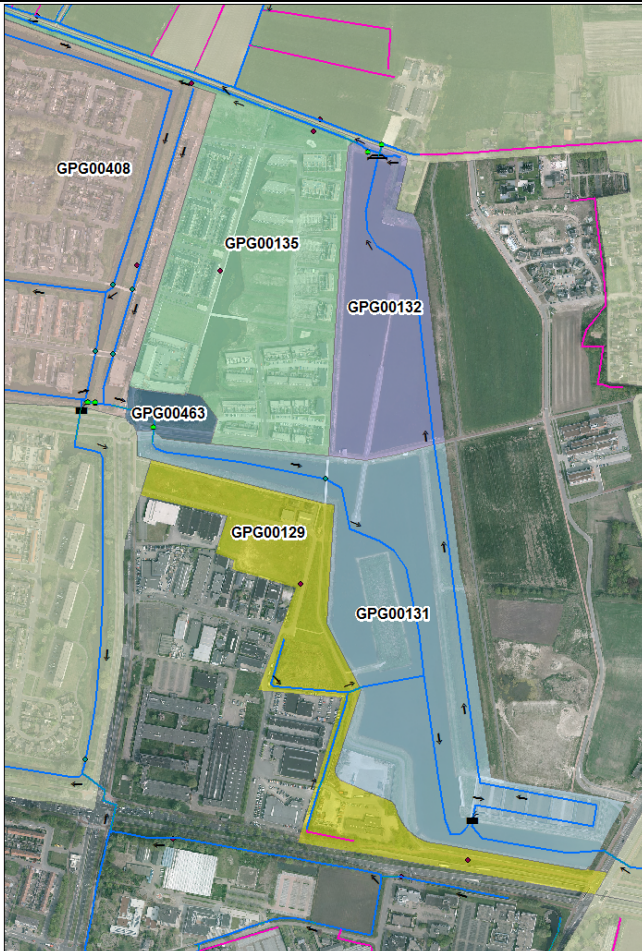


Figuur 11: voorgestelde peilgebiedsbegrenzing



Figuur 12: maaiveldhoogte (2010)

Partiële herziening Waterakkers / Waterdonken			
Peilbesluit		Etten-Leur – Breda	
Peilenplan		Rooskensdonk - Vugtpolder	
Peilgebied(en)		GPG00129/MV2d Werkdonken GPG00131/MV2c Voorberging GPG00132/MV2a Naberging GPG00135/GPG00463/MV2 Waterdonken/ Retentie Waterdonken GPG00408/Mv10 Hoge Vught	
Aanleiding			
De gemeente Breda heeft in het gebied tussen Teteringen en Hoge Vught te Breda een woonwijk en waterberging ontwikkeld. Het betreft de peilgebieden Waterdonken, Werkdonken, Bouverijen, Meulenspie en Hoge Gouw. Daarnaast is hemelwaterzuiveringssysteem Waterakkers aangelegd. In het vigerende peilbesluit zijn deze gebieden opgenomen als vrij afwaterend gebied. Vervolgens is in vergunning 12UT002223 geregeld dat in het vrij afwaterend gebied van MV2a, MV2c en MV2d een vast peil gevoerd mag worden conform tekening 258065 (11IN025647). De wijzigingen uit de vergunning worden door middel van deze partiële herziening in het peilbesluit vastgelegd. Deze partiële herziening omvat alleen de wijzigingen in Waterakkers, Waterdonken en Werkdonken.			
Om de ontwikkelingen mogelijk te maken, hebben er wijzigingen in het watersysteem plaats gevonden, de waterpeilen zijn gewijzigd en de peilgebiedsgrens is veranderd voor vijf peilgebieden. Ook is peilgebied MV2 in twee delen opgesplitst. In vergunning 12UT002223 is een vast peil vergund. De peilen omvatten voor de voor- en naberging echter hoog, normaal en extreem laag peil. Dit wijkt dus af van de vergunning. Voor deze gebieden wordt de boven en ondergrens vastgelegd.			
De wijzigingen voor Waterakkers zijn beschreven in het Projectplan Waterakkers 10IN007846 en weergegeven in plankaart 11IN029329 (10.ZK01580/11.ZK54121/11.ZK12466), vergunning 12UT002223 en voor Waterdonken in de Watervergunning 14UT004606 (14.ZK03892).			
Vigerende situatie		Nieuwe situatie	
Peilgebied:	MV2c	Peilgebied:	GPG00131
Zomerpeil:	NAP +0,00 m	Maximaal peil:	NAP +1,40 m
Winterpeil:	NAP -0,20 m	Minimaal peil:	NAP +0,70 m
Marge:	0 cm	Type peilbeheer:	Flexibel peil
Type peilbeheer:	Streefpeil	Grenswijziging:	Ja
Peilgebied:	MV2a	Peilgebied:	GPG00132
Zomerpeil:	NAP +0,00 m	Maximaal peil:	NAP +1,00 m
Winterpeil:	NAP +0,00 m	Minimaal peil:	NAP +0,50 m
Marge:	0 cm	Type peilbeheer:	Flexibel peil
Type peilbeheer:	Streefpeil	Grenswijziging:	Ja
Peilgebied:	MV2	Peilgebied:	GPG00135
Zomerpeil:	NAP +0,00 m	Maximaal peil:	NAP +0,45 m
Winterpeil:	NAP +0,20 m	Minimaal peil:	NAP +0,30 m
Marge:	0 cm	Marge:	0 cm
Type peilbeheer:	Streefpeil	Type peilbeheer:	Flexibel peil
		Grenswijziging:	Ja
		Peilgebied:	GPG00463
		Maximaal peil:	NAP -0,30 m
		Minimaal peil:	NAP +0,40 m
		Marge:	0 cm
		Type peilbeheer:	Flexibel peil
		Grenswijziging:	Ja
Peilgebied:	MV10	Peilgebied:	GPG00408
Zomerpeil:	NAP -0,35 m	Zomerpeil:	NAP -0,35 m
Winterpeil:	NAP -0,35 m	Winterpeil:	NAP -0,35 m
Marge:	0 cm	Marge:	10 cm
Type peilbeheer:	Vast peil	Type peilbeheer:	Vast peil
		Grenswiiziging:	Ja

Peilgebied: Zomerpeil: Winterpeil: Marge: Type peilbeheer:	MV2d NAP +0,00 m NAP +0,00 m 0 cm Vast peil	Peilgebied: Zomerpeil: Winterpeil: Marge: Type peilbeheer: Grenswijziging:	GPG00129 NAP +0,00 m NAP +0,00 m 10 cm Vast peil ja
Vigerende situatie		Nieuwe situatie	
			

Onderbouwing

Waterdonken

Waterdonken ligt in het peilbeheerd gebied Vughtpolder met een vigerend waterpeil NAP +0,00 m (vrij afwaterend). De westelijke zone van de waterdonken werd aangesloten op het peilbeheerd gebied Haagse beemden/Hoge Vught met een peil NAP -0,35 m. Het peil van het categorie A oppervlaktewaterlichaam OWL39712 "Korte Vughtsloot" is daarmee verlaagd naar NAP -0,35 m. Vanwege de aanleg van de woonwijk en de daarbij benodigde maaiveldhoogte en drooglegging van de huizen en tuinen is het waterpeil verlaagd. De bodemhoogte van waterloop de Korte Vughtsloot is NAP -0,75 – tot -0,37 m en zal voor een klein deel aan het begin droogvallen. Deze waterloop heeft geen doorvoer functie voor andere peilgebieden en daarmee is dit geen probleem.

Om beïnvloeding van het peil van het peilgebied Hoge Vught te voorkomen is de verbinding van het categorie A oppervlaktewaterlichaam "Korte Vughtsloot" met het categorie A oppervlaktewaterlichaam OWL39716 "Zuidzijde Groenstraat" afgedamd en zijn aan weerszijden van deze watergang tweezijdig afsluitbare duikers aangebracht door de waterkering om de doorstroming te waarborgen. De peilverlaging veroorzaakt geen wateroverlast en het watersysteem blijft aan de geldende aan- en afvoernormen voldoen.

De wijzigingen in het watersysteem en de ontwikkeling van de nieuwe wijk Waterdonken hebben ook wijzigingen van de waterpeilen tot gevolg. Vooral voor Waterdonken / Hoge Vucht is dit van belang. Daarom

heeft het zuidelijke gedeelte van het watersysteem een peil gekregen dat kan variëren tussen NAP -0,30 m en NAP +0,40 m (GPG00463). Water wordt hier vandaan met een gemaal Hoge Vught afgevoerd naar de voorberging. Dit gedeelte is door middel van een vaste overlaat gescheiden van het retentiegebied in de woonwijk (GPG00135). Aanvoer van water naar dit peilgebied gebeurt door kwel vanuit de oostelijk gelegen naberging. De hoogte van het waterpeil in het retentiegebied van Waterdonken ligt tussen dat van Hoge Vucht en de naberging in.

Waterakkers

Waterakkers is een gezamenlijk project van de gemeente Breda en Waterschap Brabantse Delta. Waterakkers is een systeem voor waterberging, hemelwaterzuivering en watervoorziening dat bestaat uit een voorberging, verticaal en horizontaal zand- en helofytenfilter en een naberging. Uit de voorberging wordt met een gemaal water het filter ingelaten. Vervolgens wordt het water geborgen in de naberging, van waaruit natuurgebied Lage Vugt van water kan worden voorzien. Het hemelwaterzuiveringssysteem, bestaande uit de voorberging en het verticale en horizontale filter wordt gezien als één peilgebied, GPG00131. De twee filters zijn volledig gescheiden van de omgeving en hebben hierdoor geen invloed op het grondwatersysteem in de omgeving. Het verticale filter heeft een vast peil op NAP +3,70 m en het horizontale filter heeft een flexibel peil tussen NAP +1,00 m en NAP +1,20 m. De naberging omvat heel peilgebied GPG00132. De wateraanvoer is afhankelijk van de regenwater en waterkwaliteit uit de omgeving. Onder droge omstandigheden en onvoldoende waterkwaliteit van het aanvoergebied uit de woonwijk Hoge Vught kan het peil uitzakken onder de in dit peilbesluit gestelde waterpeilen.

Om het gebied optimaal te kunnen inzetten en te kunnen inspelen op (weers)omstandigheden, is flexibel peilbeheer nodig. De bergingsgebieden hebben een minimaal peil voor toegankelijkheid van het gebied (bijvoorbeeld een maaiboot) en waterkwaliteit en een maximaal peil om wateroverlast in de omgeving te voorkomen. Afspraken over bediening van het systeem worden nader uitgewerkt.

Werkdonken

Peilgebied GPG00129 omvat woon-werkkavels ten westen van waterakkers. Het waterpeil in dit gebied is niet gewijzigd. De peilgebiedsbegrenzing omvatte eerder ook een deel van de bestaande bebouwing, dat vrij afwatert, en is nu beperkt tot alleen de nieuwe ontwikkeling.

Maatregelen

De wijzigingen van de peilgebiedsbegrenzings en instellen van de peilen zijn al uitgevoerd. Er hoeven dus geen maatregelen te worden getroffen. Het oppervlaktewater in Waterdonken en de bijbehorende kunstwerken zijn nog niet in de Leggers opgenomen. Ook is voor een aantal onderdelen van het plan nog niet de volledige vergunning geregeld.

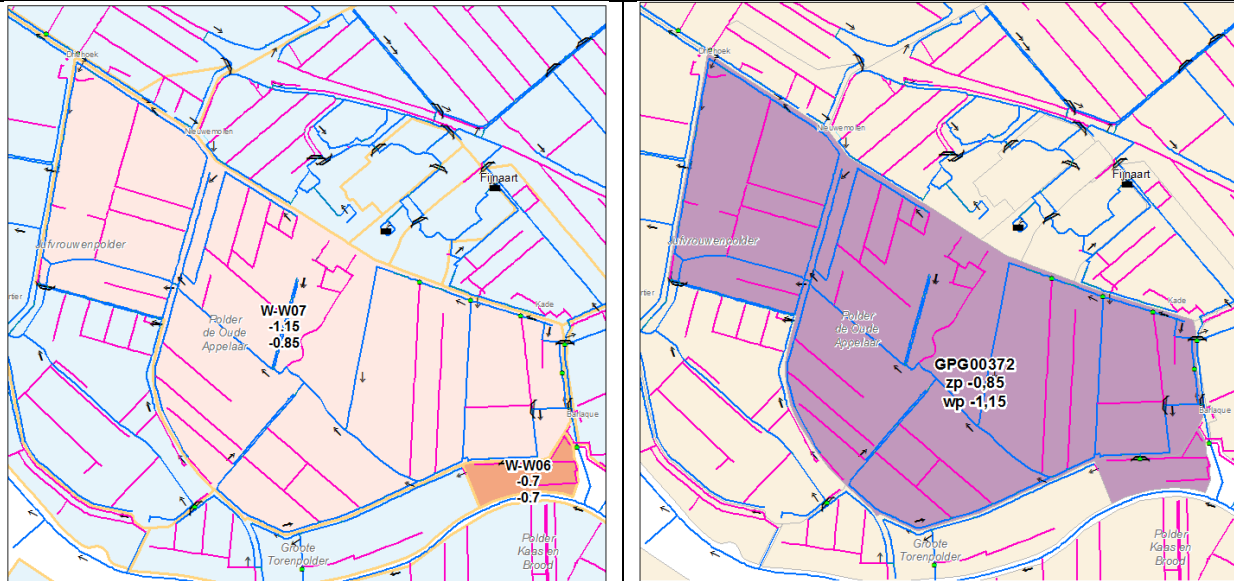
Communicatie

Het voorstel is tot stand gekomen in overleg met de gemeente Breda.

Besluit

Het peilbesluit partieel herzien en voor voorberging MV2c (GPG00131), naberging MV2a (GPG00132), Waterdonken MV2 (GPG00135 en GPG00463), Hoge Vught MV10 (GPG00408) en Werkdonken MV2d (GPG00129) de nieuwe situatie vast te stellen, waarbij de volgende onderdelen wijzigen:

- begrenzing tussen peilgebieden GPG00135 en GPG00408 wijzigen,
- begrenzing peilgebied GPG00129 wijzigen,
- opdeling MV2 in twee delen, GPG00135 en GPG00463,
- peilwijziging in GPG00131 van vast peil op NAP +0,00 m naar flexibel peil tussen NAP +0,30 m en NAP +1,40 m.
- peilwijziging in GPG00132 van vast peil op NAP +0,00 m naar flexibel peil tussen NAP +0,50 m en NAP +1,00 m.
- peilwijziging in GPG00135 van vast peil op NAP +0,00 m naar flexibel peil tussen +0,30 op NAP +0,45 m.
- peilwijziging in GPG00463 van vast peil op NAP +0,00 m naar flexibel peil tussen NAP -0,30 m en NAP +0,40 m.

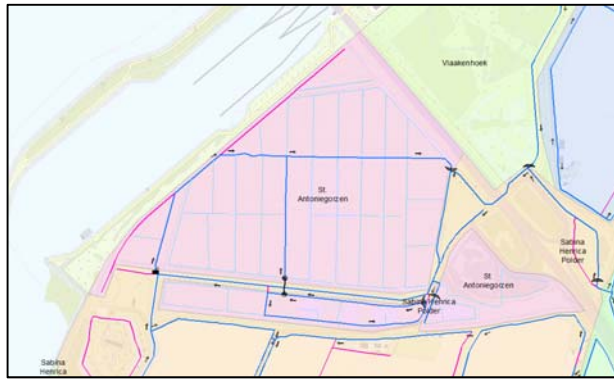
Partiele Herziening Kleine Torenpolder																					
Peilbesluit	Moerdijk																				
Peilenplan	Tonnekreek-Keenehaven																				
Peilgebieden	GPG00367/W-W06 Kleine Torenpolder GPG00372/W-W07 Oude Appelaar																				
Aanleiding Met het vigerende peilbesluit is voor de Kleine Torenpolder een jaarrond vast peil van NAP -0,70m vastgesteld. De duiker met schuif om dit peil te kunnen handhaven functioneerde niet. Om te kunnen handhaven was het nodig een stuw te plaatsen. Dit leidde echter tot bezwaren bij één van de drie perceeleigenaren (dhr. Van Dorp) met de laagste gronden in het gebied, omdat het handhaven van het peil op zijn percelen leidt tot een ongewenst hoge grondwaterstand. Deze wordt mogelijk mede veroorzaakt door kwel vanuit de Dintel. Aangezien de schuif mede diende als onderdeel van de regionale kering, is deze vervangen door een stuwput. De schuif in deze put kan bij hoog water gesloten worden maar staat onder normale omstandigheden permanent open. Hierdoor is het waterpeil gelijk aan het aangrenzende peilgebied Oude Appelaar (GPG00372) en kunnen deze twee peilgebieden worden samengevoegd. Dit peilgebied heeft een zomerpeil op NAP -0,85 m en winterpeil op NAP -1,15 m.																					
<table><tr><th colspan="2">Vigerende situatie</th><th colspan="2">Nieuwe situatie</th></tr><tr><td>Zomerpeil:</td><td>NAP -0,70 m</td><td>Zomerpeil:</td><td>NAP -0,85 m</td></tr><tr><td>Winterpeil:</td><td>NAP -0,70 m</td><td>Winterpeil:</td><td>NAP -1,15 m</td></tr><tr><td>Marge:</td><td>10 cm</td><td>Marge:</td><td>10 cm</td></tr><tr><td>Type peilbeheer:</td><td>Vast peil</td><td>Type peilbeheer:</td><td>Zomer- en winterpeil</td></tr></table>		Vigerende situatie		Nieuwe situatie		Zomerpeil:	NAP -0,70 m	Zomerpeil:	NAP -0,85 m	Winterpeil:	NAP -0,70 m	Winterpeil:	NAP -1,15 m	Marge:	10 cm	Marge:	10 cm	Type peilbeheer:	Vast peil	Type peilbeheer:	Zomer- en winterpeil
Vigerende situatie		Nieuwe situatie																			
Zomerpeil:	NAP -0,70 m	Zomerpeil:	NAP -0,85 m																		
Winterpeil:	NAP -0,70 m	Winterpeil:	NAP -1,15 m																		
Marge:	10 cm	Marge:	10 cm																		
Type peilbeheer:	Vast peil	Type peilbeheer:	Zomer- en winterpeil																		
																					
Onderbouwing Het voorstel is gebaseerd op het vastleggen van de praktijksituatie. Eerder is een analyse uitgevoerd, waarbij is de conclusie was dat het laagste deel van het perceel (1%) in principe een voldoende grote drooglegging van 83 cm heeft, maar dat verlagen van het peil geen nadelige gevolgen heeft. Opheffen van een relatief klein peilgebied draagt bij aan de robuustheid van het watersysteem. De praktijksituatie heeft tot op heden niet geleid tot klachten uit het gebied.																					
Communicatie Het nieuwe peil wordt mede op verzoek van de landeigenaar van het perceel bij de stuwput voorgesteld. Overige perceeleigenaren zijn geraadpleegd over het voorstel. Het voorstel is ook voorgelegd aan de gemeente Moerdijk.																					

Maatregelen

Er hoeven geen maatregelen uitgevoerd te worden. De duiker met schot is al vervangen voor een stuwput met afsluiter.

Besluit

Het peilbesluit partieel herzien en peilgebied GPG00367 samenvoegen met peilgebied GPG00372, waarbij deze het peil van GPG00372 krijgen, zomerpeil op NAP -0,85 m en winterpeil op NAP -1,15 m en een beheersmarge van 10 cm.

Partiële herziening St. Antoniegorzen			
Peilbesluit		Moerdijk	
Peilenplan		Tonnekreek - Keenehaven	
Peilgebieden)		GPG00333 W-W03: St. Antoniegorzen oost GPG00334 en GPG00335 W-W02: St. Antoniegorzen west GPG00373 W-W05: Sabina Henrica Polder	
Aanleiding			
Op 8 december 2010 is het peilbesluit Moerdijk vastgesteld. Onderdeel hiervan is peilgebied St. Antoniegorzen oost, waarvoor in het besluit de begrenzing zou worden aangepast. Om deze aanpassing te realiseren is een stuw verplaatst. De gewijzigde peilgebiedsbegrenzing bleek echter niet op de kaart bij het besluit te zijn verwerkt, zodat de peilgebiedsbegrenzing bij het oude is gebleven. In het vigerende besluit is wel het voorgestelde peil vastgesteld. Tevens bleek bij de voorbereiding van de partiële herziening dat de verschillende delen van het gebied anders met elkaar verbonden zijn dan gedacht. Tenslotte bleek ook een ander peilbeheer nodig om de gewenste natuurdoelen te behalen.			
Vigerende situatie		Nieuwe situatie	
GPG00333	St. Antoniegorzen oost	GPG00334 maximum: minimum: Marge: Type peilbeheer: Grenswijziging?:	St. Antoniegorzen NAP +0.40 m NAP -0.10 m n.v.t. / 0 cm natuurlijk ja
Zomerpeil: Winterpeil: Marge: Type peilbeheer:	NAP +0.20 m NAP +0.20 m 10 cm zomer/winterpeil		
GPG00334	St. Antoniegorzen west		
maximum: streefpeil: minimum: Marge: Type peilbeheer:	NAP +0.40 m NAP +0.30m NAP +0.00 m n.v.t. / 0 cm natuurlijk		
			
Onderbouwing		Zie toelichting St. Antoniegorzen	
Communicatie			
Het voorstel voor nieuwe begrenzing is tot stand gekomen in samenwerking met Staatsbosbeheer en voorgelegd aan de gemeente Moerdijk. Het voorstel voor het te voeren peilbeheer is opgesteld in overleg met Staatsbosbeheer.			
Maatregelen			
Verplaatsen van de stuw is eind 2015 uitgevoerd (in het kader van project Maatregelen Peilbesluiten 15.ZK04155)			
Besluit			
Het peilbesluit partieel herzien en voor GPG00333 St. Antoniegorzen oost en GPG00334 en GPG00335 St. Antoniegorzen west de naamgeving, begrenzing, type peilbeheer en peilen te wijzigen in GPG00333 St. Antoniegorzen met het type peilbeheer Natuurlijk met een maximum peil van NAP+0.40m en een minimum peil van NAP-0.10m en begrenzing conform bovenstaand voorstel.			

Toelichting St. Antoniegorzen

Op 8 december 2010 is het peilbesluit Moerdijk vastgesteld. Onderdeel hiervan is peilgebied St. Antoniegorzen oost, waarvoor in het besluit de begrenzing zou worden aangepast. Om deze aanpassing te realiseren is een stuw verplaatst. De gewijzigde peilgebiedsbegrenzing bleek echter niet op de kaart bij het besluit te zijn verwerkt, zodat de peilgebiedsbegrenzing bij het oude is gebleven. In het besluit is wel het praktijkpeil vastgesteld als het nieuwe peil. De destijds met belanghebbenden gemaakte afspraken over grensaanpassing zijn onvoldoende gedocumenteerd om hierop terug te kunnen vallen, daarom wordt nu een partiele herziening voorgesteld.

Tijdens de voorbereiding van de partiele herziening bleek de wateraanvoer naar dit gebied en naar het zuidelijk deel van de St. Antoniegorzen west te wensen over te laten. Daardoor zakt het peil soms verder uit dan gewenst. Hierover is overleg gevoerd met SBB, waaruit bovendien bleek dat voor peilgebied St. Antoniegorzen west een aangepast peilbeheer nodig is. Daarom wordt voor beide peilgebieden een partiele herziening voorgesteld, die zowel betrekking op de begrenzing als op de peilen en het type peilbeheer heeft.

Voorstel

Vigerende situatie		Voorgestelde situatie	
GPG00333	St. Antoniegorzen oost		
Zomerpeil:	NAP +0.20 m		
Winterpeil:	NAP +0.20 m		
Marge:	10 cm		
Type peilbeheer:	zomer/winterpeil		
GPG00334	St. Antoniegorzen west		
maximum:	NAP +0.40 m		
streefpeil:	NAP +0.30m		
minimum:	NAP +0.00 m		
Marge:	n.v.t. / 0 cm		
Type peilbeheer:	natuurlijk		
		GPG00334	St. Antoniegorzen
		maximum:	NAP +0.40 m
		minimum:	NAP -0.10 m
		Marge:	n.v.t. / 0 cm
		Type peilbeheer:	natuurlijk
		Grenswijziging?:	ja

Huidige situatie

Topografie

De St. Antoniegorzen liggen in het uiterste noordwesten van het beheergebied van waterschap Brabantse Delta, ten zuiden van Willemstad, tegen de Volkeraksluizen aan. Het betreft een areaal van 96 ha. Langs de westgrens ligt een categorie C primaire kering en langs de zuidgrens ligt een compartimenteringskering.

Grondgebruik, Functie en Eigendom

De St. Antoniegorzen zijn aangewezen als functie Water voor het natuurnetwerk Brabant. Ze zijn vrijwel volledig in eigendom bij Staatsbosbeheer. Alleen de wegen zijn in eigendom bij de gemeente Moerdijk en de categorie A watergangen in eigendom bij het waterschap. Het gebied is in gebruik als natuurgebied, gericht op vochtig weidevogelgrasland. Dit betekent dat het gebied in de winter gedeeltelijk mag inunderen, dat andere delen van gebied geschikt moet zijn voor nesten en voor foerageren. Dit is verder onderbouwd in het 'Advies Anthoniegorzen' van het Louis Bolk instituut.

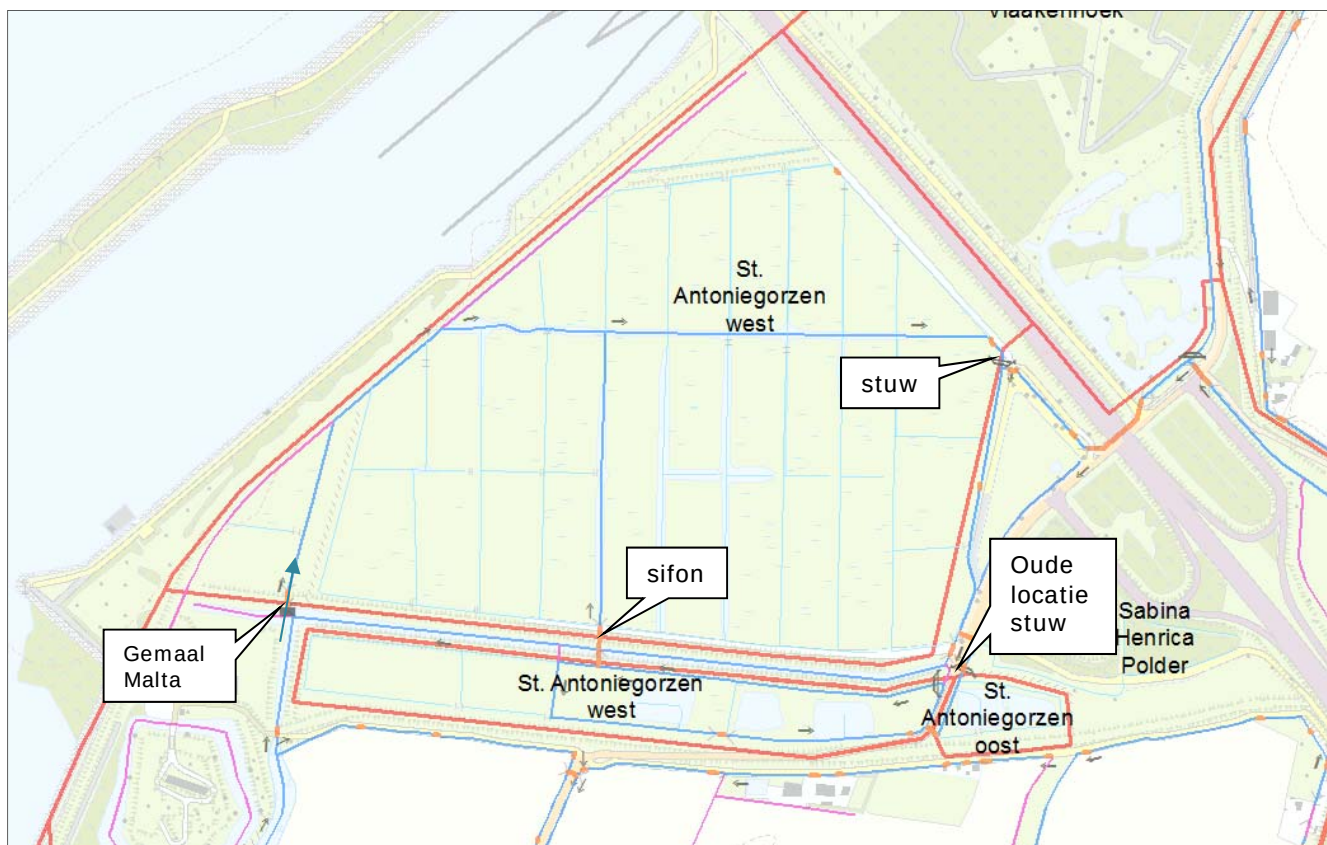
Bodem en Maaiveld

De bodem bestaat uit Nesvaaggronden en Poldervaaggronden: in beide gevallen een lichte zavel. Het maaiveld varieert in hoogte tussen NAP+0.35m en NAP+2.60m.



Figuur 13: maaiveldhoogte

Watersysteem



Figuur 14: watersysteem en huidige ligging van de peilgebieden

Het gebied is opgedeeld in 2 peilgebieden, te weten GPG00333 St. Antoniegorzen oost en GPG00344/00335 St. Antoniegorzen west.

Het gebied wordt gevoed vanuit GPG00373 Sabina Henrica Polder met gemaal Malta en watert af via 2 stuwen op GPG00373 Sabina Henrica Polder. De capaciteit van het aanvoergemaal is ruim voldoende om het gebied op peil te kunnen houden. Baggeren van de categorie A watergang waarlangs de aanvoer naar het zuidelijk deel van het peilgebied verloopt, is nodig om te voorkomen dat de sifon dichtslibt.

Vigerend besluit

In het vigerende peilbesluit is voor de St. Antoniegorzen west natuurlijk peil vastgelegd. Dit peil bestaat uit een minimum peil, een maximum peil en een streefpeil. Daarbij is een beheermarge niet van toepassing.

Voor de St. Antoniegorzen oost is ook een natuurlijk peil vastgelegd, maar dan in de vorm van een jaarrond vast peil met een beheermarge van 10 cm.

Peilgebied	Minimum peil	Maximum peil	streefpeil	Marge	Type
St. Antoniegorzen west	0.00	+0.40	+0.30	n.v.t.	natuurlijk

Peilgebied	Zomerpeil	Winterpeil	Marge	Type
St. Antoniegorzen oost	+0.20	+0.20	10	zomer/winter
Sabina Henrica Polder	-0.80	-1.10	10	zomer/winter

Drooglegging en maaiveldhoogteverdeling

Staatsbosbeheer heeft onderzoek laten verrichten door het Louis Bolk instituut naar het gewenste peilregime voor de St. Antoniegorzen (Louis Bolk Instituut, 2017). Het voorgestelde peilregime is hierop gebaseerd.

Knelpunten

De wateraanvoer naar het zuidelijk deel van St. Antoniegorzen west en naar St. Antoniegorzen oost is een knelpunt. Vanwege het dichtslibben van de sifon onder de watergang die het gebied doorsnijdt krijgen deze delen te weinig water in de zomer. Het gevolg daarvan is dat het peil hier te ver uitzakt.

Staatsbosbeheer geeft aan dat ook de aanvoer naar het noordelijk deel van de St. Antoniegorzen noord soms te wensen over laat.

Daarnaast verruigt het gebied als gevolg van in de winter langdurig hoge waterstanden. De gevoerde peilen passen weliswaar binnen het peilbesluit, maar er is onvoldoende gevarieerd met het peil voor een optimale ontwikkeling van het natuurgebied. Het blijkt dat het nodig is om afspraken te maken over welke peilfluctuaties voor natuurontwikkeling nodig zijn binnen de grenzen van het peilbesluit.

Optimalisatie peilbeheer

Het Louis Bolk instituut heeft in opdracht van Staatsbosbeheer onderzoek gedaan naar de aanpak van de verruiging van het gebied. Daaruit is een optimalisatie van het peilbeheer naar voren gekomen die binnen het vigerende peilbesluit past. Wel is in overleg met Staatsbosbeheer besloten om de 2 peilgebieden samen te voegen tot één geheel. Dit is in de praktijk ook het geval, de drie delen zijn met sifon of duiker onderling verbonden.

Het noordelijk deel van de St. Antoniegorzen is het kerngebied van het weidevogelgebied en in het zuidelijk deel zijn vooral de vochtige hooilanden en het open water relevant. Voor het goed functioneren van het natuurgebied als geheel zijn alle delen even relevant. Daarom is het goed functioneren van de sifon noodzakelijk.

Om op het juiste moment de juiste peilen te voeren is afgesproken dat de beheerder vanuit Staatsbosbeheer hierover contact met de peilbeheerder van het waterschap onderhoudt. Dit vanwege variatie in de seizoenen waardoor variatie in de ingangsdata van de streefpeilen gewenst is.

Monitoring

In het gebied worden geen metingen van de waterstand opgeslagen. Daarom is er geen beeld van de gerealiseerde waterstanden. Om dit beeld toch te krijgen wordt geadviseerd minimaal een meetpunt bij stuw Antoniegorzen (bovenstrooms) en een meetpunt bij aanvoergemaal Malta (uitstroom) te plaatsen en de metingen vast te leggen. Eventueel ook een meetpunt bij stuw Gorzen 2, om de waterstand in het zuidelijke deel, waar de wateraanvoer een knelpunt is, te monitoren.

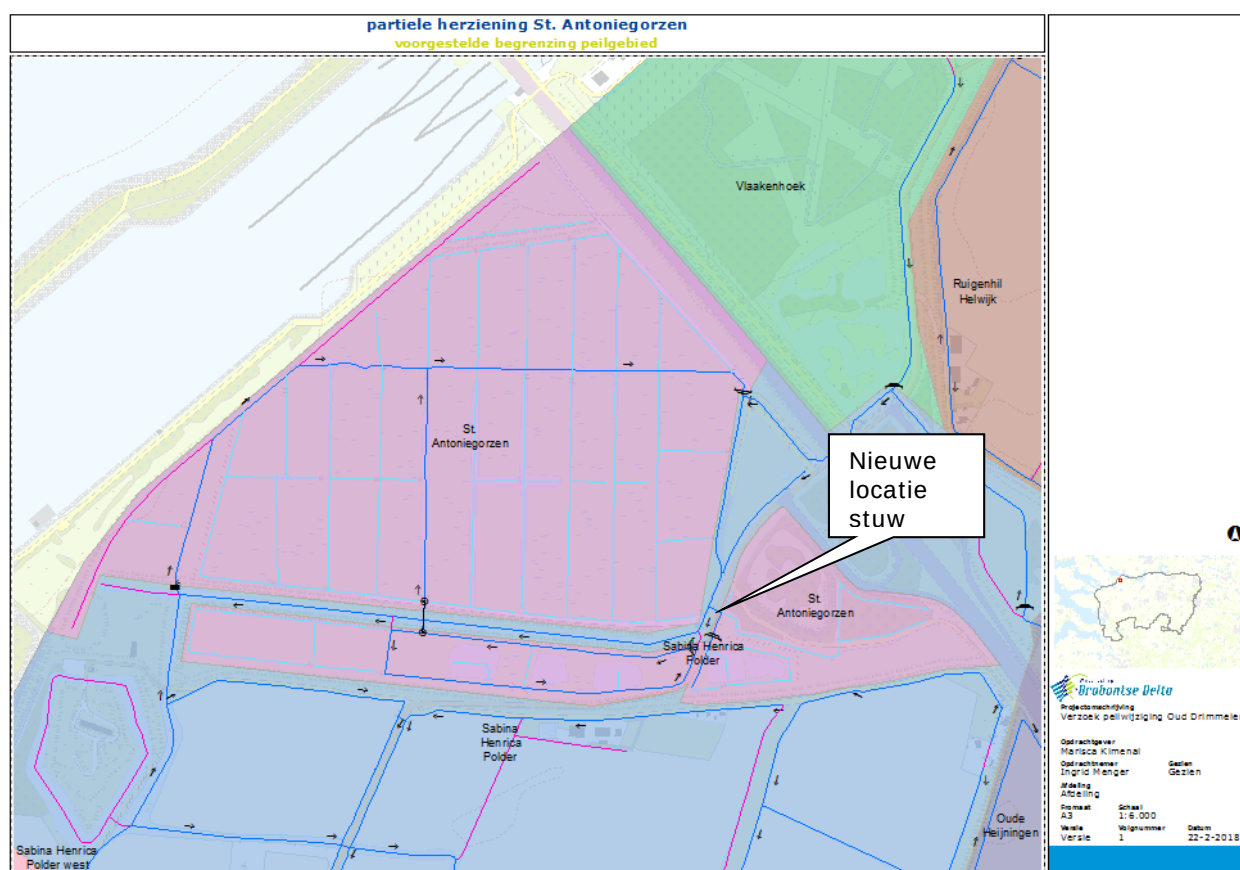
Toekomstige situatie

Aanpassen begrenzing

Het aanpassen van de begrenzing van de peilgebieden betekent dat de begrenzing van het oostelijk gedeelte wordt ook uitgebreid tot aan de snelweg om aan de eerdere afspraken over de begrenzing te voldoen. De stuw die hiervoor verplaatst dient te worden, is al verplaatst. Verder worden de St. Antoniegorzen west en St. Antoniegorzen oost samengevoegd tot één peilgebied.

Het nieuwe peilgebied wordt GPG00334: St. Antoniegorzen.

De peilgebieden GPG0033: St. Antoniegorzen oost en GPG00335: St. Antoniegorzen west komen hiermee te vervallen als afzonderlijke peilgebieden.



Figuur 15: Voorgestelde begrenzing van de peilgebieden

Voorgestelde peilen

GPG00334: St. Antoniegorzen

Voor de St. Antoniegorzen noord wordt een natuurlijk peilbeheer voorgesteld, waarbinnen de door het Louis Bolk instituut voorgestelde peilvariatie wordt gevoerd. Om dit goed af te stemmen op de variatie in de seizoenen heeft de beheerder van Staatsbosbeheer contact met de peilbeheerder van het waterschap.

Peilgebied	Minimum peil	Maximum peil	Marge	Type
St. Antoniegorzen	-0.10	+0.40	n.v.t.	natuurlijk

Uitgangspunt voor het streefpeil met bijbehorende perioden is:

ingangsdatum	Streefpeil [m NAP]
1 mei	+0.15
1 juni	+0.10
15 juni	+0.05
1 november	+0.10
15 januari	+0.35

Hierbij wordt opgemerkt dat de overgang van het peil dat vanaf januari geldt naar het peil vanaf dat vanaf mei wordt ingesteld getrapt plaatsvindt. Het doel daarvan is om in het voorjaar slikranden langs de watergangen te creëren waar de vogels kunnen foerageren.

Effect aanpassing begrenzing en peilen

In theorie, of juridisch gezien, betekent de aanpassing van de peilgebiedsgrens van St. Antoniegorzen oost voor het deel van de Sabina Henrica Polder dat toegevoegd wordt aan de St. Antoniegorzen een peilverhoging van 1 meter in de zomer en 1,30 meter in de winter. In de praktijk is de maximale peilstijging 0,95 meter, vanwege een hoog liggende duiker onder de Maltaweg.

Effect op het natuurgebied

In de St. Antoniegorzen worden voor het grootste areaal dezelfde minimale en maximale peilen voorgesteld als in het vigerende besluit. Alleen voor het deel oostelijk van de Maltaweg wordt een hoger maximumpeil en een lager minimumpeil voorgesteld dan voorheen het geval was met het jaarrond vaste peil met beheermarge van 10 cm.

Voor het gehele peilgebied gaat het type natuurlijk peilbeheer gelden, wat betekent dat het peil fluctueert binnen een maximum en een minimum peil. Hierbij geldt geen extra beheermarge. Binnen het minimale en maximale voorgestelde peil wordt het peilregime gevoerd dat volgens het onderzoek van het Louis Bolk instituut optimaal is voor het weidevogelgebied. Dit peilregime wordt niet in het besluit opgenomen, aangezien dit seizoenafhankelijk is en qua timing kan variëren. De beheerder van Staatsbosbeheer stemt het te voeren peilregime af met de peilbeheerder.

Voor de eigdommen van Staatsbosbeheer in het gedeelte St. Antoniegorzen oost betekent de peilverhoging dat het natuurgebied natter wordt. Dit is de wens van Staatsbosbeheer. Vooral voor het zuidoostelijke gedeelte, waar een Vochtig Hooiland gerealiseerd moet worden, verbetert de situatie door de peilverhoging sterk. Voor een vochtig hooiland moet de grondwaterstand tot in het maaiveld kunnen komen. Met de peilverhoging zal de drooglegging variëren tussen 10 en 60 cm, waar dit voorheen tussen 110 en 200 cm was. De geringere drooglegging is gunstig voor de natuur.

De hoog liggende delen van het toegevoegde gedeelte liggen zo hoog, dat zelfs het hogere peil de hier nauwelijks effect zal hebben. In dit gedeelte wordt Droog bos met productie nagestreefd.

Effect op de gemeentelijke wegen

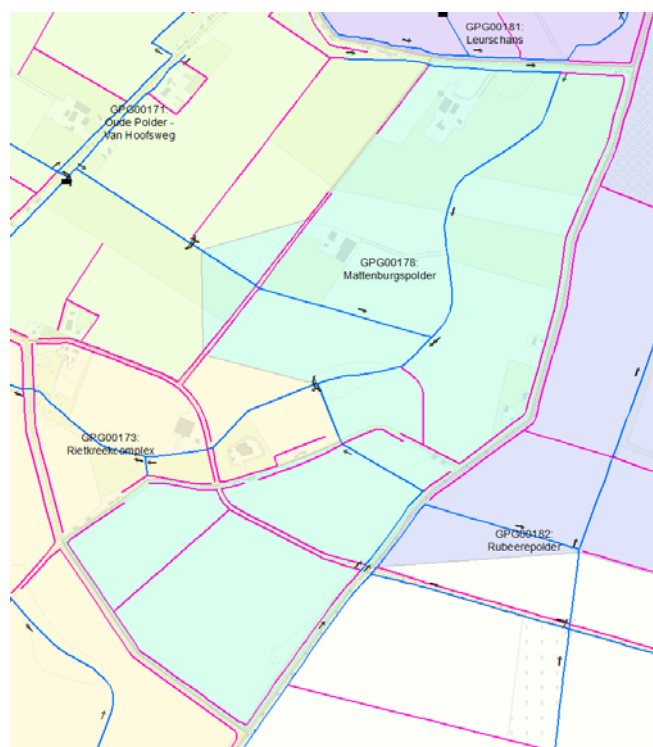
De weg in het gedeelte van de St. Antoniegorzen oost ligt op een hoogte van minimaal NAP+1.20m, dus minimaal 0.80 meter boven het voorgestelde peil. Dit voldoet aan de eisen die aan de drooglegging voor landbouwwegen worden gesteld (minimaal 80 cm boven slootpeil).

Effect op de rijksweg

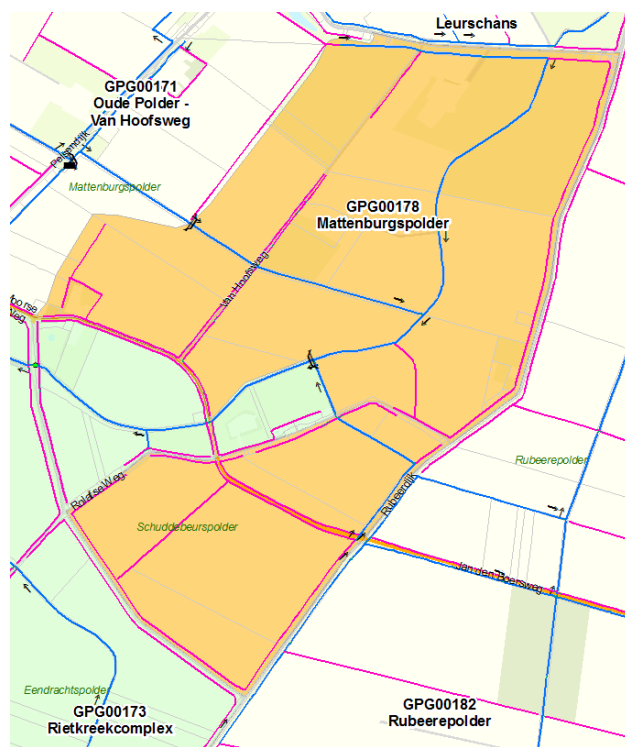
Tegen het peilgebied aan ligt de lus van de snelweg. In de praktijk wordt de kruin van Rijkswegen aangelegd op een hoogte van meer dan 1,20 meter boven het slootpeil. De eerste 35 meter van de oprit ligt niet hoog genoeg ten opzichte van dit nieuwe peil. Dit gedeelte ligt echter tegen de noordwesthoek van het peilgebied aan, waar een waterloop ligt die boven het nieuwe peil ligt. Aangezien de bodem van deze waterloop de drainagebasis voor de oprit bepaalt, verandert de drooglegging niet als gevolg van het voorgestelde peil.

Partiële herziening Mattenburgsepolder			
Peilbesluit	Steenbergen-Brabantse Wal		
Peilenplan	Rietkreek Langewater		
Peilgebieden	GPG00178 Mattenburgsepolder, GPG00171 Oude Polder – van Hoofsweg en GPG00173 Rietkreekcomplex		
Aanleiding In de praktijk blijken de grenzen van het peilgebied Mattenburgsepolder anders te lopen dan wat is vastgesteld in het peilbesluit. In het noorden van het peilgebied ligt de peilgebiedbegrenzing verder naar het westen. Er ligt op de op de overgang van de leggerwatergang naar de schouwsloot een dichte dam die als peilgebiedbegrenzing fungeert. Ook vallen een aantal schouwsloten in het midden (westen) van het peilgebied in de praktijk onder dit peilgebied, terwijl ze volgens het vigerende peilbesluit bij peilgebied GPG00178 en GPG00173 horen. Met deze partiële herziening wordt de huidige situatie vastgelegd.			
Vigerende situatie		Nieuwe situatie	
Peilgebied:	GPG00171	Peilgebied:	GPG00171
Zomerpeil:	NAP -0,65 m	Zomerpeil:	NAP -0,65 m
Winterpeil:	NAP -0,95 m	Winterpeil:	NAP -0,95 m
Marge:	10	Marge:	10
Type peilbeheer:	Zomer- en winterpeil	Type peilbeheer:	Zomer- en winterpeil
		Grenswijziging:	Ja
Peilgebied:	GPG00173	Peilgebied:	GPG00173
Zomerpeil:	NAP -1,20 m	Zomerpeil:	NAP -1,20 m
Winterpeil:	NAP -1,20 m	Winterpeil:	NAP -1,20 m
Marge:	15	Marge:	15
Type peilbeheer:	Zomer- en winterpeil	Type peilbeheer:	Zomer- en winterpeil
		Grenswijziging:	Ja
Peilgebied:	GPG00178	Peilgebied:	GPG00178
Zomerpeil:	NAP -0,90 m	Zomerpeil:	NAP -0,90 m
Winterpeil:	NAP -1,05 m	Winterpeil:	NAP -1,05 m
Marge:	10	Marge:	10
Type peilbeheer:	Zomer- en winterpeil	Type peilbeheer:	Zomer- en winterpeil
		Grenswijziging:	ja

Vigerende situatie (vervolg)



Nieuwe situatie (vervolg)



Onderbouwing

De peilgebiedegrenzing wordt gewijzigd, waardoor de praktijksituatie wordt vastgelegd. Er verandert hydrologisch gezien niets. De maaiveldhoogteverdeling van de percelen die worden toegevoegd aan de Mattenburgsepolder passen bij de maaiveldhoogteverdeling van de Mattenburgsepolder. De enige belanghebbende, eigenaar van het aan de leggerwatergang grenzende perceel in het noorden van het gebied wil graag dat de leggerwatergang op het peil van de Mattenburgsepolder blijft, zoals dat in de praktijk altijd al is geweest.

Communicatie

Het voorstel is voorgelegd aan de gemeente Steenbergen.

Maatregelen

Er hoeven geen maatregelen te worden genomen.

Besluit

Het peilbesluit partieel herzien en voor GPG00178 Mattenburgsepolder, GPG00171 Oude Polder – van Hoofsweg en GPG00173 Rietkreekcomplex de grens te wijzigen. De peilen in de peilgebieden blijven ongewijzigd.

Nota van zienswijzen

Ontwerp 'besluit partiële herziening peilbesluiten 2018 fase 1'

Datum: 26 september 2018
Kenmerk: 18IT044651

Inleiding

Het dagelijks bestuur van waterschap Brabantse Delta heeft op 29 mei 2018 het ontwerp 'besluit partiële herziening peilbesluiten 2018 fase 1' vrijgegeven voor terinzagelegging. Dit heeft van 16 juli 2018 tot 27 augustus 2018 ter inzage gelegen. Belanghebbenden hebben de gelegenheid gekregen om een zienswijze in te dienen. In totaal is er één zienswijze ontvangen.

Het dagelijks bestuur heeft op 30 oktober 2018 de ingediende zienswijze besproken. In deze nota is zowel de zienswijze als de reactie van het dagelijks bestuur daarop opgenomen.

Naar aanleiding van de ingediende zienswijze is het ontwerp 'besluit partiële herziening peilbesluiten 2018 fase 1' aangepast.

Algemeen

Belanghebbenden kunnen reageren op een ontwerpbesluit als onderdeel van de voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. Een reactie heet een zienswijze en wordt soms ook een inspraakreactie genoemd. Een bundeling van verschillende zienswijzen (inspraakreacties) is een 'nota van zienswijzen'. Zo wordt het voor de indieners en voor het waterschap duidelijk wat er leeft rondom het ontwerpbesluit en of het waterschap daarop inspeelt of in kan spelen door het ontwerpbesluit aan te passen.

Zienswijze:	1.			
van:	IVN Groene Zoom			
procedureel:	De schriftelijke zienswijze is ontvangen op 29 augustus 2018, 2 dagen ná beëindiging van de termijn van 6 weken. Gezien de datering van de brief is het aannemelijk dat deze binnen de zienswijzetermijn is bezorgd bij de posterijen en wordt dus gezien als zijnde tijdig ingediend. Punt 1 van de zienswijze is ook binnen de zienswijzetermijn telefonische ingediend. IVN Groene Zoom is belanghebbende. De zienswijze is daarom inhoudelijk behandeld.			
	Inhoudelijke punten zienswijze	Reactie waterschap	Wel/niet aanpassen besluit	Eventuele aanpassingen
1.	In het ontwerp besluit is aangegeven dat het vigerende peil van het Rietkreekcomplex (peilgebied GPG00173) in de Mattenburgsepolder NAP -1,30 m is met een beheersmarge van 10 cm. Dit is niet juist, het in 2010 vastgestelde peil is NAP -1,20 m met een beheersmarge van 15 cm.	Dit is goed opgemerkt, bij het overnemen van peilen zijn ten onrechte de peilen van een eerder peilbesluit overgenomen. De bedoeling was om het vigerende peil te handhaven en alleen de begrenzing van het peilgebied aan te passen aan de werkelijke en gewenste situatie.	Het besluit en de daarbij horende onderbouwing worden aangepast.	Het peil van NAP -1,30 m met een beheersmarge van 10 cm wordt vervangen door een peil van NAP -1,20 m met een beheersmarge van 15 cm.
2.	IVN verwijst naar de overwegingen in het peilenplan van 2010 waarin is aangegeven dat het peil van NAP -1,20 m leidt tot een doelrealisatie van 64% voor natuur en 83% voor de landbouw. IVN geeft aan dat de herziening van het peilbesluit zou moeten worden aangegrepen om te bezien of met inrichtingsmaatregelen of aanpassing van de begrenzing van het peilvak de doelrealisatie voor de aanwezige natte natuurparel verhoogd van worden. IVN verzoekt het waterschap om dergelijke mogelijkheden te onderzoeken en het vast te stellen peil meer in overeenstemming met het GGOR te brengen.	De partiële herziening is primair gericht op het aanpassen van de begrenzing tussen dit en het naastgelegen peilgebied. Bij de afweging van peilen ten behoeve van het vigerende peilbesluit zijn verschillende varianten overwogen. Het gekozen vaste peil van NAP -1,20 m betekende een verbetering van de doelrealisatie voor natuur en een kleine achteruitgang van de doelrealisatie van de landbouw. Dit peil doet het beste recht aan de combinatie van functies in het gebied. Splitsen van het peilgebied is ook overwogen maar is gezien het maaiveldverloop niet logisch. Het waterschap zit op dit moment geen aanleiding voor heroverweging van het peil. Op het moment dat in de regio een gebiedsproces wordt gestart of dat er wijzigingen van functie en/of inrichting plaatsvinden, zullen peilen en peilgrenzen opnieuw worden afgewogen.	Het besluit wordt op dit punt niet aangepast.	
gemaakte afspraken:	Niet van toepassing			
Conclusie:	Deze zienswijze is aanleiding om het 'besluit partiële herziening peilbesluiten 2018 fase 1' aan te passen.			

Zaaknr. : 18.ZK05420/18.B0247

Kenmerk : 18IT048126

Barcode : 

Aanvraag uitvoeringskrediet project EVZ's Landstad Baronie

Doel van de notitie: Besluitvorming door algemeen bestuur over het beschikbaar stellen van krediet voor het project EVZ's Landstad Baronie.

Samenvatting: 5 gemeenten vanuit het platform Landstad Baronie zijn met het waterschap een samenwerking aangegaan om totaal (afgerond) 25 km ecologische verbindingzones (EVZ's) te realiseren en om 2 km beek te herstellen. Het betreft de gemeenten Etten-Leur, Alphen-Chaam, Gilze en Rijen en Zundert en Baarle-Nassau. In juli heeft het waterschap met elke afzonderlijke gemeente een samenwerkingsovereenkomst gesloten. Het waterschap neemt daarbij een trekkende rol op zich. Om een aanvang met het project te kunnen maken, heeft het AB in de vergadering van januari 2018 voorbereidingskrediet (€ 150.000) beschikbaar gesteld. Dat krediet is/wordt ingezet voor het uitwerken van de inmiddels ondertekende samenwerkingsovereenkomsten en voor het opstellen van grondstrategieplannen. Met deze adviesnota wordt het uitvoeringskrediet aangevraagd (€ 10,2 miljoen). Hiermee wordt het mogelijk om vanaf januari 2019 in te zetten op het beschikbaar krijgen van de benodigde gronden en om -zodra er voor een EVZ een aan één sluitende grondpositie verkregen is- de planvorming, besluitvorming en realisatie in gang te zetten. De planning is om alle EVZ's in een tijdsbestek van 5 jaar te realiseren, waarbij het verkrijgen van een goede grondpositie de grootste uitdaging vormt.

Advies: Het algemeen bestuur stemt in met het beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet van € 10.200.000,- voor EVZ's Landstad Baronie.

Bespreking in:	Vergaderdatum:
☒ Directieteam	16 oktober 2018
☐ Overlegvergadering	
☒ Dagelijks Bestuur	13 november 2018
☐ Georganiseerd Overleg	
☒ Besluitvormend AB	28 november 2018
☒ Bijlage(n) bij het besluit investeringsbesluit	18IT049162
☒ Achtergronddocument(en) Kredietaanvraag januari 2018	17IT035021

Aanleiding/context

LandStad De Baronie is een streeknetwerk waarin het waterschap, diverse gemeenten en Staatsbosbeheer samen werken aan een goede verbinding tussen stad en land. Deze verbinding kan op vele manieren worden vorm gegeven zoals op het gebied van recreatie, horeca, cultuur en natuur. Voor wat betreft dat laatste wil LandStad De Baronie ook een goede verbinding maken tussen stad en land. In 2016 is een ambitiedocument opgesteld om de ecologische verbindingzones (EVZ's) daadwerkelijk te realiseren. Dit ambitiedocument heeft als basis gediend om de beoogde samenwerking verder vorm te geven.

In juni 2018 zijn tussen het waterschap en de afzonderlijke gemeenten samenwerkingsovereenkomsten (SOK's) gesloten. Het betreft de gemeenten Etten-Leur, Alphen-Chaam, Gilze en Rijen en Zundert en Baarle-Nassau. De samenwerking heeft betrekking op de grondverwerving, planvoorbereiding én op de uitvoering van in totaal afgerond 25 km EVZ's en 2 km beekherstel. In de SOK's is vastgelegd dat het waterschap de projectleiding verzorgt. Vanuit die hoedanigheid heeft het waterschap –mede namens de 5 gemeenten- een subsidieaanvraag bij het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB) ingediend. Het betreft een programma aanvraag, zodat er met subsidiemiddelen tussen de verschillende gemeenten geschoven kan worden.

Om een aanvang met het project te kunnen maken, heeft het AB in de vergadering van januari 2018 voorbereidingskrediet (€ 150.000) beschikbaar gesteld; zie achtergronddocument. Dat krediet is ingezet voor het uitwerken van de inmiddels ondertekende samenwerkingsovereenkomsten en wordt thans ingezet voor het opstellen van grondstrategieplannen en voor het uitwerken van een plan van aanpak.

Met deze adviesnota wordt het uitvoeringskrediet aangevraagd, zodat vanaf januari ingezet kan worden op het beschikbaar krijgen van de noodzakelijke gronden. Zodra er aan één sluitende grondposities verkregen zijn, kan planvorming, besluitvorming en daadwerkelijke realisatie in gang gezet worden. De planning is om alle EVZ's in een tijdsbestek van 5 jaar te realiseren.

Gelijktijdig met het uitwerken van de projectplannen, worden ook beheer- en onderhoudsplannen opgesteld. Daaruit zal blijken wat de kosten zijn voor het beheer en onderhoud. Deze kosten worden –evenals de kosten voor grondaankoop, planvorming én uitvoering- verdeeld tussen de desbetreffende gemeente en het waterschap, waarbij de gemeente 60% voor haar rekening neemt en het waterschap 40%.

Beoogd effect

Met het gevraagde krediet kan het project daadwerkelijk aanvangen.

Argumenten

- 1) De desbetreffende gemeenten hebben financiële middelen gereserveerd.
- 2) De samenwerking is vastgelegd in 5 verschillende overeenkomsten.
- 3) De subsidieaanvraag is uitgewerkt in nauwe samenwerking met de 'werkeenheid' van het GOB; de aanvraag is inmiddels ingediend.
- 4) Met het gevraagde krediet kan gestart worden met de grondverwerving; daarna volgt planuitwerking, besluitvorming en uitvoering.

Kanttekeningen en risico's

- Er moeten nog veel gronden worden verworven. Indien de gronden niet of slechts gedeeltelijk beschikbaar komen kan hier geen uitvoering plaatsvinden. Dit heeft consequenties voor het functioneren van de EVZ en kan ook leiden tot een geringere subsidieverstreking voor de gemeenten.
- Op dit moment is er nog geen beeld van de risico's die samenhangen met niet gesprongen explosieven, het aantreffen van archeologische waarden, flora en fauna, kabels en leidingen etc. Dat wordt parallel aan het grondverwervingstraject in beeld gebracht; passende beheersmaatregelen zullen uitgewerkt worden.

Financiële dekking

In de begroting 2018 is geen rekening gehouden met deze investering. De uitvoering van deze investering is niet gemandateerd aan het dagelijks bestuur. In het IP 2019-2028 is voor het project een raming van € 7,3 miljoen opgenomen onder nummer 800565 met een bijdrage van derden van € 3,65 miljoen. De oorspronkelijke raming van € 7,3 is naar boven toe bijgesteld, omdat a) het beekherstel (2 km) niet meegenomen was én omdat de interne apparaatskosten hoger ingeschat worden. Met name de grondverwerving vraagt om substantiële inzet.

Voor het effect op de belastingtarieven is in de Kadernota 2019 – 2028 eveneens rekening gehouden met een netto investering van € 3,65 miljoen.

Oplevering	Verwachting bij kredietaanvraag	Verwachting bij Begroting 2018
Verwacht tijdstip oplevering	01-05-2023	n.v.t.

Investering	Raming bij kredietaanvraag		Raming bij begroting 2018		
	Investering	Waarvan bijdrage derden	Investering	Waarvan bijdrage derden	Onzekerheids-marge
Totaal benodigd krediet ontwikkelingsinvestering	€ 10,2	€ 6,2	n.v.t.		

Kapitaallast	Raming bij kredietaanvraag
Watersysteembeheer 1 ^e volledige jaar	€ 227.700,-

Reguliere exploitatie	Actuele raming	Raming begroting 2018
Effect op de exploitatiekosten en/of effect op de exploitatieopbrengsten	n.v.t.	n.v.t.

./ Voorgesteld wordt een uitvoeringskrediet van € 10,2 miljoen beschikbaar te stellen volgens bijgaand investeringsbesluit (18IT049162).

Uitvoering

Nadat het krediet beschikbaar is gesteld, wordt de grondverwerving opgepakt. Voor de grondverwerving wordt 2 á 3 jaar uitgetrokken. Zodra er voor een EVZ een aanéén sluitende grondpositie beschikbaar gekomen is, kan planvorming, besluitvorming en daadwerkelijke realisatie in gang gezet worden. De huidige planning voorziet in realisatie van de EVZ's in 2023.

Communicatie

de projectpartners worden geïnformeerd over de besluitvorming. Per gemeente wordt een samenwerkingsorganisatie in het leven geroepen, die onder leiding van het waterschap, verantwoordelijk wordt voor de EVZ-opgave. De streek (grondeigenaren, belanghebbenden) wordt geïnformeerd en betrokken.

Relatie met beleidsvelden

- Winnend Samenwerken in Brabant

Niet van toepassing

- Bijdrage aan doelen voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

De insteek is om te komen tot een robuuste inrichting van het watersysteem. Ook wordt de mogelijkheid geboden aan de projectpartners en derden (participatie) om de beschikbare gronden in te zetten voor andere doeleinden, zolang dat niet conflicteert met de EVZ-doelstellingen.

Zaaknr. : 18.ZK05420

Kenmerk : 18IT049162

Barcode : 

Activiteitsnr.: 800565 **Naam activiteit:** EVZ Landstad de Baronie

Beheerproduct: 3210 Aanleg en verwerving waterlopen

BESLUITNUMMER: 2018-35

Het algemeen bestuur van het waterschap Brabantse Delta;

gezien het voorstel van het dagelijks bestuur van 13 november 2018 (18IT048126);

gelet op de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Waterschap Brabantse Delta (17IT017068);

B E S L U I T :

Te voteren een uitvoeringskrediet van € 10.200.000,- voor de realisatie van 25 km ecologische verbindingzones en 2 km beekherstel in de Baronie. Aan bijdragen van derden wordt een bedrag van € 6.200.000,- verwacht.

Aldus vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van 28 november 2018,

De dijkgraaf

De wnd. secretaris-directeur

drs. C.J.G.M. de Vet

dr. A.F.M. Meuleman

Zaaknr. : 17.ZK07291/17.B0287

Kenmerk : 17IT035021

Barcode : 

Aanvraag voorbereidingskrediet EVZ's LandStad De Baronie

Doel van de notitie: Besluitvorming door algemeen bestuur over een voorbereidingskrediet om ruim 24 km EVZ en 2 km beek- en kreekherstel voor te bereiden in de deelnemende gemeenten van Streeknetwerk LandStad De Baronie.

Samenvatting: Het waterschap is aangesloten bij het streeknetwerk LandStad de Baronie. Eén van de speerpunten van het streeknetwerk is het realiseren van de natte EVZ's in het gebied. Er ligt nog een gezamenlijke opgave van gemeenten en waterschap van ongeveer 34 km. Samen met de werkeenheden van het Groenontwikkelfonds Brabant (GOB) en het waterschap hebben de gemeenten een voorstel ontwikkeld om de komende 5 jaar van de opgave van 34 km ruim 24 km EVZ te realiseren. Voor het waterschap betekent dit een mooie stap in het realiseren van de KRW-opgaven. Voor het project kan een subsidie worden aangevraagd bij het GOB. Aangezien het waterschap bij alle gemeenten betrokken is, is de verwachting dat het waterschap de projectleiding zal verzorgen. Hiervoor moeten nog afspraken gemaakt worden met de betreffende gemeenten in een samenwerkingsovereenkomst (SOK). De projectleiding houdt in dat het waterschap een trekkende rol heeft in het kader van het beschikbaar krijgen van de noodzakelijke gronden, de (plan)voorbereiding en de uitvoering. Binnen de EVZ trajecten ligt voor 2 km ook de opgave beek- en kreekherstel (dubbelfunctie). Deze opgave wordt direct meegenomen in het project. Om de scope aan te scherpen is een voorbereidingskrediet nodig. De reden dat dit voorbereidingskrediet aan het AB wordt voorgelegd is dat het project niet was opgenomen in het investeringsplan 2018. Op dat moment was er onvoldoende duidelijkheid over het draagvlak bij gemeenten om deel te nemen aan dit project. Mede door de faciliterende rol van de werkeenheden van het GOB en de interne versnellingsaanpak van het waterschap is dit project in een stroomversnelling geraakt waardoor er nu wel de duidelijkheid is.

Advies: Het algemeen bestuur stemt in met het beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet van € 150.000,-. Dit geld zal gebruikt worden om een grondaankoopstrategie op te stellen, het maken van een plan van aanpak en het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst (SOK) om 24 km EVZ en 2 km beek- en kreekherstel te realiseren op het grondgebied van de gemeenten Etten-Leur, Alphen-Chaam, Gilze en Rijen en Zundert.

Bespreking in:	Vergaderdatum:
☒ Directieteam	19 december 2017
☐ Overlegvergadering	
☒ Dagelijks Bestuur	09 januari 2018
☐ Georganiseerd Overleg	
☒ Besluitvormend AB	31 januari 2018
☒ Bijlage(n) bij het besluit Investeringsbesluit 2018-05	17IT035332
-- Achtergronddocument(en)	

Aanleiding/context

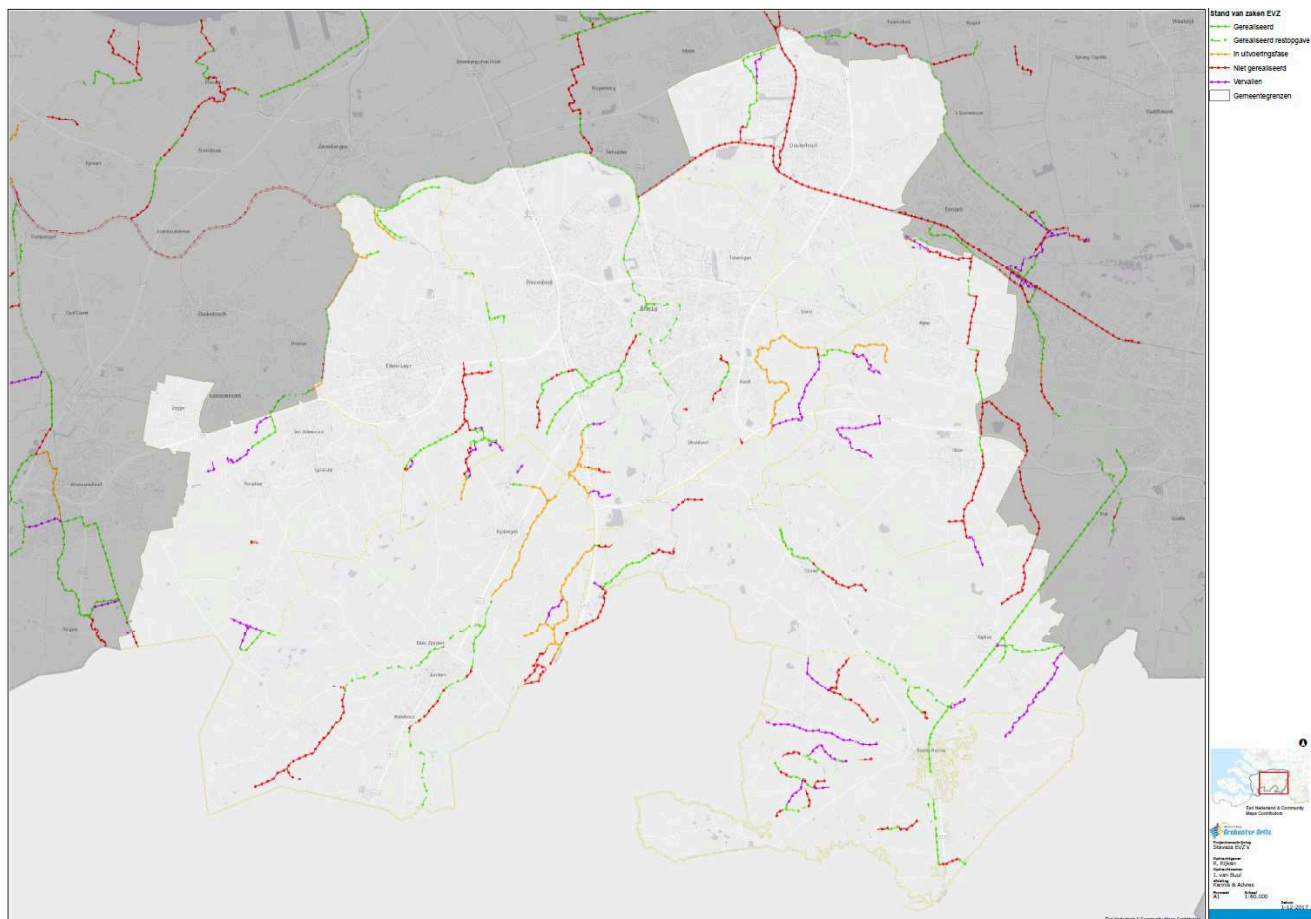
LandStad De Baronie is een streeknetwerk waarin de gemeenten Breda, Etten-Leur, Oosterhout, Rucphen, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau en Zundert samen met waterschap Brabantse Delta en Staatsbosbeheer werken aan een goede verbinding tussen stad en land. Deze verbinding kan op vele manieren worden vorm gegeven zoals via recreatie (fiets- en wandelpaden mogelijk maken) horeca (netwerk van baroniepoorten) en cultuur (netwerk van streekmusea). Ook op gebied van natuur wil LandStad De Baronie een goede verbinding maken tussen stad en land.

In 2016 is er een ambitiedocument opgesteld tussen de 7 deelnemende gemeenten en het waterschap om te komen tot daadwerkelijke realisatie van de nog aan te leggen natte EVZ's binnen de gemeenten. Dit ambitiedocument vormt de basis voor het proces wat het afgelopen jaar heeft gespeeld om te komen tot dit projectvoorstel. Een groot voordeel van één gezamenlijk plan met meerdere gemeenten, is dat de subsidie van het GOB in de vorm van een programma-aanvraag kan worden ingediend (in plaats van een projectaanvraag). Deze mogelijkheid bestaat alleen voor projecten waarin meer dan 25 ha EVZ wordt gerealiseerd. Het voordeel van een programma-aanvraag is flexibiliteit in budget (duurdere trajecten mogen worden gecompenseerd met goedkopere trajecten), flexibiliteit in de uitwerking (er wordt niet vooraf exact vastgelegd welke trajecten gerealiseerd moeten worden) en efficiency-voordelen.

Na het maken van het ambitiedocument zijn de partijen met elkaar aan de slag gegaan om de opgave scherp in beeld krijgen. Samen met de werkeenheden van het GOB is kritisch gekeken welke natuurgebieden met elkaar verbonden moeten worden. Met name in de gemeente Baarle-Nassau heeft dit er toe geleid dat de opgave is verminderd. Er zijn betere routes gevonden om gebieden met elkaar te verbinden, waarbij gebruik wordt gemaakt van meer "natuurlijke verbindingen" die beter zijn voor de betreffende doelsoorten. Door deze sessies, welke ook met de ecologen van het waterschap zijn besproken, is er beter inzicht gekomen in de nog resterende EVZ opgaven van de verschillende gemeenten.

De gemeenten Breda, Rucphen en Oosterhout zijn geen partner in dit project. De gemeente Breda heeft samen met de B5 (Tilburg, Eindhoven, Den Bosch en Helmond) een voorstel uitgewerkt voor de aanleg van minimaal 500 hectare aan natuur en 40 kilometer aan ecologische verbindingzones. Dit traject loopt buiten dit project en waar het waterschap betrokken is worden aparte afspraken gemaakt met de gemeente Breda en Tilburg. In de gemeente Rucphen is de opgave voor natte EVZ's al volledig gerealiseerd. Voor de gemeente Oosterhout staat nog wel een opgave op de kaart maar dat betreft het Wilhelminakanaal waar Rijkswaterstaat aan de lat staat voor de realisatie van de EVZ. De gemeente Baarle-Nassau heeft op dit moment geen ambitie om EVZ's aan te leggen.

De gemeente Gilze en Rijen maakt geen deel uit van LandStad De Baronie, maar heeft te kennen gegeven mee te willen doen met dit project en de subsidieaanvraag richting het GOB. Aangezien Alphen-Chaam, Baarle-Nassau en Gilze en Rijen op ambtelijk niveau samenwerken is dit een logische stap.



Figuur 1 stand van zaken van de EVZ's in de deelnemende gemeenten.

Toelichting bij figuur 1.

De groene trajecten zijn inmiddels uitgevoerd, de rode trajecten moeten nog worden uitgevoerd. De oranje trajecten zijn de trajecten in de uitvoeringsfase. De paarse trajecten zijn komen te vervallen en vormen dus geen opgave meer. De opgave zit voor het grootste deel in de rode trajecten. Met name in de gemeente Etten-Leur zijn een enkele trajecten in oranje weergegeven die ook in de huidige opgave zijn opgenomen. Het betreft de trajecten waar al wel gronden zijn aangekocht maar nog niet zijn ingericht. EVZ boomkikker op grondgebied van de gemeenten Gilze en Rijen én Alphen-Chaam valt buiten de opgaaf. Voor deze EVZ zijn tussen het waterschap en de beide gemeenten (en andere partijen) separate afspraken gemaakt; deze EVZ is al in voorbereiding en het deel op grondgebied van gemeente Gilze en Rijen wordt naar verwachting in 2018 gerealiseerd.

Gemeente	Opgave aankoop in km	Opgave inrichting in km	Ambitie aankoop in km	Ambitie inrichting in km
Zundert	2,6	4,25	0,3	1,85
Alphen-Chaam	3,72	3,72	2,4	2,4
Gilze en Rijen	8,05	8,05	8,05	8,05
Etten-Leur	7,15	11,95	7,15	11,95
Baarle-Nassau	6,14	6,14	-	-
Oosterhout	0 (opgave RWS)	0 (opgave RWS)	-	-
Rucphen	0	0	-	-
Breda	N.v.t.	N.v.t.	B5 bod	B5 bod
Totaal	27,66	34,11	17,9	24,25

Tabel 1 opgave en ambitie per gemeente

In tabel 1 is per gemeente aangegeven wat de resterende opgave is in zowel aankoop als inrichting. Daarnaast is ook per gemeente weergegeven welke ambitie de gemeente de komende jaren heeft voor de realisatie van EVZ's. De huidige 24,25 km is gebaseerd op de ambitie vanuit de gemeenten.

De gemeente Gilze en Rijen en Etten-Leur willen de komende jaren de complete opgave die er in de betreffende gemeenten liggen realiseren. De gemeente Alphen-Chaam en Zundert gaan een deel van de opgave realiseren. Hier zal dus nog een restopgave overblijven. Binnen het project wordt actief gekeken naar de bereidheid van grondeigenaren om zelf te realiseren waardoor er geen gronden aangekocht hoeven worden.

Beoogd effect

Het gevraagde voorbereidingskrediet wordt gebruikt om een plan van aanpak te maken voor de daadwerkelijke aankoop en inrichting van de verwachte 24 km. Tevens zal er een grondverwerving strategie opgesteld worden om in te kunnen schatten of de plannen reëel zijn. Het uiteindelijke benodigde krediet zal worden opgenomen in de Kadernota 2019-2028.

Argumenten

- De actieve houding van de partijen binnen het streeknetwerk LandStad De Baronie biedt een uitgelezen kans om doelen te realiseren op het gebied van de EVZ's en beekherstel op dergelijke schaal. Naast de genoemde doelen zal ook bij de nadere uitwerking van de plannen bekeken worden of er nog andere doelen van het waterschap (bv oplossen knelpunten wateroverlast en zoetwatervoorziening) meegenomen kunnen worden.
- Samen tot doelrealisatie komen sluit aan bij het bestuursakkoord Waterschap Brabantse Delta 2015-2019 'Onze Koers'. Hierin wordt meer samenwerken met diverse gebiedspartners benadrukt. Zoeken naar mogelijkheden om de uitvoering van de waterschapstaken te combineren met taken en wensen van anderen kan leiden tot het slim combineren van functies.
- Door de omvang van het project hebben de partijen de mogelijkheid om een programma-aanvraag in te dienen bij het GOB. Dit biedt voordelen ten opzichte van een projectaanvraag (zie aanleiding/context).
- Het GOB heeft het subsidiepercentage voor het realiseren van het gemeentelijk deel van EVZ's tijdelijk opgehoogd van 50% naar 75%. Hierdoor is er nu grotere bereidheid bij gemeenten om deel te nemen aan dit project. In de toekomst zal het subsidiepercentage wellicht weer terugvallen naar 50%. Het percentage voor het waterschap is niet verhoogd (50%).

Kanttekeningen en risico's

- Het project is niet opgenomen in de projectenlijst die bij de begroting 2018 aan het AB is voorgelegd ter mandatering aan het DB. De reden is dat het overleg met gemeenten (en het verkrijgen van commitment bij gemeenten voor de opgaven) op dat moment nog niet was afgerond. Hierdoor was het niet mogelijk om een goede raming te maken van het benodigde uitvoeringskrediet. Het project wordt nu separaat aan het AB voorgelegd, zodat de subsidieaanvraag in het eerste kwartaal van 2018 bij het GOB kan worden ingediend.
- De subsidieaanvraag moet nog worden ingediend. De verwachting is dat deze wordt verleend omdat er al in een vroeg stadium gesprekken zijn opgestart met de werkeenheden van het GOB.
- Er moeten nog veel gronden worden verworven. Indien de gronden niet beschikbaar komen kan hier geen uitvoering plaatsvinden, waardoor de omvang van het project mogelijk afneemt. De programmabeschikking biedt overigens de mogelijkheid om te ruilen met andere EVZ-trajecten die wel kansrijk zijn. Door het opstellen van een grondverwerving strategie moet in beeld worden gebracht hoe kansrijk de totale grondaankoop is.
- De samenwerking met de gemeenten moet nog vastgelegd worden in een samenwerkingsovereenkomst. De rol- en taakverdeling tussen beide partijen ligt dus nog niet formeel vast. Hier is de afdeling Juridische zaken van het waterschap mee bezig. De samenwerkingsovereenkomst zal voorafgaand aan de subsidieaanvraag zijn getekend.
- Het hoge subsidiepercentage voor gemeenten (75%) geldt alleen als er "*een al dan niet potentieel aaneengesloten ecologisch functionerende EVZ*" wordt gerealiseerd. Met andere woorden: er zijn geen ontbrekende schakels. Tijdens de uitvoering van het project kan blijken dat het vanwege grondverwerving niet mogelijk is om een aangesloten EVZ te realiseren. In dat geval is overleg met de betreffende gemeente en het GOB nodig om tot een oplossing te komen. Het financiële risico ligt bij gemeenten, aangezien het subsidiepercentage voor het waterschap altijd maximaal 50% bedraagt. Het waterschap maakt hierover afspraken met gemeenten in de samenwerkingsovereenkomst.

Financiële dekking

Het project 800565 EVZ's Landstad De Baronie is niet opgenomen in het investeringsplan bij de begroting 2018. De aanvraag voor het voorbereidingskrediet wordt daarom ter goedkeuring aan het algemeen bestuur worden voorgelegd. Het project wordt opgenomen in de (nieuwe) Kadernota 2019-2028 en het bijbehorende investeringsplan. De aanvraag voor een uitvoeringskrediet volgt in een later stadium van het project. Momenteel worden de totale uitgaven voor het project geraamd op € 7,2 miljoen met een verwachte bijdrage van derden van € 5,3 miljoen.

- ./ Voorgesteld wordt goedkeuring te verlenen voor een voorbereidingskrediet van € 150.000,- volgens bijgaand investeringsbesluit (17IT035332).

Uitvoering

Met het beschikbaar stellen van het voorbereidingskrediet kunnen de voorbereidingen worden opgestart om een grondverwerving strategie en een plan van aanpak op te stellen om te komen tot een verdere uitwerking van de plannen. Het uitvoeringskrediet voor de daadwerkelijke uitvoering wordt aangevraagd als de scope scherp genoeg is. Het project wordt opgenomen in de Kadernota 2019-2028. Ondertussen wordt er verder gewerkt aan de samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeenten en het waterschap en wordt er subsidie aangevraagd bij het GOB. Beide staan gepland voor het eerste kwartaal 2018. In de samenwerkingsovereenkomst zal ook gekeken worden naar de mogelijkheid om de voorbereidingskosten van het waterschap (deels) door te belasten aan de betreffende gemeenten. Dit is nu niet gangbaar maar het waterschap wil voor dit omvangrijke project wel onderzoeken of er mogelijkheden zijn om deze kosten met de andere partijen te delen.

Communicatie

De communicatie is gekoppeld aan de uitvoering van de maatregelen in het gebied. Door het IPM team van het waterschap, worden nadere afspraken gemaakt over de communicatie.

Relatie met beleidsvelden

- Winnend Samenwerken in Brabant

geen

- Bijdrage aan doelen voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Met het samenwerken met partijen, het zoeken naar het slim combineren van functies, willen we zo veel mogelijk bijdragen aan het maximaliseren van het maatschappelijke rendement.

Zaaknr. : 18.ZK05893/18.B0273

Kenmerk : 18IT051853

Barcode : 

Addendum STUW

Mededeling voor het algemeen bestuur van 28 november 2018.

Portefeuillehouder:	C.J.G.M. de Vet
Beleidsveldbeheerder:	Arthur Meuleman

Aanleiding

Op 25 mei 2016 hebben de provincie Noord-Brabant en de Brabantse waterschappen de Samenwerkingsovereenkomst Tot Uitvoering Waterdoelen ondertekend, de STUW. Deze overeenkomst bevat afspraken over de realisatie en financiering van vier type maatregelen (verdrogingsbestrijding natte natuurgebieden, beek- en kreekherstel, oplossen vismigratieknelpunten en waterberging) in de periode 2016-2021.

In de Midterm Review STUW (GS-NBWB-overleg 27 juni 2018) is vastgesteld dat de STUW-prestatieafspraken niet volledig gerealiseerd worden in de periode tot en met 31 december 2021, ondanks de reeds ingezette versnellingsmaatregelen. Het gevolg is dat een deel van de gereserveerde middelen niet wordt besteed voor eind 2021. Tegelijkertijd beseffen alle partijen dat de STUW-prestaties onderdeel zijn van de gehele KRW-opgave. Een daadkrachtige, robuuste en consistente uitvoering is nodig, niet alleen om de prestaties in de resterende STUW-periode te borgen, maar ook om de prestaties in de laatste KRW-periode (2022-2027) te realiseren. Daarom is in het GS-NBWB-overleg van 27 juni 2018 besloten om het bestaande afsprakenkader STUW aan te passen met aanvullende afspraken door middel van het vaststellen en ondertekenen van het Addendum (zie bijlage 18IT051857). Het Addendum wordt ondertekend op 12 december 2018. Na ondertekening treedt het Addendum als integraal onderdeel van de huidige overeenkomst STUW in werking. De looptijd, afspraken en budgetten uit de STUW blijven onverkort van kracht.

Inhoud Addendum STUW

Het Addendum bevat aanvullende (proces)afspraken over de realisatie van de STUW en de opgaven voor de periode na 2021. De belangrijkste afspraak is dat de provincie en de waterschappen samen een concrete programmering uitwerken, die medio 2020 gereed is. Deze programmering bevat een overzicht van de te realiseren projecten, de uitvoeringsorganisatie, de planning en de prestaties die de gehele KRW-opgave tot en met 2027 dekt. Hiermee wordt voorgesteld op nieuwe samenwerkingsafspraken voor de periode 2022-2027. Op basis van de programmering die medio 2020 gereed is, maken de provincie en de waterschappen afspraken over de afronding van de STUW en invulling van het vervolg voor de periode 2022-2027.

Daarnaast bevat het Addendum afspraken over:

- het realiseren van natuurvriendelijke oevers in KRW-waterlichamen. Deze afspraken hebben geen consequenties voor waterschap Brabantse Delta, aangezien het waterschap het realiseren van natuurvriendelijke oevers niet als aparte KRW-maatregel heeft opgenomen in het Waterbeheerplan en het Stroomgebiedbeheerplan;
- garant staan van de provincie voor percelen binnen het NNB waarvoor de waterschappen geen eindbeheerder kunnen vinden. Dit verkleint het risico dat de waterschappen na afronding van een project met gronden blijven zitten waar geen eindbeheerder voor gevonden kan worden.
- Het onderzoek van de mogelijkheden van gedoogplicht en onteigening voor de realisatie van STUW-doelen (waterberging, beek- en kreekherstel, verdrogingsmaatregelen en vismigratieknelpunten). De provincie, waterschappen en de Werkenheid van het Groenontwikkelfonds Brabant (GOB) gaan onderzoeken of en in welke gebieden/projecten de inzet van dwangprocedures (gedoogplicht en onteigening) versnelling kan brengen. De uitkomst van de verkenning wordt meegenomen in de programmering die medio 2020 gereed is. Het betreft niet het onderzoeken van de inzet van dwangprocedures voor het realiseren van evz's, want dit is geen STUW-doel (hooguit in het geval van een dubbelfunctie, zoals beek- en kreekherstel in combinatie met evz).

De afspraken in het Addendum zijn conform met het AB afgesproken versnelling en sluiten naadloos aan bij de intern ingezette versnelling in de realisatie van inrichtingsmaatregelen (zie Kadernota).

Datum: 1 november 2018
Naam schrijver: Y. de Hond

ADDENDUM STUW

1. Waarom dit Addendum

Op 25 mei 2016 is de STUW (Samenwerkingsovereenkomst tot Uitvoering van Waterdoelen) getekend door Provincie en de Brabantse Waterschappen (hierna: Partijen). In de STUW hebben provincie en waterschappen prestatieafspraken vastgelegd voor de periode 2016-2021.

In de Midterm Review (MTR) STUW (GS-NBWB-overleg dd.27 juni 2018) is vastgesteld dat de STUW-prestatieafspraken niet volledig gerealiseerd worden in de periode tot en met 31 december 2021. Beek- en kreekherstel, het opheffen van vismigratieknelpunten en met name de verdrogingsbestrijding van natte natuurgebieden blijven achter. Van de 90 miljoen die voor de STUW beschikbaar is, wordt voorzien dat 54 miljoen tijdig/volgens afspraak kan worden besteed. Tevens laat de MTR zien dat de in de periode oktober 2017- juni 2018 reeds ingezette versnellingsmaatregelen wel helpen om de prestaties te realiseren, maar niet onmiddellijk tot versnelling leiden: het effect van deze maatregelen is vooral merkbaar op de middellange (2023) en lange termijn (2027).

Nu er minder prestaties worden gerealiseerd dan geraamd, wordt ook een (fors) deel van de gereserveerde STUW-middelen bij Partijen niet besteed voor eind 2021. De provinciale middelen zijn gekoppeld aan het Provinciaal Milieu- en Waterplan en tot uiterlijk december 2021 beschikbaar.

Partijen beseffen dat de STUW-prestaties onderdeel zijn van de gehele KRW-opgave. Een daadkrachtige, robuuste en consistente uitvoering is nodig, niet alleen om de prestaties in de resterende STUW-periode te borgen, maar ook om de prestaties in de laatste KRW-periode (2022-2027) te realiseren. Daarom is in het GS-NBWB-overleg van 27 juni jl. besloten om het bestaande afsprakenkader STUW aan te passen met aanvullende afspraken door middel van het vaststellen en ondertekenen van dit Addendum. Dit Addendum wordt bestuurlijk vastgesteld en ondertekend op 12 december 2018. Na ondertekening maakt het Addendum als zodanig deel uit van de STUW en vormt in juridische zin een geheel.

De juridische looptijd van STUW blijft gelijk, te weten december 2021, omdat deze gekoppeld is aan de looptijd van de waterbeheerplannen en het Provinciaal Milieu en Waterplan. Partijen besluiten medio 2020 op basis van de dan voorliggende stand van zaken van de in dit Addendum vastgelegde afspraken over de afronding van de STUW en invulling van het vervolg voor de periode 2022-2027.

2. Waar gaat dit Addendum over

In dit Addendum leggen Partijen aanvullende afspraken vast over de uitvoering van de volledige Brabantse opgave ten aanzien van verdrogingsbestrijding, beek- en kreekherstel, opheffen knelpunten vismigratie en waterberging én de versnellingsmaatregelen die nodig zijn om de uitvoering mogelijk te maken. Dit leidt uiterlijk medio 2020 tot inzicht in de voortgang van de prestaties 2016-2021, de wijze waarop de achterstand op niet-gerealiseerde STUW prestaties uit de periode 2016-2021 wordt ingelopen, inzicht in de realisatie van de resterende opgaven voor de planperiode 2022-2027 en de uitvoeringsorganisatie en sturing die daarvoor nodig is.

Deze aanvullende afspraken worden onderscheiden in 4 groepen:

- Wijze van samenwerken (3.1)
- Prestaties en budgetten (3.2)
- Programmering en sturing (3.3)
- Implementatie versnellingsmaatregelen (3.4)

3. Aanvullende afspraken op bestaande STUW

3.1 Wijze van samenwerken

Programmeertafels worden een structureel onderdeel van de samenwerking tussen provincie en waterschappen binnen STUW. Naast het periodiek doorlopen van de programmering en de voortgang in de realisatie (zowel de lopende projecten die binnen STUW vallen als de nieuwe projecten voor de periode van 2022-2027), wordt de agenda van de programmeertafels specifiek geënt op de problematiek van dat moment.

Deelnemers aan de programmeertafels zijn, afhankelijk van het thema, waterschap en provinciale collega's vanuit de discipline STUW, DHZ, N2000/PAS en klimaat robuuste watersystemen. Daar waar nodig en afhankelijk van het te behandelen thema wordt de programmeertafel aangevuld met de collega's vanuit grondverwerving, agrofood, terreinbeheerders en/of het GOB.

3.2 Prestaties en budgetten

De prestatieafspraken en de budgetten van STUW blijven gehandhaafd. De waterschappen zoeken naar mogelijkheden om voor beek en kreekherstel en opheffen knelpunten vismigratie de volledige afgesproken prestatie te halen en voor verdrogingsbestrijding de achterstand in te lopen. Door STUW in de brede context van de totale KRW-opgave te plaatsen, hebben waterschappen de mogelijkheid maatregelen uit de periode 2022-2027 naar voren te halen. Nieuwe projecten bovenop de afgesproken STUW prestaties zijn mogelijk zolang deze passen binnen de gemaakte financiële en inhoudelijke kaders. Bij de besluitvorming medio 2020 worden afspraken gemaakt over eventuele aanvullende middelen voor de planperiode 2022-2027.

Wijziging definities van prestaties

Een aantal definities zoals opgenomen in artikel 1 in STUW klopt niet meer. Oorspronkelijk waren in de STUW alleen inrichtingsmaatregelen in 'beken en krekken met een provinciale functie' opgenomen, gericht op klassiek beek- en kreekherstel. Met de openstelling van POP3 zijn inrichtingsmaatregelen echter verbreed naar alle KRW oppervlaktewaterlichamen. Deze wijziging is ambtshalve reeds doorgevoerd. Dit betekent dat de twee definities in artikel 1 van STUW moeten worden aangepast. De nieuwe definities luiden als volgt:

- *Beek en kreekherstel*
"Maatregelen gericht op het herstel van waterlopen waaraan in het Provinciaal Milieu- en Waterplan de functie waternatuur of de functie verweven is toegekend, of die zijn aangewezen als oppervlaktewaterlichaam KRW-waterlichamen (plankaart 1 'Gezondheid' van het PMWP) en die geen onderdeel zijn van het maatregelenpakket in een Natura2000 beheerplan."
- *Opheffen knelpunten vismigratie*
"Maatregelen gericht op het opheffen van barrières voor vismigratie in waterlopen met de functie waternatuur of de functie verweven, of die zijn aangewezen als oppervlaktewaterlichaam KRW-waterlichamen (plankaart 1 'Gezondheid' van het PMWP) en die geen onderdeel zijn van het maatregelenpakket in een Natura2000 beheerplan."

Met de aanpassing van deze definities worden alle inrichtingsmaatregelen die worden getroffen in waterlopen ten behoeve van het bereiken van de KRW-doelstellingen (ook natuurvriendelijke oevers)

subsidieel. Appendix 2, waarin de basiskwaliteitseisen van de doelen zijn opgenomen, hoeft niet te worden aangepast.

Aanpassing normbedragen

In de prognose van de te realiseren prestaties, zoals opgenomen in de MTR STUW, is onder de prestaties beek- en kreekherstel een groot aantal natuurvriendelijke oevers opgenomen. Omdat natuurvriendelijke oevers veelal goedkoper zijn in de uitvoering dan klassiek beek en kreekherstel, is hiervoor een lager normbedrag geschat, namelijk 45.000 euro per kilometer in plaats van 250.000 euro per kilometer. Dit bedrag is ook als uitgangspunt genomen bij de inschatting van het benodigde budget in de MTR. De komende jaren wordt gemonitord of het normbedrag voor natuurvriendelijke oevers goed is ingeschat en of dat aanpassing nodig is voor de volgende planperiode 2022-2027.

3.3 Programmering en sturing

Om zicht te hebben op daadkrachtige, robuuste en consistente realisatie van de opgaven (2016-2021, 2022-2027) is verdergaand inzicht nodig in:

- de (resterende) opgave: provincie en waterschappen weten op basis van de MTR STUW wat de verwachte realisatie is in de resterende periode STUW en vullen dit beeld aan met de te verwachten opgaven voor de periode 2022-2027 (laatste KRW uitvoeringsperiode). Provincie en waterschappen stellen gezamenlijk de totale opgave vast en spreken criteria af over de kwaliteit van prestaties, zodat deze KRW-proof zijn.
- de uitvoeringsorganisatie: realisatiekracht is gelegen in de hoeveelheid menskracht die hiervoor beschikbaar is, de kwaliteiten waarover de betrokken professionals beschikken en het instrumentarium en de middelen waarover zij beschikken. Dit totaal (de organisatie) dient zodanig adequaat te zijn, dat de opgave ook in relatie tot andere wateropgaven daadwerkelijk kan worden gerealiseerd.
- de sturing: Een efficiënte uitvoering kan alleen als de opgave op een efficiënte manier wordt aangestuurd. Sturing is nodig op onderwerpen als strategisch grondaankoopbeleid, draagvlak, en beleidsinstrumentarium. Sturing is ook nodig om de kracht van de verbinding met andere beleidsontwikkelingen te benutten, zoals de uitwerking naar klimaatbestendige en robuuste systemen, landbouwtransitie en energietransitie. Waar de STUW opgaven binnen het NNB vallen, wordt aangesloten bij de Meerjarenaanpak van de Werkenheid GOB. De Meerjarenaanpak wordt samen met de manifestpartners opgesteld. De Meerjarenaanpak beoogt de realisatie van het NNB in 2027, waarbij per gebied trekkers worden benoemd.

Bovenstaande onderwerpen worden concreet uitgewerkt in een programmering. Uiterlijk medio 2020 is deze programmering gereed met een overzicht van de te realiseren projecten, de uitvoeringsorganisatie, de planning en de prestaties die de gehele opgave van KRW-doelen tot en met 2027 dekt.

Achter ieder project hangt een factsheet met in ieder geval de volgende informatie:

1. Omschrijving van de opgave, inclusief wie de trekker is.
2. Het projectresultaat met inzicht in:
 - a. Aantal hectare hydrologisch herstel natte natuurparels,
 - b. Aantal kilometer waterlichamen met een KRW-opgave
 - c. Aantal vismigratieknelpunten die worden opgeheven
 - d. Aantal hectare waterberging.

3. Uitvoeringsorganisatie: Benodigde en beschikbare projectcapaciteit van de betrokken partijen (waterschappen, TBO's gemeenten ed). Het gaat hierbij om alle disciplines die nodig zijn om het project voor 2027 uit te voeren.
4. Een planning met onderscheid in verschillende fases (verkenning, voorbereiding, aanbesteding en uitvoering)
5. Risicomanagement paragraaf inclusief een Top 3 van risicofactoren die een fase kan belemmeren of vertragen, inclusief de te treffen beheermaatregelen

De programmering wordt vier keer per jaar gezamenlijk besproken en waar nodig bijgesteld. De bevindingen hiervan worden minstens twee keer per jaar besproken op managementniveau (regiegroep water), waarbij succesfactoren worden gedeeld en knelpunten worden opgelost. Jaarlijks worden de bestuurders geïnformeerd over de voortgang.

3.4 Implementatie versnellingsmaatregelen

In de MTR STUW zijn afspraken gemaakt over versnellingsmaatregelen. Waterschappen en provincie continueren de uitwerking van deze versnellingsmaatregelen.

Twee versnellingsmaatregelen zijn al zodanig concreet, dat provincie en waterschappen de gemaakte afspraken vastleggen in dit Addendum:

- a) Garant staan van provincie voor de percelen binnen het NNB waarvoor waterschappen geen eindbeheerder kunnen vinden.
- b) Onderzoek doen naar inzet dwangprocedures (gedoogplicht en onteigeningsinstrument).

Ad a) Garant staan provincie

De waterschappen voelen zich verantwoordelijk voor het uitvoeren van de watermaatregelen in de natte natuurplek (natte natuurplek liggen volledig in het NNB). Waterschappen zijn echter geen eindbeheerder van 'natuurplek'. Bovendien zien ze risico's in het vinden van een eindbeheerder, omdat uit de eerste verkenning van de Meerjarenaanpak NNB blijkt dat de Terreinbeherende Organisaties (TBO's) de ambities en de financiële middelen hebben voor maximaal de helft van de nog te realiseren nieuwe natuur. De provincie is bereid garant te staan voor die gronden waarvoor waterschappen na afloop van het project geen eindbeheerder kunnen vinden. Provincie blijft geen eigenaar van de gronden, maar zal deze via het GOB doorleveren aan een eindbeheerder. Omdat in elk gebied de situatie anders is, zal per gebied bekeken moeten worden over welke gronden het gaat. De volgende uitgangspunten gelden voor alle gebieden:

- Momenteel gaat de provincie uit van maximaal 500ha waarvoor ze garant staat (hier is dekking voor).
- Het geldt alleen voor natte natuurplekprojecten waarvoor duidelijke afspraken zijn gemaakt over het aantal te realiseren hectares en die zijn vastgelegd door middel van een samenwerkingsovereenkomst of een provinciale brief;
- Het waterschap is trekker van het gebiedsproces en gaat actief (openbaar en navolgbaar, o.a. door een advertentie in een openbaar blad) op zoek naar eindbeheerders;
- Overname van de gronden door de provincie is na afronding van het herstelproject, maar uiterlijk in 2026, zodat de provincie de gelegenheid heeft om zelf een eindbeheerder te vinden;
- Gronden worden in principe volledig ecologisch en hydrologisch ingericht, zodat de opgave ter plekke klaar is;
- De provincie staat garant voor de eigen bijdrage die het waterschap in de grondaankoop en in de ecologische inrichting stopt (gebaseerd op de subsidiepercentages en werkwijze van het

GOB). De provincie staat niet garant voor de financiering van hydrologische maatregelen, omdat deze onder STUW vallen. Ook de aankoop van gebouwen valt er niet onder het garant staan.

- De voortgang van de aanpak van de natte natuurparels in totaal en de voortgang van gebied specifieke afspraken over het garant staan, wordt gemonitord bij jaarlijkse actualisatie van de Meerjarenaanpak NNB en de voortgang van de STUW.

Ad b) Onderzoek doen naar de inzet dwangprocedures (gedoogplicht en onteigeningsinstrument). Provincie, waterschappen en Werkeenheid GOB onderzoeken in welke gebieden/projecten de inzet van dwangprocedures (zoals gedoogplicht, WILG (wet inrichting landelijk gebied) en het wettelijk instrumentarium van de reconstructiewet en onteigeningsinstrument) versnelling kan brengen. De uitkomst van deze verkenning wordt opgenomen in de programmering die uiterlijk medio 2020 beschikbaar is.

Aldus overeengekomen te 's-Hertogenbosch d.d. 12 december 2018 en ondertekend in vijfvoud,

1. Namens de Provincie Noord-Brabant, rechtsgeldig vertegenwoordigd door gedeputeerde J.J.C. Van den Hout, gemachtigd door de Commissaris van de Koning d.d. 11 december 2018, handelende ter uitvoering van het GS-besluit d.d. 11 december 2018;
2. Namens Waterschap Aa en Maas, op grond van artikel 95 van de Waterschapswet rechtsgeldig vertegenwoordigd door dijkgraaf L.H.J Verheijen, handelend ter uitvoering van het AB-besluit d.d. 16 november 2018;
3. Namens Waterschap Brabantse Delta, op grond van artikel 95 van de Waterschapswet rechtsgeldig vertegenwoordigd door dijkgraaf C.J.G.M. de Vet, handelend ter uitvoering van het DB-besluit d.d. 13 november 2018;
4. Namens Waterschap Rivierenland, op grond van artikel 95 van de Waterschapswet rechtsgeldig vertegenwoordigd door heemraad A. Bassa, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van dijkgraaf en heemraden d.d. 27 november 2018;
5. Namens Waterschap De Dommel, op grond van artikel 95 van de Waterschapswet rechtsgeldig vertegenwoordigd door watergraaf P.C.G Glas, handelend ter uitvoering van het DB-besluit d.d. 20 november 2018.

**Samenwerkingsovereenkomst
tot uitvoering waterdoelen**



Provincie Noord-Brabant



Samenwerkingsovereenkomst tot uitvoering waterdoelen

Ondergetekenden:

1. De provincie Noord-Brabant, rechtsgeldig vertegenwoordigd door gedeputeerde J.J.C. Van den Hout, gemachtigd door de commissaris van de Koning d.d. 10 mei 2016, handelende ter uitvoering van het GS-besluit d.d. 10 mei, hierna te noemen de Provincie;
2. Waterschap Aa en Maas, op grond van artikel 95 van de Waterschapswet rechtsgeldig vertegenwoordigd door dijkgraaf L.H.J. Verheijen, handelend ter uitvoering van het DB-besluit d.d. 18 april 2016;
3. Waterschap Brabantse Delta, op grond van artikel 95 van de Waterschapswet rechtsgeldig vertegenwoordigd door dijkgraaf C.P.M. Moonen, handelend ter uitvoering van het DB-besluit d.d. 26 april 2016;
4. Waterschap De Dommel, op grond van artikel 95 van de Waterschapswet rechtsgeldig vertegenwoordigd door watergraaf P.C.G. Glas, handelend ter uitvoering van het DB-besluit d.d. 26 april 2016;
5. Waterschap Rivierenland, op grond van artikel 95 van de Waterschapswet rechtsgeldig vertegenwoordigd door heemraad A. Bassa, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van dijkgraaf en heemraden d.d. 17 mei 2016;

Hierna te noemen: Partijen,

Overwegende dat:

- Partijen gezamenlijk tot doel hebben het watersysteem in Noord-Brabant op orde te brengen;
- de provinciale (water) doelen tot en met 2021 zijn vastgelegd in het Provinciaal Milieu en Waterplan (PMWP) van de Provincie en in de waterbeheerplannen c.q. waterbeheerprogramma's van de waterschappen (WBP's);
- de Tweede Bestuursovereenkomst (BO2) eind 2015 is afgelopen en Partijen de samenwerking willen voortzetten om de Brabantse waterdoelen te realiseren;
- op 3 december 2015 Partijen een intentieovereenkomst hebben getekend met daarin de wens gezamenlijk de uitvoering te willen voortzetten en een nieuwe bestuursovereenkomst op te stellen;
- in de evaluatie (op basis van art 217a) van het Provinciaal Waterplan 2010-2015 op het onderdeel 'programmatische aanpak zoals neergelegd in de Tweede Bestuursovereenkomst' een aantal verbeterpunten is genoemd;
- deze samenwerkingsovereenkomst onderdeel uitmaakt van de Dynamische Uitvoeringsagenda van het PMWP;
- deze samenwerkingsovereenkomst een op zich zelf staande overeenkomst is, maar wel veel raakvlakken heeft met andere bestuursovereenkomsten die Partijen aangaan of zijn aangegaan, waarin afspraken zijn gemaakt over rollen, taken en verantwoordelijkheden die randvoorwaardelijk zijn voor de afspraken in deze overeenkomst, daar waar relevant (bv vanuit Natura2000/PAS, de 'Samenwerkingsovereenkomst ter zake van de realisatie van een Ecologische Hoofdstructuur in Noord-Brabant tussen provincie Noord-Brabant en manifestpartners' of Deltaplan Hoge Zandgronden).

Verklaren als volgt te zijn overeengekomen:

Artikel 1 Definities

In deze overeenkomst wordt verstaan onder:

- a. Provinciaal Milieu en Waterplan 2016-2021 (PMWP): het strategisch beleidsplan van de provincie Noord-Brabant, waarin voor de periode 2016-2021 het water- en milieubeleid is vastgelegd;
- b. Dynamische Uitvoeringsagenda: het uitvoeringsprogramma behorende bij het PMWP
- c. Waterbeheerplan c.q. waterbeheerprogramma (WBP): het door het waterschap op grond van de Waterwet vastgestelde plan met daarin de doelstellingen voor de periode 2016-2021 voor het waterschap en de wijze waarop aan die doelstellingen invulling wordt gegeven;
- d. Waterschappen: de waterschappen Aa en Maas, De Dommel, Brabantse Delta en Rivierenland;
- e. Deltaplan Hoge Zandgronden (DHZ): regionale uitwerking van het Deltaprogramma Zoetwater voor de zandgronden in zuid Nederland;
- f. Natura 2000 beheerplan: plan als bedoeld in artikel 19a van de Natuurbeschermingswet 1998;
- g. KRW: Kaderrichtlijn water;
- h. Natuurnetwerk Brabant: samenhangend netwerk van natuurgebieden van nationaal en internationaal belang met als doel het veiligstellen van ecosystemen met de daarbij horende soorten, zoals vastgelegd in de Verordening ruimte;
- i. Verdrogingsbestrijding: maatregelen gericht op het realiseren van hydrologisch herstel van natte natuurgebieden, en die geen onderdeel zijn van het maatregelenpakket in een Natura2000-beheerplan;
- j. Beek- en kreekherstel: maatregelen gericht op het herstel van beken- en krekens die de functie waternatuur of de functie verweven hebben op plankaart 1 'Gezondheid' van het PMWP en die geen onderdeel zijn van het maatregelenpakket in een Natura2000 beheerplan;
- k. Opheffen knelpunten vismigratie: maatregelen gericht op het opheffen van barrières voor vismigratie in waterlopen met de functie waternatuur of verweven, en die geen onderdeel zijn van het maatregelenpakket in een Natura2000 beheerplan;
- l. Waterberging: het creëren van waterberging in het landelijk gebied om aan de wettelijke normen wateroverlast te voldoen, en die geen onderdeel zijn van het maatregelenpakket in een Natura2000 beheerplan;
- m. Programma: bundeling van projecten;
- n. Groen Ontwikkefonds Brabant (GOB): Fonds (BV) dat ten behoeve van de financiering van verwerving en/of inrichting van het nog te realiseren Natuurnetwerk Brabant (inclusief Ecologische Verbindingszones) is opgericht door de Provincie, naar aanleiding van afspraken met de manifestpartners over de realisatie van deze doelen.

Artikel 2 Doel en reikwijdte

- a. Deze samenwerkingsovereenkomst draagt bij aan een robuust en gezond watersysteem dat duurzaam gebruikt kan worden door mens, dier en plant. In deze samenwerkingsovereenkomst zijn diverse waterdoelen opgenomen waar Partijen samen uitvoering aan willen geven en die zijn beschreven in het PMWP en de WBP's: verdrogingsbestrijding, beek- en kreekherstel, opheffen knelpunten vismigratie en waterberging;
- b. Maatregelen ten behoeve van overige waterdoelen worden in het kader van de Dynamische Uitvoeringsagenda van het PMWP besproken en vormen geen deel van deze samenwerkingsovereenkomst. Voorbeeld hiervan is de bestrijding van boven-normatieve wateroverlast. Partijen verkennen hiertoe maatregelen om het probleem op te lossen. De financiële middelen en de verdere financiële kaders voor de uitvoering hiervan worden uitgewerkt in het kader van de Dynamische Uitvoeringsagenda van het PMWP.

Artikel 3 Prestaties en budgetten

- a. Partijen maken in deze samenwerkingsovereenkomst afspraken over de uitvoering van prestaties voor verdrogingsbestrijding, beek- en kreekherstel, opheffen knelpunten vismigratie en waterberging. Voor het realiseren van deze prestaties stellen Partijen de hiervoor benodigde middelen beschikbaar in hun begroting. Partijen investeren gezamenlijk en gelijkwaardig in de prestaties in deze overeenkomst (volgens de verhouding waterschappen-provincie van 50% - 50%), na aftrek van bijdragen van derden (bv Rijks- en Europese middelen). De prestaties en de hiervoor benodigde middelen zijn opgenomen in appendix 1.
- b. Partijen doen al datgene wat binnen hun mogelijkheden ligt om de in deze samenwerkingsovereenkomst afgesproken prestaties te realiseren;
- c. Partijen doen datgene wat in hun vermogen ligt om bijdragen van derden (Rijk, EU, etc.) te verwerven. Dit betekent dat zowel de Provincie als de waterschappen actief op zoek gaan naar subsidiekansen. Mocht gedurende de looptijd van deze samenwerkingsovereenkomst blijken dat het budget van derden anders uitpakt dan waar rekening mee is gehouden in appendix 1 (kan zowel een hogere als lagere bijdrage zijn), dan treden Partijen met elkaar in overleg om een oplossing te zoeken;
- d. De totale prestaties, zoals vermeld in appendix 1, worden door de waterschappen gezamenlijk gerealiseerd. Op projectniveau is elk waterschap zelf verantwoordelijk voor de realisatie. Waterschappen kunnen prestaties en de daaraan gekoppelde middelen uitwisselen. Voorwaarde is wel dat aan het eind van de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst alle prestaties binnen het beschikbare budget van appendix 1 zijn gerealiseerd;

Artikel 4 Sturing en programmering

- a. De basisprincipes die ten grondslag liggen aan deze samenwerkingsovereenkomst zijn vertrouwen en samenwerking. Partijen bundelen in deze overeenkomst hun krachten en financiële middelen om gezamenlijke waterdoelen te realiseren. Ten aanzien van de uitvoering van de overeenkomst streven Partijen naar zoveel mogelijk flexibiliteit en efficiëntie met als doel om zo weinig mogelijk administratieve belemmeringen te ondervinden om de afgesproken prestaties tijdig en tegen zo laag mogelijke kosten te realiseren. Dit vertaalt zich onder andere in het ontschottingsprincipe: de waterschappen hebben de ruimte om dure projecten te compenseren met goedkope projecten, mits op totaalniveau de prestaties binnen het afgesproken budget uit appendix 1 worden gerealiseerd. Vanuit de basisprincipes vertrouwen en samenwerking, en het doel om tijdig de afspraken uit de overeenkomst te realiseren, maken Partijen de volgende afspraken over sturing en programmering (zie hieronder in onderdelen b tot en met i);
- b. Partijen stellen gezamenlijk een programmering op, die jaarlijks wordt geactualiseerd. Uitgangspunt bij de programmering is een gebiedsgerichte benadering, waarbij de prestaties die worden geleverd zoveel mogelijk aansluiten bij ontwikkelingen en programmeringen in gebieden;
- c. De programmering geeft voortschrijdend inzicht in de prestaties die onder de samenwerkingsovereenkomst tot uitvoering komen en de bijbehorende kosten. In de programmering wordt een onderscheid gemaakt tussen 'kansrijke' projecten/prestaties en projecten/prestaties 'in de pijplijn'. Over de kansrijke projecten zijn Partijen het gezamenlijk eens dat ze een hoge prioriteit en slagingskans hebben om uit te voeren. Projecten 'in de pijplijn' zijn projecten die wel in beeld zijn, maar waarvan het meer onzeker is dat ze worden uitgevoerd (bv omdat de start van de voorbereiding pas over drie jaar is voorzien).

- d. Zodra Partijen besluiten projecten als kansrijk te benoemen en op te nemen in de programmering, committeren Partijen zich aan de financiering van deze projecten, ook voor reeds gemaakte kosten als door omstandigheden Partijen gezamenlijk besluiten een project stil te leggen. De financiering heeft betrekking op de gehele looptijd van het project vanaf 1 januari 2015, inclusief voorbereiding. Zolang een project in de pijplijn zit, zijn de kosten voor rekening van de uitvoerende partij.
- e. In de jaarlijkse programmering wordt een kostenraming van de kansrijke projecten opgenomen (geen inschatting van de uitgaven per jaar, maar een raming per project). Dit gebeurt aan de hand van een reële inschatting van de werkelijke kosten, op basis van een directiebegroting, of als er nog geen begroting is aan de hand van normkosten, bedoeld in appendix 1 van deze overeenkomst. Bij het opstellen van de programmering wordt geëvalueerd of prestaties en middelen (nog) in evenwicht zijn. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de geraamde projectkosten in relatie tot de normkosten;
- f. De provincie stelt provinciale middelen beschikbaar in de vorm van subsidies, bij voorkeur via een programmabeschikking. Gedurende de looptijd van de samenwerkingsovereenkomst is het streven om bij projecten waar sprake is van meerdere subsidiestromen, deze zo veel mogelijk te bundelen. Ontschotting van de budgetten die nodig zijn voor de uitvoering van de prestaties in deze overeenkomst is mogelijk en wordt functioneel ingezet, zodat de uitvoering zo effectief mogelijk kan plaatsvinden;
- g. Afrekening van prestaties geschiedt aan de hand van werkelijk gemaakte kosten;
- h. Ook derden kunnen prestaties uitvoeren, die onder de samenwerkingsovereenkomst vallen. Zij kunnen deze via de waterschappen aandragen om op te laten nemen in de programmering.

Artikel 5 Organisatie en samenwerking

- a. Partijen houden elkaar zowel ambtelijk als bestuurlijk op de hoogte van ontwikkelingen rondom projecten/prestaties/programma's die van invloed zijn op de samenwerkingsovereenkomst;
- b. Jaarlijks wordt op bestuurlijk niveau de voortgang gerapporteerd op het niveau van waterdoelen, prestaties en middelen. Daarbij wordt ook een doorkijk gegeven naar de voortgang en worden kansen en knelpunten besproken die gevolgen hebben voor het totaal aan afspraken in deze samenwerkingsovereenkomst. Als bestuurlijk gremium wordt nog bekeken waar het best bij kan worden aangesloten, voor het eerste jaar ligt GS-NBWB voor de hand;
- c. In 2018 evalueren Partijen de ingestoken werkwijze van de overeenkomst door middel van een Midterm-review;
- d. In de aanloop naar de Omgevingsvisie zorgt de Provincie voor een goede inbedding van deze overeenkomst in het proces van de Omgevingsvisie;
- e. Op het moment dat er (voorziene of onvoorziene) ontwikkelingen zijn, die de afspraken en werkwijze in deze samenwerkingsovereenkomst sterk veranderen, treden Partijen met elkaar in overleg over een oplossing;
- f. De uitvoering van de prestaties en waterdoelen in deze overeenkomst heeft een sterke samenhang met andere (bestuurs)overeenkomsten die gemaakt zijn of nog gemaakt gaan worden om de water- en de natuuropgave te realiseren. Voorbeelden van andere overeenkomsten zijn Natura 2000 en Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) en Deltaplan Hoge Zandgronden. Partijen verkennen hoe ze als partners, ieder vanuit zijn rol en verantwoordelijkheden, de water- en natuuropgave de komende jaren op een efficiënte en effectieve manier kunnen oppakken.

- g. Voor projecten uit deze samenwerkingsovereenkomst die een koppeling hebben met DHZ geldt dat de provinciale middelen voor DHZ o.a. worden ingezet voor het klimaatrobuust maken van beken en natte natuurgebieden. Daarmee zijn de middelen van DHZ een plus bovenop de reguliere beekherstelmaatregelen en herstelmaatregelen natte natuurgebieden in het kader van de KRW. Partijen dragen evenredig veel bij aan de eerder genoemde maatregelen (regulier + klimaatplus).

Artikel 6. Uitvoering

- a. Onverminderd de wettelijke bevoegdheden van Partijen en de waarborgen en rechtsmiddelen voor derden zorgen Partijen allen er voor dat de plannen, verordeningen, keuren en besluiten zodanig worden aangepast, dat de afspraken uit deze overeenkomst ook daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden;
- b. Alle kosten die voortvloeien uit de uitvoering van de prestaties in deze samenwerkingsovereenkomst worden geacht deel uit te maken van het in appendix 1 afgesproken budget (inclusief (plan)schadecompensatie), met uitzondering van de kosten voor grondverwerving en/of afwaardering van gronden binnen het Natuurnetwerk Brabant;
- c. Grondverwerving en/of afwaardering van gronden voor projecten vallende onder deze samenwerkingsovereenkomst binnen het Natuurnetwerk Brabant verloopt via het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB), tenzij Provincie en één der waterschappen (voor hun werkgebied) anders overeenkomen. In het Bestuurlijk Overleg Brabants Natuurnetwerk (BOBN) stellen de Manifestpartners jaarlijks een gezamenlijke gebiedsgerichte meerjarenaanpak op. De waterschappen nemen deel aan dit overleg en zorgen ervoor dat de projecten die zij onder deze samenwerkingsovereenkomst tot uitvoering willen brengen, en die raakvlakken hebben met het Natuurnetwerk Brabant (bijvoorbeeld omdat er grondverwerving nodig is), worden opgenomen in de meerjarenaanpak. Daarbij zorgen de waterschappen ervoor dat er afspraken worden gemaakt over de rolverdeling met partners t.a.v. grondverwerving, inrichting, etc.;
- d. De waterschappen zijn verantwoordelijk voor de grondverwerving en/of afwaardering van gronden buiten het Natuurnetwerk Brabant, die nodig is om de maatregelen uit te voeren;
- e. De waterschappen dragen zorg voor zo veel mogelijk integrale realisering van de in deze overeenkomst afgesproken prestaties, met inbegrip van eventuele nevendoelen die gelijktijdig gerealiseerd kunnen worden en waarvoor financiering en draagvlak aanwezig is bij alle betrokken organisaties.

Artikel 7 Looptijd

De samenwerkingsovereenkomst tot uitvoering van waterdoelen treedt in werking na ondertekening ervan door alle Partijen en eindigt 22 december 2021 bij het aflopen van de planperiode van zowel het PMWP als de WBP's.

Artikel 8 Communicatie

- a. Partijen betrekken elkaar bij hun communicatie over de samenwerkingsovereenkomst;
- b. De communicatie rondom projecten zal uitstralen dat Partijen zich gezamenlijk inspannen voor deze projecten en gezamenlijk de financiering dragen.

Artikel 9 Bindende werking

Deze samenwerkingsovereenkomst is niet in rechte afdwingbaar en Partijen kunnen ten behoeve van de nakoming van deze overeenkomst of afspraken die daarmee samenhangen geen beroep doen op de burgerlijke rechter.

Artikel 10 Wijzigingen, geschillen en opzegging

- a. Partijen houden het gezamenlijk doel van deze samenwerkingsovereenkomst voor ogen, namelijk het uitvoeren van maatregelen die bijdragen aan een robuust en gezond watersysteem in Brabant;
- b. Wijzigingen van één of meer bepalingen van de overeenkomst zijn slechts geldig indien zij uitdrukkelijk schriftelijk tussen Partijen zijn overeengekomen. Deze wijziging leggen Partijen vast in een addendum;
- c. Partijen spannen zich in om te voorkomen dat er geschillen ontstaan over de totstandkoming, uitleg of uitvoering van deze samenwerkingsovereenkomst;
- d. Geschillen tussen Partijen worden binnen een maand besproken tijdens een bijzonder gezamenlijk overleg na schriftelijk kenbaar te zijn gemaakt aan de andere Partijen;
- e. Geschillen met betrekking tot deze samenwerkingsovereenkomst worden in gezamenlijk overleg opgelost;
- f. Tussentijdse opzegging door één van de Partijen kan pas worden geëffectueerd na een schriftelijk verzoek hiertoe aan andere Partijen waarna Partijen in een bijzonder gezamenlijk overleg de reden voor deze opzegging hebben besproken en zich tot het uiterste hebben ingespannen om deze in de geest van deze overeenkomst op te lossen, inclusief afspraken over een eventuele vergoeding van gemaakte kosten.

Artikel 11 Appendices

De volgende appendices maken integraal onderdeel uit van deze samenwerkingsovereenkomst:

- a. Prestaties en budgetten;
- b. Basiskwaliteitseisen, die behoren bij de lijst met prestaties, als bedoeld in artikel 3 van deze samenwerkingsovereenkomst.

Aldus overeengekomen te 's-Hertogenbosch d.d. 25 mei 2016 en ondertekend in vijfvoud,

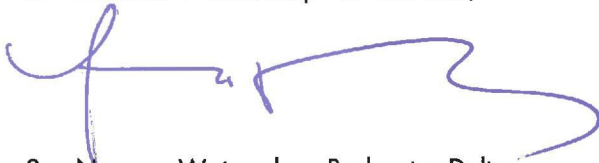
1. Namens de Provincie Noord-Brabant,



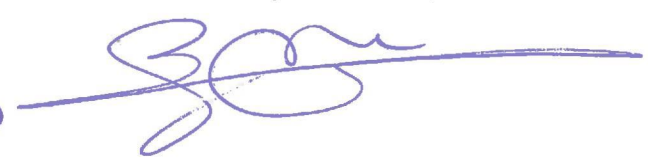
4. Namens Waterschap Rivierenland,



2. Namens Waterschap Aa en Maas,



5. Namens Waterschap De Dommel,



3. Namens Waterschap Brabantse Delta,



Appendix 1. Prestaties en budgetten

Prestaties en budgetten

Waterdoelen	Prestatie	Normbedrag	Totaal budget
Verdrogingsbestrijding	6305 ha	€ 4.000 per ha	€ 25.220.000
Beek- en kreekherstel	178 km	€ 250.000 per km	€ 44.575.000
Opheffen knelpunten vismigratie	124 stuks	€ 110.000 per stuk	€ 13.640.000
Waterberging	285 ha	€ 25.000 per ha	€ 7.125.000
			€ 90.560.000

Financiële verdeling

provincie	€ 40.000.000
waterschappen	€ 40.000.000
financiering derden	€ 10.560.000
Totaal	€ 90.560.000

Appendix 2. Basiskwaliteitseisen

Aanleiding

De basiskwaliteitseisen zijn de eisen waaraan elk product dat binnen de samenwerkingsovereenkomst wordt geleverd moet voldoen. Daarnaast geven ze de randvoorwaarden aan voor het proces. De basiskwaliteitseisen worden opgenomen in de provinciale subsidieregeling voor het PMWP.

1. Verdrogingsbestrijding
 - Het streven is het Optimale Grond- en Oppervlaktewaterregime (OGOR) voor de natuurbeheertypen, zoals aangegeven in de provinciale ambitiekaart, te bereiken, waarbij de provinciale 'Kaders voor het GGOR' worden gevolgd;
2. Beek- en kreekherstel
 - Bij beek- en kreekherstel staat het behalen van de KRW-doelen (PMWP bijlage 3) voorop, waarbij in de uitvoering rekening wordt gehouden met de andere functies van het watersysteem;
 - Beek- en kreekherstel vinden plaats conform de HOW-systematiek (Handreiking Ontwikkeling Waterlopen);
3. Opheffen knelpunten vismigratie:
 - Primair doel is het opheffen van barrières voor vismigratie, zodat behalen van de KRW-doelen ten aanzien van vissen mogelijk is;
 - Er wordt een optimale landschappelijke inpassing nagestreefd;
 - Uitvoering vindt plaats conform Handreiking Vispassages Noord Brabant (Brabantse Waterschappen, 2013). Waterschap Rivierenland heeft de Handreiking niet mee opgesteld, maar hanteert op hoofdlijnen dezelfde werkwijze;
4. Regionale waterberging
 - Waterberging is gericht op het halen van de normen voor wateroverlast uit de Verordening Water van de Provincie Noord-Brabant en Waterverordening waterschap Rivierenland;
 - Waterberging binnen het Natuur Netwerk Brabant wordt gerealiseerd conform de studie "Overstroming en natuur een natuurlijk samengaan?" (Kiwa, januari 2007) en de bij deze studie behorende checklist;
 - Voor waterberging buiten het Natuur Netwerk Brabant wordt gestreefd naar een landschappelijk passende inrichting;
5. Algemene randvoorwaarden
 - Projecten hebben geen negatief effect op het behalen van doelstellingen voor Natura2000, KRW en biodiversiteitsdoelstellingen prioritaire soorten conform de Maatregelkaarten Biodiversiteit en Leefgebieden;
 - Prestaties worden getoetst aan de van toepassing zijnde subsidieregelingen en het Provinciaal Milieu en Water Plan (PMWP) van Noord-Brabant;
 - Schadevergoedingen die voortvloeien uit projecten, verlopen via de daarvoor geldende regelingen van de waterschappen;
 - In de projecten wordt rekening gehouden met andere belangen van zowel streek, provincie als overige overheden;
 - Mocht in een bepaald project het behalen van de doelen (Natuurbeheertypen, KRW of normen wateroverlast) onder druk komen te staan, dan treden provincie en waterschap met elkaar in overleg.



Provincie Noord-Brabant



Zaaknr. : 18.ZK06718

Kenmerk : 18IT059270

Barcode : 

Zwarte water in Stampersgat

Mededeling voor het **algemeen bestuur** van 12 december 2018.

Portefeuillehouder:	C.A.M. de Jong
Beleidsveldbeheerder:	Arthur Meuleman

Melding Zwarte Water

In oktober ontving het waterschap meldingen over sloten met zwart en vervuild water in Stampersgat. Na de eerste melding heeft het waterschap gezocht naar een passende oplossing voor de calamiteit en gelijktijdig naar de mogelijke veroorzaker van de vervuiling.

(1) Passende oplossing calamiteit

Na de melding van het Zwarte Water heeft het waterschap een veldinventarisatie uitgevoerd van de verontreiniging, en vervolgens gezocht naar een passende oplossing. In eerste instantie heeft het waterschap het water gedoseerd weggepompt uit de vervuilde sloten zodat er geen (verdere) schade zou ontstaan. Het weggepompte water is voorzichtig en heel langzaam in de rivier De Dintel geloosd. In tweede instantie heeft het waterschap – omdat het wegpompen tijdrovend bleek – de omliggende sloten afgedamd en het water afgepompt, en vervolgens met tankwagens naar de rioolwaterzuivering gebracht. Ook dit bleek een (te) tijdrovend proces. Er is toen besloten om direct een aansluiting te maken op de persleiding, zodat het vervuilende water direct – zonder tussenkomst van vrachtwagens – naar de rioolwaterzuivering kon worden gebracht.

(2) Onderzoek mogelijke veroorzaker

Gelijktijdig met het zoeken van een passende oplossing voor de calamiteit is het waterschap een onderzoek gestart naar de veroorzaker van het Zwarte Water. Het waterschap heeft hiertoe de opsporing ingezet en getracht alle logische bronlocaties zo snel mogelijk uit te sluiten.

Daarbij is eveneens de omvang van de totale verontreiniging met veldmetingen in beeld gebracht. Alle bezochte bronlocaties in het stroomgebied zijn uitgesloten als de locatie waar de verontreiniging is ontstaan. Hierbij zijn eveneens diverse bedrijven en locaties bezocht. Aanvullend is nog een helikoptervlucht ingezet om vanuit de lucht de situatie in zijn geheel nog eens te beschouwen.

Uit testen op de bemonstering van het Zwarte Water bleek dat er geen sprake was van chemisch afval. De stof blijkt organisch van aard. Na een uitgebreide inspectie bleek er ook geen sprake te zijn van een lekkage van de rioolpersleiding. Dit is bevestigd in de testen van de bemonstering; hierin zijn geen bacteriën aangetroffen die wijzen op eigen rioolwater. De exacte herkomst van de verontreiniging is uiteindelijk niet vastgesteld. Daarbij is ook gekeken naar de structuur van de stof, en of dat via de grondstof de veroorzaker valt te herleiden.

(3) Mogelijkheid kostenverhaal

Nu het waterschap geen veroorzaker heeft kunnen aanwijzen, is er geen mogelijkheid voor het verhalen van de gemaakte kosten van het bestrijden van de verontreiniging. De kosten van de bovengenoemde getroffen maatregelen (aanboring met pomp op persleiding – afvoeren per tankwagen – aanleggen dammen en baggerwerkzaamheden) bedraagt circa € 80.000,-. Mocht op enig moment alsnog een veroorzaker worden aangewezen dan zal er n.a.v. die nieuwe info alsnog worden overgegaan tot bestuursrechtelijke verhaal van kosten.

(4) Communicatie en media

Het waterschap heeft vanaf het moment dat zij met zichtbare middelen aan de slag is gegaan om het zwarte water te verwijderen gecommuniceerd. De toon van het nieuws blijft overal neutraal.

Door de media is er vooral gefocust op de maatregelen voor het verwijderen van het Zwarte Water en in de latere nieuwsgolven over dat het niet opgelost kan worden. Ook het sentiment op social media blijft hoofdzakelijk neutraal en de berichten zijn op feiten berust.

Voorbeelden:

- Op de website van het waterschap is een nieuwsbericht geplaatst over het zwarte water inclusief foto's en een video waarop peilbeheerder Jeroen Dekkers uitlegt welke maatregelen het waterschap neemt om het verontreinigde water af te voeren: <https://www.brabantsedelta.nl/nieuws/2018/10/zwart-water-in-nabijheid-gemaal-heerjansland-stampersgat.html>. Dit nieuwsbericht is van 16 oktober tot en met 23 november uitgebreid met updates.
- Artikel Omroep Brabant: <https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/2865871/Myserie-rond-zwart-water-in-sloten-in-Stampersgat>.
- Radio-interview Omroep Brabant met collega Jack Rombouts, voorzitter van het Waterschap Actie Team bij calamiteiten.
- Beelden Omroep Brabant: <https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/2866018/Myserie-opgelost-Zwart-water-in-Stampersgat-komt-waarschijnlijk-door-het-riool>.
- Regelmatige berichtgeving via de social mediakanalen van het waterschap.
- Intern is de organisatie via berichten op Spraakwater geïnformeerd en het bestuur via mail.

Datum: 6 december 2018

Naam schrijver: Jack Rombouts, Ron Kramer en Imre van der Meulen

Zaaknr. : 18.ZK06284

Kenmerk : 18IT058452

Barcode : 

Notulen van de vergadering van het algemeen bestuur van waterschap Brabantse Delta van 28 november 2018 om 20.30 uur te Breda.

Aanwezig:

De voorzitter: K J. de Vet

De leden: J. van der Aa, M.J.C.M. Arts, K. van den Berg, W.J.H. de Boer, W. Bonthuis, J. van Dam, C.B.M.E. Franssen, M.G.M. Gosens, J.J.M. van der Heijden, C.A.M. de Jong, J.J. Kocx, W.W.J.F. de Koning-Bogers, H. Knook, C.A.M. Korst-Dingemans, C.C.F. Mureau, G.G. de Neve, F.C.J. van Noord, P.H.T. Raedts, Th. Schots, H.C.A.M. Schouwenaars, J.A.M. Slenders, C.A.G. Sneep, W. Spierings, J.P.W.A.A.M. Taks, M.C. Velthoen, J-P. Verroen, A.A.F.M. Wijnen

Afwezig met kennisgeving: L.H. van der Kallen, J.A.P.G. Verhulst, J.J.M. Voets

De (wnd.) secretaris-directeur: A. Meuleman

Notulist: H. Mutsaerts van Het Notuleercentrum

1. Opening en mededelingen

De voorzitter: Dames en heren, allemaal van harte welkom bij deze openbare algemene bestuursvergadering. Excuus dat wij te weinig stoelen hebben, want er is veel belangstelling. Als eerste wil ik in deze openbare vergadering het besluit door het algemeen bestuur aan de orde stellen, namelijk het voorstel van de selectie- en adviescommissie om de heer dr. A.F.M. Meuleman te benoemen tot secretaris-directeur van Waterschap Brabantse Delta. Mag dat bij acclamatie?

De heer Schouwenaars: Buiten het ja zeggen op dit mooie voorstel willen wij de selectiecommissie en adviescommissie bedanken voor het unanieme voorstel. Dank daarvoor.

De heer De Boer: Wij willen in openbaarheid nog even zeggen dat wij heel blij zijn met deze kandidaat, wij kennen hem al vele jaren, goed functionerend de laatste jaren in de positie van plaatsvervangend secretaris-directeur, dat heeft hij in volle overtuiging gedaan. Wij ondersteunen zijn kandidatuur van harte en wensen hem veel succes. Ik bedank de commissies die erbij betrokken zijn geweest, voor het goede werk dat zij hebben gedaan.

De voorzitter: Ik wil namens de selectiecommissie onze medewerkers bedanken voor het hele proces, ook de leden van de advies- en selectiecommissie. Deze week werd in het dagelijks bestuur gezegd dat wij heel blij zijn met deze persoon en zojuist werd in vertrouwelijkheid aangegeven dat wij verheugd zijn met deze zeer gekwalificeerde kandidaat. Ik stel voor over te gaan tot benoeming bij acclamatie. Mag ik vragen dat bij acclamatie te doen? (*applaus*) De heer Meuleman is in huis en ik nodig u allen uit voor een borrel in het Koetshuis om er een feestelijke bijeenkomst van te maken. Arthur, hartelijk gefeliciteerd met je benoeming tot secretaris-directeur van Waterschap Brabantse Delta.

De heer Meuleman: Ik ben er ontzettend blij mee en ik bedank iedereen voor het vertrouwen dat u aan mij geeft. Ik ben een tijdje plaatsvervanger geweest maar die past op de winkel en ik ben erg blij dat ik met alle collega's op de publieke tribune kan gaan bouwen aan de winkel. Dat is een heel ander gevoel. Ik vind het moment ook heel mooi om in de rol van secretaris-directeur te stappen. Er komt een nieuw bestuur met ongetwijfeld nog meer ambities dan dit huidige bestuur. Wij hebben met zijn allen met de klimaatop Zuid een geweldig moment gecreëerd waarop allerlei initiatieven rondom duurzaamheid, energie, klimaat van de grond gaan komen en daar hebben wij een hele mooie rol te vervullen, maar wij moeten ook zorgen dat het huis op orde is, dat gaan wij ook doen, samen met al mijn collega's. Ik heb er heel veel zin in. Ik start vanaf 1 januari dus tot die tijd moet u het met de waarnemer doen. Dank u wel.

De voorzitter: Arthur, het idee is dat wij na afloop van deze vergadering een feestelijke borrel in het Koetshuis organiseren, of er een snelle afloop is, daar gaat het algemeen bestuur over.

De heer Van der Heijden: Voorzitter, meteen vooraf even een vraag. Misschien zijn er punten die niet zo belangrijk zijn die zonder tijdsdruk doorgeschoven kunnen worden naar 12 december als wij ook een vergadering hebben. Dan moet u van tevoren wel aangeven welke punten dat zijn, want dan kunnen wij de punten behandelen die wel noodzakelijk zijn.

De voorzitter: Ik vraag de heer Merks even naar de agendapunten te kijken vanuit dat perspectief. Ik stel voor snel over te gaan naar de droogte, en ik zal wat strakker sturen, want we hebben een volle agenda.

2. Spreekrecht

De voorzitter: Er hebben zich geen sprekers aangemeld.

3. Hoofdpunten voor deze vergadering

3.a. Hoofdpunten voor deze vergadering (informerend)

3.a.1. Evaluatie droogte 2018

De voorzitter: De heer Arens houdt een korte presentatie over de droogte. Wij hebben geprobeerd grondig te kijken naar de droogte in de afgelopen periode omdat wij verwachten dat dat de komende jaren vaker voorkomt in de context van het klimaat en dat alle strategische discussies in een nieuw perspectief komen te staan.

De heer Arens: Ik geef een korte inleiding op de evaluatie van de droogte. In augustus hebt u als algemeen bestuur opdracht gegeven om de droogte van dit jaar goed te evalueren. Dat hebben wij gedaan en wij hebben goed geluisterd naar wat u in die vergadering heeft gezegd, u hebt bijvoorbeeld gezegd in gesprek met stakeholders te gaan en het te bekijken over de verschillende pijlers in de organisatie, zoals crisis, beleid en operatie. Wij hebben de evaluatie met een flink aantal mensen gedaan en twee daarvan die heel actief waren in het team, zijn hier aanwezig, dat zijn Marcela en Inge van Wezel. Zij kunnen eventuele vragen beantwoorden. Wij hebben het over de evaluatie maar de droogte is nog in volle gang. Op dit plaatje ziet u de situatie met onttrekkingsverboden van nu. Wij kennen in zeven gebieden nog steeds onttrekkingsverboden vanuit het oppervlaktewater, dat is heel bijzonder. Het kleine gebiedje in het rode cirkeltje spant de kroon, dat zijn de Wouwse gronden die al vanaf 21 juni dit jaar onttrekkingsverboden kennen en dat is dik vijf maanden. Ik ga in op hoe bijzonder 2018 was, de belangrijkste conclusies, de gevolgen voor de strategische dossiers en hoe gaan wij verder, want we hebben nog werk te doen. Hoe bijzonder was 2018? Naar 2018 kan men hydrologisch en meteorologisch kijken. Hier ziet u een plaatje van de Rijnaafvoer vanaf 1 maart tot eind oktober en u ziet dat er situaties geweest zijn waarin de Rijnaafvoer minder dan 800 m3 per seconde was. Nu schommelt het nog steeds rond de 750 m3 per seconde, dat is ongeveer de helft van wat normaal is. Meteorologisch betreft het neerslagtekort, u ziet in het oranje cirkeltje de piek van dit jaar waarbij wij zelfs boven het droogste jaar 1976 uitkwamen, het jaar sinds er metingen worden uitgevoerd. Wij hebben geen record gevestigd maar 2018 staat wel in de top-5 met het maximale neerslagtekort. In West-Brabant zien wij veel bijzondere verschijnselen, de afvoer van de Bovenmark is lange tijd nul m3 per seconde, zit er maar net boven. Wij hebben veel blauwalgoverlast gehad op het Markvlietsysteem mede veroorzaakt door iets te geringe doorspoeling, grondwaterstanden die een halve tot hele meter lager zijn dan normaal, op 22 oktober jl. hebben wij een nieuw onttrekkingsverbod van oppervlaktewater gekregen en dat is ook heel bijzonder, op verschillende plaatsen hebben wij noodcapaciteit moeten aanleggen om voldoende doorvoer in het systeem te krijgen, waaronder de Marksluis en de inlaat bij de Roode Vaart. De belangrijkste conclusies zijn dat wij op basis van enkel 2018 geen conclusies zullen trekken over onze rol bij de zoetwatervoorziening. Je kunt twee kanten op. Wij zijn er trots op dat wij alles uit de kast hebben gehaald om in alle hoeken van ons gebied zoetwater te krijgen of is het een moment om achter de oren te krabben, is dat de bedoeling en is het conform de afspraken? Dat er ook een rol voor de gebruikers zelf is. De tweede conclusie is dat 2018 bevestigt dat wij de belangrijke dialoog moeten blijven voeren met de watergebruikers en wij als waterbeheerder. De derde conclusie is dat klimaatverandering waarschijnlijk druk zal zetten op de waterbalans, de balans tussen vraag en aanbod. Wij zien een afnemende beschikbaarheid en een toenemende vraag en dat gaat conflicteren. Een van de onderwerpen die kunnen bijdragen aan een redelijk goede balans tussen vraag en aanbod, is het inrichten van robuuste systemen. 2018 laat ook zien dat water sturend is en water laat zich niet sturen. Het waterschap heeft als functionele overheid een belangrijke rol om goede dingen uit te dragen zoals dat natuur en teelten veel meer het peil volgen dan andersom. Het waterschap kan de zelfvoorzienendheid stimuleren, dat men niet alleen naar het waterschap kijkt, u levert toch? Nee, u heeft zelf ook een verantwoordelijkheid. De derde rol die wij meer naar ons toe zouden moeten trekken, is het accommoderen van andere organisaties in hun visies over hoe zij omgaan met klimaatadaptatie. Een andere belangrijke conclusie was dat de beleidskaders niet altijd even scherp waren. Op hoofdlijnen ligt er beleid, maar dat heeft niet altijd een goede vertaling naar het werk buiten, daar moeten wij aan werken. Dan twee strategisch belangrijke dossiers, de eerste is de Roode Vaart.

De ontwikkeling van blauwalg op het Markvlietsysteem en wat wij daarvoor hebben moeten doen dit jaar, lijkt het nut en de noodzaak van de Roode Vaart aanwezig. Het tweede strategische dossier is het Volkerak Zoommeer. In 2018 heeft het besluit van de minister ervoor gezorgd dat wij vrij neutraal in de besluitvorming over het Volkerak Zoommeer kunnen zitten want de minister heeft gezegd dat er tot 2032 geen geld is voor het zout maken van het Volkerak Zoommeer, waarin staat dat het Rijk zich meer zal inspannen om het gehalte in de zomer laag te houden. Dat wij daar neutraal in kunnen zitten heeft onder andere te maken met dat wij een waterakkoord hebben gesloten met RWS in 2015, waarin staat dat het Rijk zich veel meer zal inspannen dan voorheen om het chloridegehalte in de zomer laag te houden. Om hier gevolg aan te geven, gaat RWS aan de slag met de Krammersluizen en zorgt ervoor dat er in 2022 een goed werkend innovatief zoetzout scheidingsstelsel wordt aangelegd. Samen met gebruikers wil men kijken of wij in het oranje gebied – het is maar 3.000 ha, een klein gebiedje van Brabantse Delta- de zoetwatervoorziening kunnen optimaliseren. Het vervolg. Wij zijn nog niet klaar, een van de belangrijkste dingen om nu mee aan de slag te gaan is zoveel mogelijk water conserveren om de grondwaterstanden weer omhoog te krijgen, want die zijn erg gezakt. De eindconclusie is dat wij nog geen definitieve antwoorden hebben op alle dossiers en vraagstukken en dat wij met een actieprogramma aan de slag gaan, waarbij wij onderscheid maken in de dingen die wij absoluut voor 1 april – wanneer het groeiseizoen weer begint – klaar moeten hebben en de dingen die later kunnen.

De heer Arts: Mijn ordevoorstel is om dit onderwerp te behandelen in een themabijeenkomst. Het is zo omvangrijk met zoveel aspecten, zodat er in de volle breedte over kan worden gesproken.

De voorzitter: Daar ben ik gevoelig voor, het is ook mogelijk in de vorm van een symposium met onze externe partijen daarover indringend te praten. Ik stel voor aan het begin van het jaar een wat grotere bijeenkomst met derden te organiseren, want dat wordt eigenlijk gevraagd. Zullen we even snel een rondje maken voor operationele suggesties voor de vervolgbijeenkomst? Die suggestie nemen wij in ieder geval over, dus ik vraag u beknopt te reageren.

De heer Arts: Complimenten voor de organisatie en het dagelijks bestuur voor de hands-on mentaliteit bij de bestrijding van de droogte.

De voorzitter: Ik had dat aan het einde willen doen. Wij zijn het eerste waterschap in Nederland dat deze evaluatie klaar heeft en ik heb hem meteen aan de directeur-generaal overhandigd. Het team dat hierachter zit, maar ook in de zomer en de vakantieperiode waren alle mensen te allen tijde beschikbaar.

Mevrouw Raedts: Akkoord met het voorstel. Ik zal mijn lange verhaal niet vanavond houden. Ik vind dat wij even moeten applaudiseren voor onze medewerkers en het dagelijks bestuur (*applaus*), want het is een geweldig rapport met handvatten voor het algemeen bestuur om hiermee verder te gaan en er is veel werk verzet de afgelopen zomermaanden. Het lage grondwaterpeil, ik ben blij te horen dat er nog steeds gewerkt wordt aan het verhogen van het grondwaterniveau, want voor de natuur is dat van levensbelang en voor de landbouwsector evenzeer van groot belang, als het gaat om het beregeningsbeleid voor de komende zomer. Mijn uitdrukkelijke wens is om daar heel hard aan te werken. De rest volgt een andere keer.

De voorzitter: Wij zetten dit soort punten op een lijstje en komen daar later op terug.

Mevrouw Korst: Ik sluit mij hierbij aan, ik had dezelfde tekst op papier staan. Ik stel voor om een themavergadering te organiseren en dan expliciet in te gaan op de aanbevelingen die voorgesteld worden in het rapport, dat wij daarover kunnen discussiëren. Wij hebben een aantal vragen en suggesties voorbereid, is het een idee om die vragen en suggesties met een soort technische inbreng vooraf bij het dagelijks bestuur te deponeren om daar een lijn in te vinden.

De voorzitter: Daar zeggen wij ja tegen en dat gaan wij gewoon zo doen.

De heer Taks: Ik sluit mij aan bij de complimenten, want ik vind het bijzonder dat de medewerkers zo adequaat hebben gereageerd, ook al zouden er bepaalde grenzen bij in het verleden gemaakte afspraken overschreden zijn, dan geldt voor mij: nood breekt wet.

De heer Van der Heijden: Als wij kijken naar de uithoeken van onze polder zag ik beregeningsinstallaties draaien en de peilbeheerders en de verkeerstoren hebben ervoor gezorgd dat er water kon komen. Wij hebben even een dipje gehad met de blauwalg. Van de inleider begrijp ik dat het een goede optie zou zijn om de Roode Vaart door te spoelen, dus die optie zien wij als gebouwd heel graag. Op dit moment staat het peil erg laag en als wij het grondwater aan willen vullen, dan zou het een optie zijn om op het moment een centimeter of 10 tot 15 toe te voegen. Het is maar een gedachte.

De heer Van Dam: Voorzitter, bedankt voor de snelheid van de tussentijdse rapportage. Er werd gesproken over de lage grondwaterstand maar dringt dit ook door bij gemeenten en inwoners? Er wordt gewoon onverantwoord verhard alsof er niets aan de hand is.

De voorzitter: Daarom is het symposium en de dialoog met alle partners zo belangrijk, zodat er betrokkenheid en bewustwording ontstaat.

De heer Van Noord: Deze zomer hebben wij een ingewikkelde situatie gehad met onze medewerkers en daar is hard aan gewerkt. Kunnen zaken beter? Ja, daarvoor doe je een evaluatie om dat goed te bekijken. Is het waarschijnlijk dat dit soort dingen nog een keer gaat gebeuren? Ja, gezien de klimaatverandering en cetera. Goed en nuttig om verder zaken op te pakken.

Mevrouw De Koning: Ik sluit mij aan bij de complimenten voor de organisatie. Onze vragen sturen wij naar u toe. Fijn te horen dat er een thema of symposium komt, want er moet van buiten naar binnen gewerkt gaan worden. De omgevingswet komt eraan, allerlei zaken, participatie burger maar ook andere overheden erbij betrekken. Ik wil een suggestie doen, namelijk tijdelijk een loket openen voor burgerinitiatieven, want er zijn burgers die voelen dat er iets moet gaan gebeuren en dat zij graag mee willen denken. Op een gegeven moment werd gezegd, het beleid moet verder naar buiten gedragen worden, als ik het goed begrepen heb. Kunnen wij daar als bestuur iets aan bijdragen of moeten wij kaders scherper stellen zodat daarmee aan de slag kan worden gegaan?

De heer De Boer: Uit het rapport blijkt dat alle betrokken partijen de inspanningen van het waterschap erg hebben gewaardeerd. Dat blijkt ook uit de reacties in deze vergadering. Daar sluit ik mij graag bij aan. Vandaag stond er een bericht in BN De Stem met een paar kritische geluiden, dus niet iedereen is tevreden en daar moeten wij ook aandacht aan besteden. Ik las daarin dat op een na alle vennen in Brabant in ons gebied zijn verdroogd, dat 44% van de landbouwers de grond niet heeft kunnen beregenen en dat diverse planten en insecten de droogte niet hebben overleefd. Dat is allemaal verklaarbaar, maar ik vraag in de themabijeenkomst aandacht voor het feit dat een op de vijf landbouwers niet tevreden was over de communicatie, die heeft op diverse onderdelen gehaperd volgens het persbericht. Wellicht kan hierop worden teruggekomen in de themabijeenkomst.

De voorzitter: Dat gaan wij zeker doen, ik heb het ook in de krant gelezen maar ik heb ook een brief ontvangen van de ZLTO en die bewaar ik altijd want die krijg je bijna nooit, dat het alleen maar positief was.

De heer Wijnen: Het iedereen naar de zin maken hoeven we niet te proberen, want dat lukt toch niet. Op de eerste plaats dank aan alle medewerkers en de organisatie. Het is fantastisch gegaan. Wij zullen een aantal vragen stellen voorafgaand aan de themabijeenkomst en dat wij er uitgebreid tijd voor moeten nemen om te kijken hoe wij hiermee verder gaan. Hier en daar heeft men wat steken laten vallen, maar waar geen water is, verliest de keizer zijn recht. Ik kijk uit naar de thema-avond.

De heer Sneepe: Complimenten voor de rapportage, presentatie en documentatie, ook de waardering namens ons agrarische deel van de achterban, niets dan lof.

De voorzitter: Ik stel voor het voor vanavond hierbij te laten. De operationele suggesties worden meegenomen naar de bijeenkomst die wij gaan organiseren. De droogte was een bijzonder fenomeen, daarom moeten wij een bijzondere bijeenkomst organiseren die erop gericht is: leer uw waterschap verder kennen, vooral de dialoog opzoeken. Naar aanleiding van de suggestie van de heer Van der Heijden stel ik voor vanavond de volgende agendapunten te bespreken: 3.b.1 begroting, 3.b.2 belastingverordeningen, 3.b.3, mandatering uitvoeringskredieten, 3.b.4 reactie CAB en 4.d. PHARIO alsmede alle punten die niet besproken hoeven te worden.

Besluit: Het algemeen bestuur neemt kennis van de uitkomsten van de evaluatie droogte 2018 Waterschap Brabantse Delta en het vervolg (Actieprogramma Droogte (na) 2018).

3.b.Hoofdpunten voor deze vergadering (besluitvormend)

3.b.1. Begroting 2019

De heer Van der Aa: Voorzitter. Dank en waardering voor de heldere, goed ingedeelde en samengestelde begroting. De kenmerken zijn de extra lasten voor de waterketen, investeringen in assets, onderhoud en organisatie, dat doet een grote greep uit de egaliseringsreserve. Wij onderschrijven de noodzaak van deze aanpassingen, onze assets moeten betrouwbaar zijn en de risico's moeten zoveel mogelijk beperkt worden. Wij zien dat er volgens afspraken in het bestuursakkoord is gewerkt om de stijging voor de drie aangewezen profielen binnen het afsprakenkader te houden, namelijk door een extra onttrekking uit de egaliseringsreserve

watersystemen van circa 900.000 euro. Wij erkennen dat daardoor de tarieven van de watersysteemheffing beïnvloed zijn. Wij zetten wel grote vraagtekens bij de noodzakelijke extra geraamde kosten van 1,5 miljoen euro voor de externe slibverwerking door de SNB-partners in 2019. Zijn de ramingen voldoende hard om nu als geraamde verliespost op te nemen? Los daarvan, nog vraagtekens omdat de commissie nog een gouden ei mag leggen. Wij zien het effect van de nieuwe kostentoedeling, met name bij de categorieën ongebouwd en natuur. Deze voorbeeldprofielen vallen mede daarom niet binnen het uitgangspunt van het bestuursakkoord van maximale stijging van de tarieven, inflatie plus 2,5%. Dit zijn constatering die ik heb uitgesproken, maar wij stemmen in met de begroting.

De heer Knook: Voorzitter, de begroting 2019 is een helder en duidelijk document, wel waren wij bijzonder verrast door de grote afwijkingen van de kadernota. Dit wordt wel netjes uitgelegd en een van de redenen zijn de extra gelden die nodig zijn voor SNB, maar dit is al het tweede opeenvolgende jaar dat SNB een grote greep uit onze begroting doet en al twee jaar lang wordt gezegd dat dit komt omdat energiefabrieken later in gebruik worden genomen of dat de ingebruikname nog problemen geeft. Hoe lang gaat dit duren en hoe lang blijven wij dit accepteren? Ook de tariefsontwikkeling voor ongebouwd baart ons grote zorgen. Het is het vierde achtereenvolgende jaar dat de tarieven meer stijgen dan de afgesproken 2,5% plus inflatie. De zorgen zitten vooral in het feit dat de personeelskosten in 2019 enorm stijgen en niet duidelijk is wat de consequenties hiervan zijn in de toekomst. Een ander punt van zorg is de aantrekkende markt die ervoor gaat zorgen dat er minder aannemers zullen inschrijven op projecten, omdat ze veel keuze hebben met gevolgen voor de budgetten en projecten die effect zullen hebben op de lasten in de toekomst en niet op de lasten voor 2019. Al met al, deze begroting geeft grote zorgen voor de toekomst, omdat duidelijk wordt dat de lastenontwikkeling eerder zal stijgen dan dalen. Wij vragen het dagelijks bestuur kritisch te bekijken of de projecten in dit rap tempo uitgevoerd moeten worden als wij een betaalbaar en goedkoop waterschap willen blijven en wij zullen misschien onze ambities moeten bijstellen of onze beperkte middelen efficiënter in moeten gaan zetten.

De heer Taks: Voorzitter. Bij deze laatste begroting van de huidige bestuursperiode trekken wij de conclusie dat de afspraken in het bestuursakkoord onverkort gehandhaafd zijn in de voorbije periode. Wij hebben vastgehouden aan een optimale uitvoering tegen zo laag mogelijke lasten van de wettelijke waterschapstaken in verband met veiligheid, waterkwaliteit en watersysteembeheer. Binnen de beschikbare financiële ruimte kon ook ingespeeld worden op de gevolgen van de klimaatverandering zonder dat dit tussentijds tot aanpassing van de tarieven moest leiden. Ook voor de noodzakelijke klimaatadaptatie kan ook in 2019 voldoende geld worden vrijgemaakt binnen het kader van duurzaam financieel beleid, dat geeft voldoende speelruimte voor de noodzakelijke taken maar je kunt je afvragen zoals voorgaande sprekers hebben gezegd, of het grote aantal ambitieuze projecten die op de lijst staan, allemaal op korte termijn uitgevoerd kunnen worden. Klimaatadaptatie zal soms andere projecten kunnen verdringen, dan moeten wij prioriteiten stellen. Voor ons geldt onverkort dat wij ook de komende jaren na de komende verkiezingen moeten vasthouden aan de politiek van zo laag mogelijke lasten met een goed evenwicht tussen de lastenontwikkeling en klimaatadaptatie. Voor het laatste punt betekent dat dat wij de noodzakelijke maatregelen moeten treffen, dat wij daar ruimte voor moeten scheppen maar dat we moeten oppassen voor ongebreidelde ambities die soms ook loskomen in de klimaatdiscussie. Laten wij voorzichtig zijn en het evenwicht bewaren tussen lasten en klimaatadaptatie.

Mevrouw Van den Berg: Voorzitter. Dit is de laatste keer dat wij in deze samenstelling de begroting vaststellen. Het is een overgangsdokument voor onze opvolgers in maart en deze begroting baart ons grote zorgen. Door de grote ambities en doordat de basis niet op orde is, moeten wij putten uit onze reserves om de doelen in het bestuursakkoord – de tarieven niet laten stijgen – te realiseren. Hierdoor wordt het nieuwe bestuur voor een moeilijke taak gesteld, want willen wij nog steeds het goedkoopste waterschap zijn, wat betekent het om onze klimaatdoelen te halen? Daar geeft deze begroting geen antwoord op, deze is financieel sluitend gemaakt door te putten uit de reserves. Wij hebben nagekeken waar wij nog invloed op kunnen uitoefenen maar op dit moment is het nauwelijks te beïnvloeden, dat wij hiermee schoorvoetend akkoord moeten gaan, want dit is het. Meerdere collega's hebben deze zorgen ook in commissieverband uitgesproken. Op een aantal zaken doen wij er een tandje bij, klimaatadaptatie en duurzaamheid, en op een aantal zaken vinden zaken plaats waar wij nog geen besluit over hebben genomen, zoals over de reorganisatie van de waterketen, het lange termijn assetmanagement waar wij nu geld voor voteren en inzet op plegen, terwijl wij nog niet kunnen bijsturen, dat baart ons grote zorgen naar de toekomst toe. Wij zullen hierop bij de mandateringslijst terugkomen want met name in een overdrachtsjaar moeten wij juist kien zijn op onze opvolgers zodat zij op een goede manier verder kunnen. Wij moeten nu alle zeilen bijzetten en wij wensen de nieuwe secretaris-directeur veel succes om de basis op orde te krijgen en onze ambities bij te stellen met een goed advies aan het nieuwe dagelijks bestuur.

Mevrouw Raedts: Voorzitter, mijn beginconstatering is dat er forse budgetten zijn uitgetrokken voor diverse zaken, bijna 3 miljoen euro meer dan in de kadernota is vastgesteld, met name 1,5 miljoen euro als bijdrage voor SNB hakt er flink in. Ik wens de portefeuillehouder veel succes om tot een gunstiger resultaat te komen

voor het waterschap. Een ander zorgpunt zijn de kosten voor het op orde krijgen en houden van de assets in de waterketen. Daarover worden wij begin 2019 verder geïnformeerd, maar het blijft een zorgpunt. Ik ben het eens met mijn collega's die zich zorgen maken over de grote greep uit de reserves dit jaar, dat kan eenmalig maar niet vaker uiteraard. Desondanks gaan wij akkoord met deze begroting, met een kleine doorkijk naar de toekomst. De uitgaven stijgen, dat is ook zo en dat lijkt onvermijdelijk, al is het alleen maar door de klimaatverandering. Er komen steeds grotere opgaven op het bordje van het waterschap en wij kunnen moeilijk zeggen, wij doen daar niet aan mee, wij zullen daar niet in investeren. Wij moeten uiteraard kritisch zijn op de uitgaven maar ook op de begrotingen van de verbonden partijen, want daar gaat ook veel geld in om. Door de toenemende uitgaven de komende jaren verwacht ik dat de belastingtarieven verhoogd zullen moeten worden, want wij kunnen niet een van de goedkoopste waterschappen blijven als wij zoveel opgaven hebben. Wel moet goed gekeken worden naar een evenredige stijging van de tarieven, want zowel ongebouwd agrarisch als natuurterreinen hebben de laatste jaren navenant meer tariefstijgingen gehad dan andere categorieën. Daarvoor verwijs ik naar de tabel bij het verslag van de Financiële Commissie, die is bij de agenda bijgevoegd.

De heer Van Dam: Voorzitter, grote stijging van onze lasten door onttrekking uit de reserves, eenmalig maar niet meer om de begroting sluitend te krijgen. U stelt voor om geen bezuinigingen toe te passen omdat de risico's te groot zijn, akkoord, maar wij moeten goed kijken dat de uitgaven sober zijn want dat zou tot best wel tot een stukje bezuiniging kunnen leiden. Wij moeten ons vooral afvragen, wat zijn onze kerntaken, waar moeten wij als basis aan voldoen? Er komt een tijd dat wij goed moeten kijken dat wij onze ambities moeten bijstellen en dat wij moeten kijken naar prioritering van projecten om te kunnen voldoen aan een sluitende begroting. Er wordt gesteld dat volgens de afspraken in het bestuursakkoord de stijging van de lasten plaatsvindt, maar het is stijging op stijging en als je dat over de jaren uitrekent, dan is het wel een enorme stijging. Toch gaan wij akkoord met deze begroting met de kanttekeningen die wij geplaatst hebben.

De heer Kocx: Voorzitter, complimenten voor de goed leesbare begroting, technisch inhoudelijk is hij uitgebreid besproken in de Financiële Commissie. Dat heeft onder meer geleid tot een addendum bij de begroting en wij gaan er gemakshalve vanuit – maar dat staat niet in de stukken – dat dit integraal onderdeel uitmaakt van de nieuwe begroting. Dat is wel belangrijk omdat er een aantal wijzigingen in staat. De voorbeeldprofielen huishoudens en bedrijven blijven binnen de afgesproken norm van het bestuursakkoord, maar sommige ook maar net. En andere profielen hebben wel een forse lastenverhoging. Als voorbeeld, natuurterreinen gaat 15,6% omhoog en gemeenten gaan 23% omhoog volgend jaar. Deze verhogingen moeten heel goed gecommuniceerd en uitgelegd worden. Om de tarieven te kunnen continueren is er een bedrag van 8 miljoen euro vanuit de reserves ingezet, anders zouden de tarieven nog een fors stuk hoger zijn geweest, namelijk 5 tot 6% hoger en dat kunnen we niet blijven doen. Dat is dan nog zonder de stijging van de WOZ in de profielen mee te nemen. In de praktijk stijgen de lasten voor burgers en bedrijven dus nog veel meer dan nu in de voorbeeldprofielen staat. Dat probleem heb ik al eerder aangekaart. Al met al maken wij ons grote zorgen voor de toekomst en ik geef een paar voorbeelden. De uitgaven stijgen in 2019 met ruim 7 miljoen euro ten opzichte van 2018 en ook met 5 miljoen euro ten opzichte van onze kadernota 2019, ofwel we geven volgend jaar 5% meer uit dan dit jaar. Door de enorme inzet in 2019 van 7 miljoen euro uit de egaliseringsreserve is deze in een jaar verminderd met meer dan de helft. Er rest ons eind 2019 nog maar 5,3 miljoen euro voor de komende negen jaar of wellicht nog minder omdat wij een deel van de reservering onverharde wegen zullen moeten gebruiken nu het arrest van de Hoge Raad definitief is geworden. De investeringen zullen in 2019 veel hoger zijn dan gemiddeld. Waar er een investeringsvolume is van ruim 34 miljoen euro per jaar, zijn de investeringen in 2019 ruim 58 miljoen euro en de verhoogde investeringen geven juist in de toekomst na 2019 meer kapitaallasten, rente en afschrijvingen. Wij hebben inmiddels voor ruim 1 miljard euro aan vaste activa met een restant boekwaarde van ruim 400 miljoen euro die allemaal nog afgeschreven moeten worden. Daar staat eind 2019 een bedrag van 375 miljoen euro aan geldleningen tegenover, 10 miljoen euro hoger dan eind dit jaar, dus onze schuldenlast stijgt nog steeds. Als de rente in de toekomst ook fors gaat stijgen, dan kunnen de kapitaallasten als een molensteen om onze nek gaan hangen. De kapitaallasten maken nu al ongeveer een derde deel uit van de begroting, ruim 48 miljoen euro zijn wij sowieso al kwijt aan de kapitaallasten waar wij weinig invloed op kunnen uitoefenen. Kosten van kwijschelding en oninbaar stijgen jaar op jaar, terwijl wij hadden gedacht dat nu de economische situatie stukken beter is dan vijf jaar geleden, die zouden gaan dalen. Kwijschelding kost ons samen bijna 3,7 miljoen euro en oninbaar ruim 1 miljoen euro, samen 5 miljoen euro per jaar. Dit kan zo niet doorgaan. Het nieuwe bestuur zal in 2019 duidelijke keuzes moeten gaan maken om de lasten in de komende jaren niet buitenproportioneel te laten stijgen. Daar komt bij dat door de klimaatveranderingen er steeds meer van het waterschap gevraagd zal worden. Het waterschap dient voor burgers en bedrijven wel betaalbaar te blijven. Tot slot, een suggestie. Ik heb het probleem van de voorbeeldprofielen al een paar keer naar voren gebracht, ook in de financiële commissie. Mijn suggestie zou zijn, het gaat in principe om de problematiek van de vaste WOZ-waarde in de profielen die niet meestijgt met de werkelijke waarde van panden en huizen. Neem dit mee naar de Unie of de CAB II-commissie, zodat zij kunnen kijken of zij met die voorbeeldprofielen iets anders kunnen doen, want het is nu heel oneerlijk en in feite vergelijken wij appels met peren, want wij vergelijken een huis nog steeds met de waarde van vijf of tien jaar geleden en in werkelijkheid zijn die

waarden veel hoger, dus in werkelijkheid betalen de eigenaren van die panden ook veel meer. Neem dat mee naar de Unie en kijk of daar een oplossing kan komen, mede omdat er bijvoorbeeld bij de voorbeeldprofielen bedrijven bij beide profielen een pand in eigendom staat. Ga je dat vertalen naar huur, dan komt er ook voor die bedrijven een ongelukkige uitkomst uit.

De heer Schouwenaars: Voorzitter. Een moeilijke opgave om niet teveel te herhalen, want wij delen de zorgen die al uitgesproken zijn. Laat ik eerst iets doen dat ik in de commissie beloofd heb en dat is de ambtelijke organisatie van harte bedanken voor het vele en mooie werk, want ik vond het nodig om dit nog een keer in openbaarheid te herhalen. De laatste begroting van dit dagelijks bestuur over deze bestuursperiode. Het ademt een beetje 'na ons de zondvloed' uit. Het klinkt wat hard maar de zorgen van het algemeen bestuur zijn nauwelijks vertaald in deze begroting en de toelichting daarop. Wij onderschrijven de keuzes die gemaakt zijn, laten wij daar eerlijk in zijn. Op dit moment niet knabbelen aan de ambities terwijl er grote opgaven voor ons liggen, maar wij zien wel dat de egalisereserves fors moeten worden aangesproken om de begroting sluitend te krijgen. Ik noem even wat. Vorig jaar zeiden wij, dit is een prima vertaling van wat in de kadernota is afgesproken, onze algemene beschouwingen hebben wij in het voorjaar gedaan, de kadernota, maar wat blijkt nu? Er is een compleet nieuwe financiële situatie ontstaan. Met andere woorden, we hadden vanavond geen nieuwe directeur moeten benoemen en allerlei andere dingen niet moeten doen, maar algemene beschouwingen moeten houden omdat er een compleet nieuwe situatie is ontstaan. 2,8 miljoen euro extra netto lasten is substantieel. Dan ziet de begroting er compleet anders uit dan wij in de kadernota hadden afgesproken. Het debacle SNB begint ons steeds meer als een molensteen om de nek te hangen. Gelukkig kon de portefeuillehouder zeggen, daar komen wij nog deze bestuursperiode op terug hoe wij om moeten gaan met de slibverwerking en met onze dochter SNB. Water van waarde, daar gaan wij nu veel geld in investeren maar wij weten dat de investering alleen maar meer vragen zal opwerpen. Wij weten hoe Water van waarde is ontstaan, omdat wij met elkaar vastgesteld hebben dat wij een aantal basics niet op orde hebben en dat wij onvoldoende beeld hebben op de onderhoudstoestand van onze assets. Dan gaat het niet opleveren dat er projecten naar voren geschoven kunnen worden, dan gaan wij nog een zwaardere opgave krijgen dan nu al wordt gesuggereerd en in de projectenlijst wordt opgenomen.

2020 en verder worden zware jaren. Dan wordt gezegd, wij kunnen niet langer het goedkoopste waterschap zijn, maar wij zijn liever een goed waterschap dan een goedkoop waterschap.

De heer De Neve: Voorzitter. Ik spreek onze ongerustheid en zorgen uit bij de begroting 2019. Als wij op deze manier verder gaan, dan komt de bodem van de schatkist erg snel in zicht. Wij teren veel te veel in en de lasten blijven maar stijgen, de reserves zijn bijna uitgeput. De schuldenpositie zal eerder toe- dan afnemen. Tot op heden was de begroting steeds in lijn met de kadernota, de begroting 2019 kent een behoorlijke afwijking van de recent vastgestelde kadernota. Het effect op de tarieven zal vooral voor een aantal categorieën, boeren, burgers en buitenlui goed in de portemonnee merkbaar gaan worden. Complimenten voor de organisatie die een goed stuk heeft opgesteld. Wij stemmen in met deze begroting met de kanttekening over nut en noodzaak.

De heer Sneepe: Voorzitter. De begroting past op zich keurig binnen de kaders die wij hebben afgesproken, dus complimenten daarvoor. Echter, wij constateren net als iedereen hier, dat de reserves flink worden aangesproken en de tarieven voor onze burgers nemen flink toe. Dat baart ons ook grote zorgen. Daarom en in aansluiting op de strategische dossiers uit de evaluatie droogte 2018 en de strategische discussies die wij met onze partners voeren over klimaatadaptatie en de gezamenlijke opgave om daar het hoofd aan te bieden, is de VVD er voorstander van om vanuit het perspectief van functionele, direct waarde toevoegende innovatie scherp te focussen op de wettelijke kerntaken en andere zaken strak te prioriteren, te temporiseren of te heroverwegen om de reserves niet verder uit te putten en bij voorkeur weer aan te vullen. Aanvullend op die discussie acht de VVD het raadzaam om de risico's van klimaatadaptatie nog eens scherper in beeld te brengen op grond van lange termijnvoorspellingen van klimaatdeskundigen en zo nodig de risico's te herijken of aan te vullen en desgewenst daarvoor extra financiële en materiële voorzieningen te treffen.

De heer Schots: Voorzitter. Ik breng alle complimenten over de transparantie en duidelijkheid van de begroting – en dat is iets anders dan de inhoud – over aan degenen die daar heel wat uren in gestopt hebben. Zij zijn hier deels aanwezig en deels niet. Ik ben blij dat het document in goede aarde is gevallen bij u. U geeft allemaal uiting aan uw zorgen over de kostenontwikkeling 2019 en de volgende jaren en die zorgen delen wij nadrukkelijk met u. Bij de kostenontwikkeling en de toelichting kunt u lezen waar het vandaan komt en voor zover dat 2019 betreft, is er gezien de korte termijn niet al te veel mogelijkheid en ruimte om daarop te beknopten of te bezuinigen. Het merendeel van de kostenontwikkeling naar 2019 is het gevolg van externe factoren van diverse aard en dat zijn op deze termijn voor het waterschap onbeïnvloedbare kosten. Velen van u hebben de extra kosten voor SNB genoemd. U weet dat wij daar vorig jaar ook tegenaan gelopen zijn en toen hebben wij met veel druk en pressie voor 2017 een aangepaste kostenverdeling SNB weten te realiseren, die ons voor dat jaar een klein miljoen euro aan kosten heeft bespaard. Deze afspraak was eenmalig en heeft echter geen automatische doorwerking naar 2018 en 2019,

daarover loopt momenteel een discussie in de werkgroep die door de aandeelhouders in het leven is geroepen. Deze club is voortvarend aan het werk en zal aan het eind van het jaar een voorstel doen voor een aanpassing van de kostenverdeling SNB om de knelpunten het hoofd te bieden. Wij hebben uit voorzichtigheidsoverwegingen ervoor gekozen om niet vooruit te lopen op een voordelig resultaat van die kostenaanpassing, hoe plausibel het ook is dat veranderingen niet anders dan in het voordeel van ons zullen uitpakken, maar de voorzichtigheid gebiedt ons om bestaande afspraken over de kostentoedeling te respecteren zolang er geen andere afspraken over gemaakt zijn. Hopelijk komen die aan het eind van het jaar en hebben zij effect voor 2018 en de daaropvolgende jaren. De heer Van der Aa heeft gezegd dat wij wat al te gemakkelijk de kostenprognoses van SNB hebben overgenomen en daar niet op voor ons voordelige wijze in gecorrigeerd hebben. Wij zijn ervan uitgegaan dat SNB de kosten zorgvuldig geprognosticeerd heeft en dat is het uitgangspunt voor onze begroting en dat geldt ook voor de kosten van alle andere verbonden partijen die op een aantal punten tot een plus voor ons leiden, waarbij bij vrijwel iedereen een belangrijke factor van de plus is de afspraken die in cao-verband zijn gemaakt en die op die manier doorwerken in de loonkosten. Wij zijn met u van mening dat dit een zorgelijke situatie is en wij nemen uw adviezen om vanuit verschillende invalshoeken daar in de komende periode naar te kijken buitengewoon serieus. De kadernota is daarvoor het geëigende instrument en de geëigende periode om dat te doen en in dat tijdstraject zullen wij deze ontwikkelingen meenemen en tegen het licht houden. Enerzijds moeten wij serieus naar de kosten van de lopende operaties kijken, anderzijds liggen er nieuwe uitdagingen op het gebied van klimaatadaptie, energietransitie en circulaire economie waar wij aan de ene kant de uitdagingen die daar liggen opnemen en er kosten voor maken voor zover de risico's hiervan acceptabel zijn, aan de andere kant zullen wij nog een keer goed moeten kijken naar de prioritering of temporisering om de kostenontwikkeling in de tijd zo goed mogelijk in de grip te houden. De afgelopen jaren heeft het algemeen bestuur een aantal keuzes gemaakt die ik korthedshalve typeer als een tandje erbij op diverse vlakken en dat werkt door in de cijfers en naar de komende periode en ook in de kadernota zullen doorwerken. In dat traject moeten wij opnieuw kijken naar waar wij mee doorgaan en of dat allemaal kan. Wij zullen een kritische blik moeten houden en kijken hoever de polsstok kan zijn en wat wij ons wel en niet willen of kunnen veroorloven gelet op onze belastingtarieven en de ontwikkeling daarvan en de reservepositie, die in de begroting 2019 meer is aangesproken dan wij in de kadernota verondersteld hebben. Deze ontwikkeling leidt ertoe dat wij de tarieven binnen de gestelde kaders kunnen houden maar gelijktijdig geeft het aan dat dit in de toekomst kritisch gevolgd en zo nodig bijgestuurd zal moeten worden. U heeft een aantal punten genoemd die specifieke aandacht vragen, de kwijtschelding waarvan wij in deze bestuursperiode hebben afgesproken dat wij daar nu niets aan doen maar in het overdrachtsdocument ligt het basismateriaal klaar voor het nieuwe bestuur om daar een oordeel over te vellen. De kostentoedeling hebben wij onlangs besproken en die beïnvloedt niet de totale kosten, maar wel de verdeling over de categorieën en de ontwikkeling van de lasten per categorie. De normering of de voorbeeldprofielen waarmee wij de lasten per categorie bekijken, heeft in onze discussie over de CAB-voorstellen aangetoond dat die profielen niet op alle punten voldoende representatief zijn. De fractie Bedrijven heeft daar bij herhaling, ook vanavond weer een keer op gewezen. Ik heb in de commissie toegelicht dat de door ons gehanteerde voorbeeldprofielen niet onze eigen keuze zijn, maar deze worden door alle waterschappen in Unieverband gebruikt. Ik ben het eens met de suggestie van de heer Kocx om de representativiteit van de voorbeeldprofielen in het bredere beeld een keer op Unieniveau aan de orde te stellen en te kijken of we daarmee nog wat kunnen doen. De WOZ-waarde is ook uitvoering besproken in de financiële commissie, is ook een issue dat heel lastig is, omdat de WOZ-waarde die wij gebruiken voor de vaststelling van de tarieven op een ander peilmoment gemaakt wordt dan wanneer de aanslagoplegging plaatsvindt en als je intussen grote wijzigingen in de WOZ-waarde hebt, dan krijg je het probleem dat belastingplichtigen meer aangeslagen worden dan wij bij het vaststellen van de tarieven verondersteld hebben. Ik denk dat ik hiermee in grote lijnen gereageerd heb op uw zorgen. Nogmaals samenvattend, vanuit het dagelijks bestuur worden die onderkend en we zien hierin de opdracht om in de komende periode met de kadernota daar in lange termijnperspectief voldoende aandacht aan te schenken en waar nodig en mogelijk, bij te sturen in een richting die door u allen is aangegeven. Dat laat onverlet dat wij voor 2019 uiterst scherp zullen moeten zijn op kosten en kostenontwikkelingen, ook al zijn die op korte termijn nou eenmaal minder beïnvloedbaar dan op lange termijn.

Tweede termijn

Mevrouw Van den Berg: Blij dat het dagelijks bestuur onze zorgen deelt, maar mijn zorgen blijven wel staan ook omdat wij twee momenten hebben waarop wij formeel juridisch de begroting vaststellen, dat is vanavond en de kadernota geeft het perspectief op de lange termijn weer, maar juridisch is vandaag de votering van de middelen naar de toekomst toe, voor het komende jaar aan de orde. Daarom vind ik dit wel een moment om te markeren en niet alles naar de kadernota te verschuiven. Met deze begroting geven wij de organisatie de input om gewoon volgens deze begroting te gaan werken en ik wil juist nu gezien de financiële situatie en een aantal punten die wij hebben, nogmaals stipuleren dat er nadrukkelijk moet worden gekeken naar kostenbeheersing, risico- en asset management en in control zijn. Het is aan het nieuwe bestuur om dat te vertalen in de kadernota, welke ambities zij zien en wat dat betekent voor de kostenontwikkelingen voor onze tarieven, want daar ligt volgend jaar het moment. Om dan nu te verwijzen

naar de nieuwe kadernota, dit is juridisch het moment dat wij het geld voteren. Ik heb niet echt het gevoel dat u aan het sturen bent en daarom gaan wij schoorvoetend akkoord met deze begroting maar het had ook anders gekund.

De heer Kocx: Voorzitter, ik ben blij dat het dagelijks bestuur de brede zorgen van het algemeen bestuur voor de toekomst begrijpt en onderschrijft. Ik hoop dat zij in de korte resterende periode daar ook naar handelt. Dank dat mijn suggestie voor de voorbeeldprofielen wordt meegenomen naar de Unie, ik hoop dat daar wat uit gaat komen en dat wij dan wat eerlijker kunnen zijn met het voorspiegelen van tarieven, ook belangrijk om eerlijk te zijn naar burgers en bedrijven over wat het werkelijk is. Wij kunnen ook schoorvoetend akkoord gaan met de begroting. Ik wil nog een suggestie doen en misschien kunnen wij afspreken gezien de enorme afname van onze reserves, dat mocht er in 2019 ergens een meevaller ontstaan, deze onmiddellijk te parkeren zodat het nieuwe bestuur daar aan het eind van het jaar iets van kan vinden en niet te gebruiken om bijvoorbeeld ergens anders een tegenvaller op te vangen. Die moet dan op een andere manier opgevangen worden. Graag die toezegging.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, ik weet niet of de term schoorvoetend akkoord gaan op zijn plek is. Het dagelijks bestuur zegt, in dit laatste jaar willen wij onze ambities nog niet inleveren, dat juichen wij toe, maar ambities behouden is de positie als waterschap beter definiëren. Er ligt een uitgebreide opgave voor ons, de kerntaken van nu zijn hetzelfde als van vijf jaar geleden maar daar is een andere invulling bij gekomen. Daar moeten wij ons op voorbereiden. Onze maatschappelijke opgave om een goed waterschap te zijn houdt ook in dat wij goed zijn voor de mensen die het niet op kunnen brengen, met andere woorden het onmiddellijk ter discussie stellen van het kwijscheldingsbeleid is voor ons een onbegaanbaar pad.

De heer Schots: Voorzitter, dank dat u in meerderheid of misschien wel unaniem akkoord gaat met de begroting ondanks alle kritische opmerkingen. Richting mevrouw Van den Berg wil ik zeggen dat ik met de duiding dat ik gemakshalve alles naar de toekomst verschuif, absoluut niet akkoord ga. Veel van uw vragen van financiële aard over prioriteitsstelling over kerntaken en ambities hebben op de toekomst betrekking en dan kan ik niet anders doen dan zeggen dat wij dat in het perspectief van de komende kadernota kunnen bekijken. Dus de verwijzing naar de kadernota is een gevolg van alle vragen die u gesteld heeft. Dat betekent niet dat wij voor 2019 alles laten lopen zoals het is, kostenbewustzijn staat hoog in het vaandel van de organisatie en dat blijft onverminderd. Risicobeheersing en asset management zijn aan de orde van de dag en waar wij voortdurend mee bezig zijn. Ik denk dat wij met deze begroting 2019 met name in de sector waterketen hebben bezuinigd wat er bezuinigd kon worden, maar aan de andere kant wij ook onder ogen gezien hebben dat er nou eenmaal meer kosten zijn als wij het Water voor waarde-concept willen gaan doorvoeren. Ook voor 2019 zitten wij strak aan de financiële touwen om te zorgen dat het goed beheersbaar blijft. De suggestie van de heer Kocx om meevallers te parkeren is begrijpelijk, maar wij hebben de regels waaraan bij ons bij de begroting te houden hebben en als dit bestuur hebben wij ooit een reserve- en voorzieningenbeleid vastgesteld en binnen die kaders zullen wij moeten omgaan met voordelen en tegenvallers. Om elke meevaller op voorhand een hele andere bestemming te geven, dat gaat iets te ver. Uw intentie vind ik duidelijk, maar de knalharde toezegging omdat nu voor eens en altijd te gaan doen, is even iets te kort.

De heer Kocx: De suggestie was niet om ze al te bestemmen maar om ze te parkeren, zet ze opzij en ga ze niet ergens anders voor gebruiken, zodat het nieuwe bestuur kan besluiten wat ermee gebeurt.

De heer Schots: Net als er meevallers zijn, zullen er tegenvallers zijn en dan moet je voor de tegenvallers dezelfde afspraak maken. Dat is iets minder makkelijk dan u nu suggereert, maar wij nemen uw suggestie in belangrijke mate mee. De heer Schouwenaars wijst er terecht op dat we onze ambities nog niet ingeleverd hebben en dat ook niet gaan doen en dat dat zijn weerslag heeft in de begroting 2019 en dat wij in de opmaat naar de komende bestuursperiode, die ambities en alle andere dingen die genoemd zijn, opnieuw tegen het licht zullen houden. Dat gaat gebeuren.

Besluit: Het algemeen bestuur stemt in met:

- 1. De begroting 2019;**
- 2. De voorgestelde dekking van het resultaat van de taak Watersysteembeheer (nadelig 5.741.539 euro);**
 - a. Toevoeging financiële meevallers aan de bestemmingsreserve DFB-WS: 845.714 euro;**
 - b. Onttrekking uit de bestemmingsreserve DFB-WS: 1.792.166 euro;**
 - c. Onttrekking uit de egaliseringsreserve WS: 4.795.086 euro;**
- 3. De voorgestelde dekking van het resultaat van de taak Zuiveringsbeheer (2.380.198 euro nadelig);**
 - a. Toevoeging financiële meevallers aan bestemmingsreserve DFB-ZB: 960.825 euro;**
 - b. Onttrekking uit de bestemmingsreserve DFB-ZB: 870.631 euro;**
 - c. Onttrekking uit de egaliseringsreserve ZB: 2.470.392 euro;**

- 4. Het vaststellen van het subsidieplafond voor het verstrekken van subsidies volgens de regeling "Aanpak van emissies uit diffuse bronnen" voor 2019 op 36.000 euro;**
5. De nieuwe verdeelsleutel van de beheerproducten Bestuursrechtelijke handhaving en Strafrechtelijke handhaving.

3.a.2. Vaststelling belastingverordeningen 2019

Besluit: Het algemeen bestuur stemt in met:

- 1. De vaststelling van de Verordening verontreinigingsheffing Waterschap Brabantse Delta 2019 en de daarbij behorende bijlagen I en II;**
- 2. De vaststelling van de Verordening watersysteemheffing Waterschap Brabantse Delta 2019;**
- 3. De vaststelling van de Verordening zuiveringsheffing Waterschap Brabantse Delta 2019 en de daarbij behorende bijlagen I en II.**

3.b.3. Mandatering van het dagelijks bestuur tot het verstrekken van uitvoeringskredieten in 2019

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter, het doet ons deugd dat er een redelijke lijst van projectvoorstellen ligt die wij aan onszelf willen houden als algemeen bestuur. Vanuit bestuurlijke vernieuwing hebben wij gezegd, dit moet een mogelijkheid zijn. Wij hoopten dat niet alles geselecteerd zou worden en ik denk dat we daar aardig in geslaagd zijn. Een paar specifieke aandachtspunten van onze fractie. Wij hebben systeemherstel waterketen bij het algemeen bestuur willen houden omdat het gevoel van niet in control zijn op de assets toch wel erg overheersend is en ook in de begroting steeds doorklinkt. Wij vinden het jammer dat we al een aantal dingen hebben moeten besluiten met de begroting, terwijl er nog een voorstel systeemherstel gaat komen, dat is eigenlijk met terugwerkende kracht daarover bezig zijn. Ik vond het ook jammer dat de lange termijn assetplanning niet meegestuurd was ondanks dat dat misschien erg veel leesvoer was, dat is een besluit van het algemeen bestuur en niet van iemand anders, want dat is heel belangrijk voor die keuze. Iets wat samenhangt met de keuze om het systeemherstel waterketen bij ons te houden is dat wij in de begroting hebben kunnen lezen dat wij het zakelijk recht van de afvalwaterpersleiding nog niet hebben gevestigd als waterschap en dat is toch wel bijzonder omdat het een aantal miljoenen kost om dat u te gaan regelen. Het is een van onze belangrijkste assets, wij hebben een versie 2.0 daarvan geaccordeerd. Hoe kan dat allemaal samengaan? Dat geeft opnieuw het gevoel van onrust, zijn wij wel in control?

De heer Van der Aa: Voorzitter. Wij hebben ook een aantal projecten voorgesteld om aan het algemeen bestuur voor te behouden en niet te mandateren. De redenen hiervoor zijn in het algemeen de complexiteit en omvang van projecten, ook in euro's, de partners met wie wordt samengewerkt, duurzaamheidsaspecten en in enkele gevallen de onzekerheidsmarge die erbij vermeld staat. Wij hebben al een jaar ervaring opgedaan en er zijn misschien wel enkele schrikreacties, maar dat valt wel mee als ik het goed begrijp, omdat er wel enkele afwijkingen zijn geweest ten aanzien van de onzekerheidsmarge, maar het is een lijstje van netto veertien projecten omdat er nog twee op de agenda staan. Wij stellen voor om deze projecten ook waar maar een of twee fracties dat hebben aangegeven, allemaal aan ons voor te behouden en geen mandaat te verlenen zoals in het roze kolommetje aan de rechtse kant is weergegeven onder de condities voor wat betreft de grote lijst zoals afgesproken is met het dagelijks bestuur.

De heer Kocx: Voorzitter. Wij hebben totaal twee projecten aangemeld om niet te mandateren, in totaal zijn er zestien aangemeld door een of meerdere fracties. Twee worden vandaag of volgende maand besloten en er blijven er voor 2019 veertien over, want ik neem aan dat alles wat roze is wij niet gaan mandateren. Veertien is best nog veel maar daarmee kunnen wij wel leven, want er zijn een of meerdere fracties die dat graag terug willen laten komen en wie zijn wij om dat recht te ontnemen. Er zijn totaal tweeënveertig projecten voorgesteld om te mandateren dus minus zestien blijven er nog zesentwintig over die wij wel aan het dagelijks bestuur mandateren. Dat geeft volgend jaar ruimte in de algemeen bestuursagenda en dat is mooi meegenomen.

De heer Schouwenaars: Voorzitter, mij ontnemt niemand het recht om niet te mandateren maar ik vind het teleurstellend dat wij in het tweede jaar dat wij met deze methodiek werken, toch nog zestien projecten op de lijst tegenkomen, waarvan dagelijks bestuursleden of een fractie vinden dat ze dat niet willen mandateren zonder dat wij daarover op enige manier met elkaar gesproken hebben en de motivatie en argumenten daarvoor. Het is zo maar een lijstje. Ik weet niet waarom projecten 9, 10 en 11, rwzi's, volgens het CDA moeten worden voorbehouden aan het algemeen bestuur. Ik had graag de discussie gevoerd om hen te kunnen steunen of te zeggen van, wil je niet te veel. Het voldoet niet aan de ideeën die wij twee jaar geleden hadden maar wij kunnen ermee leven dat er veertien blijven staan.

De heer Schots: Voorzitter, de projecten die op deze lijst terecht zijn gekomen, op grond van hetgeen de diverse fracties heeft bewogen om die niet te mandateren, heeft te maken met duurzaamheid, en betrokkenheid van andere partijen, participatie, omvang van bedragen of van onzekerheidsmarges. Het is de

keuze van de fracties om dat te doen en het voorstel van de waarnemend secretaris-directeur om projecten waar minstens twee fracties bedenkingen tegen hebben, bij het algemeen bestuur te houden, hebben wij gevolgd. Wij hebben er veertien of zestien en dat is iets meer dan vorig jaar, ik heb het niet precies nageteld. Dat begrijp en respecteer ik ook. Aan de andere kant zitten er een aantal projecten bij die gezien het besturen op hoofdlijnen, niet op de lijst hadden moeten staan, maar als u de behoefte heeft om deze projecten terug te zien, wie zijn wij dan om daar nee tegen te zeggen. Ik kan mij voorstellen dat u een aantal dingen ook gelet op de discussie bij de begroting, weer op uw tafel wilt krijgen. De opmerking van mevrouw Bonthuis dat de lange termijn assetplanning er nog niet is annex waardoor het voorstel systeemherstel waterketen door u aan u zelf wordt gehouden, dat lange termijn asset planningverhaal is in de onderzoeks- en ontwikkelfase gereed, alleen er was onvoldoende ruimte en tijd om het zodanig voorbereid te hebben dat het vanavond in deze vergadering besproken kon worden en daarvoor behoorlijk wat tijd vrij te maken die het verdient. Dat ging met de agenda van vanavond gewoon niet. Dat heeft u tegoed in de vergadering van januari. U koppelt daaraan uw voorbehoud voor het voorstel systeemherstel waterketen, dat vind ik erg jammer want dat is typisch een project waar veel dingen in zitten die juist niet in alle grote projecten zitten die u heeft aangehouden, maar alle kleinigheden die om naar een structureel goede asset planning te komen, ook moeten gebeuren en dat zou wat mij betreft een project kunnen zijn wat u rustig zou kunnen mandateren, maar een aantal fracties heeft daar niet voor gekozen en dat is dan iets waar wij ons aan conformeren en het bij u terug laten komen. Op het punt van het zakelijk recht AWP kan ik niet een, twee, drie spontaan reageren, dus daar zal ik bij u op terugkomen. Ik dacht dat de fractie Bedrijven technische vragen heeft gesteld, maar ik begrijp dat het antwoord u niet tevreden heeft gesteld. Daar kijken wij nog naar. Mijnheer Schouwenaars, de discussie hierover die u wat gemist heeft, is een constatering die ik onderschrijf. Mochten fracties vanavond de behoefte hebben om projecten naar andere kolommen te schuiven, dan is dat mogelijk, maar dit is het voorstel dat na al uw reacties in het voortraject boven tafel is gekomen.

Tweede termijn

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter. Ik wil ondersteunen wat de heer Schouwenaars als lid van de commissie bestuurlijke vernieuwing aandraagt dat het op zijn plaats zou zijn om met steekwoorden te beargumenteren waarom wij een en ander aan het algemeen bestuur willen houden, zodat je iets snapt van de motivatie en ook de urgentie voor fracties. Om dat voor mezelf ter harte te nemen, wil ik het plan uitwerking dijkversterking Geertruidenberg Amertak toelichten. Dat is voor ons een majeur onderwerp en dat wij daar wellicht een nieuw traject moeten starten, maar in ieder geval flinke wijzigingen in het lopende traject zijn opgetreden en mede omdat het participatietraject daar verre van vlekkeloos is verlopen.

De heer Van der Aa: Voorzitter. Ik heb in eerste termijn in het kort onze argumentatie in grote lijnen genoemd. De heer Schouwenaars vraagt terecht naar de motivatie van het CDA voor die drie WKK installaties. Dat kan ik in steekwoorden doen: ten eerste de omvang van het project in Bath, de omvang in aanpak en in euro's, de keuzeopties tussen soorten WKK's, de onzekerheidsmarge met name in Bath en de duurzaamheidsaspecten in relatie tot de energietransitie. Dat is met name voor Bath. Voor de andere geldt dat in iets mindere mate. Waarom wij de andere erbij gezet hebben is, waarom zou je het alleen bij Bath doen als de andere er veel op lijken. Ik weet dat die andere wat minder scherp zijn, maar misschien komt het nog wel bij elkaar.

De heer Knook: Voorzitter, even een verduidelijkende vraag. Wij dachten dat er afgesproken was dat er minimaal twee fracties moesten zijn om projecten te mandateren aan het dagelijks bestuur. Bij een aantal projecten zijn wij de enige die dat aangedragen hebben en die staan nu op de lijst die bij het algemeen bestuur blijven. Dat was volgens mij de afspraak niet en als wij willen besturen op hoofdlijnen, dan moeten wij ons aan onze afspraken houden. Een korte toelichting waarom wij het project Waspik verbetering regionale keringen op de lijst hebben gezet. Wij dachten, Geertruidenberg hebben wij ook aan ons gehouden, dus deze houden wij ook bij ons omdat er nog een stukje onduidelijkheid was van de gemeente Waalwijk en verbetering afvoer capaciteit Margrietstraat in Bosschenhoofd. Wij willen de vinger aan de pols houden om te voorkomen dat er afwenteling op het buitengebied ontstaat en dat de wateroverlast wordt verschoven van het stedelijk gebied naar het buitengebied.

De heer Van Noord: Voorzitter. Als ik het zo hoor, als wij even terugkijken, dan denk ik dat het helemaal niet mandateren, hebben wij verlaten, daar hebben wij een mooie stap mee gemaakt. Vorig jaar hebben wij die eerste stap gemaakt en dat gaf al een heel stuk verlichting. Dit jaar hebben wij weer een mooie stap gemaakt met het boekje, dat was allemaal goed geregeld. Ik wil voor ons allemaal de suggestie geven, een aantal suggesties is al gedaan, kunnen wij hier voor de volgende keer nog een stapje zetten. De discussie over het waarom is wel op zijn plaats en als het ons lukt om die lijst kleiner te maken, dan zijn wij weer met besturen op hoofdlijnen bezig. Wij maken stappen maar het is de moeite waard om met een paar mensen of in het volgend bestuur te kijken wat we met deze ervaring nog verder kunnen doen.

De heer De Boer: Voorzitter. Wij vinden besturen op hoofdlijnen belangrijk en daarom hebben wij slechts vier projecten aangedragen om niet te mandateren en van die vier worden er drie breed ondersteund door andere fracties, dus die hoef ik niet toe te lichten. Eentje wordt alleen ondersteund door het CDA en dat is het project Integrale maatregel Halsters Laag en Oudland en ik wil toelichten waarom wij die hebben aangemeld om niet te mandateren. Dat heeft te maken met de politieke gevoeligheid, draagvlak bij betrokkenen en diverse bestuurlijk betrokkenen. Dan nog een opmerking over de procedure. Indertijd hebben wij in de Financiële Commissie hier uitvoerig bij stilgestaan, hoe wij dit gaan doen in het algemeen bestuur en uiteindelijk hebben we gezegd, er komt een voorstel van de secretaris-directeur, dat ligt nu ook voor ter besluitvorming en dan zal er bij meerderheid beslist worden. Daarom ga ik ervan uit dat per project gestemd wordt, dat kan bij handopsteken om te kijken, welke willen we echt mandateren en welke niet. Als dat de goede perceptie is, dan ben ik akkoord, maar ik kreeg de indruk van de portefeuillehouder dat hij het anders wilde gaan doen, maar dat kan ik mis hebben.

De heer Schots: Bij het vaststellen van deze lijst hebben wij de argumenten gevolgd die door u aangeduid zijn, zoals politieke gevoeligheid, participatie, complexiteit of duurzaamheid. Bij al deze projecten spelen deze criteria in enigermate een rol. Als u aanleiding of ruimte ziet om de lijst nog een keer tegen het licht te houden en een paar verschuivingen aan te brengen, dan is dat wat ons betreft prima. Dat betekent dat hij dan nog een keer terug moet komen. De suggestie van de heer Van Noord om terug te blikken en te bekijken, wat hebben we gedaan en wat kunnen wij ervan leren, toen wij vorig jaar deze methodiek geïntroduceerd hebben, hebben wij een expliciete afspraak over evalueren gemaakt, namelijk twee evaluaties. De eerste hebben wij al achter de rug, en die is niet op deze tafel gekomen, hoe is het proces gelopen en wat betekent het voor het proces 2019. In het proces 2019 zijn een paar dingen genuanceerd en dat is op grond van die ervaringen. De tweede evaluatie is wanneer 2018 voorbij is inclusief de afsluiting en afronding van projecten, om dan nog een keer in het algemeen bestuur terug te koppelen. Dat is een andere evaluatie dan waar de heer De Boer op duidt, maar uw punt staat in de planning voor begin 2019 en het lijkt mij verstandig om dat met het zittende bestuur te doen, want u kent de achtergronden en het is moeilijk om die evaluatie met een deels nieuw algemeen bestuur te doen dat de achtergrond niet kent. Ik voelde uw oproep om nog een keer opnieuw naar de lijst te kijken. Als u daar allemaal achter staat, dan gaan wij dat doen en komt de lijst nog een keer terug de volgende keer dat we elkaar ontmoeten.

De heer Knook: Bij interruptie, mijn vraag over het aantal partijen dat het moet voordragen is niet beantwoord. Misschien lost dat een groot deel van het probleem op.

De heer Schots: Het is enerzijds het aantal partijen, anderzijds de criteria, politiek gevoeligheid.

De heer Knook: Wij hebben vorig jaar besloten om te besturen op hoofdlijnen en wij hebben afgesproken dat meerdere partijen het moeten aandragen en niet een partij, dan moeten wij ons daaraan houden.

De heer Schots: Prima, dan strepen we die door, als iedereen het daarmee eens is.

De voorzitter: Is het een idee om de lijst op 12 december te agenderen?

De heer Meuleman: Voorzitter. Een korte toelichting, er is wat verwarring ontstaan over twee of een. Ik kijk naar de heer Merks en die weet dit soort dingen altijd perfect, het gaat om minimaal een partij. Ik stel voor de fracties nog een keer te bellen over deze lijst en deze op 12 december te laten terugkomen.

Mevrouw Bonthuis: Bij interruptie. Vanuit de werkgroep bestuurlijke vernieuwing, ik ondersteun de opmerking van de heer Knook, want hij heeft helemaal gelijk. Wij hebben afgesproken dat er minimaal drie fracties moeten ondersteunen.

De heer Van der Aa: Kijk nog maar eens naar de afspraken die vorig jaar gemaakt zijn, die zijn zeker niet zo hard als die hier genoemd worden. Ik hecht eraan om vanavond te besluiten. De wereld vergaat niet als we er twee hebben staan waar er maar een mocht staan.

De heer Van Dam: Ik ondersteunt de suggestie van de heer Van Noord om volgend jaar kritisch te kijken zodat er minder komen en dit nu vanavond vast te stellen.

De voorzitter: Ik merk dat u het vanavond wilt afhandelen. Wij stellen de lijst met de projecten zo vast.

Besluit: Het algemeen bestuur besluit van welke investeringen in 2019 de besluitvorming over de kredietvoting blijft voorbehouden aan het algemeen bestuur.

3.b.4. Standpunt Waterschap Brabantse Delta op gewijzigd Unievoorstel tot aanpassing van het belastingstelsel

De heer Van der Heijden: Ik stel voor dat we de discussie die we al drie keer gevoerd hebben, niet weer gaan herhalen. Daar zit ik niet op te wachten. Wij zijn het eens met de brief of niet en voor de rest is het klaar.

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter. Wij zijn blij met de reactie die er ligt, die doet recht aan hetgeen hier is gezegd. De integrale benadering en besluitvorming moeten wij vooral handhaven ook volgend jaar eind december, dat dat niet verdampt, en dat wij zoeken naar een evenredige vertegenwoordiging van alle partijen die in het waterschap verenigd zijn en dat geldt zeker ook voor de inwoners omdat die in dit traject een slechte vertegenwoordiging hebben gehad. Gremia waarin inwoners vertegenwoordigd zijn, zijn bijvoorbeeld de Consumentenbond, Aedes, Vereniging Eigen Huis, dat soort organisaties. Het vertegenwoordigingsprincipe handhaven.

Mevrouw Raedts: Mijn voorkeur zou hebben gehad dat onze brief een wat directere stijl had gehad zodat het duidelijker over zou zijn gekomen maar inhoudelijk akkoord met de brief. Ik wil u graag wijzen op de brief van VBNE en LTO waarin aandacht gevraagd wordt voor de nieuw te formeren commissie. Zij adviseren, ga niet verder op de ingeslagen weg, formeer een nieuwe commissie die voortborduurt op de bevindingen en resultaten van de CAB en de volledige vrijheid heeft om met een nieuw of aangepast belastingstelsel te komen. Daar kan ik mij helemaal in vinden. Zij stellen ook om de nieuwe commissie een ruime opdracht te geven en samen te stellen met bestuursvertegenwoordigers van de waterschappen als ook uit diverse organisaties en andere overheden.

De heer Van der Aa: Voorzitter. De strekking van de brief is duidelijk, namelijk dat wij niet willen dat ingestemd wordt met voorlopige besluiten waarover wij het mogelijk al eens zouden zijn. Wij hadden nog best aandacht willen vragen voor enkele onvolkomenheden en suggesties willen meegeven aan de twee commissies die ingesteld worden, en dat zijn waterkwaliteitsmaatregelen en de kosten natuur. In de komende jaren zult u zeker van ons gaan horen over de problematiek kostenveroorzaking vanwege medicijnresten, daar komen wij op terug.

De heer Taks: Voorzitter. Na de vele vergaderingen over dit onderwerp ligt er nu een korte overzichtelijke brief met als conclusie dat het voorstel niet kan worden omarmd. Daar blijkt te weinig liefde uit voor de voorstellen en de verdere procedure. Ik begrijp goed dat het een strategische keuze is om in gesprek te blijven met de Unie van waterschappen, want het alternatief is dat het aan de minister wordt overgelaten en dan moeten we maar afwachten wat ervan komt. Het risico bij deze procedure is wel dat het voorstel zoals het oorspronkelijk luidde en door ons afgezwakt zou moeten worden, toch doorgaat met slechts marginale aanpassingen. Dat lijkt mij toch een groot risico. Wij zouden het liefst het hele project cancelen maar wij hebben hier gediscussieerd en wij hebben meegestemd over diverse voorstellen. Verstuur deze brief maar, maar de scepsis is bij ons heel groot.

De heer Kocx: Voorzitter, wij zijn blij met deze brief. De conceptbrief die wij in de Financiële Commissie hebben besproken, is gelukkig helemaal van tafel. Deze brief is veel duidelijker en wij staan volledig achter de brief die nu gestuurd wordt. Vandaag hebben wij ook de brief van LTO en natuurterreinen gekregen en wat mij betreft is die eigenlijk nog iets beter en scherper en geeft de gevoelens van het algemeen bestuur nog beter weer, maar wij kunnen leven met de brief die er nu ligt. Ik stel voor dat de dijkgraaf bij de Unie ook overweegt te putten uit de brieven van LTO en natuurterreinen.

De heer Schouwenaars: Ik sluit mij aan bij de vorige sprekers. Nette brief, wij hadden bepaalde woorden misschien iets anders geformuleerd en komma's verplaatst, maar prima verhaal. De boodschap die u mee moet nemen naar de Unie, is helder, wij zijn tegen de voorlopige besluiten. Als u namen wilt horen van wie er in de commissie moet zitten, dan wil er twee noemen: Wim Vermeend en Leo Stevens, om iemand met een andere mindset te betrekken en om niet alleen van binnenuit te wroeten aan ons eigen systeem.

De heer De Boer: Voorzitter. Het is moeilijk zo niet onmogelijk om een brief te schrijven die de mening van alle fracties of bestuursleden weergeeft, want de belangen zijn divers en enig opportunisme is niemand vreemd. De CAB probeert te abstraheren en te objectiveren, ik vind dat een lovenswaardig streven en dat moet de commissie vooral blijven doen. De voorliggende brief is algemeen van aard en die kan gezien de discussies die wij gevoerd hebben, gewoon zo uit want het is best een goede brief. Wellicht heeft de heer Wijnen een andere mening.

De heer Wijnen: Onze fractie kan zich in grote lijnen vinden in de brief aan de Unie. Duidelijk is aangegeven dat het algemeen bestuur niet instemt met het voorstel in de huidige vorm en dat wij geen voorlopige beslissingen willen nemen. Wij hebben wel onze twijfels over het slot van de brief over een grondige herziening van het huidige voorstel, tot resultaat komen is de vraag. Zoals de heer Van der Kallen eerder heeft aangegeven, moet er vanaf de basis gestart worden en niet gewerkt moet worden met het bestaande voorstel als start en als wij alleen al kijken naar de agrarische sector die landelijk door de overheid wordt

ingepakt met deze regelgeving, heel anders dan onze collega's in het buitenland. Als wij vorige week hebben geluisterd naar Omroep Brabant over onze sector, dan moeten wij de noodkreet als boodschap overbrengen niet alleen aan de Unie maar ook aan de minister van Landbouw. Als wij tijdens de behandeling van de Unievoorstellen in de vorige vergadering goed geluisterd hebben naar de inbreng van onze collega's, dan wordt dat standpunt door andere fracties gedeeld. Wij willen vragen om dat in de brief aan de Unie te verwoorden.

De heer Schots: Voorzitter, wij hebben hier lange discussies over gehad, de laatste twee weken geleden in de Financiële Commissie. Daar heb ik geproefd en dat proef ik hier vanavond ook weer, dat u vindt dat de gevoelens van het algemeen bestuur rondom het voorgestelde stelsel goed in de brief verwoord zijn. Over punten en komma's kun je altijd van mening verschillen maar alles wat in de voorgaande bijeenkomsten aan de orde is geweest, is duidelijk in deze brief verwerkt. Wat er duidelijk in staat is dat wij niet van zins zijn om gefragmenteerde besluitvorming te doen. Uit onze contacten in den lande blijkt dit standpunt breed door de andere waterschappen wordt gedeeld, ieder verwoordt dat op zijn eigen manier, maar ze bedoelen allemaal hetzelfde. Ik ben er redelijk gerust op dat die richting in de besluitvorming door de ledenvergadering van de Unie de belangrijkste richting zal zijn. Daar is onze dijkgraaf bij en die heeft goed gehoord wat u allemaal bij herhaling gezegd heeft. Diverse suggesties die tot aanpassing van de brief zouden kunnen leiden, begrijp ik, maar aan de andere kant moeten wij er ook een keer een punt achter zetten, want grosso modo geeft de brief meer dan duidelijk weer wat er in het algemeen bestuur leeft. Ik neem aan dat de derde partijen hun brieven niet alleen aan ons maar ook aan de andere gremia gestuurd hebben en die zullen ook bij de Unie terechtkomen. Het principe van evenredige vertegenwoordiging om ook externe groeperingen mee te laten kijken bij de beoordeling, is wat het CAB in het vorige traject ook gedaan heeft. Er zijn legio klankbordbijeenkomsten geweest van allerlei maatschappelijke organisaties die hun inbreng hebben kunnen leveren. De commissie die toen gewerkt heeft, kan niet verweten worden dat ze dat onvoldoende gedaan hebben. Ik neem aan dat die werkwijze ook in het vervolgtraject onverminderd gevolgd zal worden.

De voorzitter: In deze opmerkingen kunt u zich herkennen? Zo ja, dan zal ik in de vergadering bij de Unie dit geluid zo goed mogelijk overbrengen.

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter. Ik wil toch even opkomen voor de vertegenwoordiging vanuit alle gremia, want ik weet dat er goed is gezorgd voor de vertegenwoordiging vanuit veel gremia, maar bij lange na niet vanuit alle en op de voorbereidende bijeenkomsten en de discussies over de CAB, werd ter plekke geconstateerd dat juist de gewone inwoners, de stedelingen met name, uit beeld waren. Ik doe wel een oproep om die op de een of andere manier beter te betrekken dan hiervoor.

De voorzitter: Ik stel voor dit explicieter in de brief te zetten.

Besluit: Het algemeen bestuur stemt in met de geformuleerde reactie op het gewijzigd Unievoorstel tot aanpassing van het belastingstelsel.

4. Overige nota's ter besluitvorming

4.d. Aanvraag uitvoeringskrediet deelname PHARIO demonstratieproject PHA2USE

Mevrouw Korst: Voorzitter, wij hebben technische vragen gesteld, op welke wijze kunnen wij onze bijdrage bij een succesvervolg terugverdienen? Het antwoord is dat wij slib verkopen, dan besparen we 1 euro per vervuilingseenheid. Geldt dit voor alle deelnemers en hebben wij als Brabantse Delta een voorkeurspositie?

De heer Knook: Voorzitter, wij hebben een aantal vragen en kanttekeningen. Commerciële partijen willen nog niet investeren in de verdere ontwikkeling van bioplastics, omdat zij de risico's te groot vinden. Willen wij deze risico's als waterschap dan wel dragen, ook gezien de begroting en dat er relatief gezien weinig terugkomt? Wat zijn de consequenties als het project niet slaagt? Hoeveel risico lopen wij dat het project meer gaat kosten dan begroot en wat zijn dan de consequenties voor ons?

De heer Van Noord: Voorzitter. Volgens mij heeft het bedrijfsleven een groter belang dan ooit in dit programma. Het is een enorm project van 11 miljoen euro en als wij daarin voor 500.000 euro kunnen deelnemen, dan is dat een fantastisch resultaat. Wij blijven erop wijzen dat uiteindelijk de valorisatie wat ons betreft door marktpartijen moet plaatsvinden, maar met de inbreng van het bedrijfsleven bij dit project zijn wij zeer tevreden. Prima voorstel.

De heer De Boer: Voorzitter. Innovatie is voor ons een heel belangrijk speerpunt, wij hebben altijd gezegd, op dat punt mogen de kosten voor de baten uitgaan en als alle waterschappen een deel van de innovatieagenda op zich nemen, dan komen wij met zijn allen een heel eind. Soms loop je daarbij risico's maar dat is onvermijdelijk, want je zult gewoon een risico moeten nemen, anders kom je met zijn allen niet

verder. Wij dragen dit project een heel warm hart toe en met een relatief kleine financiële bijdrage van 500.000 euro aan een project van grote omvang, 11,5 miljoen euro en dat is een fantastisch resultaat. Dit moet aangenomen worden en met grote voortvarendheid opgepakt worden.

De heer Velthoen: Voorzitter, sommigen memoreerden het al. Ook de VVD worstelt met het risico van een goede uitkomst van de proef. Wij hebben net de discussie over de begroting gehad en dat wij zo nu en dan moeten zeggen dat wij sommige dingen niet gaan doen. Wij vragen ons af, waarom wil het dagelijks bestuur dit wel zo graag?

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter. Ik wil deze vraag eigenlijk verwoorden in, waarom het algemeen bestuur dit zo graag wil, want het algemeen bestuur wil dit heel erg graag. Wij staan hier helemaal achter en wij geven complimenten aan het bestuur dat er zoveel partners zijn gevonden in dit geheel die het geheel een sprong voorwaarts brengen. Misschien een passend spreekwoord: een spierinkje uitgooien om een kabeljauw te vangen is hier op zijn plaats.

De heer Schots: Mevrouw Korst heeft een vraag over terugverdienen in de zin van de waarde van het slib. Wij zijn met een proefproject bezig dat de volgende fase ingaat, daarom wordt een beperkt bedrag gevraagd, want het is een demonstratieproject van zeer beperkte omvang waarmee je niet de hele markt die nog moet ontstaan, kunt gaan verdienen.

Terugverdiencalculaties en een business case waren niet de eerste insteek bij de volgende fase, dat was ook niet het geval bij de pilot op onze eigen waterzuivering bij Bath en dat past niet bij de fase van het project. Wat zou het kunnen opbrengen? Een ruwe inschatting is het bedrag dat daar genoemd is en dat is niet specifiek voor ons, dat is een overall gemiddelde voor alle partijen die deelnemen en dan nog is het een hele grove schatting. Het is geen business case die per se terugverdiend moet worden, als wij dat doen is het meegenomen, maar het is een propositie om de demonstratiefase op gang te krijgen. De vraag van de heer Knook, waarom nemen wij wel risico als commerciële partijen dat niet willen doen, moet ik iets nuanceren. Commerciële partijen zijn op dit moment nog niet bereid om grootschalig in de markt van bioplastics te treden, omdat ze de risico's daarvan te groot vinden. Met grootschalig bedoel ik een project op industriële schaal dat grote marktpartijen bedient. Dit demonstratieproject kent ook risico's, maar niet de risico's van de marktintroductie. Wij zetten nu een project op van enige omvang om de technologie die op pilotschaal bewezen is, grootschalig te implementeren in samenwerking met derde partijen uit de markt die datzelfde traject mee in willen. Onderdeel van de demofase is ook om te kijken of wij partijen in de markt vinden die PHARIO grootschalig naar een volgende stap willen brengen en daarvoor hebben wij de commerciële partijen die deelnemen hard nodig. Als de vijf waterschappen die nu samenwerken met andere partijen, dat niet doen, dan zakt het PHARIO-project in de benen en gaat het niet verder en dat is eeuwig zonde, want wij zien dat er een value case ligt met een grote potentie. Als je de publiciteit over PHARIO internationaal leest, dan is dat onbetwist, alleen wij moeten het dal door om richting markt te komen en deze ervan te overtuigen dat dit iets heel goeds is. Behalve dat wij technologisch verder moeten in deze fase, is het heel belangrijk om ketenpartijen te vinden die dit tot volwassenheid willen brengen en er een commercieel succes van maken. De heer Van Noord heeft aangegeven dat juist omdat wij marktpartijen hebben kunnen interesseren om mee te doen aan de demofase en dat zij een groot deel van het bedrag opbrengen, de vijf waterschappen brengen ieder 500.000 euro in, dat is 2,5 miljoen euro. Er zit een subsidieaanvraag bij de LIFE-regeling in de lucht die ook ongeveer 4 miljoen euro moet opleveren, maar dat hebben wij nog niet binnen. De rest wordt door commerciële partijen opgebracht, dat is het leeuwendeel van het investeringsbedrag. Wij zijn blij met de instemming en het enthousiasme van de heer De Boer. De heer Velthoen vraagt, waarom willen wij dit? Dat heb ik al geadresseerd in de beantwoording van de vragen van andere fracties. Wij zien hier een potentiële ontwikkeling die in de toekomst het slib als eindproduct van de waterzuivering die een waarde heeft die onze portemonnee terugvloeit, in plaats van een kostenpost om van het slib af te komen. Dat is de drijver. Omdat wij de pilot op Bath ondersteund hebben die buitengewoon succesvol is geweest, vinden wij het alleszins verantwoord gezien de potenties om nog een relatief klein bedrag in de volgende ontwikkeling te steken.

Tweede termijn

Mevrouw Korst: Het levert een bijdrage aan onze duurzame bedrijfsvoering en circulaire economie en daar staan wij vierkant achter.

Besluit: Het algemeen bestuur stemt in met:

1. Voorwaardelijke deelname aan een demonstratieproject om PHARIO verder te ontwikkelen. De deelname is in de vorm van een samenwerkingsverband (PHA2USE) met vier andere waterschappen (De Dommel, Scheldestromen, Hollandse Delta en Wetterskip Fryslân), STOWA en industriële partners (waaronder HVC en Paques).

Voorwaarden zijn:

- volledige projectfinanciering, inclusief subsidies, is rond;
- financieel project risico ligt bij HVC. Geen budgetoverschrijding voor de waterschappen;

- gedegen juridische samenwerkingsconstructie met duidelijke governance;
 - aanbestedingsrisico geborgd;
- 2. Het beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet van 560.000 euro voor het demonstratieproject als bijdrage in de totale projectomvang van 11.500.000 euro;**
- 3. Het verstrekken van mandaat voor het voeren van de onderhandelingen voor een samenwerkingsovereenkomst met de beoogde PHA2USE partners (waterschappen en als belangrijkste industriële partners HVC en Paques) aan de portefeuillehouder zuiveringsbeheer.**

4.f. Vaststelling Projectplan Waterwet EVZ 't Vlietje (Steenbergen)

Besluit: Het algemeen bestuur stelt het projectplan en ontwerp EVZ 't Vlietje in de gemeente Steenbergen vast. Na vaststelling van het projectplan Waterwet wordt het projectplan bekend gemaakt en ligt het plan gedurende zes weken ter inzage, waarbij voor belanghebbenden de mogelijkheid voor bezwaar en beroep open staat.

5. Mededelingen

5.a. Managementletter 2018-4

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de managementletter 2018-4 voor kennisgeving aan.

5.b. Innovaties in beeld 2018

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

5.d. Bestuursagenda 2019

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de bestuursagenda 2019 voor kennisgeving aan.

5.e. #WSBD2023

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

6. Notulen en besluitenlijst

Besluit: Het algemeen bestuur stelt de notulen (inclusief de actie-en toezeggingenlijst) en de besluitenlijst van 31 oktober 2018 vast.

7. Rondvraag

Mevrouw Bonthuis: Voorzitter. Twee belangrijke punten, gaswinning Waalwijk, Loon op Zand, Woudrichem. Ik meende dat u daar als dijkgraaf iets over zou zeggen, maar ik heb daar een paar vragen over. Minister Wiebes heeft alle zienswijzen van alle samenwerkende overheden in Brabant afgewezen en wil toch toestemming geven voor gaswinning. De gemeenten, provincie en waterschappen zijn bezig om zich te beraden. Ik heb vernomen dat Brabantse Delta hierover in hoger beroep wil gaan. Ik heb een verzoek. Ik heb een vraag ontvangen van het dagelijks bestuur van Rivierenland, zij willen hier graag aan meedoen. Zij moeten op 10 december iets indienen, dat is anders dan Waalwijk, 20 december en Loon op Zand 27 december. De vier waterschappen willen hier gezamenlijk in optrekken. Ik heb bij de provincie gepeild hoe zij erin staat en vanmiddag heb ik van gedeputeerde Van den Hout begrepen dat hij op 4 december het voorstel gaat doen aan GS om in beroep te gaan, zo mogelijk gezamenlijk met gemeenten en waterschappen. Waalwijk en Loon op Zand dringen heel erg aan op samen optrekken, stellen dat zeer op prijs, of dat ook allemaal lukt gezien 10 december, moeten wij even kijken. Misschien zijn er twee sporen, maar dat hoor ik graag.

De voorzitter: Wij stemmen met andere waterschappen af om gemeenschappelijk in hoger beroep te gaan met de argumentatie die wij de vorige keer hebben genoemd. De vorige keer hebben wij er in het algemeen bestuur over gesproken, doen wij dat met alle overheidspartners samen of met de waterschappen afzonderlijk? Ik hoorde de heer Van der Kallen de vorige keer zeggen, dat moeten wij vooral als waterschappen zelf doen. Vanuit dat perspectief zullen wij dat ook nu weer doen en de suggestie om Rivierenland hierbij te betrekken en de termijn daarvoor te bewaken vind ik een goede. De vorige keer hebben wij het samen met De Dommel gedaan en ik stel voor om nu met Rivierenland te kijken.

Mevrouw Bonthuis: Prima, dat is helemaal in lijn met wat het algemeen bestuur unaniem eerder heeft aangegeven. Een ander punt. De samenwerking met Vlaanderen. Er speelt heel veel rond de grens bij het

Merkske aan Vlaamse kant qua vergunningverlening. Ook bij het eerder ongeveer anderhalf jaar geleden langsgesproken bedrijf van Jansen Galgenvoort, de megastal die alle kranten heeft gehaald, speelt opnieuw van alles. Het is bijzonder dat minister Schauvliege van de provincie Antwerpen aan de Nederlandse overheden advies heeft gevraagd en dat is een positieve nieuwe stap in deze samenwerking. Ik was alleen verbaasd dat die adviesaanvraag nergens opdook bij geen enkele overheid of gemeente, provincies of ONWB. Inmiddels is dankzij de contacten van natuurland op ambtelijk niveau een en ander hierin versnelling geraakt en daarvoor wil ik het ambtelijk apparaat complimenteren, dat wij daar zo goed bovenop zitten en bij andere gemeentelijke overheden is dat inmiddels ook zo ver. Dat is een positieve stap in het dossier dat wij allemaal heel belangrijk vinden.

De heer De Jong: Wij hebben inderdaad de signalen ontvangen. Wij wisten van een hick-up die de omgevingsdienst aan de Nederlandse kant zich aangetrokken heeft en hierin adviserend is opgetreden, dus wij zijn er alert op.

De heer Kocx: Ik heb een vraag over het mysterie van het zwarte water in Stampersgat. Daar is van alles over te doen in de media. Ik verzoek om bij de volgende vergadering op 12 december een mededeling te krijgen over wat er precies gebeurd is en wat het allemaal gekost heeft en of wij op een of andere manier dat ergens kunnen verhalen.

De voorzitter: Ik stel voor het mysterie tot 12 december uit te stellen.

De heer De Boer: De vorige keer heb ik in de rondvraag gevraagd naar de afwikkeling van de calamiteit afvalwaterpersleiding Halderberge en de communicatie daarover. De portefeuillehouder heeft toen toegezegd dat hij het algemeen bestuur zou informeren. Nu zie ik weggemoffeld als laatste onderdeel van de beantwoording van technische vragen dat er een kleine passage over staat met getallen die ik helemaal niet thuis kan brengen. Ik had de verwachting dat het gehele algemeen bestuur zou worden geïnformeerd daarover. Ik voel mij hiermee met een kluitje in het riet gestuurd. Ik vraag u om hier wat meer tijd en aandacht aan te schenken.

De heer Schots: U bent niet met een kluitje in het riet gestuurd, wij hebben de beantwoording in de technische vragen opgenomen, dat is de passage op de laatste bladzijde van de technische vragen. Daar zijn de bedragen uit de projectadministratie vermeld. Wij hebben geconstateerd dat de gemeente Halderberge in de communicatie die u de vorige keer aangehaald heeft, andere bedragen genoemd heeft waarvan wij de oorsprong en achtergrond niet kennen. Dit zijn de bedragen die bij ons bekend zijn en die gevoteerd, besteed en inmiddels terug ontvangen zijn voor wat de verzekeringspenningen betreft en dat is in lijn met het besluit van het algemeen bestuur. In mijn beleving is dat een adequate beantwoording van de vragen.

De heer Wijnen: Het is mij een dezer dagen in de wandelgangen ter ore gekomen dat het waterschap het anders gaat doen bij het schoonmaken en dat zou zijn dat er volgend jaar gestopt gaat worden met klepelen bij het opschonen van de sloten. Is dit wel of niet waar? Het antwoord kan ook schriftelijk.

De voorzitter: Ik stel voor hier later op terug te komen.

De heer Sneepe: Voorzitter, wij hebben de droogte geëvalueerd, wij hebben de discussie over klimaatadaptatie en gistermiddag was er bij de ZLTO ook zo'n discussie onder agrariërs en die vindt u aan uw zijde. Dat was al wel duidelijk, maar laten wij die groep vooral niet vergeten in de discussie straks. Een ander punt is en waarschijnlijk ben ik de enige, maar mijn iPad vertoont weleens kuren en dat belemmert mij regelmatig in de uitoefening van waar ik hier voor gevraagd ben. Ik zou willen vragen na te denken over hoe wij dat kunnen voorkomen voor de nieuwe algemeen bestuursleden.

De heer Van Dam: Ik kan u geruststellen, u bent zeker niet de enige.

De voorzitter: Wij gaan daarnaar kijken.

8. Sluiting

De voorzitter: Ik dank u voor uw bijdragen en ter ere van de nieuwe secretaris-directeur gaan wij samen een borrel drinken in het Koetshuis. Ik sluit de openbare vergadering om 22.45 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op 30 januari 2019.

De dijkgraaf

De wnd. secretaris-directeur

Zaaknr. : 18.ZK05847

Kenmerk : 18IT053110

Barcode : 

Actie- en toezeggingenlijst algemeen bestuur versie 28 november 2018

	Uit vergadering	Actie/toezegging	Laatste stand van zaken
1.	22 april 2015	AB informeren over rendement innovatie agenda zuiveringsbeheer	Na afronding en tussentijds als er financieel nieuws is.
2.	AB 14 oktober 2015	De Verordening schadevergoeding waterschap Brabantse Delta wordt in 2019 geëvalueerd.	Vóór maart 2019
3.	AB 8 maart 2017	Innovatie: afloop van 28 maart (Innovatiedag) zal het dagelijks bestuur zich beraden op verdere bestuurlijke behandeling van dit onderwerp.	Winter 2018
4.	AB 10 mei 2017	Evaluatie Legesverordening	In 2019
5.	29 november 2017	De aangehouden moties Klimaatinitiatieven en Participatie zullen op de daarvoor geëigende momenten in het beraadslagings- en besluitvormingstraject worden meegenomen.	In 2018.
6.	AB 31 januari 2018	Onderscheid wettelijke-niet wettelijke taken: aangeven waar mogelijk. Ook aangeven indien niet mogelijk. Aanzet geven in kadernotatraject 2018.	Mandateringslijst behorende bij de Begroting 2019.
7.	AB 26 september 2018	Participatie: 1x per jaar hierover met AB spreken.	September 2019
8.	AB 31 oktober 2018	Voorstel over 3 nieuwe jeugdbestuurders ter besluitvorming voorleggen aan AB.	Januari/februari 2019
9.	AB 31 oktober 2018	Discussie met AB over grondaankoopbeleid.	2019
10.	AB 28 november 2018	Bespreking Roode Vaart (besloten)	AB 12 december 2018
11.	AB 28 november 2018	Zwarte water Stampersgat; feiten, kosten, mogelijkheid kostenverhaal	Mededeling in AB 12 december 2018
12.	AB 28 november 2018	Klepelen en opschonen sloten: wordt er volgend jaar gestopt met klepelen?	Schriftelijk, in 2018
13.	AB 28 november 2018	Ipad en voorzieningen nieuw bestuur	In 2019

Zaaknr. : 18.ZK06284

Kenmerk : 18IT058750

Barcode : 

Besluitenlijst vergadering algemeen bestuur 28 november 2018

1 OPENING

2 SPREEKRECHT

Er hebben zich nog geen sprekers aangemeld.

3 HOOFDPUNTEN VOOR DEZE VERGADERING

3.a HOOFDPUNTEN VOOR DEZE VERGADERING (INFORMEREND)

3.a.1 Evaluatie droogte 2018

Portefeuillehouder: Kees Jan de Vet

In het AB van 22 augustus is gesproken over de uitzonderlijke droogte van dit jaar en is opdracht gegeven voor een evaluatie. De evaluatie is uitgevoerd terwijl de droogte nog gaande was. Op meerdere onderdelen zijn er hierdoor nog geen definitieve conclusies te trekken.

Uit de evaluatie blijkt dat de betrokken partijen het door het waterschap geleverde werk tijdens de droogte zeer waarderen. Er is erg veel werk verricht om in de watervraag van gebruikers te kunnen voorzien en om de overlast/schade te beperken. De vraag in hoeverre de geleverde inspanningen passen binnen de eigen kaders is nog niet te beantwoorden omdat nog niet alle effecten en cijfers beschikbaar zijn. De uitkomsten van de evaluatie zoals opgenomen in het hoofdrapport "Evaluatie droogte 2018" moeten als voorlopige conclusies worden gezien. Het rapport bevat vele aanbevelingen voor vervolgacties. Deze zullen worden opgenomen in een "Actieprogramma Droogte (na) 2018". Met tussentijdse rapportages zal het AB hierover op de hoogte worden gehouden. De coördinatie van het Actieprogramma komt bij het bestaande Kernteam Zoetwater Brabantse Delta te liggen.

Besluit: Het algemeen bestuur neemt kennis van de uitkomsten van de evaluatie droogte 2018 waterschap Brabantse Delta en het vervolg (Actieprogramma Droogte (na) 2018).

3.b HOOFDPUNTEN VOOR DEZE VERGADERING (BESLUITVORMEND)

3.b.1 Begroting 2019 waterschap Brabantse Delta

Portefeuillehouder: Theo Schots

Op 20 maart 2019 vinden de waterschapsverkiezingen plaats. In de huidige bestuursperiode zijn er forse budgetten uitgetrokken voor het hoogwaterbeschermingsprogramma, klimaatadaptatie, waterkwaliteit, het zoetwaterprogramma, digitalisering en betrouwbaarheid van de assets. In de Kadernota 2019-2028 is te lezen dat deze projecten, mede onder invloed van de klimaatverandering, het afgelopen jaar in een stroomversnelling zijn geraakt. Deze lijn wordt in de Begroting 2019 onverminderd voortgezet.

De Begroting 2019 vormt het financiële kader voor de uitvoering van de programma's in 2019 en is een nadere uitwerking van de eerste jaarschijf van de meerjarenraming in de Kadernota 2019-2028. De uitgangspunten, netto lasten en grondslagen voor heffing zijn geactualiseerd op basis van voortschrijdend inzicht. De volgende conclusies kunnen worden getrokken:

- De netto lasten zijn ten opzichte van de Kadernota met € 2,8 miljoen gestegen, vooral door externe, niet-beïnvloedbare ontwikkelingen, met name bij het programma Waterketen, waar juist een kwaliteitsimpuls is ingezet. Het bezuinigen

op beïnvloedbare kosten om de lastenstijging te compenseren brengt grote risico's met zich mee en belemmert belangrijke beleidsdoelstellingen, daarom is hier niet voor gekozen.

- Ondanks de toegenomen netto lasten, de forse investeringen in een veilige delta en de toenemende risico's, wordt er vastgehouden aan een gematigde ontwikkeling van de lasten voor burgers en bedrijven: de afgesproken voorbeeldprofielen voor huishoudens en bedrijven blijven binnen de gestelde jaarlijkse norm van 2,5% + inflatie = 4,5% lastenstijging.

- Het weerstandsvermogen van het waterschap is 'uitstekend' in relatie tot de risico's.

Gelijktijdig met de Begroting 2019 worden de belastingverordeningen en de projectenlijsten ter mandatering aan het dagelijks bestuur als separate agendapunten aangeboden.

Besluit: Het algemeen bestuur stemt in met:

1. De Begroting 2019.

2. De voorgestelde dekking van het resultaat van de taak

Watersysteembeheer (€ 5.741.539,- nadelig):

a. Toevoeging financiële meevallers aan de bestemmingsreserve DFB-WS: € 845.714,-

b. Onttrekking uit de bestemmingsreserve DFB-WS: € 1.792.166,-

c. Onttrekking uit de egaliseringsreserve WS: € 4.795.086,-

3. De voorgestelde dekking van het resultaat van de taak Zuiveringsbeheer (€ 2.380.198,- nadelig):

a. Toevoeging financiële meevallers aan bestemmingsreserve DFB-ZB: € 960.825,-

b. Onttrekking uit de bestemmingsreserve DFB-ZB: € 870.631,-

c. Onttrekking uit de egaliseringsreserve ZB: € 2.470.392,-

4. Het vaststellen van het subsidieplafond voor het verstrekken van subsidies volgens de regeling "Aanpak van emissies uit diffuse bronnen" voor 2019 op € 36.000,-.

5. De nieuwe verdeelsleutel van de beheerproducten Bestuursrechtelijke handhaving en Strafrechtelijke handhaving.

3.b.2 Vaststelling belastingverordeningen 2019

Portefeuillehouder: Theo Schots

Jaarlijks wordt aan het algemeen bestuur geadviseerd de belastingverordeningen vast stellen voor het komende jaar, waarin de nieuwe belastingtarieven zijn opgenomen. Dit gebeurt gelijk met de vaststelling van de begroting voor het komende jaar.

Besluit: Het algemeen bestuur stemt in met:

1. de vaststelling van de Verordening verontreinigingsheffing waterschap Brabantse Delta 2019 en de daarbij behorende bijlagen I en II;

2. de vaststelling van de Verordening watersysteemheffing waterschap Brabantse Delta 2019;

3. de vaststelling van de Verordening zuiveringsheffing waterschap Brabantse Delta 2019 en de daarbij behorende bijlagen I en II.

3.b.3 Mandatering van het dagelijks bestuur tot het verstrekken van uitvoeringskredieten in 2019

Portefeuillehouder: Theo Schots

Aan de hand van projectlijsten met de te verstrekken uitvoeringskredieten bepaalt het algemeen bestuur van welke investeringen de besluitvorming over de kredietvoting in 2019 blijft voorbehouden aan het algemeen bestuur. Van de overige investeringen wordt de uitvoering gemandateerd aan het dagelijks bestuur, mits bij het toekennen van de uitvoeringskredieten wordt gehandeld binnen een vooraf vastgelegde onzekerheidsmarge.

Besluit: Het algemeen bestuur besluit van welke investeringen in 2019 de besluitvorming over de kredietvoting blijft voorbehouden aan het algemeen bestuur.

3.b.4 Standpunt waterschap Brabantse Delta op gewijzigd Unievoorstel tot aanpassing van het belastingstelsel

Portefeuillehouder: Theo Schots

Besluit: Het algemeen bestuur stemt in (na redactionele aanpassing) met de geformuleerde reactie op het gewijzigd Unievoorstel tot aanpassing van het belastingstelsel.

4 OVERIGE NOTA'S TER BESLUITVORMING

4.a Partiële herziening van de keur

Portefeuillehouder: Cécile Franssen

In het kader van Winnend Samenwerken hebben de drie Brabantse Waterschappen in 2015 samen één gelijkkluidende, uniforme keur met bijbehorende uniforme algemene regels en beleidsregels vastgesteld. Afgesproken is deze regelgeving jaarlijks actueel te houden. Het is in het belang van inwoners, bedrijven en de waterschappen zelf wenselijk om regelgeving duidelijk en actueel te houden. Een beheergroep van de drie waterschappen, aangestuurd door de drie portefeuillehouders van de dagelijkse besturen zien toe op het actueel houden van de keur. De procedure voor een partiële (dat wil zeggen: gedeeltelijke) herziening van de keur die nu opgestart is, komt voort uit die jaarlijkse cyclus. De drie waterschappen volgen daarin met dezelfde stukken zo veel als mogelijk dezelfde procedure en planning. Zo blijft de uniformiteit van de regels tussen de drie waterschappen gewaarborgd. Het dagelijks bestuur heeft de inspraakprocedure voor de keur voorbereid en het algemeen bestuur daarover op 30 mei jl. geïnformeerd. Ondertussen is de inspraakprocedure doorlopen en zijn de zienswijzen door de drie waterschappen gezamenlijk beoordeeld. Het nu voorliggende voorstel om de keur partieel te herzien is ook voor de drie waterschappen gelijkkluidend.

Besluit: Het algemeen bestuur stelt behandeling van de nota uit tot de ingelaste vergadering van het algemeen bestuur op 12 december 2018.

4.b Partiële herziening peilbesluiten 2018 fase 1

Portefeuillehouder: Kees de Jong

In de periode 2009-2010 heeft waterschap Brabantse Delta voor alle daartoe verplichte gebieden peilbesluiten vastgesteld. Het waterschap streeft ernaar om de peilbesluiten continu actueel te houden door middel van een doorlopend proces van herzieningen, hiervoor wordt een strategie uitgewerkt. Voor een aantal peilgebieden is het peilbesluit verouderd, hiervoor is een nieuwe afweging gemaakt. Deze set partiële herzieningen zijn de start van dit doorlopende proces. Dit voorstel betreft de ontwerp partiële herzieningen van de peilbesluiten Oosterhout-Waalwijk, Gat van de Ham, Etten-Leur-Breda, Moerdijk en Steenbergse Brabantse Wal met nieuw vast te stellen peilen en/of begrenzingen van peilgebieden. Per deelgebied, vaak een clustering van enkele peilgebieden, is hiervoor een onderbouwing opgesteld. Het ontwerp besluit heeft van 16 juli tot 27 augustus 2018 ter inzage gelegen. Er is één zienswijze ingediend. Het besluit is naar aanleiding van de zienswijze aangepast. De afweging is gemaakt op basis van het vigerende beleid. Deze partiële herziening draagt bij aan een groter areaal met actuele peilbesluiten.

Besluit: Het algemeen bestuur stelt behandeling van de nota en besluitvorming daaromtrent uit tot de ingelaste vergadering van het algemeen bestuur op 12 december 2018.

4.c Aanvraag uitvoeringskrediet project EVZ's Landstad Baronie

Portefeuillehouder: Hans Peter Verroen

5 gemeenten vanuit het platform Landstad Baronie zijn met het waterschap een samenwerking aangegaan om totaal (afgerond) 25 km ecologische verbindingzones

(EVZ's) te realiseren en om 2 km beek te herstellen. Het betreft de gemeenten Etten-Leur, Alphen-Chaam, Gilze en Rijen en Zundert en Baarle-Nassau. In juli heeft het waterschap met elke afzonderlijke gemeente een samenwerkingsovereenkomst gesloten. Het waterschap neemt daarbij een trekkende rol op zich. Om een aanvang met het project te kunnen maken, heeft het AB in de vergadering van januari 2018 voorbereidingskrediet (€ 150.000) beschikbaar gesteld. Dat krediet is/wordt ingezet voor het uitwerken van de inmiddels ondertekende samenwerkingsovereenkomsten en voor het opstellen van grondstrategieplannen. Met deze adviesnota wordt het uitvoeringskrediet aangevraagd (€ 10,2 miljoen). Hiermee wordt het mogelijk om vanaf januari 2019 in te zetten op het beschikbaar krijgen van de benodigde gronden en om -zodra er voor een EVZ een aan één sluitende grondpositie verkregen is- de planvorming, besluitvorming en realisatie in gang te zetten. De planning is om alle EVZ's in een tijdsbestek van 5 jaar te realiseren, waarbij het verkrijgen van een goede grondpositie de grootste uitdaging vormt.

Besluit: Het algemeen bestuur stelt behandeling van de nota uit en besluitvorming daaromtrent tot de ingelaste vergadering van het algemeen bestuur op 12 december 2018.

4.d Aanvraag uitvoeringskrediet deelname PHARIO demonstratieproject PHA2USE

Portefeuillehouder: Theo Schots

PHA is een biologisch afbreekbare kunststof die geproduceerd wordt door bacteriën. Deze bacteriën komen ook voor in de rioolwaterzuiveringssystemen van de waterschappen. In het PHARIO (PHA uit RIOolwater) pilotproject hebben de waterschappen aangetoond dat prima PHA uit rioolwater gemaakt kan worden voor een concurrerende prijs. In het achterliggende jaar is geprobeerd de markt te overtuigen PHA te gaan maken. De markt durft de investering in deze fase niet aan. Om de markt zo te interesseren dat ze investeringen wel aandurven is meer testmateriaal nodig om toepassingen te ontwikkelen en is verdere opschaling nodig. Dit kan gerealiseerd worden in een demonstratie installatie. In het PHA2USE project wordt de PHARIO Demonstratie gecombineerd met de demonstratie van PHA uit industrieel afvalwater.

Besluit: Het algemeen bestuur stemt in met:

- 1. Voorwaardelijke deelname aan een demonstratieproject om PHARIO verder te ontwikkelen. De deelname is in de vorm van een samenwerkingsverband (PHA2USE) met vier andere waterschappen (De Dommel, Scheldestromen, Hollandse Delta en wetterskip Fryslân), STOWA en industriële partners (waaronder HVC en Paques). Voorwaarden zijn:**
 - volledige project financiering, inclusief subsidies, is rond;
 - financieel project risico ligt bij HVC. Geen budget overschrijding voor de waterschappen;
 - gedegen juridische samenwerkingsconstructie met duidelijke governance;
 - aanbesteding risico geborgd;
- 2. het beschikbaar stellen van een uitvoeringskrediet van € 560.000,- voor het demonstratieproject als bijdrage in de totale projectomvang van € 11.500.000,-;**
- 3. het verstrekken van mandaat voor het voeren van de onderhandelingen voor een samenwerkingsovereenkomst met de beoogde PHA2USE partners (waterschappen en als belangrijkste industriële partners HVC en Paques) aan de portefeuillehouder zuiveringsbeheer.**

4.f Vaststelling Projectplan Waterwet EVZ 't Vlietje (Steenbergen)

De gemeente Steenbergen is voornemens om in eigen beheer het deeltraject EVZ 't Vlietje te realiseren. Dit deeltraject maakt deel uit van een grotere EVZ Breede watergang - 't Vlietje. Deze laatste is (onderdeel van het Regiobod Natuurnetwerk West-Brabant).

De EVZ-inrichting beslaat een traject van ca. 340 meter met een breedte van ca. 25 m breed. Inrichting van EVZ 't Vlietje wordt door de gemeente gecombineerd met

cultuurhistorisch herstel van de West Brabantse waterlinie. Bovendien wordt de beleefbaarheid en educatieve waarde verbeterd, door aanleg van een laarzenpad, steigertje en het plaatsen van informatieborden (buiten de EVZ-zone). Hiervoor is subsidie van Landschap van Allure beschikbaar gesteld. Alleen de aanleg van een flauw talud op de oostoever en het plaatsen van een steigertje op de westoever zijn waterwetplichtig. Hiervoor moet door het waterschap een projectplan Waterwet vastgesteld worden.

Bij de planvorming en ontwerpfase heeft het waterschap ondersteuning verleend (exploitatie); Voor de uitvoering (planning februari 2019) is geen bijdrage van het waterschap nodig.

In dit geval is voor de verkorte vaststellingsprocedure gekozen. De herinrichting is in overleg met de omliggende eigenaren tot stand gekomen en afgestemd met alle belanghebbenden. Alle ingrepen vinden plaats op eigendom van de gemeente Steenberg en bovendien betreffen het slechts beperkte ingrepen, zonder negatieve gevolgen voor de waterhuishouding. De verkorte procedure is daarmee gerechtvaardigd, aangezien er geen inspraakreacties verwacht worden.

Besluit: Het algemeen bestuur stelt het projectplan en ontwerp EVZ 't Vlietje in de gemeente Steenberg vast. Na vaststelling van het projectplan Waterwet wordt het projectplan bekend gemaakt en ligt het plan gedurende zes weken ter inzage, waarbij voor belanghebbenden de mogelijkheid voor bezwaar en beroep open staat.

5 MEDEDELINGEN

Mededelingen worden alleen besproken als u dat vóór maandagochtend 09.00 uur, voorafgaand aan de AB-vergadering, aangegeven heeft.

5.a Managementletter 2018-4

Portefeuillehouder: Theo Schots

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de managementsletter 2018-4 voor kennisgeving aan.

5.b Innovaties in beeld 2018

Portefeuillehouder: Kees Jan de Vet

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

5.c Addendum STUW

Portefeuillehouder: Kees Jan de Vet

22 nov '18: er is een nieuwe (definitieve) versie opgeslagen van het addendum STUW. De aanpassingen betreffen enkele kleine tekstuele wijzigingen a.g.v. bestuurlijke behandeling in de dagelijkse besturen en toevoeging van de data en namen van de vertegenwoordigers op pagina 6 van het addendum.

Besluit: Het algemeen bestuur stelt behandeling van de nota en besluitvorming daaromtrent uit tot de ingelaste vergadering van het algemeen bestuur op 12 december 2018.

5.d Bestuursagenda 2019

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de bestuursagenda 2019 voor kennisgeving aan.

5.e #WSBD2023

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de mededeling voor kennisgeving aan.

6 INGEKOMEN STUKKEN

6.a Motie wijziging GR belastingsamenwerking West-Brabant West

Besluit: Het algemeen bestuur neemt de motie voor kennisgeving aan.

7 NOTULEN EN BESLUITENLIJST

Besluit: Het algemeen bestuur stelt de notulen (inclusief de actie- en toezeggingenlijst) en de besluitenlijst van 28 november 2018 vast.

8 **RONDVRAAG**
Mondeling

9 **SLUITING**